הארץ

75 אג' יום ג' ז' באב תשמ"ו, 12 באוגוסט 1986 VOL. 68/20454 AUGUST 12 1986

שמיר ישוחח היום עם פרס על התביעה לפטר את גור

גור: אחליט לפי ההתפתחות בחקירת השב"כ אם אמשיך לכהן כשר לאחר הרוטציה תחת שמיר

סיעת הליכוד מבטלת היום דיון בשטח 9 כדי לדון בדרישת הפיטורים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ישוחח בכל הנראה היום עם ראש הממשלה שמעון פרס בפרשת קריאתו של השר מרדכי גור לפטור תפקיד ראש הממשלה ממנו. שמיר התכוון לברר אצל פרס את פשר התנהגותו של השר גור כבר אמש, בעת פגישתם בנושא טאבה, אך הנושא לא הועלה.

יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ חיים קופמן שלח אתמול מכתב לראש הממשלה בו תבע ממנו לפטר לאלתר את השר גור בהתאם להחלטת הממשלה מ־25 באוגוסט השנה. סגן ראש הממשלה השר דוד לוי אמר שאין לעבור על סדר היום ויש להביא לפיטורי גור. פרשת מכתבו של השר גור והדרישה לפיטוריו מהממשלה תועלה אחר הצהריים, בהתכנסות שלא מן המניין של סיעת הליכוד בכנסת.

נבוכים בסערת ויכוח

השר מרדכי גור נמנע אתמול מלהתייחס ישירות לפרשה. מקורביו טענו כי המכתב לחברי מרכז מפלגת העבודה והמאמר בעתון בו נטען כי שמיר אינו ראוי לכהן בתפקיד ראש הממשלה נכתבו בסערת הוויכוח בממשלה סביב הקמת ועדת החקירה בפרשת השב"כ. רבים מקרב חברי מרכז העבודה טענו כי קיבלו את מכתבו של גור בימים האחרונים.

אתמול נרמז כי גור, בעקבות עמדתו שלא השתנתה בפרשה וביקורתו הקשה כלפי שר החוץ, יתקשה לכהן בממשלה בהנהגתו של שמיר והוא צפוי להתפטר ממנה לאחר הרוטציה. גור אמר אמש, כי יגבש את החלטתו על פי התפתחות החקירה המשטרתית בפרשת השב"כ.

לדברי השר גור הסערה הנוכחית נובעת מתוך בעיות פנים ליכודיות, ועמדתו כפי שהובעה במאמר שכתב, עוררה את תגובת שרי הליכוד עוד בישיבת הממשלה לפני כשלושה שבועות.

סיעת הליכוד עומדת להתכנס אחר הצהריים במצודת זאב בתל אביב לדון במכתבו של גור. הסיעה כינסה תחילה לדון בהחלטת ועדת שרים בראשותו של פרס להחזיר את הבעלות בשטח האש 9 לידי תושבי הכפרים הערביים, אך אתמול סוכם לדון בדרישה לפיטורי השר גור מהממשלה.

בלשכתו של ראש הממשלה נמסר אמש כי עדיין לא נתקבלה כל פנייה מצד הליכוד.

מרדכי גור

פרס: נאשר מחר שטר הבוררות; שמיר: אין שום ודאות

מרפי: מובארק מצפה לעבוד עם שמיר

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

בישיבת הקבינט מחר עשויים להתעורר חילוקי דעות בין שרי המערך והליכוד בעניין אישור שטר הבוררות בנושא טאבה. ראש הממשלה שמעון פרס נחוש בהחלטתו לאשר מחר את נוסח שטר הבוררות כפי שסוכם על ידי צוותי המו"מ של ישראל ומצרים בתיווך נציגי ארה"ב. פרס נועד אמש בלשכתו עם עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי בנוכחות שמיר, רבין, מודעי וקסמל. הוא הביע תקווה שבעקבות אישור הקבינט גם ניתן יהיה לסיים גם את בוררות, שלושת הבוררים הבין לאומיים ולשפר את יחסי הנורמליזציה בין שתי המדינות.

כל נסיון יידחה

גורמים בלשכת ראש הממשלה אמרו אמש בתגובה לדברים, לפיהם שרים בליכוד מתכוננים לעכב את אישור שטר הבוררות, כי כל נסיון לעכב את ההסכם יידחה על הסף. לדעת גורמים ממשלתיים בכירים, אם ינסו שרי הליכוד בקבינט לעכב את אישור ההסכם, עלול להיווצר משבר חמור ביחסים בין המערך והליכוד.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר אתמול כי אין שום ודאות ששטר הבוררות יאושר בישיבת הקבינט גם מחר. בדבריו בפני חברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, ציין כי יש עדיין נושאים שטרם סוכמו, בתחום הנורמליזציה ביחסים עם מצרים, הפסקת הפרסומים העוינים נגד ישראל בעיתונות המצרית, שיפור היחסים בתחומי התרבות, התיירות, וחזרת שגריר מצרים לישראל.

מרפי אמר אתמול, כי התרשם בשיחותיו עם נשיא מצרים כי מובארק מצפה לעבוד עם שמיר בשיתוף פעולה הדוק.

היום: שוב דיונים

משלחות מצרים וישראל ייפגשו שוב היום כדי לדון בעניינים הטכניים, שטרם מצאו פתרונם, בקשר לשטר הבוררות העומד להחתם בין שתי המדינות.

שר החוץ הבולגרי נענה לבקשתו של שמיר ושלח לרעייתו הזמנה לביקור

משרד החוץ: עוד איתות מהגוש המזרחי

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

רעיית מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, הגב' שולמית שמיר, תצא בעוד שבועות ספורים לביקור רשמי בבולגריה. אתמול הגיעה לישראל הזמנה באמצעות שגרירות בולגריה בארה"ב לידי שגרירות ישראל בארה"ב. משגר ההזמנה הרשמי הוא יו"ר ועד הקהילות היהודיות.

גורמים במשרד החוץ ציינו, כי אין להעלות על הדעת, שבולגריה תשגר הזמנה רשמית לרעיית שר החוץ ללא ידיעת ראשי הקרמלין. לדעתם יש לראות בהזמנה איתות לכך שבולגריה הולכת בעקבות פולין והונגריה נוספת בגוש הקומוניסטי.

באוקטובר אשתקד נפגש שמיר בניו־יורק עם שר החוץ של בולגריה. במהלך שיחתם סיפר שמיר לעמיתו הבולגרי שרעייתו היא ילידת בולגריה וציין, כי היא מאד היתה רוצה לבקר בארץ הולדתה.

שר המשפטים שריר נוטה להמליץ בפני הנשיא לחון 7 אנשי השב"כ

גורמים משפטיים: קרוב לוודאי שהנשיא ייענה תוך ימים לבקשות

הרצוג עשוי לא לבקש את אישור הקבינט לחנינות ● שריר דן בנושא עם פרס שמיר והריש

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

שר המשפטים אברהם שריר נוטה להמליץ בפני נשיא המדינה חיים הרצוג לחון את שבעה אנשי השב"כ הנוספים, שהגישו אתמול בקשות חנינה בעקבות מעורבותם בפרשת הריגת שני המחבלים באוטובוס 300 באפריל 1984.

אתמול נועד שר המשפטים לשיחה עם נשיא המדינה בנושא החנינות לאנשי השב"כ. שריר גם דן בנושא זה עם ראש הממשלה שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר והיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש.

בקשות החנינה הובאו שלשום בערב ללשכת שר המשפטים בידי שליח בידי פרקליטם של אנשי השב"כ, עו"ד דב ויסגלס. אתמול בבוקר הביא שליח מיוחד את בקשות החנינה ללשכת הנשיא.

טיפול לא שיגרתי

שר המשפטים הבהיר כי הטיפול בבקשות החנינה של אנשי השב"כ לא יהיה שיגרתי. כלומר, הן לא יופנו, ככל אלפי בקשות החנינה המגיעות מדי שנה, למחלקת החנינות במשרד המשפטים, שם מטפלים בהן במשך כמה חודשים עד שהן מועברות ללשכת השר לצורך מתן ההמלצה המנומקת, לפני שהבקשה מועברת לידי הנשיא.

בניגוד להחלטתו של נשיא המדינה בחודש יוני, להתנות את מתן החנינה לראש השב"כ אברהם שלום ושלושה מעוזריו באישור מוקדם של הקבינט, נוטה הפעם הרצוג לדון ולהחליט בנושא החנינה ל־7 אנשי השב"כ על דעת עצמו, מבלי להיוועץ באיש, זולת המלצתו של שר המשפטים, המתחייבת על פי החוק (שר המשפטים חייב לחתום "חתימת קיום" בשם הממשלה על המלצת החנינה).

הנשיא ייענה כנראה

גורמים משפטיים הדגישו אמש כי קרוב לוודאי שהנשיא ייענה לבקשות החנינה של שבעה אנשי השב"כ ויודיע על החלטתו תוך ימים ספורים. לדעת אותם גורמים לא יעלה על הדעת, שאחרי שהנשיא חנן את ארבעת הגורמים הבכירים ביותר בשב"כ, שהודו במתן עדויות שקריות ושיבוש הליכי משפט בפרשת חקירת אירועי אוטובוס 300 בפני שלוש ועדות חקירה, לא תינתן חנינה לדרגים נמוכים יותר בשב"כ, שפעלו על פי הנחיות הממונים עליהם.

אותם גורמים ציינו, כי היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש קבע במכתבו לראש הממשלה, כי "עשויה להתעורר הבעיה של הצורך לחון עוד ועוד מהמעורבים בפרשה והעומדים לחקירה לבל יופלו מחבריהם".

גם מפסיקתו של השופט אהרן ברק בבג"ץ החנינות ניתן ללמוד שלא יהיה מנוס ממתן חנינות ל־7 אנשי השב"כ הנוספים.

לחץ סורי על ג'מייל להדיח את ג'עג'ע

מאמץ למנות במקומו את אחיינו של הנשיא ג'מייל ד"ר פואד אבו־נאד'ר מראשי הפלנגות

מאת סופרי "הארץ"
לענייני ערביים

נסיון הפיכה, שמטרתו להדיח את מפקד "הכוחות הלבנוניים" (הנוצרים), ד"ר סמיר ג'עג'ע, המייצג את הקו האנטי־סורי ולמנות במקומו את אחיינו של הנשיא אל־ג'מייל, ד"ר פואד אבו־נאד'ר מראשי אל־כתאיב (הפלנגות), נמשך אמש זה היום השני במזרח ביירות.

מקורות ערביים אמרו אמש סמוך לחצות, כי הדבר התברר אמש, כאשר תומכי אבו נאד'ר שמו והשתלטו על שכונות במזרח ביירות, תוך חידוש חילופי האש.

לדברי המקורות זהו המחיר שתבעו הסורים תמורת חידוש היחסים עם הנשיא ג'מייל לסלק את ג'עג'ע ותומכיו.

במקביל אמר ג'עג'ע, כי הנסיון היה מתוכנן וכי אנשיו נמנעים לפי שעה מהכרעה צבאית כדי לא להביא לשפיכות דמים. אולם אם לא תהיה ברירה לא יהססו מלעשות כן.

אבו נאד'ר עצמו נפצע אתמול ברגלו בנוסף ל־10 משומרי ראשו כאשר נפתחה לעברם אש באיזור אל־דאורה במזרח ביירות. במשך היומיים האחרונים נמסר על עשרות נפגעים.

סוריה: הברחנו בירי את מטוסי חיל האוויר

דובר צה"ל: כל מטוסינו חזרו בשלום ● 5 נהרגו בהתקפה באזור בעל־בק שבבקעת הלבנון

מאת עודד זראי ודן סגיר
סופרי "הארץ"

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול בשעות אחר הצהריים יעדי מחבלים באזור העיירה בעל־בק שבבקעת הלבנון. דובר צה"ל מסר כי כל מטוסינו שבו בשלום לבסיסם והטייסים דיווחו על פגיעות מדויקות במטרות.

זו הפעולה הראשונה של חיל האוויר באזור בקעת הלבנון, מאז [illegible] סוללות טילי ב־ים לאזור. בפעם האחרונה שבה תקף חיל האוויר מטרות מחבלים באזור זה היתה באוקטובר אשתקד. אחרי פעולת המטוסים נמצא בקשת הפגיעה של הטילים הסוריים, אולם הסורים נמנעו מירי טילים לעבר מטוסינו.

היעדים שהותקפו היו מפקדה ובסיס של הפתח מהפלג של אבו מוסא. נמסר על חמישה הרוגים ושבעה פצועים, וכן על הריסת מבנים ומצבורי תחמושת של המחבלים.

התקפות חיל האוויר אתמול ושלשום הן חלק מהמאמץ לפגוע בהתארגנות המחבלים מהפלגים השונים לביצוע פיגועים בישראל וברצועת הביטחון.

דובר צבאי סורי מסר אתמול כי "סוללת ההגנה האווירית [illegible] המטרות המצויות על אדמת לבנון והפעלה נגד המטוסים הישראליים התוקפים ואילצה אותם לשוב על עקבותיהם בכיוון השטחים הכבושים".

אב ו־2 ילדיו נהרגו

שתורה (ע"צ). 5 אנשים נהרגו ו־7 נפצעו אתמול במהלך התקפה ישראלית על שתי עמדות פלשתיניות מערבית מבעל בק בעמק הבקעה, הנתון תחת פיקוח סורי — על כך מדווחים הכתבים המקומיים. ההרוגים הם אורח מבנגלדש, שני פקיסטנים ושני סורים. גם בין הפצועים אין אף פלשתיני. הפצועים הם 3 פקיסטנים, אורח מבנגלדש ו־3 סורים, אב ושני ילדיו, מציינים הכתבים.

ארה"ב מביעה צער

וואשינגטון (ע"צ). ממשלת ארצות הברית הביעה אתמול צער נוכח "המשך מעגל האלימות בדרום לבנון", לאחר שחיל האוויר הישראלי תקף זה היום השני ברציפות מטרות פלשתיניות בלבנון.

לאחר הרוטציה יתבע פרס את ראשות ועדת השרים לכלכלה

הצעה להעניק לפרס זכות לקבוע סדר היום בממשלה

הליכוד: שמיר לא ביקש לקבל זכויות יתר ואל למערך לתבוע זאת

מאת צבי זהרה

לאחר הרוטציה יתבע המערך להעניק לשמעון פרס את ראשות ועדת השרים לכלכלה. זאת כדי לזכות בעמדת מפתח בתחום הכלכלי. דיונים בנושא זה נערכו באחרונה בצמרת המערך.

ראש הממשלה שמעון פרס כינס בשבוע שעבר את השרים משה שחל, גד יעקבי ומזכיר מפלגת העבודה, עוזי ברעם, לדיון בנושא העברת ראשות ועדת השרים לכלכלה לידי הליכוד. בישיבה הועלתה הצעה כי ועדה זו תמשיך בראשות ראש הממשלה והצעה להעבירה לליכוד.

גורמים בכירים במפלגת העבודה טוענים, כי יש למסור תפקיד זה לידי שמעון פרס, מאחר שהמשרדים הכלכליים הביצועיים, קרי משרד האוצר ומשרד התעשיה נמצאים בידי הליכוד.

גורמים בכירים בליכוד דחו אתמול את ההצעה, שראש הממשלה לענייני כלכלה. הם הסבירו כי צעד כזה ירחוק את רגליו של שר האוצר משה נסים. "יצחק שמיר לא ביקש זכויות יתר כממלא מקום ראש הממשלה, ולפיכך אל למערך לתבוע זאת עבור שמעון פרס", הוסיפו.

על פי אחת ההצעות המתגבשת בעבודה, תוענק לשמעון פרס, כממלא מקום ראש הממשלה, זכות לקביעת סדר יומה של הממשלה. על פי הצעה אחרת יוכל שמעון פרס להשתתף, כמ"מ ראש הממשלה, בכל ועדות שרים שירצה. הצעות אלה לא התקבלו עד כה על ידי צמרת המערך.

נסים וקיסר סיכמו: חתימת הסכם שכר — בקרוב

האוצר מוכן להמשיך הפיקוח עד מארס 87

מאת צבי זהרה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה וההסתדרות יחתמו בימים הקרובים על הסכם השכר בשירות הציבורי. כך סוכם אתמול בפגישה שנערכה בין שר האוצר לבין מזכיר ההסתדרות ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

שר האוצר משה נסים, אמר, כי ימליץ לפני הממשלה לקבל את דרישת ההסתדרות להמשיך בפיקוח על המחירים. הוא אמר, כי יציע לממשלה הצעה להאריך את חוק יציבות המחירים עד חודש מארס 87.

אלמונים חיבלו באתר חפירות ארכיאולוגי; החופרים חושדים: מדובר בדתיים קיצוניים

במקום נחשפו קברים בדואים ● אירגון אתרא קדישא טוען כי אלו קברי יהודים ● ח"כ הרב פרוש ביקר אתמול באתר וביקש את הנהלת אוניברסיטת להפסיק החפירות אם יתגלו קברי יהודים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אלמונים חיבלו ביום שישי האחרון באתר חפירות ארכיאולוגי של אוניברסיטת בן גוריון בנגב, באתר תל הרור, הנמצא לא רחוק מנתיבות. ראש המחלקה לארכיאולוגיה באוניברסיטה, פרופ' אליעזר אורן, מסר, כי האלמונים עקרו ריצוף אבן עתיק, פיזרו שקי חול, ותבעו סככות חובלים שגידרו את המקום, והרסו חלקי קיר בן ארבעה מטרים של דמוי חומר, הרסו מתקן בישול עתיק וכן קיר של בית פרסי.

פרופ' אורן סיפר, כי ביום ה־25.7.86 פנה אליו בטלפון ח"כ הרב פרוש, אשר הודיע לו, כי יש חשש להימצאות קברים יהודיים במקום וביקש שיעכבו את החפירה עד לבירור. כמו כן ביקש פרוש מאורן לשוחח עם הרב דוד שמידל, ראש חברת אתרא קדישא. שמידל טען בשיחה שאורגנה, כי יש עדויות ומצולמות להימצאות קברים יהודיים בתל וביקש שיעכב את החפירות.

לדברי פרופ' אורן כל המגע שהיה עם האנשים הדתיים לווה באיומים. לאתר הגיעו ארבעה אברכים כולל הרב שמידל, ולאחר שלא השתכנעו מהסבריו של פרופ' אורן, אמרו: עוד תוכחו את עיד רוה.

פרופ' אורן מסביר, כי אין אלה קברים יהודיים אלא של בדואים מכיוון שהקבורה נעשתה ממזרח למערב ונתגלו מחרוזות ופריטים המאפיינים קבורה בדואית.

אתמול ביקר ח"כ הרב פרוש באתר וסוכם עמו שהנהלת האוניברסיטה תדון בהצעתו להפסיק את החפירות במידה ויתגלו קברים.

ישראל תפסיק לרכוש דלק בשוק הספוט

בגלל התייקרות הדלק:

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדינת ישראל תפסיק את ביצוען של רכישות מזדמנות (ספוט) של דלק בשווקי העולם בגלל עליית מחירי הדלק, כך סוכם בפגישה שהיתה אתמול בין ראשי חברות הדלק, לראשי משרד האנרגיה. הפגישה זומנה על רקע עליית מחירי הדלק של הימים האחרונים בעקבות ועידת אופ"ק. עוד סוכם בפגישה, כי חברות הדלק יבצעו לפי שעה רק את הרכישות ארוכות הטווח.

שופט מתח ביקורת על שופטת שנתנה לידיד תקפות לערבות המבטלת צו עיכוב יציאה

אשת הידיד שבהליכי גירושין ממנו קבלה: לא יכול להיות שאדם יהיה מיוחס ממאות חייבים

מאת זאב יפת
סופר "הארץ"

סגן נשיא בית משפט השלום בתל־אביב דוד בר־אופיר מתח ביקורת על תקפות לערבות, שנתנה שופטת השלום בתל־אביב, ד"ר דרורה פלפל, לטובת ידידה, ד"ר ארתור מגדל, שביקש לצאת לחו"ל כדי להשתתף בקונגרסים. בר־אופיר כתב, כי הערבות של השופטת "איננה מקובלת עלי" והורה לראש ההוצאה לפועל לא לקבל אותה".

מגדל, בעל קליניקה פרטית, נמצא בהליכי גירושין מאשתו פרח.

במארס השנה הוציאה נגדו אשתו צו עיכוב יציאה מהארץ כדי להבטיח את המזונות המגיעים לה. התברר, כי התחייב מגדל לחזור ארצה, נתתם בפני השופטת פלפל (התואר שופטת לא היה מצויין על תצהיר זה). כמרכז חתמה השופטת על כתב ערבות לטובת מגדל. כתב ערבות זה, עליו היה כתוב תוארה (שופטת), הוצג על־ידי הרופא בפני רשמת בית משפט השלום בתל־אביב, עופרה צ'רניאק. הרשמת כתבה בהחלטתה, כי לאור הערבות שנמסרה (בכתב ערבות של השופטת פלפל) "אני מסירה את צו עיכוב היציאה נגד החייב".

האשה, באמצעות פרקליטה עו"ד מנשה בר־שילטון, ביקשה דיון בה טענה כי החייב בתיק זה (מגדל) לא יכול להיות מיוחס ממאות חייבים אחרים רק בגלל שהמציא ערבות של שופטת. לפי החוק, טען פרקליט האשה, צריך להמציא שני ערבים וגם הם צריכים להיות מוכרים. הרשמת צ'רניאק קבעה, כי תוך חמישה ימים תמציא השופטת פלפל הצהרה לבית המשפט בה תתחייב להודיע על יציאתו לחו"ל חמישה ימים מראש. בעקבות תנאי זה הורה מגדל להסיר את ההגבלה לצו עיכוב היציאה מהארץ שהוצא נגדו.

לפני כשלושה שבועות ביקש ד"ר מגדל לצאת שוב מהארץ והפעם נדונה בקשתו בפני סגן נשיא בית המשפט השלום דוד בר־אופיר שקבע בהחלטתו, כי הערבות של השופטת לא מקובלת עליו.

לפני כשמונה ימים הגישה האשה בקשה לרשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל־אביב ובו ביקשה לבטל את ההוצאות שנפסקו נגדה על־ידי הרשמת צ'רניאק. השבוע, בפני השופט שאול אלוני הגיעו הצדדים לפשרה: עיכוב היציאה מהארץ נגד ד"ר מגדל הוסר והאשה לא תשלם את ההוצאות שנפסקו נגדה בשעתו על־ידי הרשמת.

שוק ההון

הפיחות נמשך

מימוש רווחים בבורסה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הדולר פוחת אתמול לעומת השקל בעשירית האחוז, אך לעומת זאת היתה התחזקות קלה בשער של המטבעות לעומת השקל. המשך הפיחות של הדולר בא לידי ביטוי בגל היצעים בכל סוגי אגרות החוב הדולריות. היצעים הוזרמו בעיקר על ידי קרנות הנאמנות, שספגו פדיון של ארבעה מיליון דולר.

בשוק המניות הורגשה אתמול מגמת מימוש רווחים.

ערך את העמוד: בועז שפירא

1500 ישראלים ייצאו בחג הסוכות לאיי יוון; סוכני נסיעות: זה זול מאילת

כחודשיים לפני קיום טיסת שכר בכורה של אולימפיק לרודוס כבר לא ניתן להשיג בה מקום

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

1500 ישראלים ייצאו בחופשת חג הסוכות לאיים היווניים. יעדים קרובים אלה הם זולים יותר לעומת עריכת נופש בארץ כמו אילת.

כחודשיים לפני קיום טיסת שכר בכורה של אולימפיק לרודוס כבר לא ניתן להשיג בה יותר מקומות. כן מתוכננת טיסת שכר מיוחדת של מטוס ג'מבו של חברת סאנדור, חברה בת של אל־על. במקביל יתבצעו ב־17 וב־18 באוקטובר הטיסות הרגילות של אולימפיק, כששל סיפונם מאה מקומות השמורים לתיירים ישראלים. אלה יתגברו בשלוש טיסות נוספות לרודוס, כרתים ופלמה.

יהודית מתוק, מנכ"לית חברת קרטוס, החברה היחידה המתמחה בטיסות ליעדים קרובים, מציינת, כי מחיר חבילת נופש באחד מאיי יוון זול ממחיר חבילת נופש דומה בישראל ובמקרים מסויימים המחיר דומה. מחירה של חבילת נופש בת שבע לילות באחד האיים היווניים תגיע בחג הסוכות לכ־500 דולר לאדם בחדר זוגי במלון שלושה כוכבים. מחיר זה כולל את הטיסה (200 דולר), אך לא כולל מס נסיעות בשעור 120 דולר ועוד 20 דולר מס על כרטיס הטיסה. את תשלום ההיטלים על שירותי הקרקע ניתן לעשות על ידי תשלום במטבע חוץ בחו"ל. המחיר גם כולל העברה משדה התעופה לבתי־המלון ואפשרויות סיור. במלונות ברמה גבוהה יותר דוגמת ארבעה כוכבים יש להוסיף עוד כ־100 דולר למחיר החבילה.

מחיר שבע לילות במלון באילת ברמה של 4 כוכבים הוא 455 דולר. למחיר זה יש להוסיף 120 דולר מחיר טיסה לאילת הלוך ושוב וכן תשלומי אקסטרה שונים עבור הזמנות כמו כוס יין בארוחה (באיי יוון הוא מוגש חינם עם כל ארוחה). כן ניתן לרכוש בטיסה לחו"ל מוצרים פטורים ממכס.

ועד העובדים של התעשיה האווירית מנהל עתה משא ומתן עם חברת קרטוס לביצוע חבילת סיור מוזלה לעובדים בחופשת הסוכות. משפחות ועדי עובדים התעשיה האווירית נוסעים בקבוצות של כ־25 איש.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: קולט צרויה, מנהלת המכון לחקר ימים ואגמים
על: ירידת מפלס הכנרת לשפל
(עמ' 2)

צה"ל מסרב לתמוך בקורס לנהיגת רכב לנערים יוצאי אתיופיה (עמ' 3)

אחיותיו של דוד מנוס התעלפו ושמשה נופצה עם פתיחת משפט הנאשמים ברצח החייל (עמ' 3)

מומחים מארה"ב וברה"מ החלו בשיחות להכנת הפגישות בין שולץ לשווארנאדזה (עמ' 4)

73 קבלנים וחברות בניה יקבלו השבוע 3.5 מיליון דולר סיוע (עמ' 6)

נופשים בצפת מחו על שמלונם אירח מפגרים (עמ' 10)

*

תמר ארצי העידה על רצח ניצן מנדלסון (עמ' 10)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירושלים 19—30, תל־אביב 22—30, באר־שבע 19—34, הגולן 18—32, צפת 18—29, טבריה 23—36, נצרת 20—31, עפולה 21—34, שומרון 19—32, לוד 21—31, יריחו 23—32, עזה 23—29, אילת 27—40, גובה הגלים: 40—80 ס"מ.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4870	−0.0025
נוסעים	1.7674	−0.0030
שחור	−1.5600	— —

שער הסל

יציג	1.4912	+0.0010

בגליון זה 20 עמודים

הארץ חדשות

מתפרסם היום בעמודים: 8, 9, 15, 16, 17, 18, 19

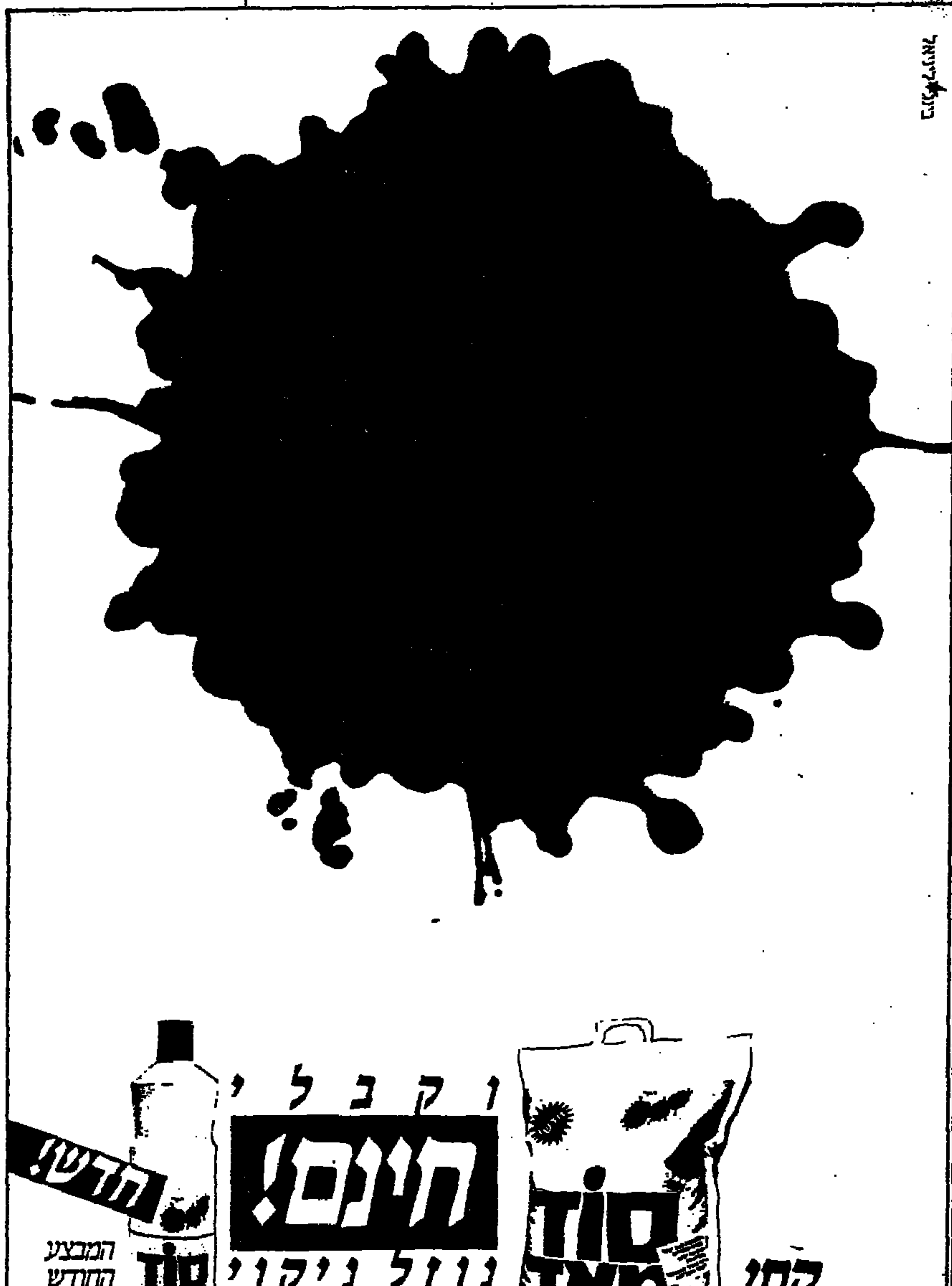

ראיתי שמעתי

הכלב העצמאי ביותר בעולם

עיתונאי ה"וושינגטון פוסט", ביל קלייבורן, המשרת בארץ בשליחות עיתונו, נתבקש על־ידי העיתון לעבור ליוהנסבורג, בדרום־אפריקה. קלייבורן הגיש בקשה לאשרת כניסה לדרום אפריקה, לו, לאשתו ולכלבו.

כעבור ארבעה שבועות הגיעה אשרת כניסה לכלב בלבד. רק אחרי חודשיים התקבלו אשרות הכניסה לבעל ולאשתו, וכך התאפשר איחוד המשפחה.

ג. ארם

המפקד בעקבות חייליו

אלוף פיקוד הצפון, האלוף יוסי פלד, שנכנס באחרונה לתפקידו, החליט לא לקיים את פעילותו הנבונות בשלטרודוק. כקיבוצניק לשעבר ועירוני כיום החליט לשלב את המגורים עם המועיל והצטרף לקיבוץ עם משפחתו. כך יהיה קרוב ככל האפשר למקום ההתרחשויות. אשתו, רותי תעבוד בקיבוץ כגננת. לאלוף פלד שני בנים: גרעין, המשרת בצה"ל ואחד, העולה לכתה ד' ומרבה לשוחח לצד אביו בעבודתו בפיקוד.

מנחם הורוביץ

דגל ישראל במרכז קופנהאגן.

בכיכר המרכזית של קופנהאגן מתנוסס בימים אלה דגל ישראל לצדו של דגל דנמרק. הדגל הונף לרגל פתיחת תערוכה על האדריכלות ישראלית מראשית המאה ועד לשנות ה־80.

בשגרירות ישראל בקופנהאגן חששו תחילה מפני הצגת הישגיה של האדריכלות הישראלית במדינה סקנדינבית בעלת מסורת עיצוב עולמית בתחום העיצוב. התברר כי זה היה חשש שווא.

עיתוני קופנהאגן פירסמו כי מים האחרונים מאמרים מלאי שבחים להישגי האדריכלות הישראלית ומדי יום מבקרים בתערוכה מאות אנשים. דגל ישראל מונף על תורן גבוה בלב לבה של הבירה הדנית, בכיכר שעוברים בה מדי שעה אלפי תיירים.

תייר ערבי שניסה להוריד את הדגל — גורש על־ידי עוברים ושבים.

קופנהאגן

אליהו הגבי

העסקה היקרה מכולן

העסקה היקרה ביותר במאה ה־20 נחתמה בימים אלה בין החברה האמריקאית איי־טי־טי והחברה האירופית אי סי־טי. המדובר בהקמת רשת טלפונים חדישה בצרפת, בלגיה וספרד לקראת שנת אלפיים והחלפת כל המכשור הטלפוני הנוכחי במכשור חדיש. העבודות יימשכו שנים אחדות, יעסיקו מאה וחמישים אלף עובדים והשקעה היא בת עשרה מיליארדי דולר.

עם חתימת הסכמים אלה, מתקיימת תחזית שכתב ז'אן ז'אק סרוואן־שרייבר, פרטיקאי ועורך לשעבר של השבועון "ל'אקספרס", בספרו "האתגר האמריקאי", שיצא לאור ב־1967. סרוואן־שרייבר צפה אז כי לקראת סוף המאה העשרים תסבול התעשייה האמריקאית מקשיים שונים ביבשת אמריקה, אך תתעצם למימדי ענק דווקא באירופה. תחזיותיו אכן מתאמתות.

שולמית קימרי

כריסטופר בוכהולץ, בנו של שחקן הקולנוע הגרמני הורסט בוכהולץ ("עד ראייה"), נחל בימים אלה הצלחה בתפקידו כעלי אג'ה, המורה שניסה להתנקש בחיי האפיפיור, בשנת 1981. סרט הטלוויזיה האיטלקי נרכש כבר להקרנה בארצות אחרות באירופה.

בעריכת עידית רוזנבלום

עלייה תלולה במחירי הזהב והפלטינה

ציריך (ע"ח). ביקוש חזק לזהב ופלטינה בשוק המתכות היקרות שב העלה אתמול את מחירי המתכות האלה בבורסה חדישה, על רקע החשש שדרום אפריקה, היצרן העיקרי של שתי המתכות האלה, עשויה לנקוט צעדים משלה אם יופעלו נגדה סנקציות בינלאומיות.

מחשש שדרום אפריקה תגביל את אספקת שתי המתכות האלה, עלה הזהב לשיא שלא היה כמותו זה שנתיים וחצי, וה"פיקס" אתמול נקבע לו שער של 394.50 דולר לאונקיה בלונדון. זה היה המחיר הגבוה ביותר מאז מארס 1984, ועליה של 28 דולר לעומת ה"פיקס" של יום שישי.

פלטינה, המתכת הלבנה הנדירה אשר לפני שנה נסחרה ב־255 דולר לאונקיה, עלתה ל־565 דולר בנהציה היום בבורסה למתכות יקרות בציריך, עלייה של 60 דולר לעומת מחיר הסגירה של יום שישי. בלונדון היא נסחרה בשלושה דולרים פחות, דהיינו 562 דולר לאונקיה.

סוחרים אמרו כי מורגש ביקוש חריג לשתי המתכות, על בסיס ההנחה שדרום אפריקה המספקת את מרבית הזהב ו־80 אחוז של הפלטינה למערב, תצמצם האספקה.

הדולר ירד

לונדון (אי־פי). הדולר ירד אתמול באירופה לעומת כל המטבעות החשובים.

בלונדון נסגר המטבע האמריקאי ב־2.0562 מארק גרמני לעומת 2.0745 שלשום.

תינוק פצוע בבעל בק

אחות שיעית מטפלת בתינוק מצוע בבעל בק לאחר הפצצת חיל האוויר אתמול. לדברי כתבים במקום נהרגה אימו של התינוק בהפצצה (תצלום: אי־פי)

שיחת היום / גדעון אלון

עם: קולט צרויה, מנהלת המכון לחקר ימים ואגמים

על: ירידת מפלס הכנרת לשפל

אף אחד לא גונב מים מהכנרת

מפלס הכנרת ירד למינוס 211.89 מטר. זה 50 שנה לא נרשם שפל כזה. באחד העיתונים נכתב שהכנרת עלולה להתייבש. יש סכנה כזו?

בדיוקנות, זה מה שכתבו זו שטות איומה לומר שהכנרת מתייבשת. הנפח של הכנרת הוא 4 מיליארד קוב מים, אז איך אפשר לדבר על התייבשות האגם? צר לי מאד שעיתונים כותבים על דברים בלי לדעת עליהם כלום. זו הסיבה שאינני קוראת בכלל עיתונים, כי הם אינם משמשים מקור אינפורמציה.

אבל אינך מודאגת מכך שהמפלס ירד לשיעור שלא היה מאז 1932?

בוודאי שזה מדאיג, אבל זה היה צפוי, אחרי שהשנה שעברה היתה שחונה מאד וזה נלקח בחשבון על ידינו. אף גם בעבר היו שנות בצורת ומפלס הכנרת לא ירד בצורה דרסטית כל כך. יש פה הצטברות של כמה שנים שחונות. התחלנו את החורף הנוכחי במפלס נמוך, סיפקנו מים לישראל ויש גם התארות טבעית, או כמובן שהמפלס ירד עוד יותר. מה יש פה להתפלא? אני מתפלאה שאתה מתפלא.

שמעתי שהחברת "מקורות" מתכוננת בעוד שבועיים להפסיק את שאיבת המים מהכנרת.

זה קיצוץ שמתבצע עפ"י תוכנית שנקבעה מראש בהתאם להחלטות הממשלה. זה לא נעשה עפ"י החלטה מהיום למחר. יש תוכנית שאיבה ומבצעים אותה. הדבר נעשה כדי למנוע ירידה נוספת של מפלס הכנרת.

יש סכנה שמפלס הכנרת ירד עוד לידות עד תחולת התורף?

ודאי. המפלס עוד יילך ויירד. יש לך דרך למנוע את ההתאדות? הלא אף אחד לא גונב מים מהכנרת. הכל נלקח בחשבון על ידינו.

עכשיו לא נותר לנו אלא להתפלל שהחורף הבא לא יהיה שחון?

אינני יודעת מה יהיה בחורף הבא ואינני רוצה להתנבא. אם תהיה שנה גשומה, אז יופי. אם שוב תהיה בצורת, אז מפלס הכנרת יירד עוד יותר.

בעלי החופים סביב הכנרת מודאגים מאד. הם מספרים שבכמה מקומות המים התרחקו מהחופים עד ל־100 — 150 מטר. מה אפשר לעשות?

ברור שכשיש בצורת ישנם אנשים שנפגעים. זו מכת טבע. תגיד לי אתה, האם במקומות בהם יש רעידת אדמה, אנשים לא נפגעים?

גארי הארט יעלה היום בסנאט הצעות לקידום השלום במזה"ת

מציע לחזק שיתוף הפעולה האסטרטגי, לאפשר לישראל להשתתף במיכרזים של הצבא האמריקאי, ולתת לה מעמד דומה לבעלות־ברית ברכישות נשק וציוד מארה"ב

(ע). הסנאטור הדמוקרטי גארי הארט, שהוא אחד המועמדים המרכזיים במפלגתו לבחירות לכהונת הנשיא הבא של ארה"ב, מסר אתמול כי הוא עומד להעלות היום בסנאט שורה של הצעות לקידום תהליך השלום במזרח התיכון.

הודעתו נמסרה לשלושה עיתונאים מהאזור, שמעון שיפר מישראל, עיתונאי מצרי ועיתונאי ירדני.

ריבית חדשה

הארט מציע, שארה"ב תחזק את שיתוף הפעולה האסטרטגי עם ישראל, תשתתף בפיתוח נמל חיפה המשמש נמל בית לצי השישי, תיתן אפשרות לישראל להשתתף במיכרזים של הצבא האמריקאי, תיתן לישראל מעמד דומה לבעלות־ברית ברכישות נשק וציוד בארה"ב, ותיקבע אחוזי ריבית חדשים לסיוע הצבאי.

עוד מציע הסנאטור שארה"ב תסייע ב־15 מיליון דולר, שיועברו לשטחים ודרך ירדן. לדעתו, הדבר עשוי לעודד הקמת מנהיגות פלשתינית חדשה, שתסכים לנהל מו"מ עם ישראל, בצד ירדן.

לסיוע למובארק

לגבי מצרים, מציע הארט שינוי בתנאי הסיוע, כדי לאפשר לנשיא מובארק להתגבר על הקשיים הכלכליים ו"להישרד". כמו כן יש להוריד את שער הריבית על הסיוע הצבאי לארץ זו.

הארט, שנפגש עם המלך חוסיין, אמר כי המלך לא הוציא מכלל אפשרות מו"מ ישיר עם שמעון פרס. זו הפעם הראשונה לא דיבר חוסיין על אש"ף, אלא על הצורך למצוא נציגות פלשתינית, שתסכים לנהל מו"מ עם ישראל יחד עם ירדן.

הסנאטור סבור, שארה"ב צריכה לנהל ביתר תקיפות את מדיניותה במזה"ת, כיוון ששיתוף מדי גורמים בחששים נגד תהליך זה.

הנשיא רייגן אופטימי בעניין השלום במזה"ת

רבת עמון (ע"ד־ע"צ). נשיא ארצות הברית רונאלד רייגן גילה אופטימיות בקשר לתהליך השלום במזרח התיכון שהקפא בתקופה האחרונה.

בשדר למלך חוסיין, בו הוא מברך אותו לרגל יום השנה ה־34 לעלייתו על כסא המלוכה, שיבח הנשיא את מדיניותו של חוסיין במזרח התיכון, תוך שהוא תייחס לביקורו האחרון של סגן הנשיא ג'ורג' בוש בישראל, ירדן ומצרים.

"סעיפים כמו יש הסכם בין הצדדים ואשר נסקרו על ידי מר בוש בשיחות שקיים איתך ועם מנהיגים אחרים באזור, מהווים בסיס מבטיח להתקדמות תהליך השלום, תהליך שאני מחויב לו", אמר הנשיא. "במהלך השנים אופיינה מלכותך בעקרונות עליהם התחייבת וביניהם השגת שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון..."

במהלך מסעו קרא ג'ורג' בוש לשיחות בין ישראל לבין הערבים, אולם הקריאה נדחתה על ידי המלך חוסיין.

חוסיין מעדיף ועידה בינלאומית, בה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים לסכסוך, לרבות אש"ף, וכן חמש המדינות שהן החברות הקבועות במועצת הביטחון — בריטניה, צרפת, ארצות הברית, סין וברית המועצות. ארצות הברית וישראל מתנגדות לקיומה של ועידה כזאת.

שבקים שנות תעופה מפרידות בין שני מטוסים אלה. המוקר שמשמאל הוא אחד משני המטוסים היהודים מדגם זה של מטוס קרב ממלחמת העולם הראשונה שעדיין מטיס. מימין: מסוק לינקס החדיש של הכוח הבריטי הנינה במערב גרמניה. שני כלי הטיס השתתפו אתמול במטס אוויר בעיר מאנסט שבגרמניה (תצלום: אי־פי)

בראיון ל"וול סטריט ג'ורנאל":

פרס: גם אחרי הרוטציה אחתור לפגישות עם מנהיגים ערביים

אמשיך במאמצים המדיניים גם אם יביאו לפירוק הקואליציה ★ לא אהיה פקיד בממשלתו של שמיר

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). תחזית ראשונה על דרכו הפוליטית אחרי הרוטציה נתן ראש הממשלה שמעון פרס לעיתון וול סטריט ג'ורנל. פרס הבהיר כי ימשיך לחפש מנהיגים ערביים נוספים שיסכימו להיפגש בגלוי עם נציגים של ממשלת ישראל, וכי ינסה להמשיך לדחוף את תהליך השלום, אשר קיבל תנופה משמעותית נוספת בעקבות המפגש בינו לבין המלך חסן.

פרס אמר בתשובה לשאלה כי אינו מתכוון להיות פקיד בממשלתו של שמיר, כפי ששמיר לא היה פקיד בממשלתו שלו. "לפיכך, ימשיך במאמציו המדיניים, גם אם אלה יביאו לפירוק הקואליציה לאחר הרוטציה. אם הוא (שמיר) לא יסכים על פירושו של הוועידה הבינלאומית "יהיו בעיות", אמר ראש הממשלה והוסיף כי הוא מעדיף לחזור בפירוקה של הקואליציה מאשר בעצירת התהליך המדיני.

פרס הוסיף כי הקשיים במעמד המלך חוסיין בעולם הערבי אינם מאפשרים לו לפי שעה להיפגש עם מנהיג ישראלי, וכי יעבור זמן מה עד שיהיה מסוגל ללכת בדרכו של המלך חסן.

הקונגרס היהודי העולמי גילה מסמך:

קורט ולדהיים היה קצין מודיעין של הצבא הנאצי

ניו יורק (ע"צ). הקונגרס היהודי העולמי הודיע אתמול כי זו הפעם הראשונה גילה מסמך עם הערות בכתב ידו של קורט ולדהיים, המוכיח כי נשיא אוסטריה כיום, על אף הכחשותיו כקצין מודיעין בצבא הנאצי ב־1944.

מסמך זה, הנושא את התאריך 18 בינואר 1944, נתגלה בארכיון הלאומי של ארה"ב. באמצע השבוע שעבר, על ידי הקונגרס היהודי העולמי בניו־יורק. המסמך כולל במה הערות, בכתב ידו של ולדהיים... הערכה על כוחות התנגדות היוונים האנטי־נאציים.

המסמך בעל הסיווג "עניינים חשאיים של הפיקוד", כולל הוראות להצבתו או לשיגורו למטה הכללי של הכוחות הגרמניים באזור הבלקנים.

חתימתו של ולדהיים בראשי תיבות מצביעה על כך כי הוא קיבל את המסמך.

בהערותיו, מטיל הקצין קורט ולדהיים ספק בהערכה שנעשתה של עוצמת כוחות ההתנגדות. הוא מעיד כי אמנם יתכן שכוחות אלה כוללים 40 אלף אנשים כפי שנראה, אך אלה אינם כולם לוחמים, מאחר שהם חסרים נשק.

ולדהיים הכחיש לפני ולאחר בחירתו לתפקיד נשיא אוסטריה כי לא היה קצין במודיעין הגרמני, כאמור בהודעת הקונגרס היהודי העולמי.

לא עוזר משני

למסמך זה "השפעה הרסנית על אמינותו של ולדהיים והוא שם לאל את הצהרותיו שלא היה אלא "עוזר" משני בכוחות הגרמניים, מציינת ההודעה.

הקונגרס היהודי העולמי קורא לשר המשפטים האמריקאי, אדווין מיס, להפעיל את החוק ולכלול את ולדהיים ברשימת הזרים שלא יורשו להכנס לגבולות ארה"ב בגלל עברו הנאצי.

הערכה: מדד יולי — אחוז עד אחוז וחצי

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מדד יולי שיפורסם ביום שישי ינוע בין 1 ל־1.5 אחוז. כך מעריכים במשרדים הכלכליים.

המדד יושפע מתוצאות סקר הדיור שנערך בחודשים האחרונים. תוצאות הסקר על מחירי הדירות יובאו לחישובי המדד.

במשרדים הכלכליים אמרו אמש כי לא ברור מה תהיה ההשפעה של מחירי ההלבשה וההנעלה על המדד. בחודש יולי צפויים מחירים אלה לרדת בשל מכירות "סוף העונה". אולם מאחר שהשנה הלוו מכירות הקיץ מאוחר מהרגיל, יתכן שהוזלות יקטנו.

כמו כן יש הערכה שמחירי הפירות והירקות ירדו ביולי. זוהי תופעה עונתית לחודש זה.

עיראק מבקשת להרחיב הרכש הצבאי ממצרים

מאת סופר "הארץ"
לענייני ערביים

עיראק מבקשת להרחיב את הרכש הצבאי המיידי ממצרים ואף הגישה רשימה של פריטים צבאיים באמצעות שר ההגנה העיראקי, הגנראל עדנאן חיר אללה, שהגיע אתמול לביקור של שלושה ימים בקהיר.

העיתון "אל־אהראם" המופיע בא־ברדאבי מסר אתמול כי עיראק רכשה במשך שבעת החודשים האחרונים נשק במצרים בסכום של 241 מיליון דולר.

השר העיראקי נועד לשיחות עבודה עם עמיתו המצרי, הגנראל אבו גזאלה, ומסר איגרת לנשיא מובארק מנשיא עיראק, צדאם חסין.

פרס יקבל היום אזרחות כבוד של הישובים הדרוזים בגליל

ראשי הישובים הדרוזים יבקשו מראש הממשלה סיוע לפיתוח ותיעוש

(ע). אזרחות כבוד של הישובים הדרוזים המאוגדים בתחום שיפוט המועצה האזורית מרכז הגליל, תוענק היום לראש הממשלה, שמעון פרס, בטכס חגיגי.

ראש הממשלה יפגש בין היתר עם נציגי ישובי ההר, שיעלו בפניו את בעיות האיזור, בעיקר בנושא מצוקת החקלאים והחובות הגדולים הרובצים עליהם, המונעים מהם קיום אורח חיים תקין. גם הישובים הדרוזים עומדים לבקש מראש הממשלה סיוע בכל הקשור בפיתוח ותיעוש.

את הביקור יסיים ראש הממשלה באחד הכפרים הערבים, בו יהיה אורח המועצה המקומית. כאן צפויה לו קבלת פנים אוהדת, לאור ההחלטה שנתקבלה בשבוע שעבר בדבר ביטול שטח אש 9 והחזרת האדמות לחקלאי האיזור.

נודע, כי ראשי הישוב עומדים להפנות לראש הממשלה בבקשות נוספות, בקשר למניעת צווי הריסת בתים שהוצאו נגדם.

לראש הממשלה יתלוו השר עזר ויצמן ומנכ"ל משרדו, אברהם טמיר.

ישראל מוכנה לתת פיצוי לחברות בארה"ב אם יופרו חוזי הלביא

נציגים אמריקאים: וויינברגר לא שינה עמדתו הבסיסית

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ישראל תהיה מוכנה לפצות חברות אמריקאיות במקרה שפרויקט הלביא או חלק ממנו יבוטלו, גם אם לא צוין כך בחוזים.

גורמים הקשורים לפרויקט מסרו כי חברות אמריקאיות יקבלו ביטחונות מלאים שישולמו את הכסף הקשור לפרויקט, וכי החברות מוכנות להמשיך ולבצע את ההזמנות, תוך ידיעה שכל ביטול בעתיד יהיה כרוך בפיצוי.

מנגד מסרו נציגים אמריקאים, כי לא חל כל שינוי בעמדתו של שר ההגנה וכי במכתב ששיגר לחבר קונגרס הוא מדגיש כי שוחרר כספי החוזים נעשה "עד שיושלם סקר האלטרנטיבות".

מן המכתב עולה כי מגבלת הזמן קיימת עדיין, אך בסוף השבוע הוסכם בין נציגים ישראלים לאנשי משרד ההגנה, כי עד תום הסקר "יתנהלו העניינים כרגיל". כלומר ישראל תוכל להמשיך לפעול הזמנות ולשלם עבורן ללא מגבלה מיידית, אך תוך ידיעה כי עם תום הסקר "תצטרך ישראל לקבל החלטות".

המזרחי דחה בשנתיים פרעון הלוואה של 23.8 מיליון ד' שנתן בשעתו לבנק טפחות

יהודה שרוני
"הארץ" לענייני כלכלה

בנק המזרחי דחה בשנתיים פרעון הלוואה על סך 23.8 מיליון דולר שהעביר באוגוסט 1984 לחברה הבת שלו בנק טפחות.

כך עולה מבדיקת הדו"חות התקופתיים של הבנק שהועברו כימים אלה לרשות לניירות ערך. ההחלטה על דחיית מועד פרעון ההלוואה נתקבלה לפני כשנה. ההלוואה שהיתה צמודה לדולר, ונושאת ריבית של 1 אחוז מעבר לתשואה לפידיון של מניות [illegible] אמורה היתה להיפרע באוקטובר 1988 עם פידיון מניות [illegible]. בגלל הארכת מועד החזר [illegible], שונה תוקף ההלוואה, ונקבע כי במועד הפרעון החדש, ישלם בנק טפחות את הקרן כשהיא צמודה לדולר או למדד, הגבוה מבין השנים.

בנק טפחות לקח את ההלוואה, כדי לממן רכישת 40 אחוז מהון המניות של בנק מימון וסחר, מבנק המזרחי.

משה מן, מנכ"ל בנק טפחות לשעבר, והמכהן כמנכ"ל בנק המזרחי, מסר בתגובה כי הבנק ביקש לדחות את פרעון ההלוואה, כדי למנוע מעמסה פיננסית גדולה על הבנק. לדבריו, ב־1988 אמור הבנק לפדות גם שטרי הון הנסחרים בבורסה, בהיקף של מיליוני דולרים. בתשובה לשאלה מדוע לא להשתמש בכספי הפידיון של מניות מימון וסחר, כדי לממן את פידיון שטרי ההון, אמר מן כי דחיית פרעון ההלוואה לשנת 1990 היתה כדאית בכל מקרה עבור הבנק.

מיכאל צביגרי המשנה למנכ"ל בנק המזרחי מסר בתגובה כי הדחייה בפרעון ההלוואה לטפחות היתה היתה כדאית עבור הבנק, והיא נעשתה במסגרת העסקים הרגילה שלו. בתשובה לשאלה האם לא עדיף היה להמתין ולקבל את ההחלטה ב־1988, מסר צביגרי כי הבנק הבטיח עצמו על ידי שינוי תנאי ההלוואה לטובתו.

קבלת מודעות!

לוח־פון

שרות מודעות בטלפון

03-292 779

באמצעות כרטיסי אשראי

השרות המוסמך 1986

חוסיין הגיע לשיחות באיחוד הנסיכויות

אבו דאבי, (ע"ד ע"צ). חוסיין מלך ירדן הגיע אתמול לאיחוד הנסיכויות הערביות לביקור שיימשך 3 ימים, ובו ידון במהלכים האחרונים להשכנת שלום במזרח התיכון ועל סיוע פיננסי לכלכלה הירדנית השרויה במשבר.

דיפלומטים אמרו שיש להניח שהמלך חוסיין ידווח לנשיא איחוד הנסיכויות הערביות על הפגישות שקיים באחרונה עם סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש ונשיא מצרים חוסני מובארק.

יתכן שבדיונים יועלו גם נושאים אחרים, ובכלל זה המלחמה במפרץ, ביקורו בחודש שעבר של שמעון פרס במרוקו, כלכלת ירדן והמצב בגדה המערבית.

המלך חוסיין מבקש סיוע חוץ לצורך מימון תוכנית בסך 1.5 מיליארד דולר ל־5 שנים, כדי לשפר את המצב הכלכלי בגדה המערבית ולמנוע יציאת פלשתינאים מהאזור.

משה זילברמן נבחר לראשות עיריית באר־שבע

במקום אליהו נאווי, שפרש מתפקידו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משה זילברמן נבחר אמש לראשות עיריית באר שבע, בישיבת מועצת העיר אתמול.

זילברמן נבחר ברוב קולות של 11 מחברי המועצה מול שבעה מתנגדים. עד היום שימש כמ"מ ראש עיריית באר שבע הפורש, אליהו נאווי. זילברמן שייך לסיעת נאווי, סיעת אשל.

משה זילברמן יצטרך עתה להתמודד עם בעיות קשות בהם נתונה באר שבע, בהן גרעון כספי של 30 מיליון דולר.

ערך את העמוד:
משה ריינפלד

לובי שנאסר באיטליה בחשד שתיכנן רצח שגריר ארה"ב — שוחרר אתמול על־תנאי

מאת חולדה ליברנומה
סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). מחמוד פיטורי, דיפלומט לובי לשעבר, שנאסר כחשוד במעורבות בתכנון רצח שגריר ארה"ב ברומא, מקסואל ראב, שוחרר אתמול על תנאי.

בזמנו נעצר פיטורי עקב מעצרה במצרים של חוליה בת ארבעה אנשים, אנשי קדאפי. הם נידונו לעבודת פרך באשמת נסיון התנקשות בחיי יריבו של הקולונל באוקשי.

הארבעה מסרו שהדיפלומט הלובי, מחמוד הארפאלי, נספח בשגרירות לוב ברומא, הוא האחראי למעשי חבלה הלובים על אדמת איטליה. הוקירות ברומא הבילה בין היתר, לפיטורי שבעצר. אין הוא נהנה מחסינות דיפלומטית.

פיטורי הוא עובד בכיר בחברת הפיננסים הלובית, שבבעלותה, בין היתר, חמישה עשר אחוז ממניות חברת פיאט.

לשחרורו על־תנאי התנגד התובע הכללי סיקה, החוקר השופטים במעורבות מעשי חבלה באיטליה.

ערב השיחות בהלסינקי:

בריה"מ: אנו יוזמים כעת הקמת תיאטרונים יהודיים

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלטונות בריה"מ־המועצות עושים מאמצים לשפר את האווירה בינם לבין ישראל, ערב השיחות בהלסינקי, על ידי הקמת קבוצות תיאטרון יהודיות בחו־חומה.

השגרירות הרוסית בלונדון מצאה השבוע לנכון למסור לעיתונאים המתעניינים במפגש ההיסטורי כי תיאטרון יהודי חדש הוקם עתה במוסקווה ושחקניו נמנים עם האנסמבל הלאומי הנוהג לתור את המדינה לעתים קרובות.

המנהל האמנותי של התיאטרון הוא יעקב גובבקו והצגות הראשונות של הקבוצה הן על פי קטעים מכתבי שלום עליכם, וכהם "טוביה החולב", והוא מקווה להעלות מחזות גם משל מחזאים בני זמננו, אפילו כאלה החיים בארץ.

מחזה אחר הוא "בריתה יהודית" מאת אהרון וארגלים, עורך "סובייטישע היימלנד", הידוע גם בהצהרותיו האנטי ציוניות.

הסובייטים טוענים לציין כי כמה קבוצות תיאטרון יהודיות אחרות קמו באחרונה בברית־המועצות, ובכלל זה אחת בבירוביג'אן, בירת החבל האוטונומי היהודי בסיביר, הנוהגת לסייר במדינה ומחזיקה במרכזו חזרות במוסקווה. במקביל מעודדים הרוסים להקות זמר המתמחות בשירי עם יהודיים.

משבר תיירות באיזור הכנרת

(ע). ראשי ענף התיירות לאורך הכנרת התכנסו אתמול לישיבת חירום מיוחדת ובה דנו במשבר התיירות הקשה הפוקד את חופי הכנרת ואתרי הנופש באיזור, ואת בעיצומו של הקיץ.

ראש המועצה האזורית עמק הירדן, מר זאב שזר, שיזם את הכינוס, אמר כי לא ברורה לו סיבת מיעוט המטיילים המתרחצים.

ראשי ענף התיירות החליטו לשכור את שירותיה של חברה מקצועית, כדי שתבצע בדיקה מקיפה ותגיש מסקנות אם מדובר בתופעה חולפת או מתמשכת.

כמה מהנוכחים תלו את הבעייה במצבו הקשה של אגם הכנרת. אכזבתם של ראשי התיירות בשולה השנה על רקע העובדה, כי לאורך הכנרת התקבלו בשנה האחרונה אמריקאיות תיירותיות רבות ומגוונות והפת השירות עלתה.

בשבת האחרונה בילו לאורך החופים 30 אלף איש לעומת 100 אלף ויותר בזמנים רגילים.

שליחת שלום רכובה על אופניים הגיעה לישראל

(ע"צ). צעירה צרפתיה, הגב' באולדק בת 34, שהביאה איגרת שלום ואחווה מנציגים אירופאיים שונים, הגיעה אתמול לישראל לאחר שעברה את אגן הים התיכון רכובה על אופניים.

הגב' באולדק יצאה ממילה ב־27 לאוגוסט 1985 וביקרה בין השאר במדריד, בקורדובה, ברבאט, בפס, באולדיר, בתוניס, באלכסנדריה, בקהיר ועתה הגיעה בירושלים.

"בכוונתי לצאת לאחר מכן לרבת עמון ודמשק ואני מקווה שאוכל להעביר איגרת מראש ממשלת ישראל שמעון פרס למלך חוסיין", אמרה.

הגב' באולדק תתקבל היום בעיריית ירושלים ולאחר מכן במשרד ראש הממשלה.

שמיר קורא להדק היחסים עם טורקיה

אנקרה (ע"ר). ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, קרא בראיון לעיתון טורקי להדק היחסים בין שתי המדינות.

בתשובה על שאלה של העיתון רב התפוצה "מיליית" ביצד היה רוצה לראות את היחסים, אמר שמיר: "הייתה יותר הדוקים והרבה יותר עמוקים. אין לנו בעיות עם טורקיה. אין לנו יחסים כלכליים ומסחריים רציניים. את אלה יש לשפר".

בתוך כך תקף העיתון הדתי הקיצוני "מילי" מה שכינה: "התחממות היחסים בין טורקיה לישראל".

העיתון, המבטא את דעת המיעוט המוסלמי־קיצוני בטורקיה, אמר כי שתי המדינות מפתחות יחסים מדיניים, כלכליים וצבאיים, והוסיף: "דבר זה יטיל קללה על ההיסטוריה של טורקיה ועל השליחות המסורתית שלה".

"בעוד ירושלים נשארת כבושה והעם הפלשתיני יורק דם, דרך כזאת מהווה שגיאה היסטורית".

הידיעות בעיתונות הטורקית על היחסים עם ישראל גברו באחרונה לאחר שנודע על תכניות למנות דיפלומט בכיר לשגרירות הטורקית בישראל, ולאחר ביקור של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון באיסטנבול בחודש שעבר.

המעלות של אל על

עיר	מינ' [illegible]	מקס' [illegible]		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	14	22	מעונן	16	23
אתונה	25	34	בהיר	25	36
בוקרשט	21	23	ס. רעמים	—	—
בריסל	14	24	מע.חל	12	27
וינה	19	31	ס. רעמים	—	—
ז'נבה	14	24	ממטרים	16	24
לונדון	19	22	מעונן	16	23
ליסבון	21	26	מע.חל	17	25
מדריד	20	32	בהיר	16	33
ניו־יורק	22	29	ס. רעמים	20	30
פאריס	14	24	מע.חל	18	29
פרנקפורט	16	26	ס. רעמים	15	29
ציריך	14	22	מע.חל	—	—
קהיר	23	35	בהיר	22	34
קופנהאגן	14	22	מע.חל	10	19
רומא	23	31	בהיר	19	35
שטוקהולם	14	22	ממטרים	11	21

ELAL אל על

هكذا من الاسلام

ארבעה מהנאשמים ברצח מנוס, ששיחזרו הרצח בפני אנשי הביטחון, כפרו אתמול באשמה

אחיותיו של החייל דוד מנוס התעלפו ושמשה נופצה עם פתיחת משפט הנאשמים ברצח החייל

על פי כתב האישום ניסו הנאשמים פעמיים בעבר לחטוף חיילים על כביש לוד

מאת נדב שרגאי
כתב "הארץ"

מהומה בבית המשפט הצבאי בשכם עם פתיחת משפטם של הנאשמים ברצח החייל דוד מנוס. שתי אחיותיו של החייל המנוח התעלפו, האם פרצה בבכי, שמשה נופצה וחיילי משמר הגבול נאלצו להדוף את משפחת החייל הנרצח ולהגן על הנאשמים. ארבעה מהם, שהודו ושיחזרו את הרצח בפני אנשי זרועות הביטחון, כפרו אתמול באשמה. פרקליטיהם מבקשים לערוך להם משפט זוטא על קבילות הודאותיהם. נאשם חמישי הותר לעסקת טיעון.

על פי כתב האישום שהוקרא אתמול, ושפרטים אחדים ממנו עדיין לא פורסמו עד היום, ניסו הנאשמים, כבר פעמיים בעבר, לחטוף חיילים על כביש לוד־פ"ת, אולם ברגע האחרון נרתעו קורבנותיהם הפוטנציאליים מלעלות על הרכב. כאשר עלה דוד מנוס ז"ל על מכוניתם של המחבלים (ב־6.11.84) נהגה ברכב לליה מערש, אשתו של מנהיג החוליה, אחרות ברזילאית במקורה. המכונית פנתה לכיוון דיר באלוט, כשבדרך התחנן החייל החטוף מנוס על חייו. המוספים, על פי כתב האישום, לא שעו לבקשתו. באזור דיר באלוט הובל דוד מנוס ברגל, תחת איומי סכינים, מהלך רבע שעה למערה, אותה איתרו חוטפיו מראש. המוספים הפרו בור במערה, כרכו חבל סביב צווארו של מנוס וחנקו אותו למוות. את גופתו טמנו בתוך הבור, שנכרה במערה.

רוצחי מנוס מואשמים גם בהנחת מטעני חבלה

סעיף אישום נוסף נגד רוצחי דוד מנוס הוא הנחת שני מטעני חבלה, שנתגלו בעוד מועד בתחנה המרכזית בת"א ובבית החולים בילינסון.

חמשת הנאשמים הם תאופיק איברהים עבדאללה (31) ומוסטפה מחמוד קרעש (32), שניהם מדיר בלוט. לתאופיק מיוחסת הנהגת החוליה והוא מואשם בחברות בארגון פתח וקבלת חומרי נפץ דרך הארגון. את המטען בתחנה המרכזית בת"א הניח תאופיק עם אשתו לליה מערש. באשמה שלישית מואשם תאופיק אף בגיוס את קרעש לפתח באפריל 84. לשניהם מיוחסת חטיפתו ורציחתו של החייל דוד מנוס והנחת מטען החבלה ליד בית החולים בילינסון בינואר 86. נאשמת נוספת היא זהרה סעיד אבו האסן, שהיתה הנהגת בחטיפתו ורציחתו של דוד מנוס. תחסין יעקוב האסן עבדאללה מואשם כי ידע על החטיפה והרצח ועל הנחת המטען בתחנה המרכזית בת"א, אך לא היה שותף בתכנון.

"על מי אתם שומרים?"

עם הכנסת הנאשם הראשון עבדאללה תאופיק, ניסה אבי מנוס, אחיו של החייל המנוח, לתקוף אותו. האב הסכל הצטרף לבנו בצעקות וקללות. אנשי משמר הגבול הדפו את השניים ובמהומה שהתפתחה התעלפו שתי האחיות. האם נשמעה צועקת: "זה צדק זה, על מי אתם שומרים". כאשר השתלטו אנשי מג"ב על המהומה, הקריא אב בית הדין, רב סרן משה שפי, את כתב האישום נגד שני הנאשמים הראשונים.

המהומה התחדשה כאשר הוכנסו שתי הנאשמות לאולם. הבת הבכירה של משפחת מנוס התפרצה לעבר הנאשמות ונהדפה על ידי חיילי מג"ב. שאר בני משפחת מנוס ניסו להגן על הבת ולהגיע אל הנאשמים. לפרק זמן של חצי שעה הופסק המשפט ובפרק זמן זה אף נופצה אחת משמשות האולם. במשך כל הדיון נשמע בכי וזעקות מספסלי משפחת מנוס. אב בית הדין ביקש מבני המשפחה לשלוט בעצמם. הוא סירב לבקשת פרקליטי הנאשמים לנהל את הדיון בדלתיים סגורות ואמר, כי מדובר במשפט בעל עניין ציבורי, שראוי שיערך בפומבי. למשפחות הנאשמים לא הותר להיכנס לאולם.

מונתה ועדה לבחינת האפשרות להחמיר העונשים המוטלים על עברייני תנועה

שר המשפטים החליט על הקמתה בעקבות ההחמרה בהיקף תאונות הדרכים

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, החליט למנות ועדה מיוחדת, בראשות שופט בית המשפט העליון דב לוין, שתיבחן את האפשרות להחמיר את העונשים המוטלים כיום על עבירות תעבורה.

נודע, כי שריר החליט לנקוט צעד זה בעקבות ההחמרה שחלה בשבועות האחרונים בהיקף תאונות הדרכים ברחבי הארץ, בהן קיפחו את חייהם עשרות בני אדם.

שריר נועץ בנושא עם נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, ועם שר התחבורה, חיים קורפו, שהביעו את תמיכתם בבדיקה מחודשת של העונשים, המוטלים כיום על עבירות תעבורה. שאר חברי הוועדה עדיין לא נקבעו.

בעוד משרד התחבורה מתכוון להוזיל רכיבים בטיחותיים לכלי רכב

מחירי הצמיגים והאבובים מתוצרת הארץ הועלו אתמול בשישה אחוזים

העלייה מוסברת בהתייקרויות בתשומות הייצור של הצמיגים

מאת צבי זרחיה

בעוד משרד התחבורה מתכוון להוזיל רכיבים בטיחותיים לכלי רכב במאמץ למניעת תאונות, הועלו אתמול מחירי הצמיגים והאבובים מתוצרת מקומית בשיעור של 6 אחוזים, בצו עליו חתמו שר האוצר, משה נסים, ושר התחבורה, חיים קורפו.

העלאת המחירים מוסברת בהתייקרויות בתשומות הייצור של הצמיגים מתוצרת מקומית המיוצרים במפעל "אליאנס" שבקונצרן "כור". היא באה לאחר בדיקה שנערכה לגבי התחשיבים של מפעל זה, שבשנים האחרונות סבל מהפסדים כבדים.

גורמים כלכליים אמרו, כי העלאת מחירי הצמיגים תניע נהגים להמשיך ולנסוע בצמיגים פגומים, והדבר עלול לגרום תאונות דרכים. הם תוהים כיצד משתלב צעד זה במאמצים להוזלת רכיבים בטיחותיים לרכב, כדי להילחם במכת תאונות הדרכים.

פרס הודיע על הקמת צוות להכנת תוכנית לייצוב המשק לטווח ארוך

גורמים ממשלתיים: הצורך בהקמתו — מפני שלא נוצרה מערכת שתעקוב אחרי ייצוב המשק

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה שמעון פרס הודיע אתמול על הקמת צוות, להכנת קווי הפעולה והמהלכים הנדרשים להמשך ייצוב המשק לטווח הארוך, ולהורדת האינפלציה לשיעורים נמוכים יותר. בצוות ישתתפו נציגי משרד ראש הממשלה, האוצר, ובנק ישראל.

ראש הממשלה יקיים בקרוב דיונים נוספים לגיבוש המבצעים בנושאים הללו. מר פרס הודיע על החלטתו בתום דיון שקיים אתמול בנושא הכלכלי ועתיד המשק, בהשתתפות ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ ושרי האוצר, הביטחון, הכלכלה, השר ארנס ונגיד בנק ישראל.

הדיון התמקד בעיקר בדרכים להמשך ייצוב המשק לטווח ארוך ולהורדת האינפלציה לשיעורים נמוכים, באמצעות קיצוץ בתקציב בסך של 475 מיליון ש"ח. כמו כן עסק הדיון בעסקת הדיון בהפרטה ובהליך המיזוג והביצוע, והאמצעים החדשים לכך תוך המשך שיתוף הפעולה עם הממשל האמריקאי.

גורמים ממשלתיים אמרו אתמול כי הצורך בהקמת הצוות החדש נבע מכך שעדיין לא נוצרה מערכת שתעקוב אחר ייצוב המשק. לדבריהם יש לבצע צמצום נוסף בתקציב המדינה ובמקביל לבצע רפורמה במיסוי, לתת תמריצים לעבודה, לאפשר ליזמים לגייס כסף בשוק ההון ולפעול למכירת חברות ממשלתיות.

ח"כ ויינשטיין למבקר המדינה, יצחק טוניק

פנייה לעשיית צדק בקשר לכיסוי דמי הגנה משפטית למוזהרי ועדת בייסקי

מאת [illegible]
כתבת "הארץ"

ח"כ אריאל ויינשטיין פנה אתמול למבקר המדינה, ד"ר יצחק טוניק, בבקשה לפעול לעשיית צדק, בכל הקשור לכיסוי דמי הגנה משפטית לעובדי ציבור, שהוזהרו על ידי ועדת בייסקי ונזקקו להגנה משפטית.

ח"כ ויינשטיין מציין, שבנק ישראל החליט לשלם דמי הגנה בסכום כולל של 120 אלף דולר לארבעת המוזהרים מקרב אנשי הבנק. בגלל מיגבלות התקשי"ר, נמנע כיסוי סביר להגנה משפטית לה נזקקו מוזהרי האוצר.

ויינשטיין אינו קובל על כך, שבנק ישראל החליט לכסות את דמי ההגנה, מאחר ובנק ישראל הוא מוסד עצמאי. עם זאת, קובע ויינשטיין, קופת הציבור היא אחת ועובדי הציבור חד הם.

הסוגיה הועברה באחרונה לוועדה מינהלית עליונה, בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, ד"ר מאיר גבאי. עבודת הוועדה נמצאת במבוי סתום, מפני שחבריה אינם מוצאים דרך להורות על כיסוי המגיע.

ויינשטיין מציין שהמוזהרים נתבקשו בשעתו לפנות לעורכי דין פרטיים, תוך הבטחה שהמדינה תכסה את ההוצאות עליהם תשלום סביר. פניית ח"כ ויינשטיין למבקר המדינה נעשתה משום שהסכום שהוצע לפרקליטים על ידי מוזהרי האוצר נמוך ביותר בהשוואה לסכומים שהוציא בנק ישראל. בפנייתו מבקש כאמור ויינשטיין חוות דעת בתקווה שתתרום לעשיית צדק בסוגיה זו.

יבדקו נסיבות פרסום כתבה ב"העולם הזה" על־פיה נפגשה הכתבת עם דמיאניוק בכלא

בכירים בשירות בתי הסוהר: משוכנעים שהכתבת לא נפגשה עם דמיאניוק, לנוכח ההגבלות החמורות על ביקורים בתאו

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

מ"מ נציב שירות בתי הסוהר, תת גונדר שלום רהילה, מינה אתמול ועדת בדיקה בראשות ראש מינהל הביטחון של שירות בתי הסוהר, לברר את נסיבות פירסומה של כתבה בשבועון "העולם הזה" משבוע שעבר.

בכתבה צוטט מונולוג של ג'ון דמיאניוק, החשוד כאיוואן האיום, הכלוא בכלא רמלה. מהכתבה השתמע כאילו נפגשה הכתבת של העולם הזה עם דמיאניוק בכלא, בניגוד לאיסורים הקיימים בנושא זה.

גורמים בכירים בשירות בתי הסוהר הדגישו, כי הם משוכנעים שכתבת העולם הזה לא נכנסה לכלא רמלה ולא נפגשה עם דמיאניוק, לנוכח סידורי הביטחון וההגבלות החמורות בקשר לביקורים בתאו. נראה, כי הכתבת השתמשה בחומר שהועבר אליה בדרך כלשהי.

עם זאת, לבקשת שר המשטרה, שביקש לברר את העניין, מונתה ועדת הבדיקה, כדי לקבוע את העובדות.

בכתבה ב"העולם הזה" מסביר ג'ון דמיאניוק, כי הוא אינו איוואן האיום מטרבלינקה, ומפרט את גירסתו לגבי מעשיו במלחמת העולם השנייה.

מלון "מצפה הימים"
דיאטות יופי והרזיה
התאריך הקרוב 7.9.86 — 11.9.86
בפיקוח רפואי צמוד
קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג', רפלקסולוגיה, ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, חדר כושר
פרטים: טלפון: 069-37013-4
מלון "מצפה הימים" בכביש ראש־פינה צפת

קורס חיילות מורות לעברית — מחזור 7 — הסתיים אמש באולפן עקיבא בנתניה. הקורס נערך בשיתוף צה"ל ומשרד החינוך והוכשרו בו 22 חיילות. בתמונה: קצינת חן ראשית עונדת דרגות רב"ט למורות החדשות. (צילום: יוסי רייק)

צה"ל מסרב לתמוך בקורס לנהיגת רכב כבד לנערים יוצאי אתיופיה

למרות שהוא תומך בקורסים לנערים לפני גיוס לכלל האוכלוסיה • דובר צה"ל: צה"ל לא משגר לקורסים אלה ציבור מוגדר של יוצאי עדה מסויימת

מאת יפעת נבו
כתבת "הארץ"

צה"ל מסרב לתמוך בקורס לנהיגת רכב כבד לקבוצה של כ־50 נערים יוצאי אתיופיה בני 17, העומדים לפני גיוסם, למרות שהוא תומך בקורסים לגילאים אלה לכלל האוכלוסיה.

דובר צה"ל הסביר, כי ההתנגדות נובעת משום שצה"ל אינו משגר לקורסים כאלה ציבור מוגדר של יוצאי ארץ זו או אחרת. הוא ציין, כי אין לצה"ל כל התנגדות, אם נערים יוצאי אתיופיה ישתלבו בקורסים אלה כמו יוצאי כל ארץ אחרת.

באחרונה הוציא משרד העבודה והרווחה חוזר לבתי הספר המקצועיים, בו הודיע על פתיחת מגמה מקצועית חדשה לנהיגת רכב כבד. את קבוצת הנערים יוצאי אתיופיה ביקשו לקחת כקבוצת ניסוי, משום שהם זקוקים להשכלה ה־כשרת תשתית בהיקף נרחב.

משרד העבודה והרווחה מוכן לתת לקבוצה את כל ההכשרה המקצועית הנדרשת, על חשבונו, כדי שהנערים שימצאו מתאימים יקבלו רשיון, ללא התחשבות בזמן שיידרש לכך, בתנאי שצה"ל יממן את חלקו בקורס, כפי שהוא עושה לגבי נערים רגילים. צה"ל מתנגד.

הבעיה לגבי יוצאי אתיופיה היא הצורך להעניק להם השכלה בגיל מבוגר, שנערים אחרים בני גילם רכשו בצורה מסודרת במשך השנים. השכלה זו אינה יכולה להגיע לכל נער בנפרד, ויש לתתה להם באופן קבוצתי.

על פי תפיסה זו, רק כאשר יגיעו לנקודת זינוק זהה לזו של בני גילם בארץ, אפשר יהיה להתייחס אליהם כאל פרטים בעלי כישורים אישיים, ולא על רקע עדתי.

ד"ר אורי ארלמן, הממונה על החינוך התעסוקתי במשרד העבודה והרווחה, אמר בתגובה, כי הנושא נמצא עתה בדיון עם צה"ל.

בתשובה לשאלה האם צה"ל לא יפסיד כוח אדם מתאים, רק משום שחסרה לו השכלה בסיסית, ואת דווקא על רקע עדתי, נמסר מדובר צה"ל, כי הנושא ייבדק.

פגזי קטיושה נורו אתמול משטח לבנון לגליל העליון

שריפה פרצה בשדות אחד המושבים

מאת מנחם הורוביץ
כתב "הארץ" בצפון

כמה פגזי קטיושה נורו אתמול בבוקר משטח לבנון לעבר הגליל העליון. איש לא נפגע.

שריפה פרצה בשדות אחד המושבים. הקטיושות שנורו מחוץ לאזור הביטחון היו בקוטר 122 מ"מ. זו הפעם השנייה תוך פחות משבוע, שמחבלים יורים קטיושות לעבר הגליל.

רוכשי דירות בחברת גינדי פלשו למשרד הממונה על שוק ההון באוצר

מאת צבי זרחיה

כ־40 מרוכשי הדירות מחברת "אברהם גינדי" פלשו אתמול למשרדו של הממונה על שוק ההון באוצר, יהודה דרורי, ותבעו להיפגש עם שר האוצר ולקבל פתרון להשלמת דירותיהם. בהתערבות המשטרה פונו המפגינים מהבניין. נציגות מצומצמת שלהם נפגשה אחר כך עם שר האוצר. השר נסים אמר להם, כי הממשלה לא תוכל לשלם את ההוצאות לבניית הדירות לרוכשים בחברת גינדי, אולם יש רצון למצוא פיתרון לבעיית רוכשי הדירות. הדרך היא במתן משכנתאות מוגדלות. רוכשי הדירות יקבלו משכנתאות מוגדלות בסך של 7,500 ש"ח ועוד סכום זהה כמימון ביניים שחלקו יוחזר להם בתום הבנייה. פריסת המשכנתאות תהיה לעשרים שנה.

שמיר תיאר את שטר הבוררות על טאבה כמסמך שיוצג על ידי הצדדים לבוררים

בוועדת החוץ והביטחון אמר כי עדיין לא הוחל בדיון על סדרי הנורמליזציה ולכן אין ביטחון שהנושא יידון בישיבת הקבינט מחר

ועדות וסיעות / דן מרגלית

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, תיאר אתמול את שטר הבוררות על טאבה, כמסמך שיוצג על ידי הצדדים לבוררים.

עם זאת לא הוחל עדיין בדיון על סדרי הנורמליזציה ולכן אין הוכחה או ביטחון, שהנושא יידון מחר בישיבת הקבינט של הממשלה. הוא אמר את הדברים בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, שהתכנסה לישיבתה הראשונה בפגרה.

שמיר ציין, כי אינו יודע עדיין במדויק איך תתנהל הישיבה הראשונה עם המשלחת הסובייטית בהלסינקי, אך לא יעלה על הדעת, שלא יציגו את בעיית היהודים המבקשים לעלות לישראל.

ליו"ר הוועדה, ח"כ אבא אבן ולח"כ יוסי שריד היו הסתייגויות מכל רעיון של התניית עצם הפגישות בשחרור היהודים, מחשש שבגלל זה ייכשלו.

שקיום הדגיש את חשיבות השגת חופש העלייה ליהודי ברית המועצות. ח"כ דן מרידור מהליכוד אמר, כי ממשלת ישראל לא הציגה תנאי לשיחות עם הסובייטים, אך בעיית היהודים היא הסיבה החשובה לקשרים אלה.

במהלך הדיונים אמר השר שמיר, כי התביעה שצה"ל יוותר על שטח 9, היתה תמיד נחלת התוכנים הלא־מנים הערביים. הם תמיד גורדו. הוא פיקפק בצורך להיענות להם עתה.

דגלי אש"ף צויירו על המזח ושובר הגלים ביפו

מאת חיים הנדווקר
כתב "הארץ" בתל אביב

שלושה דגלי אש"ף צויירו לפני ימים אחדים על המזח ושובר הגלים בנמל יפו.

בסוף שבוע שעבר הגיש ח"כ עוזי לנדאו תלונה במשטרת מרחב הירקון על ציור הדגלים. לנדאו ציין בתלונתו, כי באחרונה קיים עימות בין דייגי יפו הערבים לבין מנהלת נמל יפו, על רקע התכנית לפתח את נמל יפו ולהוציא את הדייגים ממקום מושבם למקום אחר בנמל.

הוחל בבדיקת השלכות שעון הקיץ על החיסכון בחשמל

ועדה של משרד האנרגיה והתשתית לבדיקת השלכות שעון הקיץ על החיסכון בחשמל, הוחלה בבדיקת נתונים שנאספו מאז הונהג שעון הקיץ — על כך נמסר בהודעה לעיתונות מטעם משרד האנרגיה.

הוועדה מונתה בידי מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית, ד"ר נתן ארד, וחברים בה נציגים של משרד האנרגיה והתשתית, חברת החשמל ואיגוד התעשיינים. יו"ר הוועדה הוא הממונה הכלכלי לחשמל במשרד האנרגיה והתשתית, דוד ארזן. לרשות הוועדה יעמדו נתונים מהמחלקה לסטטיסטיקה של חברת החשמל, שיעקבו באמצעות מחשבים, אחר נתונים על התפתחות צריכת החשמל בעת הפעלת שעון הקיץ. נתונים אלה ישוו לנתוני השנים בהן לא הופעל שעון הקיץ ועל פי התוצאות, יקבעו המומחים את פוטנציאל הצריכה של החשמל, לולא הופעל שעון הקיץ.

הוועדה תגיש את מסקנותיה לשר האנרגיה והתשתית, משה שחל, כחודש לאחר תום הנהגת שעון הקיץ. ממצאי הוועדה יועברו גם למשרד הפנים.

משרד הבריאות דורש לדון במצב הביוב וצנרות המים בכל הרשויות המקומיות

דובר משרד הפנים: מי השתייה בארץ אינם מסכנים תינוקות

מאת [illegible] גל
כתב "הארץ"

משרד הבריאות פנה אתמול להנהלת משרד הפנים, בדרישה להתכנס מיד ולדון במצב צנרת המים והביוב בכל הרשויות המקומיות במדינה.

ד"ר שלמה אבני, ראש שירותי בריאות הציבור, מסרה שהאירועים האחרונים של זיהום מי שתייה בקריית אתא ובקריית גת, מעידים כי הבעיה נוצרה בעיקר בצנרת העירונית.

"לא יתכן שמשרד הפנים, הממונה על הרשויות המקומיות, לא יאכוף את החוק ויתקצב את הרשויות המקומיות לביצוע תיקונים", אמרה ד"ר אבני.

עוד מסרה שתקלות דומות, כמו שהיו בקריית אתא וקריית גת, עלולות להתרחש בעשרות ישובים נוספים, בגלל אחזקה לקויה מצד הרשויות המקומיות ובגלל רשתות צינורות שהגיע זמן להחליפן.

בהתייחס לדבריה של ד"ר אורי פרינוב ("הארץ" מאתמול), כאילו מי השתייה בארץ מסכנים חלק מהתינוקות, אמר דובר משרד הפנים, כי מי השתייה בישראל הם באיכות שאינה מסכנת תינוקות.

אם אתה עצמאי אתה בעונש!

אם אתה יוצר מקורות פרנסה חדשים;
אם אתה תורם לכלכלת המדינה יוזמה, דמיון ומשף; אם אתה מקבל על עצמך סיכונים – אז תשלם יותר ביטוח לאומי ותהנה מפחות זכויות סוציאליות;
אז תשלם על אותה הכנסה יותר מיסים;
אז תקדיש את מיטב זמנך לניירת;
אז תהיה חשוף לשרירות הבירוקרטים.

כי אצל הליכוד והעבודה העצמאי הוא אזרח סוג ב'.. אפשר גם אחרת.

המרכז הליברלי
תל־אביב, בית אל־על, בן יהודה 32, טלפון 280843, ת.ד. 2202 תל־אביב 61021

הכתובת הנכונה. במרכז.

המשרד לקליטת עלייה: 250 מעולי אתיופיה הם מובטלים

250 עולים מאתיופיה, מתוך 3600 הכשירים כיום לעבודה — מובטלים — על כך נמסר בידיעה לעיתונות מטעם המשרד לקליטת עלייה.

כל הצעירים מכלל עולי אתיופיה נמצאים במסגרות לימוד: 4,700 ילדים לומדים במערכת החינוך, 2,400 נערים לומדים במסגרות עליית־הנוער וכ־1000 סטודנטים הנמצאים במסגרות קדם אקדמאיות ומסגרות להכשרה מקצועית של מינהל הסטודנטים.

נתונים אלה הציג מנכ"ל משרד הקליטה, מאיר שמיר, בפגישה עם צמרת משרד העבודה בשבוע שעבר, שנועדה לדון בצמצום מספר העולים המובטלים ושילוב מוגבר בעבודה של העולים שאינם כשירים באופן זמני.

בישיבה נדונה תוכנית כוללת להתארגנות לקראת העברת הטיפול באוכלוסיית העולים הנזקקים לשירותי רווחה, למחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות.

עמדת משרד הקליטה היא, כי אין לקיים מערכת טיפולית או קהילתית נפרדת לעולים, משום שהדבר ינציח את תלותם במערכת הקליטה ויגרום נזק לתהליך שילובם בחברה.

באפריל־יולי חל גידול של 0.6% במספר המובטלים

גורם כלכלי: העלייה הגוברת בשיעור הלא מועסקים צריכה להדאיג את ראשי המשק

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מספר הלא מועסקים גדל בחודשים אפריל–יוני ב־0.6 אחוזים והגיע ל־7.8 אחוזים מכוח העבודה האזרחי מגיל 15 ומעלה.

בחודשים ינואר–מארס '86 הגיע שיעור הלא מועסקים ל־7.2 אחוזים. בתקופה המקבילה אשתקד הגיע שיעור הלא מועסקים ל־6.6 אחוזים. ועלייה שעליה הגיע שיעור הבלתי מועסקים ברבע השני של '86 דומה לרמה שהיתה בחודשים יולי–ספטמבר אשתקד.

בנתונים אלה שפורסמו על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נכללים בלתי מועסקים אשר לא עבדו וחיפשו עבודה באופן פעיל באמצעות לשכות עבודה, פנייה למקומות עבודה, מודעות בעיתונים ודרכים אחרות.

גורם כלכלי אמר אמש, כי העלייה הגוברת בשיעורי הלא מועסקים, צריכה להדאיג את ראשי המשק.

עורכת את העמוד: רחל דנה

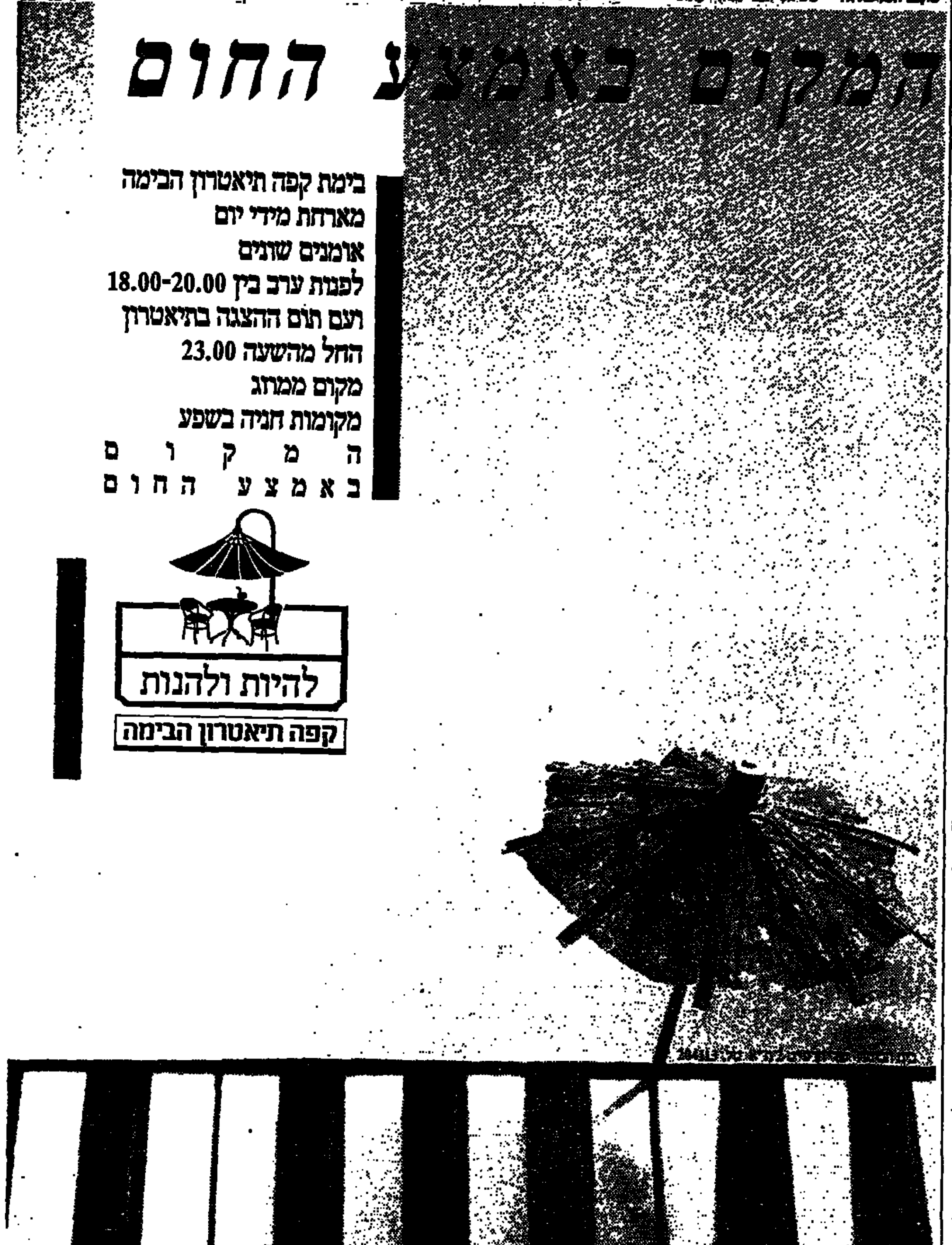

חדשות חוץ

מומחי משטרת גרמניה המערבית בודקים את שרידי המכונית שהתפוצצה במרכז העיר הנאו, ליד פרנקפורט, ביום ראשון בלילה. המכונית שייכת לאזרח אמריקאי. איש לא נפגע בהתפוצצות. המשטרה אינה יודעת מי אחראי להטמנת המצצה. (צילום: אי־פי)

איום על יחסי שתי הגרמניות

גרמניה המערבית מזהירה את גרמניה המזרחית שתפסיק זרם הפליטים לברלין

מקורות מערביים מתחו ביקורת על התנהגות גרמניה המזרחית, המנצלת את נושא הפליטים כמנוף לשינוי מעמדה המיוחד של ברלין ● גרמניה המערבית הודיעה כי היא מאבדת השליטה על זרם הפליטים מאסיה, אפריקה והמזרח התיכון

בון, (ע"ר). ממשלת מערב גרמניה הזהירה אתמול את מזרח גרמניה, כי סירובה להפסיק את זרם הפליטים ממדינות העולם השלישי לברלין המערבית מאיים על היחסים בין שתי המדינות.

שר הפנים המערב גרמני, היינריך ויגדלן, אמר במסיבת עיתונאים, כי התנהגות של מזרח גרמניה היא "עיונת עד כדי גסות" והזהיר, כי המשך המצב ישבע בשיתוף הפעולה בין שתי המדינות.

גם מקורות מערביים מתחו ביקורת על התנהגות מזרח גרמניה ואמרו כי ארה"ב, בריטניה וצרפת המפקחות על מערב ברלין סבורות כי נעשה כאן נסיון לנצל את ענין הפליטים כמנוף לשנות את המעמד המיוחד של ברלין.

מערב גרמניה הודיעה, כי היא מאבדת את השליטה על זרם הפליטים מאפריקה, אסיה והמזרח התיכון שעלה על 50 אלף מתחילת השנה. רובם נכנסו לברלין לאחר שטסו למזרח ברלין ועברו לחלק המערבי של העיר. בון האשימה את הממשלה הקומוניסטית בעידוד זרם הפליטים הזה.

ויגדלן הסביר, כי מזרח גרמניה מעודדת את זרם המהגרים על ידי פירסום מודעות במדינות העולם השלישי ובמתן הבטחה לכניסה חופשית למערב ברלין בניגוד לכל ההבטחות לקיים יחסי שכנות טובים עם מערב גרמניה.

בקלגרי בקנדה הוקמה קואליציה של אזרחים יהודים ונוצרים למאבק בארגון אנטישמי

"האומה הארית", ארגון גזעני־אנטישמי אמריקאי קיצוני, רוצה להרחיב פעולתו לקנדה ולהעניק לחבריו אימון צבאי

מאת גלעד זוהן, סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). קואליציה רחבה של ארגונים יהודיים ונוצריים הוקמה בעיר קלגרי במחוז אלברטה, כדי להיאבק נגד ארגון גזעני־אנטישמי אמריקאי קיצוני, הרוצה להרחיב את פעולתו לקנדה ולהעניק לחבריו אימון צבאי — על כך נמסר אתמול בעיר הקנדית הגדולה.

בארה"ב פעיל מזה שנים ארגון "האומה הארית", המטיף להפרדה בין הגזעים כדי לשמור על טוהר הגזע. הארגון נושא אופי אנטישמי בוטה, ואם כי אינו מטיף להשמדת יהודים, הוא קורא להוצאתם מן החברה הלבנה הטהורה. הארגון מעורר חשש רב בגלל נטיותיו התוקפניות: רבים מחבריו בארה"ב עוברים הכשרה צבאית למחצה. לפני שבועות מעטים רכש "האומה הארית" שטח אדמה גדול ליד עיירה המרוחקת כ־200 ק"מ מקלגרי, כדי לפתוח את הסניף הקנדי שלו.

"האל, גזענו, גבולנו" — לקואליציה הקרויה "אזרחי קלגרי נגד אפליה דתית וגזעית", בין השאר הצטרפו אליה המועצה הקנדית של נוצרים ויהודים; מועצת האיגודים המקצועיים בעיר; נציגי הכנסיה המאוחדת — הגדולה במדינה; המורים באוניברסיטת קלגרי; מועצת הקהילות היהודיות של קלגרי וארגונים אחרים. הקואליציה תנסה להגביר את מודעות הציבור לסכנות "האומה הארית", שמטרתה המוצהרת בקנדה בשלב זה היא, ליצור תנועה צבאית ללבנים־נוצרים "טהורים" במחוזות אלברטה וקולומביה הבריטית.

איראן תקפה מיכלית יוונית בדרום המפרץ

בחריין (ע"צ). מסוק איראני תקף מיכלית יוונית העלה אותה אתמול באש בדרום המפרץ הפרסי, כמה דקות לאחר שנעצרה האוניה בידי ספינת סיור איראנית.

המיכלית העצקית, במעמס של 357,000 טונות, בשם "אולימפיה ספירידי", נשאה מטען מלא של נפט גולמי סעודי. היא נבדקה על ידי ספינת סיור איראנית ליד האי אבו מוסה.

חמש דקות לאחר מכן יצא מסוק להתקפה על האניה וגרם לדליקה במתקן ההגה. לא נודע בינתיים על אבידות.

"אולימפיה ספירידי" הפליגה מן הנמל הסעודי ראס תאנורה ביום ראשון. זוהי המיכלית השלישית המותקפת על ידי איראן מאז תחילת אוגוסט.

התפטרה ממשלת הרפובליקה הטורקית בצפון קפריסין

בשל חילוקי דעות על המדיניות הכלכלית

ניקוסיה (ע"ר). ממשלת הקואליציה של הרפובליקה הטורקית בצפון קפריסין התפטרה ביום שני, בשל חילוקי דעות לגבי המדיניות הכלכלית.

ראש הממשלה של הרפובליקה הזאת, המוכרת אך ורק על ידי טורקיה, דרוויש ארוגלו, אמר לכתבים, כי הגיש את התפטרותו לנשיא הרפובליקה, ראוף דנקטאש.

דנקטאש ביקש אותו לכהן כראש ממשלה זמני עד שתוקם ממשלה חדשה.

המשבר נוצר כתוצאה מחילוקי דעות בקשר לתכנית כלכלית שהציעה טורקיה ואשר ממליצה על מדיניות כלכלית ליברלית למשיכת השקעות חוץ וצמצום התלות בממשלה טורקית.

ראש המפלגה השמאלית בקואליציה מתח ביקורת על התכנית הזאת, ובעקבות זאת התפטר ארוגלו.

צעירים פיתחו שיטה להוציא כסף מכספומטים ברחבי שטוקהולם

בעזרת פיסת פח

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בעזרת תחיבת פיסת פח להריץ מתוכו נגלט הכסף, הצליחו בני נוער בשטוקהולם להוציא במשך כשנה כספים מהכספומטים המוצבים ברחבי שטוקהולם.

הצעירים דחפו את הפח להריץ. כאשר הגיע לקוח והחדיר את כרטיס האשראי לכספומט, היה הכספומט מאותת ללקוח 'קלקול טכני', והלקוח היה מסתלק, וכעבור רגע נגשו הצעירים לכספומאט, שלפו מתוך החריץ את פיסת הפח והכסף היה נגלט החוצה.

סגן נשיא ארה"ב יבדק לגילוי סמים בעקבות בדיקה שערך הנשיא

במסגרת המסע נגד הסמים

ואשינגטון (ע"צ). סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש עומד להיבדק במסגרת המסע נגד הסמים, לאחר שהנשיא רונלד רייגן עבר בדיקה לגילוי סמים בסוף השבוע.

עד כה החליטו 78 עובדים של הבית הלבן לעבור בדיקת שתן במהלך שבוע זה, כדי להפגין את החשיבות שהממשל מייחס למסע נגד הסמים, שנפתח באחרונה ע"י הנשיא רונלד רייגן.

תוצאות הבדיקות של הנשיא רייגן, סגן הנשיא ג'ורג' בוש ועובדי הבית הלבן יתפרסמו ברבים בעוד כ־10 ימים.

מחר יפתח שוב הבר בנמל התעופה ברומא בו התרכזה התקפת המחבלים בדצמבר אשתקד

רומא (ע"ר). הבר בנמל התעופה פיומיצ'ינו המשרת את רומא, בו התרכזה התקפת הטרוריסטים הפלשתינית על נוסעים ועובדי נמל התעופה בדצמבר שעבר — ייפתח מחדש ביום שלישי, לאחר שנתקנו בו ובסביבתו אמצעי ביטחון נוספים.

מקורות בנמל התעופה מסרו, כי מחיצה שקופה עמידה בפני כדורים הוקמה סביב הבר בביתן הנוסעים היוצאים, מקום בו נהרגו 17 בני אדם בהתקפת הטרוריסטים ב־27 בדצמבר.

הוגברה השמירה על מועדוני הווידיאו בקהיר

קהיר (ע"מ). כוחות הביטחון במצרים הגבירו את השמירה על מועדוני הווידיאו באזור קהיר רבתי.

הוחלט להתיר למועדונים אלה להמשיך לפעול מעבר למועדי הסגירה שנקבעו לבתי עסק בקהיר. על צעד זה הוחלט לאחר הצתות בכמה מועדוני וידיאו באזור שברא, בצפון קהיר רבתי.

כמה מאנשי האגודות האיסלאמיות שנעצרו באשמת ההצתות בחמשה מועדוני וידיאו עומדים עתה לדין.

ערכה את העמוד: רחל דגה

מומחים מארה"ב ובריה"מ החלו בשיחות להכנת הפגישה בין שולץ לשווארנדזה

נפגשו בחווילה ממשלתית מחוץ למוסקווה ● שתי המדינות הטילו איפול על תוכן השיחות

מוסקווה (ע"צ וע"ר). מומחים לפירוק הנשק מארה"ב ומבריה"מ נפגשו אתמול בחווילה ממשלתית מחוץ למוסקווה, לשיחות שנועדו להחיש את המו"מ בז'נווה על הגבלת הנשק הגרעיני והנשק בחלל.

פול ניצה, היועץ של הנשיא רייגן לפיקוח על הנשק, הגיע לשיחות בראש ועדה של שבעה. המשלחת הסובייטית הגיעה בראשותו של ויקטור קארפוב, ראש המשלחת הסובייטית לשיחות בז'נווה.

שני הצדדים הטילו איפול מוחלט על פרטי השיחות. גם השגרירות האמריקאית וכלי התקשורת הסובייטיים לא היו מוכנים לומר דבר.

הסיבה הרשמית לשיחות העומדות להימשך יומיים היתה מתן תנופה למו"מ בז'נווה והכנת הפגישה בין מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, לבין שר החוץ, אדוארד שווארנדזה. הפגישה באה כדי להכין את הרקע לוועידת פיסגה נוספת בין הנשיא רייגן לבין השליט הסובייטי, מיכאיל גורבצ'וב.

העמדה הסובייטית היא, כי ועידת פיסגה חדשה תהיה חסרת תכלית, אם לא יתקבלו קודם לכן הסכמים לפיקוח על הנשק.

כתבים זרים במוסקווה: מתיחות בין מי שהיה שגריר בריה"מ בארה"ב לשווארנדזה

בשל תחרות על קביעת הקו המדיני־פוליטי

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). כתבי עיתונות שוודית ופינית במוסקווה דיווחו בימים האחרונים, כי בין שר החוץ שווארנדזה למי שהיה שגריר בריה"מ בוואשינגטון וכיום חבר מזכירות הוועד המרכזי, אלכסנדר דוברינין, שוררת מתיחות עקב תחרות על קביעת הקו המדיני הפוליטי של בריה"מ.

דוברינין, שחזר למוסקווה ונחשב לבר סמכא בנושאי ארה"ב והמערב, משמש יועץ מדיני לגורבצ'וב. לדוברינין ניסיון רב בתחום מדיניות חוץ לעומת חוסר נסיונו של שווארנדזה.

העובדה, כי קיומם של חילוקי הדעות בין דוברינין לשווארנדזה הגיעו לכתבי חוץ מערביים מעידה, כי אחד משני האישים מעוניין בפרסום זה.

בית המשפט בנטאל: תקנה לשעת חרום לכליאת אלפי אנשים בדרא"פ לא תקפה

משפטנים: אם לא יפרסם הנשיא בותה תקנות חדשות, יש לצפות לשחרור רבים מתוך כ־5000 העצורים

יוהנסבורג, (ע"ר וע"צ). בית המשפט העליון בנטאל פסק אתמול, כי תקנה לשעת חירום, שהופעלה בידי ממשלת דרום אפריקה כדי לכלוא אלפי אנשים, אינה תקפה.

משפטנים אמרו שאם לא יפרסם הנשיא בותה תקנות חדשות, יש לצפות לשחרורם של רבים מבין העצורים, שמספרם הכולל נאמד ביותר מ־5000.

ממשלת דרום אפריקה הגישה מיד ערעור נגד פסק הדין שניתן בדרבן, לפיו יש לשחרר את לצ'טה צ'נולי, מארגן קהילתי מהעיר למונטוויל.

צ'נולי, עובד החזית הדמוקרטית המאוחדת הלוחמת נגד ההפרדה הגזעית, נעצר ב־12 ביוני מיד לאחר פירסום צווי החרום.

פרקליטיו הגישו תביעה לשחרורו, בטענה כי הסעיף שלפיו נעצר שלהם אינו חוקי. בית המשפט הסכים לטענה זו וציין כי הממשלה יכולה לעצור אנשים רק אם צעד זה יסייע לה להביא לסיום מצב החירום. שר החוק הורה המשטרה בצעוו לשחרר את צ'נולי ולשלם את הוצאות המשפט.

בינתיים נמסר על היעלמם של יותר ממאה אנשים בעיר, שבה מתגוררים אזרחים שחורים בנטאל מרוח הכל קם.

המורדים באנגולה: התקפנו בסיס צבאי אסטרטגי בדרום־מזרח המדינה

לטענתם מבסיס זה תכננה אנגולה את ההתקפה נגדם

ליסבון (ע"ר וע"צ). המורדים נגד המשטר המרכסיסטי באנגולה, חברי ארגון אוניטה, הודיעו אתמול, כי הם השמידו ציוד מכ"ם וארטילריה בהתקפה על בסיס צבאי אסטרטגי בדרום מזרח המדינה.

המורדים טענו, כי מבסיס זה תכננה אנגולה את ההתקפה נגדם. דובר אוניטה בליסבון אמר, כי ההתקפה על הבסיס התקיימה בשבת בערב והיתה זו 'שעה מבצעית', לא נמסרו פרטים על אבידות.

בינתיים לא הגיע אישור לידיעה זו ממקור בלתי תלוי. ארגון המחתרת אוניטה נאבק נגד ממשלת אנגולה מאז שזו קיבלה את עצמאותה מפורטוגל ב־1975. הממשלה נעזרת בכוחות קובניים במלחמתה נגד המורדים.

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
צבי דבורצקי
במות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו.
פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים
על מות יקירתנו
חוה פלץ
לבית לנדסברג
ההלויה תתקיים מחר, יום רביעי,
ח' באב תשמ"ו 13.8.86 בשעה 14.00,
בבית העלמין החדש ברמת השרון (צומת מורשה).
המשפחה

ביום ה', ט' באב התשמ"ו, 14.8.1986
ימלאו 18 שנים ליום נפלנו של אהובנו
סגן **רפי בז'ז'ינסקי** ז"ל
נתייחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי
בהר הרצל, בשעה 4.00 אחה"צ
משה פריבס
אמנון, פנני, ונועה בז'ז'ינסקי
ג'ני ויוי ומשפחותיהן

לאהרון ואמנון פלץ
במות
הרעיה והאם
משתתפים בצערכם העמוק
איילון חברה לביטוח בע"מ
ההנהלה העובדים והסוכנים

לוילי בדיאן
אתך באבלך במות
האם ז"ל
ק.א.ל קוי אויר למטען
ההנהלה וצוות העובדים

לידידנו וילי בדיאן
אנו משתתפים בצערך על פטירת
אמך היקרה ז"ל
וילי נגן ומשפ'
שולמית נגן

למר וילי בדיאן
משתתפים בצערך במות
אמך ז"ל
בית אגריקסקו

למר וילי בדיאן
משתתפים בצערך במות עליך
אמך ז"ל
אקספרס טורס ת"א
ההנהלה והעובדים

למשפחת מנדל
משתתפים ביגונכם הכבד
בהילקח מכם ללא עת
ירון מנדל ז"ל
אידה ואיגנץ בוביס
דניאלה ואביליו ברונס
אירנה ומאיר והשלים

למשפחת פיירשטיין
אתכם באבלכם הכבד על מותו של יקירכם
ישעיהו פיירשטיין ז"ל
ממייסדי הארגון
ארגון סוכנים ובעלי
תחנות הדלק בישראל

לברוך לנשיאנו
משתתפים בצערך הכבד
על מות
האם ז"ל
מרינגוף מערב אפריקה
(ניגריה בע"מ)

לורד רווה
אתך בצערך ובאבלך על מות
בעלך
תנחומינו לילדים ולמשפחה
קופ"ח מאוחדת
ההנהלה, הרופאים והעובדים

למשפחת גורדון
משתתפים בצערכם הכבד על מות יקירכם
פרץ גורדון ז"ל
אבנר
איגוד לביטוח נפגעי רכב

לדרורה לעודי ולידין
כואבים אתכם את מותו טרם עת של
אברהם תדמור
יקירנו וחברנו לעבודה
ישראל טאובר וד"ר חנה פאזנר־טאובר
רמי וחנה טאובר
אהרון וציפי שמעון
חגי ורבקה קרמר

יקירתנו
חיה ביטר ז"ל
איננה
ההלויה התקיימה אתמול יום שני ו' באב תשמ"ו 11.8.86
יושבים שבעה בבית אמה ברח' פינלס 3 ת"א
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
בשיבה טובה של ראש משפחתנו היקר
ר' **מנחם מנלה גולדשטיין**
מגרוסורדיין - ת"א
ההלויה התקיימה אתמול ו' באב תשמ"ו 11.8.86
בבית העלמין בחולון.
השבעה בבית משפחת גולדשטיין רח' הגבורה 35
פינת הנשיא 155 הרצליה פיתוח
המתאבלים: בנו: אריה גולדשטיין וב"ב
בתו: זהבה חבר וב"ב
אחיו: יוסף גבעון וב"ב

אוניברסיטת תל־אביב
הפאקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
מכבדים את זכרו של
מרדכי המורשתי ז"ל
נפטר ב־20.12.84
הקדיש גופתו למדע
טקס הבאתו לקבורה יערך בבית העלמין הישן
ברעננה בט' באב תשמ"ו (14.8.86) בשעה 17.00
הבת ובעלה: חניה ומשה שמיר
הנכדים: צבי ורחל שמיר
עמוס ואודית שמיר
דליה שמיר
הנינים: נטע וגיא

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
יצחק גונן והמשפחה
על מות **האם** ז"ל

אנו משתתפים בצערם של חברינו
גרשון וצבי מונר
(מסניף כרמיאל)
במות עליתם הרעיה והאם
רות ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גמלאי אגד
קרן גמלאות של חברי אגד

למר וילי בדיאן
משתתפים באבלך הכבד על מות אמך
ניטה בדיאן ז"ל
ההנהלה וחברי "שרשרת"
משרדי נסיעות ותיירות בע"מ

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

ארמלי החליט סופית: ישחק בהפועל תל־אביב

נפגש אמש עם נציגי הקבוצה האלופה ועשוי להצטרף לאימוניה ברומניה

כדורגל

מאת יוסף גלזר
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

"סוסל השדים", שהסעיר הקיץ את הכדורגל הישראלי, כנראה הגיע אתמול לסיומו כאשר כדורגלן מכבי חיפה בשלוש וחצי השנים האחרונות, זאהי ארמלי, הודיע כי הוא פתוח במו"מ עם הפועל תל־אביב.

שבועות ארוכים התלבט זאהי בין ההצעות הכספיות של הפועל תל־אביב ומכבי חיפה. אמנם הצעת האלופה היתה גבוהה וקורצת יותר, אך הסנטימנטים ויחסי החברות עם רבים משחקני חיפה ואוהדיה, והלחץ של בני משפחתו להמשיך בקבוצה הצפונית, היקשו על ההחלטה. מן העבר השני עמדה בפני זאהי מערכת היחסים הרעועה בינו למאמן שלמה שרף. הוא גם רגז על כמה מראשי מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה על צורת ניהול המו"מ.

פרקליטו של זאהי, עורך הדין הנצרתי סאלמן פרג', היה זה שלאורך כל הדרך לחץ על הכדורגלן לעבור להפועל תל־אביב, אם כי התיר בידיו את ההחלטה הסופית. ארמלי נועץ שלשום עד שעת לילה מאוחרת בהוריו, רעייתו ואחיו, וגם אתמול בבוקר הוסיף להתלבט. רק בדרכו להתייעצות נוספת עם פרקליטו, אחרי שקרא על האולטימטום של מכבי חיפה ומספר התבטאויות שלא נראו לו, גמלה בלבו ההחלטה הסופית לעבור להפועל תל־אביב.

עו"ד פרג' נימק את הצעד באמרו: "הכבוד של זאהי נרמס במכבי חיפה. אלמלא המו"מ העצבני, ייתכן שהיה נשאר בחיפה".

לאחר שהודיע בבוקר על החלטתו לראשי הפועל תל־אביב, נקבעה לאמש פגישה בין זאהי לנציגי הקבוצה התל־אביבית. נראה כי כבר היום או מחר, אם לא יתעוררו קשיים בלתי צפויים, יצטרף זאהי לחבריו החדשים העושים במחנה אימונים ברומניה.

ארמלי מבקש לחתום עם הפועל תל־אביב על חוזה לעונה אחת, בניגוד לפרסומים קודמים כאילו יחתום לשלוש שנים.

מבוכה בחיפה

במכבי חיפה ניסו אתמול להסתיר את התדהמה והמבוכה בעיקבות עזיבתו של ארמלי, לאחר שקודם לכן נפרדה סגנית האלופה גם מחלוץ בכיר נוסף, רוני רוזנטל. היו שהצטערו על כישלון המו"מ, אבל היו שאמרו: "אין זה אסון. גם למכבי חיפה יש כבוד שאסור לרמוס אותו. אנחנו לא צריכים לכרוע ברך וללחך חול על גחוננו. גם השנה, עם ארמלי שהשתכר סכום עתק, לא זכינו באליפות".

במכבי חיפה כבר חשו ביומיים האחרונים, כי ארמלי מתחמק מפגישה עם נציגי ההנהלה ומסרב להופיע לאימונים, כך שהחלטתו לא ניחתה עליהם כהפתעה. עתה יחל מכבי חיפה לחפש חלוץ חליפי. המועמד העיקרי שהוזכר עד כה הוא רונן רוקמן, שהציג בעונה האחרונה יכולת טובה במדי הפועל חיפה. תמורתו תדרוש קבוצת הפועל חיפה את השוער צדוק אברהמי. הכלם דוד לוי המאמן גרי אחיזק. גם שמותיהם של דוד לביא, עודד מכנס ואלי יאני הוזכרו כאפשריים לרכישה, אם כי טרם נעשתה פעולה כלשהי.

אבי כהן

מכבי ת"א יצא לגרמניה בלי אבי כהן ועודד מכנס

מכנס העדיף לנהל מו"מ שקט ורי־טרי, בלי להיכנס ללחצים מיותרים.

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורגל של מכבי תל־אביב יצאה אתמול למחנה אימונים בגרמניה ללא הקפטן אבי כהן. בהנהלת מכבי מקווים לשכנע את בלם הנבחרת להצטרף לחבריו בגרמניה בימים הקרובים. אבי כהן מבקש, כידוע, לשחק במועדון הסקוטי ריינג'רס מגלאזגו, אך מכבי תל־אביב מסרב לשחררו.

גם החלוץ עודד מכנס, בן מעוניין מכבי תל־אביב, לא יצא למחנה האימונים. מקור בקבוצה הסביר כי

הפועל חיפה מבקש להחתים כדורגלן יהודי מפולין

מאת יוסף גלזר
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

חידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל ופולין עשוי להניב פירות גם בתחום הכדורגל. ביום שישי עומדים ראשי מחלקת הכדורגל של הפועל חיפה, היו"ר אבי שוסטר והמזכיר אלי שגב, להמריא לפולין כדי לנסות להחתים את החלוץ היהודי אנדריי סטלמך בן ה־24, שכבש בעונה שעברה 16 שערים לזכות קבוצת הצבאות שלנוסק וחד־וצלאב מן הליגה הראשונה.

הקשר עם סטלמך נוצר כבר לפני שבועות אחדים, כאשר מנכ"ל הפועל מתוח חיפה אברהם היט ביקר בפולין, ארץ הולדתו, והתעניין לגבי אפשרות החתמתו. שוסטר הגיע אתמול ביטחונו בדבר קבלת אשרות כניסה לפולין. בכוונתם של שוסטר ושגב להמשיך מפולין לגרמניה, שם יקיים הפועל חיפה מחנה אימונים קדם־עונתי.

ההתאחדות נתנה שחרור לאיזניר

מאת סופר "ספורט הארץ"

ההתאחדות העניקה שחרור בין־לאומי לכדורגלן מכבי תל־אביב מוטי איזניר, שנרכש ע"י קבוצת רודה ההולנדית. ההתאחדות ביקשה התחייבות מההולנדים לשחרר את איזניר 48 שעות לפני כל משחק בינ"ארצי.

שירזי חזר להתאמן בבית"ר ירושלים

מאת סופר "ספורט הארץ" בירושלים

הכדורגלן שלמה שירזי חידש אתמול את פעילותו בקבוצת בית"ר ירושלים, בה שיחק בשנתיים האחרונות. שירזי התנצל בפני היו"ר עו"ד רוני בראון על הפרות משמעת, והשתתף באימון.

לינקר שבר צלע במדי ברצלונה

ברצלונה (ע"ר). כדורגלן נבחרת אנגליה גרי לינקר, שנרכש על ידי ברצלונה מאוורטון בתום מישחקי הגביע העולמי, תמורת 3.4 מיליון דולאר, שבר אתמול צלע בטורניר בו ניצחה ברצלונה את מאיורקה 1–2.

לינקר נפגע בהתנגשות עם השוער המרוקאי באדו זאקי. הודות לשר הבינלאומי מארק יוז, גם הוא רכש חדש של ברצלונה, הבקיע את שער הניצחון בהארכה.

אוהדי כדורגל מאנגליה התפרעו גם באמסטרדאם

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). החרם האירופי על הכדורגל הבריטי עלול להימשך זמן בלתי מוגבל, לאחר שאוהדים אנגלים התפרעו זו הפעם השלישית ב־72 השעות האחרונות – תחילה במישחק ידידותי במלינוס, לאחר מכן על סיפון ספינת מעבורת שהיתה בדרכה להולנד ושלשום בלילה ברחובות אמסטרדאם.

באמסטרדאם, לאחר הפסד 0–1 במישחק ידידותי נגד הקבוצה המקומית איאקס, התפרעו אוהדי מנצ'סטר יונייטד והשתלטו על שני ברים באיזור האורות האדומים של העיר. הם תקפו שוטרים בבקבוקים שבורים וניפצו חנויות. המהומה פרצה במלון מקומי, לאחר שאוהדים רבים החמיצו את הספינה שעמדה להחזירם לאנגליה. המשטרה עצרה כ־200 מהם, ויש עתה ספק רב לגבי קיום שני מישחקי כדורגל נוספים האמורים להתקיים היום בהולנד בין ליוורפול ומנצ'סטר סיטי ובין הקבוצות הספרדיות ריאל מאדריד וברצלונה.

ההתפרעות ההולנדית עוררה בבריטניה מחדש את השאלה, כיצד ניתן להלחם בחוליגניות אשר הדיחה את הכדורגל האנגלי מן הזירה בעקבות תקרית הדמים בגמר הגביע האירופי בבריסל בשנה שעברה. שר בממשלה קרא לאסור על אוהדים לצאת לאירופה, או להימנע משיגור קבוצות אנגליות גם למישחקי ידידות בחו"ל.

ארל וויליאמס ישחק ברמלה בליגה הארצית

החותם על ידי המאמן יעקובסון לשנה אחת

ארל וויליאמס

כדורסל

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

הכדורסלן ארל וויליאמס יופיע בעונה הקרובה בקבוצת נהרהוד רמלה, מן המחוז הדרומי של הליגה הארצית – מסר אתמול מקור בכיר בקבוצה.

אתמול חזר לארץ מאמן הקבוצה, שמואל יעקובסון, עם ייפוי כוח מן השחקן בן ה־35, שהופיע בין היתר במדי מכבי ת"א בעונת הזכיה בגביע אירופה לאלופות (1981) ושיחק בעונה שעברה בהפועל ת"א. וויליאמס החותם לשנה אחת. יחד עם קית' בנט (שהדיון בבקשתו להשתחרר מהפועל רמת גן יהיה היום), ינסה להעלות את רמלה לליגה הלאומית. חברת הביטוח "המגן" תאמץ את רמלה, לאחר שאנשיה היתנו את האימוץ בהחתמתו של וויליאמס. כדורסלן נוסף שהוחתם ברמלה הוא מייק אליברי, שיבוא במיוחד מארה"ב לקראת מישחקיה החשובים של הקבוצה, שתיאבק עם מכבי ראשון לציון ועם אליצור קרית אונו על העליה.

פיליפס עשוי לשחק באורתז

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). דרק פיליפס, כדורסלן בית"ר תל־אביב לשעבר, עשוי לשחק בעונה הקרובה במדי אלופת צרפת אורתז. פיליפס, ששיחק בעונה שעברה בקבוצתו של רלף קליין, סאמורן קלן, נבחן בימים אלה בצרפת.

שחקן אחר של בית"ר תל־אביב, נפוליאן ג'ונסון, נכשל במיבחן בקבוצת לימוז'. הוא עשוי לשחק בליגה הצרפתית השניה בקבוצת טולון.

תלונה חולונית על סירוב חיפה לשחרר את טרי

מאת גיא צוקר ויוסף גלזר
סופרי "ספורט הארץ"

אנשי קבוצת הכדורסל של הפועל חולון שלחו אתמול מכתב תלונה למשרדי האיגוד, בעקבות סירובו של מכבי חיפה לחתום על טופס השיחרור של ג'יימס טרי. על פי תקנון האיגוד חייבת חיפה לשחרר את השחקן, כיוון שבמקומו רשמה שני ישראלים, סטיב מלכה ושמואל גוזלן.

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, אבנר יוסף, דחה אתמול את בקשתו של מזכיר אגודת הפועל חולון, מיכאל לפרוון, לשחרר את השחקן. בתשובה לטענתו של לפרוון, כי תקנון האיגוד מחייב חיפה לשחרר את טרי, אמר יוסף, כי קבוצתו אינה חייבת לשחרר את השחקן, כיוון שהדבר עומד בסתירה לחוזה החתום עם הקבוצה הזראית, לפיו התחייב לא לשחק בקבוצה אחרת בישראל.

אתמול קיבלו אנשי חולון את האישור על שיחרורו של הכדורסלן מקבוצתו הקודמת, קאחה דה אלאווה, מספרד. היום אמור טרי להגיע לישראל מארצות הברית.

קורנליוס עבר למכבי תל אביב

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

אלוף הליגה ומחזיק הגביע, מכבי תל אביב, צירף אתמול לשורותיו באופן רשמי את הכדורסלן ברג קורנליוס, ששיחק במכבי רמת גן. קורנליוס (בן 29, 2.03 מ') נרשם אתמול במשרדי איגוד הכדורסל בקבוצה התל אביבית. מאיר קמינסקי יירשם, כנראה, מחר בשורות האלוף וכך יגיע ל־12 מספר שחקני הסגל שלו.

בית"ר ת"א רשם אתמול את לן קולהאס (2.07 מ'), ששיחק בעבר בהפועל גן שמואל. העולה החדש, הפועל איתן/גבת, רשם את הבינלאומי לשעבר, בועז ינאי, מהפועל כנרת. מכבי נתניה, מן המחוז הצפוני של הליגה הארצית, רשם את מייק קרטר, ששיחק בעבר בהפועל חולון ואת הבינלאומי שי כספי, שהופיע בעונה האחרונה במכבי חיפה. הפועל נהריה צירף אליו את ג'קי דוד, ממכבי חיפה ואת אילן דוקת, מאיתן/גבת.

● "רק נס יוכל למנוע את פירוק הפועל רמת גן", אמר אתמול אברהם תמו, העומד בראש הנהלת המנסה להציל את הקבוצה. היום אמורים אנשי הקבוצה להיפגש עם בעלי החוב ולנסות לשכנעם להתאזר בסבלנות. חובות הקבוצה נאמדים ב־210 אלף דולאר. ראש עיריית רמת גן, אורי עמית, הבטיח אתמול להעביר לקבוצה 40 אלף דולאר לתיפקוד שוטף.

עוד שני גרמנים ישחקו בארה"ב

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). עוד שני כדורסלנים צעירים מגרמניה־מערבית ישחקו העונה בליגת המכללות בארצות הברית. ראלף מאייר (2.21) וארנר ניהאוז (2.06) הצטרפו לאוניברסיטת הקן באשלנטיק סן קונסויסון. בכך עלה ל־15 מספר הגרמנים המשחקים במכללות אמריקאיות.

● הגולשים הישראלים איכזבו בפתיחת אליפות אירופה בשוודיה. בתום שני זינוקים מדורג עופר בוצר במקום ה־33 מתוך 90 בגלשנים כבדים, ואילו בגלשנים הקלים מדורג גד אברהם 33, אמיר אדר 72, עידן עובד 79 ועמית עובד, שחגג אתמול את יום הולדתו ה־14 והוא צעיר המשתתפים, מדורג במקום ה־110.

14, שנה אחרי מינכן סיימה נילסון שניה באליפות ארה"ב

שחיה

סנטה־קלארה, קליפורניה (שרות "ספורט הארץ"). למרות היעדרם של 41 השחיינים הבכירים, המתכוננים לאליפות העולם, הושגו תוצאות מעולות באליפות ארצות הברית.

בין המשתתפים היו גם שני אלופי אולימפיאדת לוס־אנג'לס, ריק קארי וטיפאני כהן, שלא יופיעו באליפות העולם במאדריד אך לדבריהם הם כבר מתכוננים למישחקי סיאול. כהן ניצחה ב־400 מ' חופשי ב־4:14.04 ד', ב־800 מ' חופשי ב־8:36.72 ד' וב־200 מ' פרפר ב־2:12.66 ד'. קארי קבע 2:02.06 ב־200 מ' גב.

סנדי נילסון בת ה־30, המנצחת במישחה ל־100 מ' חופשי במישחקים האולימפיים במינכן ב־1972, זכתה במדליית כסף ב־50 מ' חופשי בזמן 26.33 שניות וסיימה אחרי קורנליוס, שקבעה 26.20 וניצחה גם ב־100 מ' ב־57.05 שנ'.

השחיין המהיר בין הגברים היה טום מקאראס ששחה 50 מ' ב־22.85 שנ' ו־100 מ' ב־51.50 שנ'. זה ההישג הרביעי בטיבו השנה בעולם. שחיין אחר, בילי סטייפלטון, קבע את ההישג הרביעי השנה בעולם ב־200 מ' מעורב – 2:02.96 ד' וכן ניצח ב־400 מ' מעורב ב־4:21.69 ד'.

שני שחיינים זרים, הלומדים בארה"ב, זכו בניצחונות: הדרום־אפריקאי בריינקמן ב־400 מ' חופשי ב־3:54.84 ד' וב־800 מ' ב־8:02.08 ד' והפולני וויראט ב־200 מ' חופשי ב־1:51.05 ד'. וויראט סיים שלישי ב־400 מ' ב־3:55.43 ד'.

מנצחים אחרים: שורניך ב־200 מ' חזה – 2:19.29, סטיוארט ב־200 מ' פרפר – 2:00.17 ד'. נשים: הברמאס ב־200 מ' חופשי – 2:02.52, שאו ב־200 מ' חזה – 2:33.08, היג'פת ב־200 מ' מעורב – 2:18.47 ו־400 מ' מעורב – 4:51.17 ד'.

הישגים לוולף

רנוה (שרות "ספורט הארץ"). סטפאן וולף, השחיין השוויצרי המצויין שהופיע בחודש שעבר בישראל בתחרות שמונה האומות, קבע כאן שני הישגים מעולים בתחרות אחרונה לפני אליפות העולם. ב־50 מ' חופשי הציב את ההישג החמישי בטיבו בעולם השנה – 22.89 שנ' וב־100 מ' חופשי קבע 51.44 שניות. דויד שחה 100 מ' פרפר ב־56.15 שנ'.

היחידה לספורט הישגי תפעל בשנה הקרובה ב־12 ענפים

מאת סופר "ספורט הארץ"

היחידה לספורט הישגי תפעל בשנה הקרובה בקרב 12 ענפים של ההתאחדות לספורט, תוך מתן סיוע להכנת תכניות אימונים, עיבוד לוח התחרויות בארץ ובחו"ל והתאמת הפעילות של כל ספורטאי להישגים מוגדרים.

אף שבאופן פורמאלי כלולים 6 ענפים מועדפים במסגרת היחידה, תורחב פעילותה גם לתחומים נוספים ותקיף למעשה את כל הענפים האישיים בהתאחדות לספורט. היחידה לספורט הישגי אף תעמיד לרשות הענפים תקציבים מיוחדים, שיאפשרו להם להרחיב את פעילותם גם לתקציבים השוטף.

בפגישה עם יושבי ראשי האיגודים והוועדות שהיתה אתמול מסר עמי שלף, יו"ר ההתאחדות לספורט, כי התקציב לשנת 1986/87 הורכב תוך הסתייעות בחוות דעתה של היחידה בנושא התכניות המקצועיות שהגישו הענפים. לדבריו, חלו בעקבות זאת שינויים בתכניות והתקציב יתבסס על קריטריונים חד משמעיים.

שמואל ללקין, מנכ"ל ההתאחדות, הדגיש כי התקציבים יהיו ריאליים ויאפשרו לכל הענפים לפעול במישור המקומי והבינלאומי. למרות ההכנות לקראת הכינוס ה־13 של הפועל במאי, הוגברת קצב הפעילות לאולימפיאדת סיאול ב־1988. לא תוותר ההתאחדות על אירוח מפעלים בינלאומיים.

ישראל הציגה את מועמדותה לאירוח אליפות העולם בדרגה ג' בכדורידה, וקיבלה אישור לאירוח אליפות אירופה לקאדטים בסיוף.

אתלטיקה

סמית ואשפורד ניצחו באיטליה

גרוסטו, איטליה (איפ"י). שני השיאנים העולמיים בריצת 100 מטר, קאלווין סמית ואוולין אשפורד, זכו בניצחונות בתחרות שנערכה כאן. סמית ניצח בקלות, בתוצאה בינונית של 10.24 שניות. הוא הקדים את האיטלקי אנטוניו אולו (10.47). גם אשפורד לא התקשתה לנצח, בזמן של 11.05 שנ'. היא הקדימה את שתי בנות ארצה דיאן וויליאמס ואנג'י גיזונס. אמריקאי נוסף, סאנדר ניקס, ניצח בריצה ל־400 מ' ב־45.52 שנ'.

כדורמים

ישראל נכנעה 7–5 לצרפת במאדריד

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורמים נוצחה אתמול על ידי צרפת 7–5 – מסר מיקי הדר, יו"ר איגוד הכדורמים, בשיחה טלפונית מספרד. המישחק היה במאדריד במסגרת הכנות הנבחרת לאליפות העולם שתחל מחר.

את השערים לישראל הבקיעו: קניץ (2), פרידמן, סגנית וקרן.

במישחק אימון אחר שהיה בסוף השבוע נוצחה ישראל על ידי קנדה 13–12. היום עשויה הנבחרת לערוך מישחק מיבחן נוסף נגד קנדה.

הבכורה של ישראל באליפות העולם תהיה מחרתיים בבוקר נגד הונגריה.

תובע להתלונן על פיפ"א בבית הדין הבינלאומי בהאג

מאת סופר "ספורט הארץ"

דב שחר הציע אתמול בישיבת מזכירות ההתאחדות לכדורגל להתלונן בפני בית הדין הבינלאומי בהאג על פיפ"א, המפלה לרעה את ישראל, משום שאינה משבצת אותה באזור קבע בשום יבשת. נמסר, שהנושא ייבדק ע"י היועץ המשפטי.

כן הציע שחר לדון בשיתוף זרים במישחקי הליגות. לבקשת היו"ר שאול סודרי נדחה הדיון והוחלט, כי קודם לכן יהיה דיון בהרכב הפנימי. יצחק אושק, מנכ"ל הפועל, אמר באחרונה כי הפועל לא יתיר שיתוף זרים אלא לאחר שהליגה הלאומית תצומצם ל־12 קבוצות.

המונים חגגו בריו ניצחון פלאמנגו

ריו דה ז'אניירו (איפ"י). קבוצת פלאמנגו זכתה אתמול באליפות הכדורגל של מדינת ריו, לאחר שניצחה 0–2 את ואסקו דה גאמה, במישחק השלישי והמכריע בשלב הגמר. את השערים הבקיעו בבטו (74), שהיה המצטיין במגרש, ווליד סונאר (83).

130,000 צופים חזו באיצטדיון המאראקנה בשלישיתה של פלאמנגו, על אף היעדרם של זיקו, סוקראטס, מוזר וקאנסאלה הפצועים. המונים צוהלים פתחו בחגיגות רעשניות ברחובות ריו בתום המישחק. זו זכייתה הראשונה של פלאמנגו באליפות ריו מאז 1981.

מדליית זהב לפינטו בתחרויות הנכים

בתחרויות אליפות העולם לנכים, הנערכות בשוודיה, זכה הישראלי שלמה פינטו במדליית זהב במישחה ל־110 מטר חופשי בזמן 1:16.23 דקה. רוני בלוסין הדרג שלישי ב־200 מטר מעורב אישי ב־2:33.08 דקות. תוצאה זו הקנתה לו את הזכות להשתתף, יחד עם עוד שבעה שחיינים נכים, בתחרויות אליפות העולם שיהיו במאדריד.

וויינברג ורמקה ניצחו בכפר סמיד

הנער אוהד וויינברג ממרכז הטניס בחיפה ניצח אתמול בטורניר הבינלאומי לגילאי 16, שנמשך ארבעה ימים במרכז הטניס בכפר סמיד בחיפה. בטורניר השתתפו 100 שחקנים מפורטוגל, הולנד, גרמניה, דרום אפריקה וישראל. בגמר לבנים ניצח וויינברג, אלוף אסיה לגילאי 14, את אילן אליך ממרכז הטניס ביפו 6–3, 6–4. בגמר הבנות ניצחה סטפני רמקה מגרמניה את עינת הדרן מרמת השרון 6–4, 2–6. את הפרסים העניק יו"ר הנהלת מרכז הטניס בחיפה אהרון שפירא וראש מינהל החינוך בעיריית חיפה, ד"ר מרדכי פרי.

● נבחרת הנוער של ישראל בטניס עד גיל 18 נוצחה אתמול בגמר בית ג' בגביע הוליד על ידי קבוצתה החזקה של איטליה 0–5. בתחרות שנערכה בהונגריה, כמעט כל שחקני ישראל הם כבני 16 בלבד.

ז'ואן האולאבה:

היושבים אינם גורמים צרות

בירמינגהם (איפ"י). נשיא פיפ"א ז'ואן האולאבה סבור, כי איצטדיונים שיש בהם מושבים בלבד – ללא מקומות עמידה – הם הדרך היעילה ביותר להילחם בתופעות של אלימות.

האולאבה, אשר ביקר כאן בשלושה איצטדיונים – שיהיו בשימוש אם תקבל בירמינגהם את זכות האירוח של אולימפיאדת 1992 – אמר בהקשר זה: "אישית, אני מתנגד תמיד של מקומות עמידה במיגרשי כדורגל. צופים היושבים בכיסאים גורמים פחות צרות". נשיא פיפ"א, שהוא גם חבר הוועד האולימפי הבינלאומי, סייר כאן באיצטדיונים של אסטון וילה מהליגה האנגלית הראשונה, וכן בירמינגהם סיטי ווסט ברומיץ' אלביון מהליגה השניה. בכל אחד משלושת האיצטדיונים מצויים שני איזורים, המיועדים למקומות עמידה. האולאבה שיבח את רמת השירותים במיגרשים והביע גם הערכה לפיקוח האלקטרוני במעגל סגור שהותקן בהם, כדי למנוע מבעוד מועד התפרעויות.

הוועד האולימפי הבינלאומי יקבע ב־17 באוקטובר, במושבו בלוזאן, מי יארח את האולימפיאדה בעוד שש שנים. המתחרות של בירמינגהם הן ברצלונה, פאריס, בריזביין, אמסטרדאם ובלגראד.

חילופי שופטים עם הונגריה

הונגריה מעוניינת לבצע חילופי שופטים עם ישראל. כך סיפר יצחק עוזרי, חבר הנהלת איגוד שופטי הכדורגל, שחזר מביקור בהונגריה.

איגוד הכדורגל האירופי (אופ"א) הזמין שני שופטים ישראלים לקורס בשוויץ, שיהיה בסוף אוגוסט 1987.

נעצר אלוף עולם לשעבר באיגרוף

מאר דל פלאטה, ארגנטינה (ע"צ). אלוף העולם לשעבר באיגרוף במשקל על־קל, הארגנטיני אובאלדו סאקו, נעצר כאן לאחר שנמצאו ברשותו גנבת וסמים.

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל חובט בדרך לניצחון בטורניר ורמונט. (צילום רויטר איפ"י).

אחרי ניצחונו על בקר בוורמונט

גם איוואן לנדל כבר צבר יותר מ־9 מיליון דולאר

טניס

סטרטון, ורמונט (איפ"י). הצ'כי איוואן לנדל היה לטניסאי הראשון מכיון זכר, שצבר יותר מ־9 מיליון דולאר בקאריירה המקצוענית שלו. הוא פרץ את המחסום הכספי בעקבות ניצחונו על בוריס בקר, בגמר הטורניר המקומי, השיג שהקנה לו את הפרס הראשון בסך 40 אלף דולאר. מארטינה נאברטילובה, אמריקאית ילידת צ'כיה, הקדימה את לנדל בדירוג צבירת ההון והיא הטניסאית הראשונה בהיסטוריה שצבירותיה עברו כבר 9 מיליון דולאר.

אחרי שגלל שני הפסדים רצופים מידי יריבו הגרמני בן ה־18, האחרון שבהם בגמר אליפות ווימבלדון, היה לנדל נחוש בהחלטתו שלא להחמיץ את ההזדמנות לגמול לבקר. "זה היה יום אחר, מישחק אחר, מישטח אחר הכל היה שונה, אבל תמיד נעים לנצח", אמר לנדל אחרי שהכניע את האלוף המעורב גרמני 6–4, 6–7.

כאשר הוביל לנדל 6–0 בשובר השיוויון, היה מרוחק רק נקודה אחת מניצחונו הסופי, והחליפו ביניהם שני הטניסאים כמה משפטים באווירה ידידותית ורגועה. גילה לנדל: "בוריס אמר לי: 'גבר קטן קצת היו לזכותנו שתי נקודות הכרעה'. לגזון מקטוד היו ארבע, את שתיהן ניצחתי". "גם אתה מבזה, כי אני מסוגל לבצוע גם אחרוני המיגור של שבח השיבות לו, כי מוטב שישמור להחזר למיגרש, לפני שיתיקי להתנע נקודת־עונשין". זה לא קרה, אבל בקר חבט את הכדור האחרון אל מחוץ למיגרש, נכנע בשובר השיוויון 0–7, דבר ששיקף את חוסר הריכוז שאיפיין את משחקו.

הוא הודה מאוחר יותר, כי אחרי ניצחונו על מקנרו בחצי הגמר הרגיש את ראשיתו של הריפיון ההדרגתי. "כאשר התעוררתי בבוקר המישחק עם לנדל, קיננה בי הרגשה מוזרה כי הגמר כבר היה יום קודם לכן. היה זה מאמץ גופני לחזור ולשחק", גילה בקר.

בתום שעתיים של מישחק במזג אוויר חם ולח, נאלץ בקר להסתפק בפרס השני בסך 20 אלף דולאר – ולהסתגל למציאות חדשה בטורנירים הבאים, בהם אליפות ארה"ב. יצפה לו מעמדה השני של הרשת לא רק לנדל, אלא גם מקנרו – מנוסה, מסובן ובכושר טוב הרבה יותר מכפי שגילה כאן, אחרי הפוגה מרצון שנמשכה שבעה חודשים.

● ג'ון מקנרו ופיטר פלמינג זכו בטורניר הזוגות, כשניצחו בגמר את פל אנאקון (ארה"ב) וכריסטו ואן רנסבורג 6–3, 6–3, 6–3.

● לנדל ובקר מדורגים בראש הטורניר הגדול של טורונטו, שיחל השבוע על פרסים בסך כולל של 525 אלף דולאר. ישתתפו בו גם מקנרו, יאניק נואה וסטפאן אדברג.

חדשות חוץ

שוב שיא בעודף במאזן המסחרי של יפאן – 8.22 מיליארד ד' ביולי

סברה בטוקיו: הפתרון רק אם תקצץ ארה"ב בגירעון בתקציב

טוקיו (ע"ר וע"צ). ממשלת יפאן הודיעה אתמול על שיא חדש בעודף במאזן המסחרי החודשי, דבר המראה על חיסול הסיכוי לשינוי בפער העצום בין היצוא ליבוא.

משרד האוצר הודיע, כי העודף במאזן המסחרי ביולי הגיע ל־8.22 מיליארד דולר לעומת 7.36 מיליארד דולר ביוני ו־4.60 מיליארד ביולי שנה שעברה.

היצוא ביולי קפץ ב־23.4 אחוז והסתכם ב־18.87 מיליארד דולר, בעוד היבוא ירד ב־0.4 אחוז ל־10.65 מיליארד דולר.

גדלו המכירות לארה"ב ולשוק המשותף. המכירות של יפאן לשתי השותפות המסחריות הגדולות ביותר שלה, ארה"ב והשוק האירופי המשותף, גדלו. היצוא לארה"ב, המהווה 40 אחוז מכלל היצוא היפאני, עלה ב־28.5 אחוז ביולי. המכירות של ארה"ב ליפאן עלו אמנם ב־39 אחוז, אולם גם זאת עדיין מותיר את יפאן עם עודף של 4.52 מיליארד דולר.

היצוא לשוק המשותף האמיר ב־66.9 אחוז, עובדה המבטאת לדעת ראשי השוק המשותף בבריסל, את המגמה החדשה של חברות התעשייה היפאניות, שבגלל חולשת הדולר כנגד היין, מעבירות את עיקר הסחר שלהן מארה"ב לאירופה.

כלכלנים סבורים, כי התייקרות היין ב־40 אחוז לעומת הדולר בתקופה של פחות משנה, תביא בטווח הקרוב לעליית ערך היצוא היפאני, אלא אם כן יירד היקף היצוא ב־40 אחוז לפחות.

ועדה ממשלתית

ראש ממשלת יפאן, יאסוהירו נאקאסונה, הקים ועדה ממשלתית ביוזמת להיערכות חדשה של המשק שעיקרה הגברת הביקוש הפנימי.

אולם רבים ביפאן קוראים עתה להגברת המאמץ האמריקאי לפתרון הבעיה. הטענה של אלה היא שלא יוכל לבוא פתרון עד שהממשל האמריקאי יקצץ בגירעון התקציבי שלו, גירעון המשבש את שיעורי הריבית בעולם ואת תנועת הון ההשקעות.

הושג הסכם ארה"ב – השוק המשותף ליישב המחלוקת על יצוא ההדרים

ישים קץ גם ל"מלחמת הפאסטה" ויאפשר הסכם בעניין הפלדה

בריסל (ע"ר). משלחות ארצות הברית והשוק האירופי המשותף היו אמורות לדווח אתמול לממשלותיהם על הסכם זמני שהושג בסוף השבוע וישים קץ למחלוקת על יצוא הדרים אמריקאי למדינות השוק המשותף.

הסכם הפשרה שאושר על ידי הממשל האמריקאי והשוק המשותף ישים קץ גם ל"מלחמת הפאסטה" ויסלול את הדרך להסכם גם בעניין ייצור הפלדה ושיווקה.

מקורות השוק המשותף אמרו, כי האישור הסופי של ההסכם הוא פורמלי בלבד והעניין יושלם עוד השבוע.

"יהיו כמובן כמה מדינות, חברות השוק המשותף שלא יקבלו בשמחה את ההסכם. אולם הוא היה הכרחי כדי למנוע את מלחמת הסחר בין שני קצות האוקינוס האטלנטי", אמר פקיד בשוק המשותף.

הנציג המסחרי האמריקאי, קלייטון יוטר, אמר לכתבים לאחר שיחות במשך יומיים, כי ההסכם הוא מאוזן והוא מהווה סימן ליחסי מסחר טובים יותר בעתיד בין ארה"ב לשוק המשותף.

וילי דה קלרק, שהיה ממונה על המו"מ מטעם השוק המשותף, אמר בראיון בטלוויזיה הבלגית כי ההסכם הוא לתועלת שני הצדדים הן במישור הכלכלי והן במישור המדיני.

בעקבות ההסכם יבטלו שני הצדדים את ההגבלות על יבוא פאסטה, לימונים ואגוזים. פרטי ההסכם יפורסמו מחר.

(ע"ר).

שר הנפט של נסיכויות המפרץ:

"חבית נפט תעלה בקרוב 20 ד'"

פאריס (ע"צ). שר הנפט של איחוד הנסיכויות הערביות, מאנע סעיד אל אוטייבה, סבור כי יתכן שחבית נפט תעלה בקרוב 20 דולר. זאת עקב ההסכם שהושג בג'נבה ע"י המדינות החברות באופ"ק.

בהודעה שפורסמה אתמול ביומון הסעודי "אל שארק אל אווסאט", אמר אל אוטייבה שאם אחת ממדינות אופ"ק תפר את ההסכם לנוח תכונס ועידה בינלאומית של הארגון כדי לטפל בהפרה זו.

הוא שיבח את "התפקיד החיובי" שמילאה ערב הסעודית ואמר כי מדינה זו הקריבה קורבנות חדשים, כדי שוועידת אופ"ק תצליח.

בטוגו הוכשל קשר לפוצץ את בניין שגרירות ארה"ב בלומה

תשעה אנשים נעצרו • הקשר כוון גם לערער יציבותן של כמה מדינות אפריקאיות

לומה (ע"צ). קשר של "הטרוריזם הבינלאומי", שנועד לערער את יציבותן של כמה מדינות אפריקאיות ולפוצץ את בניין שגרירות ארה"ב בלומה בעזרת חומר נפץ, שסופק על ידי איש שגרירות לוב בקוטונו, הוכשל – על כך מסר אתמול שר הפנים של טוגו.

במסיבת עיתונאים ציין השר, כי תשעה אנשים נעצרו בטוגו ב־23 ביולי וברשותם מצאו השלטונות 14 ק"ג חומר נפץ, שסופק להם, על־פי הודאת אחד החשודים, בידי "איש שגרירות לוב בקוטונו, כדי שיפעילו אותו בלומה".

הם התכוונו לבצע פעולות קטלניות ולהרוס את שגרירות ארה"ב בלומה ואת השוק הגדול השוכן בטבור העיר.

עוד אמר השר, כי קשר זה נעשה במסגרת המאמצים לערער את יציבותן של כמה מדינות אפריקאיות. הקשר כוון גם נגד מדינה נוספת באפריקה המערבית ונגד מדינה באפריקה המרכזית. הוא לא הזכיר את שמות המדינות האלה.

שר התחבורה של דנמרק חשוד בבזבוז

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מבקר המדינה הדני פרסם אתמול מסמך המטיל על שר התחבורה, ארנה מלכיור (אחיו של רבה הראשי של דנמרק), אשמת בזבוז כספים ואי מסירת קבלות על הוצאות הקשורות בנסיעותיו.

במסמך שפורסם אתמול בראש מהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה, מתוארת חגיגת יום הולדת השישים של השר ב־24 אוקטובר 1984, שעלותה למשלם המסים 36 אלף כתרים (כארבעת אלפים וחמש מאות דולר). מבקר המדינה טוען, כי 15% מהוצאות הייצוג של השר היו הוצאות הקשורות לטבק ויין. השר מואשם עוד כי לא הגיש כחוק תוך 14 יום קבלות על הוצאות נסיעה.

השר היהודי משמש יעד קבוע להתקפות מצד מספר כתבים. ארנה מלכיור, הנודע במוגו העוקץ, השיב למבקריו בלשון חריפה ולגלגנית.

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

שוחרר אדם מיכניק פעיל סולידריות

ורשה (ע"ר). פעיל האופוזיציה הפולנית, אדם מיכניק, שוחרר אתמול מבית הסוהר במסגרת חנינה אישית, שעליה הודיעו השלטונות הקומוניסטיים.

מיכניק, אחד מותיקי הלוחמים בשורות ארגון סולידריות, יצא מבית הסוהר לאחר שריצה תקופת מאסר של 2.5 שנים, באשמת תיכנון שביתה כללית והשתייכות לארגון בלתי חוקי.

בורגיבה התגרש

תוניס (ע"צ). הודעה מטעם לשכת נשיא הרפובליקה התוניסית מסרה אמש על גירושיו של הנשיא חביב בורגיבה מאשתו, ואסילה, "בגלל הצהרות וקטטות שנקשה תוך הפרת החוקה".

בהודעה נאמר כי בית משפט בתוניס נתן פסק־דין בדבר גירושיה של הגב' ואסילה בינת מוחמד בן עמר, רעייתו של ראש המדינה התוניסית. בית המשפט ציווה גם שלהבא לא תהיה אשתו לשעבר של הנשיא רשאית לשאת את התואר "מג'דה", הגב' הראשונה של תוניסיה.

יצויין שהגב' ואסילה בורגיבה שהתה מאז האביב בארה"ב.

הרוג ו־11 פצועים בהפגזות בצרה

בגדד (ע"צ). הארטילריה האירנית הפגיזה אתמול פעם נוספת את בצרה.

בהפגזות רובעי המגורים של העיר נהרג אדם אחד ו־11 נפצעו, כולל 3 ילדים. כך נאמר בהודעה צבאית עיראקית.

בהודעה נאמר עוד כי בית מגורים נהרס ו־7 בתים נוספים ניזוקו בהפגזות העיר השניה בגודלה בעיראק.

דרא"פ: נסלק יותר ממיליון פועלים שחורים

היגרו ממדינות שכנות

יוהנסבורג (ע"צ וע"ר). דרום אפריקה תעשה כמיטב יכולתה כדי להוציא משטחה למעלה ממיליון פועלים שחורים שהיגרו למדינה מכמה מדינות אפריקאיות שכנות – על כך הודיע היום דובר המשרד לכוח האדם.

הוא ציין כי בדרום אפריקה ישנם עתה למעלה מ־700 אלף אנשים מובטלים ובנסיבות אלה נוכחותם של עובדים זרים היא תופעה שלילית מנקודת ראות כלכלית.

בעבר איימו שלטונות דרום אפריקה כמה וכמה פעמים שיגרשו מהמדינה כ־1.3 מיליון פועלים שחורים, אם יוטלו על דרום אפריקה סנקציות כלכליות.

"אמנסטי": 21 הוצאו להורג בצפון־עיראק

לונדון (ע"צ). ארגון "אמנסטי" הבינלאומי הודיע אתמול, כי לא הצליח לקבל הבהרות מממשלת עיראק בעניין ידיעות שלא אושרו, שלפיהן הוצאו להורג ללא משפט 21 אנשים בעיראק.

הארגון הבינלאומי להגנת זכויות האדם, שמרכזו בלונדון מציין, כי על־פי ידיעות שהגיעו אליו, נעצרו 15 תלמידי בית ספר תיכון והמורים בסלאח אל דין בצפון עיראק והוצאו להורג במרסיה בין ה־27 במארס וה־3 באפריל.

הקורבנות נעצרו במסגרת מצוד רחב ממדים, שבוצע לאחר ניסיון להתנקש בחייו של מושל חבל ארביל בידי קבוצת לוחמים כורדיים. במסגרת פעולות התגמול נהרסו כמה בתים בעזרת דחפורים.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום שלישי 12.8.86:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0200 אל־על (381) לרומא ופריס. ב־0645 פאן אמריקן (119) לפריס ניו־יורק ומיאמי. ב־0710 אל־על (571) לבוקרשט. ב־0720 לופטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב־0725 טי. ד. א. (805) לפריס ניו־יורק וסן פרנציסקו. ב־0725 טי. ד. א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב־0745 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס איר (333) לציריך. ב־0805 אייר פרנס (139) לרומא. ב־0830 אל־על (323) לפריס ולונדון. ב־0900 אל־על (385) לרומא ופריס. ב־0910 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם. ב־0920 נתיבי אוויר סקנדינביים (774) לקופנהגן. ב־0930 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק. ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה. ב־1000 אל־על (345) לג'נבה. ב־1030 אל־על (547) לבריסל. ב־1045 אל־על (393) לציריך. ב־1100 אל־על (557) לפרנקפורט. ב־1110 ארקיע (911) ללונדון. ב־1130 אל־על (315) ללונדון. ב־1300 טרנסביה (5758) למ. פ. מ. ב־1405 אל־על (571) לבוקרשט. ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (714) לוינה ולזלצבורג. ב־1500 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1530 ארקיע (913) ללונדון. ב־1610 אייר הולנד (10) ללונדון ולאמסטרדאם. ב־1620 דן־אייר (5687) למנצ'סטר. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1650 סטרלינג (696) לקופנהגן. ב־1720 דן־אייר (4965) ללונדון. ב־1730 סבנה (204) לבריסל. ב־1745 סאוט אפריקן אייר וייס (263) לרומא ליסבון ויוהנסבורג. ב־1815 אליטליה (747) לרומא. ב־2145 סייפרוס אייר וייס (429) ללרנקה. ב־2200 אל־על (443) לקהיר. ב־2330 אל־על (017) לניו־יורק.

נחיתות

0135 ארקיע (742) מפריס. 0615 אל־על (004) מניו־יורק. 1210 טרנסביה (425) מאמסטרדאם. ב־1235 אל־על (542) מאתונה. ב־1315 טי. ד. א. (884) מניו־יורק. ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־1415 אל־על (1010) ממונטריאול. ב־1435 אל־על (010) ממונטריאול ומנטריאול. ב־1435 אל־על (204) מבוסטון ומונטריאול. ב־1435 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול. ב־1500 אייר הולנד (09) מאמסטרדאם. ב־1515 דן־אייר (5686) ממינכן ובזלין. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1540 סטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1545 סאוט אפריקן אייר ליינס (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1620 דן־אייר (4964) מלונדון. ב־1625 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 פאן אמריקן (134) ממיאמי ניו־יורק ופריס. ב־1715 אל־על (1324) מפריס. ב־1730 אל־על (386) מרומא. ב־1815 נתיבי אוויר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1825 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם. ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מאמסטרדאם ופריס. ב־1940 אל־על (346) מג'נבה. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2030 אל־על (572). ב־2055 סייפרוס אייר וייס (428) מלרנקה. ב־2055 אל־על (394) מברצלונה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2220 ארקיע (912) מלונדון. ב־2250 אל־על (316) מלונדון. ב־2330 טארום (245) מבוקרשט.

כל ההמראות והנחיתות זמנן איננו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 03–381111.

כלכלה ועסקים

שיקבלו כבר הכל בחינם

מכל בעיות היצוא, היה נושא אחד שהטריד יותר מכל את יעקב אבן־עזרא: נסיעות היצואנים לחו"ל. אבן עזרא מכהן כיו"ר מכון היצוא, שם מוצאים את פרנסתם 63 איש, ובראשם המנכ"ל רמי גוט.

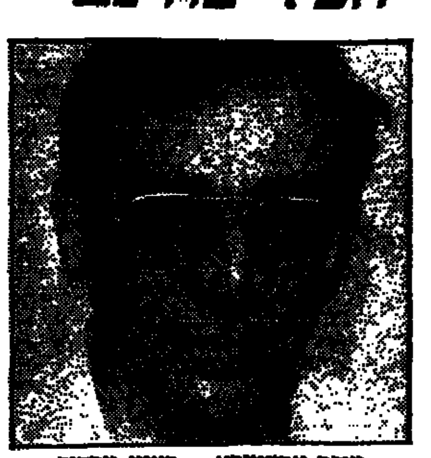
יעקב אבן־עזרא — רעיון מבריק

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

באחרונה הגה יו"ר המכון רעיון מבריק. אבן־עזרא טען שיצואנים הרי חייבים לצאת לחו"ל לצורך קידום מכירות, ולכן אין מקום שיטילו עליהם מס נסיעות, היטל על כרטיס הטיסה והיטל על מטבע חוץ. הוא הציע, שכל יצואן יקבל תלושים שיזכו אותו בפטור מכל מיסי הנסיעה.

כלומר, לבד מכל הפטורים האחרים ממס ושאר ההטבות, היצואנים יהיו היחידים שיסעו לחו"ל מבלי לשלם מס. ומי יפקח שרק היצואן עצמו יסע? האם איש השיווק אינו זכאי לנסוע, כדי לבדוק האם המכירה אינה צריכה להקרים ולארגן בחו"ל את הפגישות? ומה על בני המשפחה, ועל נסיעה המשלבת עסקים ונופש בסנט מוריץ?

אך במכון היצוא יש אנשים מסודרים. הם קבעו טבלה: יצואן המייצא עד 100,000 דולר בשנה, יהיה זכאי לשתי נסיעות חופש ממס. יצואנים של מיליון דולר — שבע נסיעות, יצואנים של 5 מיליוני דולר — 15 נסיעות, וכך הלאה וכך הלאה, והמדובר הרי ב־15,000 נסיעות עסקיות לשנה!

נשאלת גם השאלה, אם יש קשר ישיר בין נפח היצוא לבין הצורך בנסיעה לחו"ל. אולי יצואן א' המייצא משך שנים לרשתות שיווק בחו"ל סחורה ב־100 מיליון דולר לשנה, כלל אינו צריך לנסוע, ויצואן ב', המבקש לפרוץ לשוק חדש, צריך לנסוע כל שני וחמישי — כדי למכור ב־100,000 דולר.

לדבריו של אבן־עזרא העובדות בשטח הן, שככל שנפח היצוא גדול יותר כך הצורך בנסיעות לחו"ל גדול, ולכן הצעתו הגיונית.

ואם זו הצעה הגיונית, יש להצטער שרמיזתו של אבן־עזרא הפליגה עד חו"ל, ולא טיפל בבעיות המקומיות. מה ההבדל בין הוצאה על נסיעה לחו"ל לבין כל הוצאה אחרת של היצואן? למשל, כאשר הוא נוסע מדי בוקר במכוניתו לעבודה הוא נאלץ לשלם מיסים בשיעור של 50% על הדלק שצורכת מכוניתו: מדוע שלא יקבל "תלושי דלק"? ומה על דבר משמעותי יותר, כמו השכר? מדוע שיצואן ישלם מס הכנסה וביטוח לאומי על שכר עובדיו? הרי זה ודאי פוגע ברווחי היצואנים.

ובכלל, יש לפטור את היצואנים מכל תשלום, מכל ארנונה ומכל מס, ואז יישארו ראשי המכון חסרי תעסוקה וניתן יהיה גם לוותר על קיום המכון וכך לחסוך 5 מיליוני דולר מתקציב המדינה.

חברה ישראלית פיתחה מערכת שקילה אוטומטית

מאת יונתן שרמן

חברת איאמאס (אינדסטריאל מיקרו קומפיוטרס סיסטמס) פיתחה ומכרה מערכת שקילה ומינון אוטומטית יחודית, אשר עד עתה לא יוצרה בישראל.

מערכת זו, שנמכרה עד עתה בכמה עשרות מפעלים וביניהם "ישקר", "אבן וסיד", "עץ הזית" ועוד, היא מערכת אוטומטית לחלוטין, אשר מודדת ושוקלת את כמויות החומרים הנדרשים בתהליכי הייצור שהדיוק בהם הכרחי.

מכונות אלו משמשות בעיקר בתעשיות הפלסטיק והכימיה, ובעקבות המכירות בארץ החלה החברה, הממוקמת בחיפה, לנהל מגעים על ייצוא המערכת לארה"ב ומכירתה שם.

בעקבות חילוקי דעות עם יו"ר דירקטוריון הבורסה
יו"ר ועדת ניירות־הערך של הבורסה יצא באורח מופגן מישיבת הוועדה

מאת יהודה שרוני

חילוקי דעות יוצאי־דופן בין חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, לבין יאיר פודים, יו"ר ועדת ניירות הערך של הבורסה, גרמו לפרישה מופגנת של האחרון מישיבת הוועדה בשבוע שעבר.

חילוקי הדעות פרצו בעת דיון על הנפקה של מלונות דן. החברה הגישה טיוטת תשקיף לגיוס 4 מיליון דולר באיגרות־חוב, שחתם לה היה לאומי ושות'. יאיר פודים, יו"ר ועדת ני"ע, מכהן כסמנכ"ל לאומי ושות'. כדי להבטיח את פידיון איגרות־החוב, הציעה מלונות דן לשעבד את מלון דן בת"א, שהוערך לצורך ההנפקה ב־18 מיליון דולר — לאחר מס. על מלון דן ת"א כבר מוטל שיעבוד קודם בגין הנפקת אג"ח קודמת של החברה בהיקף של 5 מיליון דולר.

יו"ר דירקטוריון הבורסה התנה את אישור ההנפקה בכך, שאם שווי המלון ירד בעתיד, תתחייב החברה להוסיף ביטחונות להנפקה. פודים, שהשתתף בדיון, הביע את חוסר שביעות־רצונו מהדרישות המופרזות לדעתו שהוצגו לביטחונות, וכשנוכח לדעת שדעותיו אינן מתקבלות, נטש את הישיבה.

חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה זה חצי שנה, מגלה — בניגוד לקודמו מאיר חת — מעורבות ערה ביותר בנעשה בישיבות ועדת ני"ע, הנחשבת לאחת החשובות שבוועדות הבורסה. שטסל מסר כנגד, כי יאיר פודים הוא בעל עניין מוסרי בהנפקה, ובהיותו שכזה אסור היה לו להשתתף בישיבה. בתשובה לשאלה האם אין זו זכותו של פודים, כיו"ר ועדת ני"ע, להביע דעתו בנושאים עקרוניים כמו ביטחונות.

מסר שטסל כי מותר לו להביע דעתו אך ורק בנושאים כלליים. שטסל הוסיף כי הוא הגיע באיחור לישיבה, וזו הסיבה שהשתתפות פודים בישיבה לא נמנעה מלכתחילה. יאיר פודים לא היה מוכן להתייחס לפרשה.

חיסכון של 1.5 מ' ד' לאגרקסקו ולמועצת ההדרים הודות לשיתוף פעולה ביניהן בהובלה ימית

מאת אברים צחר

הודות לשיתוף־הפעולה שהושג בעונה החקלאית שעברה בין מועצת ההדרים לחברת אגרקסקו בתחום ההובלה הימית נחסכו לשני גופים אלה כ־1.5 מיליון דולר.

על־פי החוק, כל ייצוא ההדרים מישראל מבוצע על־ידי מועצת ההדרים, כאשר הייצוא החקלאי האחר (להוציא ייצוא הכותנה וייצוא הבוטנים) מבוצע על־ידי חברת אגרקסקו. בעבר היו שני גופים אלו חוכרים בנפרד אוניות קירור לצורכי הייצוא, וכך אוניות של אגרקסקו ושל מועצת ההדרים היו מפליגות לאותם היעדים באירופה כשתפוסתן במקרים רבים אינה מלאה.

בעונה האחרונה, על־פי הסכם שנקבע בין אגרקסקו לבין מועצת ההדרים, חלק ניכר מהייצוא של אגרקסקו נשלח לאירופה כ"דייר משנה" באוניות של המועצה, שעיקר מטענן היה פרי־הדר.

הסיבה לשיתוף־הפעולה היה הגידול הרב בכמויות המטענים של אגרקסקו. על־פי נתוני חברה זו, מסך כל הייצוא החקלאי שבוצע בהיקף של 225 אלף טונות, כ־170 אלף טונות נשלחו ליעדיהם באירופה בדרך הים.

לביצוע הייצוא הימי הפעילה אגרקסקו בעונה שחלפה שתי אוניות קירור קבועות ובתקופת השיא הופעלו שתי אוניות נוספות, עם שתי הפלגות שבועיות. על רקע הלחץ והצורך לעמוד בלוחות־זמנים נוקשה שהתכנב על־ידי תקופת השיא (הקצירות־יהוסית), נזקקה אגרקסקו גם לאוניות מועצת ההדרים.

הוקמה ועדה לבדיקת הנפקתה של החברה הכלכלית

מאת יונתן שרמן

רשות החברות הממשלתיות הקימה בשיתוף עם הנהלת החברה הכלכלית של ירושלים, ועדה מיוחדת לבדוק את נושא הנפקת המניות המתוכננת של החברה הכלכלית של ירושלים.

ועדה זו, שבראשה עומד זאב רפואה, מנהל רשות החברות הממשלתיות, תיפגש עם הרשות לניירות ערך ועם הבורסה, ותיתכן אף אבן החלטת ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות בנוגע להנפקה זו היא ישימה.

בראש וראשונה תצטרך הוועדה לבחון את התאמת החברה הכלכלית לקריטריונים שקבעה הבורסה לגבי הנפקות חברות בנושא מכירות ורווח, ולאחר מכן תישקל הכדאיות הכלכלית של ההנפקה.

התק"מ מתכוון להגדיל מספר החדרים בבתי־הארחה

מאת יונתן שרמן

התק"מ מתכוון להגדיל את מספר החדרים בבתי־ההארחה של הקיבוצים בשיעור של 34 אחוז בחמש השנים הבאות — כך נמסר בדף המידע הפנימי של התנועה "תקשורת".

בקיבוצי התק"מ מצויים כיום 31 מפעלי תיירות שונים, הכוללים גם מסעדות, מרחצאות־מרפא ובריכות, שיתירו הינם בעלי 2,216 חדרים. התחזית של התק"מ היא להגדיל את מספר החדרים בבתי־ההארחה הקיבוצים והכפרי־הנופש עד ל־2,960 בשנת 1991.

בתחום הלינות צפוי גידול חד יותר של 53 אחוז, והתק"מ צופים שבשנת 1991 יגיע סך הלינות בבתי־ההארחה הקיבוציים ל־1.5 מיליון בהשוואה ל־990 אלף לינות הצפויות השנה.

יצויין, כי ענף התיירות הינו הענף הרביעי בגודלו בנושא המכירות מבין 13 ענפי התעשייה של התק"מ, ובשנת תשמ"ה הגיעו מכירותיו ל־32.5 מיליון דולר.

אנשים ועסקים / אריה לביא

סטף ורטהיימר — מיסים

מנחם סבידור — יו"ר

אפרים קציר — כבוד

אריאל ויינשטיין — איחוד

ורטהיימר: המיסים מחסלים את התעשייה

המיסים מחסלים את התעשייה, טוען סטף ורטהיימר, מבעלי חברות "ישקר" ו"להבי ישקר" ומצביע על התוצאות הכספיות של "להבי ישקר" כדוגמה לכך.

השורה התחתונה של דו"ח רווח והפסד של החברה מורה על שחיקה של יותר מ־70 אחוזים ברווח הנקי של החברה, אך נתונים אלה משקפים רק מחצית מהסיפור.

המחצית השנייה היא, שבשנת 85' שילמה החברה מס בשיעור של 67 אחוזים על רווחיה, בהשוואה למס של 15 אחוזים בלבד שנה קודם לכן.

הרווח ברוטו ירד בתקופת שנת 85' ב־30 אחוזים בלבד, מ־4.3 מיליוני דולר ל־3.0 מיליוני דולר, זאת בשעה שהשחיקה של הרווח לאחר מס היתה בשיעור של 73 אחוזים, מ־3.68 מיליוני דולר ב־84' ל־984 אלף דולר בשנת 85'.

(יונתן שרמן)

קשה לאתר את שבתאי קלמנוביץ

מי שמבקש לאתר כעת את ציר בוטסואנה, מדינת־חסות של דרום־אפריקה, שבתאי קלמנוביץ, נתקל בקשיים. מהנציגות המפוארת של בוטסואנה ברחוב הירקון בתל־אביב מוסרים שהוא נמצא בחו"ל. מביתו של קלמנוביץ מוסרים שהוא שוהה בפאריס עם בני משפחתו.

מזכירת הנציגות אינה מוכנה למסור את מספר הטלפון של מקום שהייתו בפאריס, אך אומרת שהיחסים בין קלמנוביץ לממשלת בוטסואנה הם כשהיו, ולא חלו בהם כל שינויים. מתי יחזור קלמנוביץ? את זה אנחנו אף פעם לא יודעים, היא אומרת, הוא מגיע תמיד בהפתעה.

הנספחים הכלכליים מעדיפים להישאר בחו"ל

לנספחים הכלכליים קשה לחזור ארצה. רבים מהם מעדיפים להישאר בחו"ל. השנה קיבלו שני נספחים היתר לשהות בחו"ל שנה נוספת: צבי אביבי בהולנד והחבה גליקסברג, מבלגיה. אחרים באים לארץ לתקופה קצרה וחוזרים לארץ שבה שירתו, כאנשי עסקים פרטיים.

מעריכים שעשרה נספחים חזרו לשהות במדינות שבהן שירתו. מרדכי בריק מי שהיה נספח מסחרי בקהיר ומכהן כעת כיו"ר מועדון הנספחים הכלכליים, הביע דאגה מנטייתם הבולטת של הנספחים הכלכליים להשתלב בחיי המסחר בארצות שבהן הם כיהנו.

סבידור מועמד ליו"ר בנק יהב

מנחם סבידור, יו"ר הכנסת לשעבר, הוא מועמדו של שר האוצר משה נסים לכהונת יו"ר דירקטוריון בנק יהב. מאז פרישתו מתפקיד לא קיבל סבידור תפקיד ציבורי מתאים. מועמדותו לתפקיד יו"ר דירקטוריון חברת הנמל, הוכשלה על־ידי שר האוצר הקודם יצחק מודעי.

בנק יהב עוסק במתן הלוואות לעובדי מדינה, והוא מוחזק בחלקים שווים על־ידי בנק הפועלים ומדינת ישראל. סבידור יכהן בתפקידו ללא שכר אך יקבל מכונית צמודה.

(יהודה שרוני)

במערך לא אוהבים את המינויים של הליכוד

גורמים בכירים במערך מביעים תרעומת כי הליכוד יחרץ לאיש משרות כלכליות בחו"ל. במערך קובלים כי בשתי שנות קיומה של ממשלת האחדות הלאומית מינה הליכוד מספר רב של נציגים כלכליים המקורבים לממשלה.

לקראת דיוני "צוות הרוטציה" הוכן במערך מסמך המפרט את המינויים הכלכליים של הליכוד. על־פי המסמך, הצליח הליכוד בתקופה האחרונה למנות שמונה נציגים כלכליים בארה"ב. הבולטים שבהם דוד איש המפלגה הליברלית שמונה לציר הכלכלי החדש בוואשינגטון במקומו של דני הלפרין. עו"ד גבי לוי יהיה ציר כלכלי בניו־יורק. לוי היה עוזרו של נסים במשרד המשפטים. דוד ליטבק משמש הנציג המסחרי בניו־יורק, ראובן שלום מכהן כסגן הנציג המסחרי ושימש בעבר עוזרו של יעקב מרידור, יורם גלעדי הוא הקונסול הכללי ביוסטון ושימש בעבר עוזרו של מודעי. נתן רחלבסקי איש הליברלים מונה לקונסול כלכלי בלוס אנג'לס. יהודית כהן שהיתה מנהלת לשכתו של יצחק מודעי במשך שנים רבות תצא בקרוב לארה"ב לשמש מזכירתו של פנחס דרור.

(צבי זרחיה)

סבב מינויים בשלוחות בנק הפועלים בחו"ל

בבנק הפועלים השלימו בימים אלה סבב מינויים. המינויים החדשים הם במערכת הבין־לאומית של הבנק בחו"ל, בעקבות סבב המינויים הבכיר יותר שנערך לפני כמה שבועות: מיכה טמיין מנהל אזור תל־אביב מונה לאחראי לפעילות הבנק באנגליה במקומו של יוסף דאובי. ד"ר אפרים פראו האחראי על מחלקת סחר חוץ מונה למנהל בנק הפועלים שוויץ במקומו של הלמוט קוק. ציון עזה, ששימש מנהל מחלקת המטבע, מונה למנהל סניף הבנק בבוסטון במקומו של שמואל שקד.

דוקטור כבוד לאפרים קציר בבואנוס איירס

נשיא המדינה לשעבר, פרופ' אפרים קציר, המכהן כעת כראש המחלקה לביוטכנולוגיה בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת תל־אביב יקבל תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת בואנוס איירס ומינוי של חבר כבוד באקדמיה הארגנטינית למדעים, במסגרת כינוס ראשון של אגודת הידידים של אוניברסיטת תל־אביב באמריקה הלטינית.

מי אחראי לחריגות מהתקציב?

ח"כ אוריאל לין פנה אתמול (יום ב') לשר האוצר משה נסים בבקשה, כי עם הדרישה לקיצוץ נוסף בתקציב יציג גם ניתוח מדויק, שיבהיר מהיכן נבעו החריגות בתקציב.

עוד דורש ח"כ לין משר האוצר להבהיר אם אכן נקט את כל ההליכים הנחוצים כדי להסיק מסקנות אישיות כלפי האחראים לחריגות.

בפנייתו לשר מציין ח"כ לין, כי בולטת כיום הדוגמה של הקמת המנהלת בנחל כרמל, צבירת הפסדים של עשרות מיליוני דולרים, ולאחר מכן דרישה לקיצוץ מתקציבי־חינוך הבריאות ושאר... ו"האחראי" להריגות ולכישלון אינו נותן את הדין.

אין טעם לדון בקיצוץ נוסף בתקציב, כפי דרישת האוצר, כל עוד לא נדע להסיק מסקנות אישיות לגבי האחראים לכישלונות הפיננסיים. כי רק אז צפויים ל"סיבובים" נוספים של דרישות לקיצוצים בתקציב, קובע ח"כ לין.

(עדנה אירנה)

מודחי ועדת בייסקי דירקטורים באל־רוב

שני בנקאים שנאלצו להתפטר בעקבות המלצות ועדת בייסקי, אפרים רייגר מי שהיה יו"ר חברת אמפל ואהרון מאיר מי שהיה מנכ"ל בנק המזרחי, התמנו לחברים במועצת המנהלים של חברת ההשקעות אל־רוב שבשליטתו של איש העסקים אלפרד אקירוב. בדירקטוריון אל־רוב מכהן גם דוד שוהם מי שהיה מנכ"ל בנק כללי.

נבחרה הנהלה חדשה ללנדקו

אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, בחרה השבוע את ההנהלה החדשה של חברת לנדקו־רובינשטיין. בהנהלה החדשה יכהנו אהרון רובינשטיין, רוני רובינשטיין, מוטי רובינשטיין, דוד מוסק וחיים הבשוני.

יוסי חכמי או נציגים מטעמו לא יכהנו בדירקטוריון החדש של החברה. לא נבחר עדיין מנכ"ל לחברה. אך בשבוע הבא תכונס אסיפה נוספת שתתווה את מדיניותה העסקית של החברה בעתיד.

(יהודה שרוני)

ח"כים למען העצמאים

שדולת העצמאים בכנסת בראשות ח"כ אריאל ויינשטיין רוצה באיחוד כל ארגוני העצמאים במשק, במטרה להקים ארגון עצמאים חזק, שיהווה את הצלע הרביעית ביחסים ממשלה, הסתדרות, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

בקריאה תומכים חברי הכנסת מנחם גולדשמידט, יגאל כהן, מרדכי וירשובסקי וחן תיכון. הקריאה יצאה מפגישה שנערכה בשבוע שעבר לסיכום פעילותה של השדולה במושב הקיץ.

ח"כ יצחק ארצי הציע לנשיא לה"ב, אהרן בוקשמן, להימנע מהזדהות פוליטית עם מפלגה זו או אחרת, אך יחד עם זאת להעמיק את קשריו עם נציגי מפלגות שונות למען יוכלו נציגים בכנסת לפעול לפתרון בעיות העצמאים בוועדות הכלכליות.

(עדנה אירנה)

משרד האנרגיה שוכר שירותיה של יישום לבדיקת ריפורמה במשק הגז

מאת יהודה שרוני

הנהלת משרד האנרגיה פנתה באחרונה לחברת יישום שירותי הנדסה, שהיא חברת־בת מלאה של יישום אחזקות, כדי לבדוק אפשרות ביצועה של ריפורמה במשק הגז. החברה, שבראשה עומד ישראל יוגב, אמורה לבחון את הסוגיות הבאות:

★ אפשרות של מכירת גז לא רק באמצעות חברות הגז, אלא גם בנקודות מכירה ישירות לצרכן (כמו תחנות דלק).

★ בדיקת אפשרות של פיצול מחיר הגז מעבר לשני המחירים המקובלים כיום עבור מכלי גז ומרכזיות גז, האפשרות קביעת מחיר נוסף לגז המשווק במכלים גדולים יותר.

★ בדיקת אפשרות הסרת הפיקוח על מחיר הגז, ופתיחת משק הגז לתחרות חופשית, בין אם על־ידי הכנסת גורמים חדשים למכירת הגז ובין אם על־ידי מתן רישיונות־ייבוא לגז.

הפנייה לחברת יישום נעשתה עקב הזעזוע העמוק שגרמה שביתת מחלקי הגז שפרצה לפני שמונה חודשים. הרעיונות שהועברו לבדיקת יישום נועדו להסיר את המתח השורר כיום בשיווק גז, ולהקטין את אפשרות הפעלת הלחץ על־ידי משווקי הגז בעת השבתת המערכת.

שערי מטבע חוץ

12.8.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4778	1.4962	1.45	1.52	1.4778	1.4962	1.45	1.52	1.4778	1.4964	1.4870	−0.0025
1 לישט"ש	2.14	2.24	2.1849	2.2121	2.14	2.24	2.1805	2.2077	2.14	2.25	2.1856	2.2131	2.1948	−0.0044
1 מארק גרמני	0.71	0.74	0.7189	0.7279	0.71	0.74	0.7191	0.7281	0.70	0.74	0.7185	0.7276	0.7227	0.0052
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2210	0.2238	0.21	0.23	0.2215	0.2242	0.21	0.23	0.2213	0.2241	0.2225	0.0015
1 גולדן הולנדי	0.63	0.66	0.6378	0.6457	0.63	0.66	0.6374	0.6454	0.62	0.66	0.6372	0.6452	0.6414	0.0045
1 פרנק שוויצרי	0.88	0.92	0.8939	0.9050	0.88	0.92	0.8943	0.9054	0.87	0.92	0.8939	0.9052	0.8987	0.0089
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2136	0.2162	0.21	0.22	0.2139	0.2165	0.21	0.22	0.2136	0.2163	0.2149	0.0008
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2013	0.2038	0.20	0.21	0.2012	0.2037	0.19	0.21	0.2013	0.2038	0.2025	0.0009
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1916	0.1940	0.19	0.20	0.1920	0.1944	0.18	0.20	0.1919	0.1943	0.1929	0.0013
1 מרק פיני	0.29	0.31	0.3004	0.3041	0.29	0.31	0.3004	0.3041	0.29	0.31	0.3003	0.3041	0.3022	0.0029
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0666	1.0799	1.05	1.10	1.0681	1.0815	1.04	1.10	1.0669	1.0804	1.0735	−0.0050
1 דולר אוסטרלי	0.83	0.91	0.8963	0.9074	0.86	0.93	0.8952	0.9063	0.87	0.93	0.8955	0.9067	0.9013	−0.0068
1 ראנד דרא"פ	0.38	0.42	0.5830	0.5903	0.35	0.59	0.5830	0.5903	0.36	0.51	0.5844	0.5918	0.5859	0.0180
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3469	0.3512	–	–	0.3474	0.3517	–	–	0.3472	0.3515	0.3490	0.0024
10 שילינג אוסטריים	1.00	1.10	1.0214	1.0341	1.00	1.05	1.0223	1.0351	1.00	1.05	1.0219	1.0348	1.0272	0.0066
1000 לירות איטלקיות	–	–	1.0444	1.0574	1.02	1.09	1.0458	1.0588	1.02	1.09	1.0454	1.0586	1.0506	0.0074
100 יינים יפאניים	1.00	1.01	0.9609	0.9728	0.95	0.99	0.9624	0.9744	0.94	0.99	0.9620	0.9741	0.9675	0.0010

תיעוד בע"מ
כתיבה טכנית
שירותי כתיבה, תרגום והוצאה לאור של ספרות טכנית בעברית ובאנגלית.
רחוב קרית יוסף 17, גבעתיים 53211 טלפון: 03-314958, 03-311671

הודעה
על פרסום תשקיף של
ארז — קרן להשקעות משותפות בנאמנות

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך תשכ"ח־1968, כי ביום 12.8.86 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל יחידות בנות 0.0001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משוננים כדלקמן:
החל מ־13.8.86 משעה 8.30 ועד 12.8.87 בשעה 11.00 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות.

מדיניות ההשקעות של הקרן
על פי המדיניות המוכחות של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:
לפחות 60% במניות, אופציות וניירות ערך הניתנים להמרה במניות סולל ניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר.
עותק מהתשקיף והעתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגש לרשם החברות. עותק מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן הנ"ל.
מנהל הקרן: הפועלים — ניהול קרנות בנאמנות בע"מ
נאמנים לקרן: בנק הפועלים בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ
הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

המוסד לביטוח לאומי
הודעה למעסיקים
החודש פטור המעסיק מלשלם את דמי הביטוח בעבור עובדיו לחודש יולי 1986
משכרו של העובד לחודש יולי, ינכה המעסיק דמי ביטוח כרגיל.
כדי שיהיה אפשר לזכות את חשבון המעסיק בסכום דמי הביטוח המגיעים ממנו על־פי החוק, **על המעסיק להגיש את הדין־וחשבון לחודש יולי 1986 עד 15 באוגוסט 1986** באמצעות בנק הדואר, בנק המזרחי המאוחד, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, או בנק הפועלים.
המעסיק יעביר את הדין־וחשבון בצירוף תשלום של 5 ש"ח (הסכום לתשלום רשום בדין־וחשבון). התשלום הזה ייזקף לזכות חשבון דמי־הביטוח של המעסיק, והוא תנאי לקבלת אישור על מסירת הדין־וחשבון במועד.
את דמי־הביטוח לאוגוסט ולספטמבר 1986 על המעסיק לשלם כרגיל לפי הוראות החוק.
המטה להסברה וליחסי ציבור

לאקספו 86 עם קנדיאן פסיפיק

אל תחמיץ את המחיר המיוחד שלנו: לטסלול חלומי, דרך מונטריאול/טורונטו (מפלי הניאגרה), הרי הרוקי או ונקובר (אקספו 86) ומשם לסאן פרנסיסקו/לוס אנג'לס וחזרה ישירות או דרך ניו־יורק, באל על, לישראל (עם אפשרות לחניה באירופה).
מחיר הטיסה עד ה־1.9.86 $1,119
מה־2.9.86 $1,049
(בשיתוף עם אל על)
שאל את סוכן הנסיעות שלך.
אקספו 86. אינך יכול להרשות לעצמך לא להיות שם.
קנדיאן פסיפיק - נתיבי אויר קנדיים
רח' בן־יהודה 1 ת"א טל. 03-652163-6
CP Air Canadian Pacific Airlines

להשכרה
חנות מפוארת באלנבי ת"א
לשעבר חלק בבנק לאומי
אלנבי 94 ת"א
150 מ"ר + 2 קווי טלפון + אור וכוח, הכנה למיזוג אויר, תיקרה אקוסטית, חלונות ראווה מיוחדים
חברת "בני אריה בע"מ"
לפנות לטל' 721738, 458596, 03-370781

דולפינריום תל־אביב
הזמנה להציע הצעות רכישה
מוזמנות בזה הצעות לרכישת הנכס הידוע כדולפינריום תל־אביב, כדלקמן:
זכויות במקרקעין הידועים בתור גוש 6916 ד־7004 (חלקים) בתוך תל־אביב בשטח של כ־17 דונם; מבנות הציוד אחר המחוברים למבנים.
תנאי רכישה, המהווים חלק בלתי נפרד מהזמנה זו, ניתן לקבל במשרד עו"ד ע. רוזן, רח' אחוזת בית 1, תל־אביב, בשעות 09.00־13.00 בבוקר.
ניתן לעיין בכתובת הנ"ל בתיק מידע על הנכס בין השעות המפורטות לעיל.
בקור במקום ניתן לערוך כל יום בשעות 09.00־11.00 בבוקר.
הצעות יש להגיש עפ"י הכתובת הנ"ל של משרד עו"ד ע. רוזן, עד ליום 29.8.86 שעה 12.00.
לכל הצעה יש לצרף שיק בנקאי בשעור של 10% מסכום ההצעה. המזמין לא ישא בתשלום דמי תיווך. אין המזמין מתחייב לקבל ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא. על הרוכש יהיה לקבל הסכמה של אתרים בחוף תל־אביב חברה לפיתוח אתרי תיירות בתל־אביב־יפו בע"מ להעברת הזכויות בנכס על שמו. המכירה מותנית וכפופה לאישור בימ"ש המחוזי בתל־אביב־יפו.
עמיהוד רוזן, עו"ד
כונס נכסים
רח' אחוזת בית 1, ת"א
טל. 03-652065, 03-653312

מלון
היכל המלך דוד
בנתניה
מבצע! לחודשים אוגוסט־ספטמבר
פנסיון מלא 47 שקל לאדם
(בסופי שבוע 20% תוספת)
★ מלון חדיש על חוף הים.
★ חדרים עם שירותים צמודים.
★ מיזוג אויר, טלויזיה, רדיו וטלפון בכל חדר.
★ מטבח משובח וכשר, 4 ארוחות.
רח' דוד המלך 4 נתניה, ת.ד. 1060 טל' 053-42151־2

אילון חברה למלונות ובנין בע"מ
הודעה על
מועד אחרון למימוש כתבי אופציה
ניתנת בזאת הודעה כי יום 1 בספטמבר 1986 הינו היום האחרון למימוש כתבי אופציה (סדרה 1) רשומים על שם החברה.
כתב אופציה שלא ימומש עד למועד הנ"ל ועד בכלל יפקע ויהיה בטל ומבוטל ולא יקנה לבעליו זכות כל שהיא.
שץ יאניר - חשב

שערי המניות 11.8.86

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוה.ב. ש	16800		11			-1
הפנות 0.1	448		1093	-27	-2.6	-2643
הפנות א 0.5	707		3689	-13	-1.7	-2764
הפנות אופ 2	716		1535	-18	-2.5	-1829
כללי לא בהסדר	25500		41	-340	-1.3	-161
בנק צפ'אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3680		2295			+432
פ.בי.ב. 0.5	4160		3004	-100	-2.3	-5590
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אדירי רג 100.0	77700		713			-183
אדירי ב 100.0	77600		15	-400	-0.5	-15
אדירי בב א	481000	שב				
אגוד 0.1	57200		70	-1200	-2.1	-199
דיסקונט ב	98000		11	-2400	-2.4	-26
דיסקונט א	97800		321	-2100	-2.1	-228
דיסקונט שה ב	11600		19	-250	-2.1	-19
המזרחי ש	32040		669			+225
המזרחי ם	32000		180	+100	+0.3	+154
המזרחי שה 9	14630	שב				
הפועלים מבכ	113001		9	-499	-0.4	.9
הפועלים ש	52800		1459			-885
הפועלים ם	53020		225	-50	-0.1	-143
כללי א 1.0	134500		33	-1300	-1	-56
כללי שה 5	103600			-200	-0.2	-1
כללי שה 7	6520		62	+60	+0.9	+72
כלל 0.1	33560		1470	+130	+0.4	+1543
כלל שה 11	12880		302	-120	-0.9	-227
כינון והסד 1.0	43610	שב				
כינון והסד 5.0	23650	שב				
בנקים למשכנתאות						
ארגים 0.1	13700		15	-100	-0.7	-15
לאומשכנ ש	5260		32	+23	+0.4	+29
לאומשכנ ם	5235		50	-5	-0.1	-80
כרמל ש	4196		55	-130	-3	-107
כרמל שה 1	3015			-33	-1.1	-7
בנין ב 5.0	7260	תב	105.2	+460	+10	+465.2
פת משכ ש	1625		1565	+30	+1.9	+2862
משכן ב ש	2160		263			+105
עצמאות 0.1	7700		135			-2
טפחות מבכ ש	14050					
טפחות רג ש	13140		101	-10	-0.1	-35
טפחות שה 1	7751		25	-49	-0.6	-25
טפחות שה 2	3967		24	-39	-1	-89
יעוד 1.0	1699		161	+59	+3.6	+129
יעוד 5.0	755		960	+7	+0.9	+22
כירב 1.0	5096		18	-104	-2	-481
מוסדות מימון						
אלטון אש	368		2740			+978
החקלאות מבכ א	42897	לב				
החקלאות מבכ ג	156345	לב				
לאומי תעש' א ש	6020		98	-100	-1.6	-99
פתוח תעש' מבכ	63900	לב				
פת תעש' בכ ג	372900	לב				
פת תעש' בכ גג	228540	לב				
פת תעש' בכ גגג	250000	לב				
פת תעש' בכ ד	239400	לב				
פת תעש' בכ דד	67072	לב				
מרכז קבלנים 5.0	419	קב		+20	+8	+5065
תיירות בכ	170315	לב				
כלל ליסינג א0.1	13530		159	-70	-0.5	-101
כלל ליסינג ב0.5	10140		179	-10	-0.1	-61
כלל ליסינג אופ	10560		93	-206	-1.9	-88
איתן	227		10370	-3	-1.3	-8138
ביטוח						
ארדם 0.1	885		580	-3	-0.3	-1271
ארדם א 0.5	444		2435	+4	+0.9	+1181
בטוח משנה 0.1	490	תב		-35	-6.7	-100
בטוח משנה 0.5	169		1750	-1	-0.6	-1257
הדר 1.0	304		3545	+3	+1	+447
הדר 5.0	180		5254	-9	-4.8	-8929
הסנה ש	488		8167			+2408
הפניקס 0.1	690	תב	1120	-40	-5.5	-1085
הפניקס 0.5	400		963	+1	+0.3	+1354
המגדל-הראל 1.0	6400		20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
המגדל-הראל 5.0	2880		200			+26
מנורה 1.0	2420	תב		+220	+10	+648
מנורה 5.0	985	תב	406	+82	+10	+817
סהר ג 1.0	4140		79	+40	+1	+79
סקוריטס 0.1	2506		584	-10	-0.4	-269
צור ש	316		3980	-12	-3.7	-1275
ציון החזקות 1.0	8400		22	-97	-1.1	-62
ציון החזקות 5.0	2200		214	-100	-4.4	-256
מסחר						
אינטר באמא 1 ש	4420	שב				
אינטר באמא 5 ש	1066		400	-10	-0.9	-69
מאור עזרא 1.0	4795		7	-5	-0.1	-29
מאור עזרא אופ 1	4400		3	+100	+2.3	+432
כתה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	1299		4473			
קריסטל 1.0	7801		50	+1		+57
רפק 0.1	35000					
רפק 0.5	9200		58			-58
שופרסל א 2.0	5594		1235	-60	-1.1	-1486
שופרסל ב 10.0	3640		3095	-10	-0.3	-569
שירותים						
דלק ג ש	3148		3681			42860
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סוכנות הספקה 0.1	15110	קב		+720	+5	+96
סוכנות הספקה 0.5	4300		108			
קידר 0.1	2180		145	-20	-0.9	-24
קידר 1.0	330		4571			+1142
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזרה 0.1	4300		73	-200	-4.4	-48
מוס' עזרה 0.5	1290	תב	644	-66	-6.5	-2370
קונמרסיום 0.1	1750		150	-50	-2.8	-368
קונמרסיום 0.5	1200	תב	760	-100	-7.7	-810
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	3440		51	-55	-1	-2
מלונות דן 5.0	2600		184			+184
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2526		42.1	+49	+2.2	+326.8
מלונות הירדן	3101		193			
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
דטה מיכון 1.0	3800		416			
ה.י.ל.ג. 1.0	13810		9			-9
יעבא 1.0	3700		42			+8
יעבא אופ א	3260		248	-149	-4.4	-198
כלל מחשבים 1.0	10700		222	+180	+1.7	+114
מ.ל.ל. 1.0	14300		1			
מ.ל.ל. 5.0	4884		131			-11
משוב מחשבים 1.0	2379	קב		+114	+5	+1158
ניקוב מחשבים 1	8600		66			-27
ניקוב מחש' 5	6550		150			-40
תים מחשבים 1.0	1800		387	+30	+1.7	+287
תים מחש' אופ	17020		10			-14
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אברהם גינדי ש			—	הפסקת	מסחר	—
אברהם גינדי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0	1038		1073	+48	+4.9	+577
אזורן 5.0	405		3875	-10	-2.4	-2315
אזורים 1.0	579		6668	-15	-2.5	-11266
אילון 1.0	465		7300	+6	+1.1	+7203
אילון אופ 1	1709		1369			-296
אל-רוב 1.0	3456		86			-6
אמנונים 1.0	2804	תב	238	+250	+9.8	+1087
אפריקה 0.1	35030		205			-74
אפריקה 1.0	24400		349			
אריום	2111		671	+1	+0.1	+366
אילנד 0.1	2290		382			+92
אילנד 0.5	1225		941	-15	-1.2	-862
בן-יקר מת 1.0	3130		63	-20	-0.6	-5
בינוביץ 1.0	3370		328	+130	+4	+187
בינוביץ 5.0	2119	בח		-2	-0.1	-160
דנקנר 1.0	4102		134	-60	-1.4	-89
דרוקר 1.0	440		515	+11	+2.6	+765
דרוקר 5.0	350	תב	265	+17	+5.1	+65
דרוקר אופ 1	240		348	+10	+4.4	+565
דרעי 0.1	6150		12			
דרעי 0.5	4059		20			
המשלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המשלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
הלב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2720		2769	+10	+0.4	+1891
כ.בים 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
כ.בים 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
הכשרת הישוב ש	53250		374			-114
ישפרו 0.1	2700		555			+151
ישראלום 1.0	1390		251	+30	+2.2	+186
ישרס 10.0	12680		140	+400	+3.3	+77
כנן פיתוח 1.0	6469	תב	30	-700	-9.8	-43
כלל נדל 1	366		10708	-7	-1.9	-11516
לומיר 1.0	4000		130			
לומיר 5.0	1485		150			
מ.ת.ב. 1.0	370	תב	10493	-30	-7.5	-13738
מגורי בניה 1.0	594	תב	3014	-45	-7	-4482
מגורי בניה אופ	484	תב	2550	-46	-8.7	-2585
מגדל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישגב 5.0	280		5727			+2359
מנרב 5.0	751		1434	-4	-0.5	-728
מר-לו 1.0	500		60	+2	+0.4	+138
לוינשטין 1.0	390		219	-14	-3.5	-180
לוינשטין 5.0	105		19918	-5	-4.6	-25242
ליפשיץ 1.0	1113		865	+50	+4.7	+537
ליפשיץ 5.0	480		1770	+5	+1.1	+326
נאות אביב 0.5	6674	תב	349	+494	+8	+802
נכסי אחים	635	תב	1632	-50	-7.3	-2632
סהר החזקות 1.0	11550		35			+75
סהר החזקות 5.0	7950		193	+172	+2.2	+256
סוף 1.0	4494	קב		+214	+5	+89
סוף 5.0	2883		108	+100	+3.6	+60
עפר וסלע מר 1 ש	951		3574			+753
עוד 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	1761		450			+327
קיסריה 0.5	888		2650	-12	-1.3	-1395
רוטבין 1.0	3700		1277			
רוטבין 5.0	2353		1706	-2	-0.1	-346
רסקו מבכ	9600	תב	117	+800	+9.1	+169
רסקו רג	9200		212			
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2668		544	-100	-3.6	-594
מטעי הדר 0.5	1950		342	-45	-2.5	-563
מהדרין 0.1	7800		70	+30	+0.4	+20
נכסי הדרים 1.0	1111		2444	+3	+0.3	+3378
פרי אור 0.5	2790		16	-10	-0.4	-16
שבהד 5.0	18140		205			-13

דחפון
עורכת מודעות מרכזי של דחפון
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מזון וטבק						
אסאס	1425		481	+65	+4.8	+926
גולדפרוסט 1.0	2880		610	+30	+1.1	+817
גולדפרוסט 5.0	1622		221	-78	-4.6	-281
גולדפרוסט אופ 1	1537			-13	-0.8	-284
דובק מב ש	3465		594	+5	+0.1	+738
דובק מב ם	3480		179			-194
וולבל 1.0	595		1520	-10	-1.7	-2806
וולבל 5.0	420		2646			
פרי-זה 1.0	1715		867	+14	+0.8	+760
פרי-זה 5.0	1275		532	-35	-2.7	-865
טמפו בירה 1.0	15800		50			
טמפו בירה 5.0	10900		101	+60	+0.6	+68
יצהר 1.0	1600		819	-80	-4.8	-1209
יצהר א 5.0	865		137	-5	-0.6	-213
כן 1.0	9150			-150	-1.6	-15
כן 5.0	5050	בח	26	+209	+4.3	+15
מסחוסט 1.0	8850		130			+101
עלית	13800		[illegible]			+126
עסים 0.5	34700		39	-300	-0.9	-13
אבגל שקל 1	2820	תב	264	-239	-7.8	-744
שמן מבכ א	3760		227	+60	+1.6	+374.8
טכסטיל והלבשה						
אזור כר 1 ש	820		993	-25	-3	-1305
אפים 1.0	940	תב	1715	+70	+8.1	+2950
אופנת ברק 1.0	2552		100			+40
אופנת ברק 5.0	1855		533	+30	+1.6	+494
אפתן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפתן אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	12720		145			-18
דלתא-גליל 1.0	4245		246	-65	-1.5	-934
דלתא-גליל א 3.0	3148		637	-2	-0.1	-276
מטויות מאור 1	1751					
מטויות מאור 5	995					
מטויות מאור אופ	826		295	-44	-5.1	-334.7
וילדב 1.0	1190		556	+40	+3.5	+336
וילדב 5.0	814		1680	+15	+1.9	+1408
הדרכן 1.0	4300		283	+210	+5.1	+345
זיקית 1.0	4125		351	+110	+2.7	+369
זיקית 5.0	3100		500			+50
לודזיה 0.1	1785		339.1	+6	+0.3	+233.1
לודזיה 0.4	880		2112	+10	+1.2	+2640
לינות 1.0	600		4980	+1	+0.2	+7536
מים גליק	850		743	-12	-1.4	-743
מקס 0.1	23125	תב	55	-1875	-7.5	-60
מקס 0.5	11625		189			+182
עים 1.0	10850		59	-500	-4.4	-187
עים 5.0	5700		65	+200	+3.6	+191
עמק פרינה 1 ש	1705		716			-5
פולגת א 0.1	3250		790			-119
פולגת ב 0.4	2150		2621			+1410
פוליגן א 0.5	7599		212	-400	-5	-124
פרוטר	2181		217	+15	+0.6	+316
כיבור סבינה	11800		145	-460	-3.8	-181
העש הגורן 1.0	3377	מב		-178	-5	-3445
מתכת ומוצריה						
אקסמן 5.0	2740		579	+124	+4.7	+554
אורדן 0.1	9690		170	+190	+2	+96
אורדן 0.5	7811		30			-17
תעשיות שונות						
אלומת 1.0	4860		30	-50	-1	-65
אלומת 5.0	3365		70	+35	+1.1	+45
כבלים ש	13600	תב	20	-1100	-7.5	-13
התבף 1.0	6910	תב	45	+330	+5	+48
התבף 5.0	3500		60	+50	+1.5	+40
זיקה 1.0	5555		40	+55	+1	+28.2
זיקה 5.0	2760		315			
קוממיות מת 1.0	1348		6284	+25	+1.9	+6535
קוממיות מת 5.0	960		1836	+40	+4.4	+2823
מתכת טרום 1.0	2301		145			+100
כבלי ציון 1.0	2460	תב	1238	-239	-8.9	-2559
כבלי ציון 5.0	1837		3829	-50	-2.8	-5838
כבלי ציון אופ	710		1214	-10	-1.4	-1427
מודן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מודן אופ א			—	הפסקת	מסחר	—
קרגל 1.0	900		814	+1	+0.1	+98
קרגל 5.0	477		1975	-12	-2.5	-1223
נחושתן 0.1	16900		8	+300	+1.8	+13
נחושתן 0.5	6751		20	+200	+3.1	+19
נקר פלדה 1.0	7620		304			-36
קינג 1.0	1215		677	+15	+1.3	+557
קינג 5.0	675		845	+5	+0.8	+1005
קליל 1.0	3900		165	-40	-1	-175
קליל 5.0	2084		520	+54	+2.8	+110
שלודת 5.0	2210		300	+90	+4.3	+339
תעשיות לכיש 1.0	1170		444	-30	-2.5	-829
תעשיות לכיש 5.0	556	תב	1015	-32	-5.4	-889
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	385000		20	+1500	+0.4	+36
אלגי 0.1	7000		50	+300	+4.5	+51
אלגי 0.25 ש	3280		457			+146
אלגי 0.25 ם	3319		190			-189
אלקטרה 0.1	15000		62	+400	+2.7	+67
אלקטרה א 0.5	7800		206			-171
אלרון 3.0	300000		5			+3
אריות 1.0	26750		88	-450	-1.7	-199
כלל תעש אלק	2855		1131			+285
מספנרוניקס 1.0	2110		1136			+1413
מספנרוניקס 5.0	1426		1794	+5	+0.4	+1301
מיכמגנט 1.0	501	תב	3545	-55	-9.9	-8895
מיכמגנט 5.0	288		3542	-9	-3	-4957

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ציקלון 1.0	2310		83	-30	-1.3	-33
ציקלון 5.0	1010		355	-20	-1.9	-290
קנבוצקי אילנ 1.	5110			+110	+2.2	+20
קנבוצקי אילנ 5.	3450	תב	34	+180	+5.5	+34
ת.א.ת. 1.0	3759		171			
ת.א.ת. 5.0	1490		915	-10	-0.7	-1025
ת.א.ת. אופ 1	12200		7			+2
תדאה	4650		13	-100	-2.1	-13
מוצרי בניה						
א.ש. תעשיות 1.	780		5084	-30	-3.7	-6239
אלקול 5.0	10761		79			-15
אקרשטיין 1.0	1680		372			-242
אקרשטיין 5.0	1216		328	+1	+0.1	+378
בטון תדיר 1.0	10100		2			-2
בטון תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כון 1.0	1200		470			-190
בר-כון 5.0	370		586	+15	+4.2	+1611
גרומאקסטב 1.0	7000		10	-10	-0.1	-6
גרומאקסטב 5.0	2350		100			
כ.ל.ב. 1.0	975		360	+1	+0.1	+339
כ.ל.ב. 5.0	550		143	-12	-2.1	-557
מודל השק בתעש	5500		415			
מזאיקה ולבנן 1	16800	לב				+8
מזאיקה ולבנן 5	13800					
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	18950		50	-250	-1.3	-134
אליאנס ב	2682	תב	531	-298	-10	-737
גל תעשיות 1.0	9800		64	-500	-4.9	-155
גל תעשיות 5.0	5600		211			-11
דקסטר 1.0	3250		180			-196
דשנים 0.1	5108	תב		-269	-5	-157
דשנים 0.5	1090		1359	-30	-2.7	-1047
חיפה כימי 10.0	521		5897	-28	-5.1	-16910
טבע ש	56750		218	-1100	-1.9	-378
טבע אופ 4	51900		28	-400	-0.8	-6
ליפסקי 1.0	1650	תב	5155	+150	+10	+6701
ים המלח	16240		2607	+40	+0.3	+1474
פטרוכימים 10.0	586		14638	-12	-2	-18538
מקסימה 1.0	7200	תב	8	-400	-5.5	-45
מקסימה 5.0	2840		252			+28
מקס כימיקל 1.0	3296		137	+96	+3	+38
כמו 1.0	10101		150	+1		+79
כמו 5.0	6600		210	+100	+1.5	+194
קים כימיקל 1.0	6000		32	-250	-4	-42
ת.ג.ל. 1.0	5000	בח	235	+175	+3.6	+103
ת.ג.ל. 5.0	3615	בח	221	-195	-5.1	-343
תיא 5.0	9000		80			-94
פרוטארום 10.0	12900	תב	273	+1297	+11.2	+248
תרז א 5.0	5198	קב		+248	+5	+1020
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	6060		50			
דפרון 5.0	3008		44	-133	-4.3	-71
תבנ 1.0	13485	קב		+642	+5	+1191
יאה 1.0	3800		71	-100	-2.6	-110
לבידי אשקלון 1	456		1592			-210
לבי'אשקלון אופ	681		503			-373
מלם ב 0.5	25300		2	-200	-0.8	-20
מפעלי ניר 10.0	202600		70	+100	+0.1	+79
סקופנדיה 1.0	3540		459	+80	+2.3	+371
רים 0.1	4400		53	-120	-2.7	-223
רים 0.4	2270		323	-80	-3.4	-555
תעל ב 0.2			—	הפסקת	מסחר	—
אנרין 1.0	3564		25	-136	-3.7	-24
אנרין 5.0	1850	תב	143	-133	-6.7	-216
המישה יוד	7575		35	+75	+1	+25
הנפלק 1.0	7500		270	-30	-0.4	-338
הנפלק 5.0	4800		198			+242
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	6770		605	-60	-0.9	-203
כור בכ ש	5050000		.9	60000	+1.1	+1.9
כלל תעש' 1.0	1255		5146	-25	-2	-7468
מאור טכנולוגיה	412		3432	-3	-0.7	-2230
חברות השקעה						
אמיקו ש	4770		123			-15
אדירי פתוח 2.0	3540		2087	-100	-2.8	-2585
אינקבה 0.1	1800		657			+19
אינקבה 0.5	899		1834			+896
אלגר ש	7590	תב	201	+690	+10	+421
אלגר ם	7500	תב	100	+673	+9.9	+96
אלרן ש	2850		1050			-563
אלרן ם	2900		46			-130
אמישר בכ			—	הפסקת	מסחר	—
אמפק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אמפק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
גאולה 1.0	1270		58	-5	-0.2	-50
חברה לישראל 1.0	7790		226	-410	-5	-187
חברה לישראל 5.0	5550		285	+150	+2.8	+127
הלמסן 0.1	115000		2	+1000	+0.9	+2
הלמסן 1.0 ש	24150		141			+34
אמגא א 0.5	12000		35	-580	-4.6	-65
מפעלים השק ש	5090		942	-200	-3.8	-1047
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2170		4558	-95	-4.2	-6080
מזרחי השק ש	14200		100			+68
מר השקע.124ש	9951		1	+1		+99
חירון 1.0	1869		225	-1	-0.1	-25
חירון 5.0	690		780			+207
ישום החזקות	249		29461	-4	-1.6	-35005
יצוא ש	9650		91			
ירדן א 0.1	3690		576	-180	-4.7	-736
כלל 10.0	778		1278	-10	-1.3	-3612
כלל 50.0	610		319	-20	-3.2	-770
לנדקו 0.1	8500		24	-401	-4.6	-16
לנדקו 0.1	2499		100	-1		-39
מגור 0.1	815		3339			-1689
מגור א 0.5	447		4939			+871
עז השק ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
עז השק ב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מז השק ש	6187		277	+7	+0.1	+39
פמה א 0.1	9680		95	+350	+3.8	+67
פמה 0.5	5495		317	-5	-0.1	-130
פריון ב 2.5	3450	תב	761	-200	-5.5	-985
מחקר ופיתוח						
אמבעים מתחכ'			—	הפסקת	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	420		4491	+10	+2.4	+4350
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3162		210	-10	-0.5	-234
דלק חיפושים 5.0	1540		246			-12
דלק חיפ' אופ 2	951		366	+17	+1.8	+167
מז חיפושי נפט	13000		50			
נפטאיל 1.0	1717		100	+17	+1	+85
נפטאיל 5.0	980	קב				
יגנאל 5.0	1460		281			
מ.ג.ד. 1.0	2627		186	-110	-4	-330
מ.ג.ד. 5.0	1215		740	-35	-2.8	-610
פזאיל ב 0.3	5511	תב	362	+501	+10	+995
פאומריקנה 1.0	260		2824			
פאומריקנה 5.0	162		2359	-3	-1.8	-3523
נאמנה ש	1630000		1	-30000	-3	-2
סחורות במט"ח						
בוית ם	228		10			-10

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 11.8.1986 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ אירופות הבריט.	ליש שטרלינג	1.4780/1.4790
מרקים גרמניים	ליש ארה"ב	2.0565/2.0575
פלורינים הולנדיים	"	2.3180/2.3190
פרנקים שוויצריים	"	1.6530/1.6540
פרנקים בלגיים	"	42.56/42.60
פרנקים צרפתיים	"	6.6765/6.6800
לירטות איטלקיות	"	1413.50/1414.50
ינים יפניים	"	153.60/153.70
$ אירופות הבריט.	ליש"ה.	1.2000/1.2014

שער הזהב $ 394.50 ארה"ב אונקיה לפתן פיקסינג

מסירה עתידית (פורוארד)

	ליש"ט/$	פר"ש/$	מרק/$
1 חו'	1.4731/1.4745	1.6494/1.6609	2.0529/2.0542
3 חו'	1.4651/1.4663	1.6449/1.6464	2.0472/2.0484
6 חו'	1.4528/1.4542	1.6372/1.6392	2.0389/2.0403

הנתונים נמסרו ע"י דילרי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימוש רווחים

לאחר ימים אחדים של עליות שערים בבורסה, פקדו אותה אתמול היצעים שנקלטו בירידות שערים מתונות. ביקושים למניות הבנקים, כמו דלק, הכשרת הישוב ואחרות, סופקו במהירות וללא שינוי שער. קרנות-הנאמנות הדולריות ספגו פדיון של ארבעה מיליוני דולר. למימון פדיון זה, הוזרמו היצעים לחלק ממניות הבכורה. במניות דולריות-הסחירות הורגש מיתון הפעילות הספקולטיבית. אף-על-פי כן, היו תופעות יוצאות-דופן, כמו רישום שער קונים בלבד למניות חמן. מחזור המסחר במניות החפשיות ירד, והסתכם ב-3.9 מיליוני דולר.

מדד		שינוי יומי ב-%
מדד מניות כללי	112.87	-0.39
כללי ללא בנקים	138.16	-0.70
מדד אג"ח כללי	109.69	-0.32
אג"ח צמוד מדד	111.07	-0.18
אג"ח צמוד מט"ח	95.34	-0.96

התייצבות בהסדר

רמת השערים של מניות ההסדר נותרה ללא שינוי, לאחר יום המסחר אתמול, ורמת התשואה עומדת כיום סביב 16 אחוז. ביקוש לבינלאומי סופק ללא שינוי שער, ומניית פ.י.ב.י. שאינה נסחרת במסגרת ההסדר, ירדה ב-2.3 אחוזים. מחזור המסחר במניות-ההסדר הסתכם ב-1.7 מיליון דולר.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	15.78
הפועלים ש	15.80
אי.די.בי. רג	15.82
דיסקונט א	16.55
המזרחי ש	15.71

פעילות ערה בקופסאות פח

במניות של קופסאות פח 5 נמשכה גם אתמול הפעילות הערה. המניה בת חמישה שקלים עלתה ב-4.3 אחוזים, במחזור מסחר גדול. היצעים למניות אחרים, המפעלים הפטרוכימיים ואחרות נקלטו בירידות קלות. פרסומים בעיתונות על קשיים בתעשיות רוגוזין גרמו רישום שער מוכרים בלבד למניות החברה. בשורה של מניות נרשמה פעילות יוצאת-דופן הנמשכת זה ימים אחדים. כך, למשל, עלו שערי הון של מניות אלו בעשרה אחוזים: בנין, פראליל, ומנורה 1. והשער של האחרונה עלה אף שלא היתה במניה אף עסקה אחת. מניית פרוטארום עלתה ב-11.2 אחוז.

הדולריות ממשיכות להישחק

איגרות-החוב הדולריות ממשיכות להישחק. אתמול ירדו שערי האיגרות עד שלושה אחוזים עקב לחץ מכירות של קרנות-הנאמנות. ירידות חדות במיוחד היו באיגרות מסוג גלבוע. בנק ישראל יגייס היום 40 מיליון שקל באג"ח גניא. מחזור המסחר באג"ח הסתכם ב-6.4 מיליוני דולר.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
836	8	99.63	1.42
846	15	99.30	1.43
926	29	98.66	1.43
936	36	98.33	1.43
1026	57	97.32	1.46
1056	78	96.33	1.47

אילת אוברסיז בע"מ
אילת אוברסיז
שיטות חיסכון בהובלת מטענים בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7519161-2, 7510810
טלקס 341793

הודעות בורסה

● תע"ל הפסידה במחצית השנה שהסתיימה ביוני 1986, 233 אלף שקל, לעומת 257 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● גב ים הרוויחה במחצית השנה שהסתיימה ביוני 1986, 952 אלף שקל, לעומת 327 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● מכתשים הודיעה כי עובדיה פתחו בעיצומים בניגוד לצו בית המשפט.

● ים המלח הודיעה כי האסיפה הכללית תתקיים ב-28 באוגוסט. יום ה"אקס" לחלוקת ההטבה יהיה 31 באוגוסט והיום לחלוקת הדיבידנד יהיה 9 בספטמבר.

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
למכירה או להשכרה
3 קומות
משרדים + חנות
בבן-יהודה/בוגרשוב ת"א
מיזוג + 30 קווי טלפון
סוכנים בלעדיים
03-294141
בית אליעל בן יהודה 32 ת"א

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3836.47	3821.36	34.23	0.90
אבוקה	30844.41	30541.16	-144.34	-0.47
אגוז	196.84	193.00	-1.28	-0.66
אגיר	1315.29	1289.17	-4.90	-0.38
אדום	1666.35	1634.27	-5.37	-0.33
אופיר	1576.02	1545.23	-2.00	-0.13
אור	386.95	378.79	-2.51	-0.66
אוריון	149.92	146.88	-1.02	-0.69
אוריל	207.39	205.90	-0.29	-0.14
אורן	606.17	594.31	-1.21	-0.20
אייל	2969.70	2913.34	-37.52	-1.27
איילת	3617.56	3538.29	-34.01	-0.95
אירים	3919.57	3833.14	-36.19	-0.94
איתן	574.98	563.09	-0.84	-0.15
אלון	496.67	486.26	-2.62	-0.54
אלמוג	588.08	576.58	-1.11	-0.19
ארז	661.01	648.12	-5.39	-0.82
אש	110.54	109.04	-0.90	-0.82
אשל	162.07	158.89	-0.42	-0.26
אתרוג	189.14	187.28	-0.75	-0.40
בדולח	1670.56	1638.32	-3.02	-0.18
ברוש	382.23	374.77	-1.52	-0.40
ברק	380.73	373.15	-1.99	-0.53
ברקת	733.69	719.23	-4.84	-0.67
גביש	1135.22	1112.85	-2.18	-0.20
גבע	846.06	833.47	-2.39	-0.29
גורן	578.63	567.30	-1.53	-0.27
גיא	7586.46	7474.18	-25.36	-0.34
גיל	2238.22	2195.71	0.46	0.02
גלית	498.78	492.69	-2.33	-0.47
דוכרמן	283.56	280.79	-1.94	-0.69
דוכיפת	534.14	523.65	-3.37	-0.64
דולב	189.84	185.81	-1.41	-0.75
דורון	1211.48	1187.81	-4.71	-0.39
דורן	213.17	209.01	1.41	[illegible]
דליה	403.79	392.00	-1.58	[illegible]
דרור	3365.33	3294.40	-16.57	-0.50
דקל	276.08	270.59	-1.45	-0.53
הדס	286.22	283.80	-1.30	-0.46
ורד	402.44	395.25	-1.57	-0.40
זהבית	2513.26	2461.24	20.24	0.83
זוהר	15967.21	15730.32	-25.49	-0.16
זיו	14990.86	14768.49	-36.17	-0.24
זמיר	663.79	651.01	-5.37	-0.82
חוחית	126.78	123.98	-1.75	-1.39
חליפין	110.83	110.36	-0.32	-0.29
חלמיש	557.70	546.63	-0.48	-0.09
חן	109.48	109.26	-0.20	0.18
חמה	1174.16	1147.19	-4.47	-0.39
טל	4198.36	4171.29	2.54	0.06
יובל	650.00	637.30	-1.38	-0.22
יהלום	1581.97	1551.22	-3.30	-0.21
יהודית	30967.32	30680.24	-158.93	-0.52
יערה	558.94	546.70	-1.30	-0.24
כוכב	775.18	760.14	-6.71	-0.88
כחל	114.32	112.07	-0.93	-0.82
כלנית	445.83	438.37	-1.77	-0.40
כספית	603.26	597.07	-3.35	-0.56
כרמל	115.19	112.93	-0.39	-0.34
כתר	898.20	880.80	-1.24	-0.14
להב	3422.32	3357.17	1.41	0.04
למשקיע	97401.08	95699.00	119.26	0.12
לפיד	10661.68	10455.38	-60.68	-0.58
לכם	1472.27	1442.04	-3.32	-0.23
לשם	812.87	796.30	-0.67	-0.08
מטמו	965.31	946.48	-2.25	-0.24
מכמת	2795.20	2769.30	-2.90	-0.10
מגר	190.90	188.20	-2.00	-1.05
מגן	2576.70	2553.00	-9.40	-0.37
מגל	616.72	604.70	-2.54	-0.42
מור	1172.00	1155.80	-8.80	-0.76
מורן	646.72	640.73	-4.43	-0.69
מטח	23893.50	23255.79	-81.28	-0.35
מיסר	727.51	713.14	-3.73	-0.52
מעוף	3029.30	2971.40	-17.20	-0.58
מעיין	642.54	630.36	-1.03	-0.16
[illegible]	[illegible]	818.71	-0.88	-0.11
[illegible]	980.61	961.66	-3.17	-0.33
מרוס	947.73	929.16	-1.63	-0.18
[illegible]	20605.08	20389.69	-72.83	-0.36
[illegible]	627.33	624.50	-4.72	-0.75
נטע	376.93	369.54	-1.48	-0.40
נילי	4013.41	3954.38	-21.10	-0.53
סביון	434.02	426.14	-2.48	-0.58
סגולה	117.83	115.48	-0.41	-0.35
סלע	825.07	808.53	-2.39	-0.29
סנונית	570.96	559.78	-2.14	-0.38
סער	613.49	601.85	-1.85	-0.31
ספיר	497.29	494.82	-2.86	-0.57
עריף	646.86	634.44	-3.41	-0.53
עירית	1677.29	1644.00	-14.93	-0.90
עידן	5775.17	5692.56	-13.95	-0.24
ענבר	1128.00	1102.79	-6.04	-0.54
ענת	1945.50	1926.60	-11.83	-0.61
עפרוני	542.95	530.94	-2.41	-0.45
ערמון	140.04	137.30	-0.84	-0.61
פיא	1213.30	1189.69	-3.24	-0.27
צבר	505.12	495.08	-3.80	-0.76
צופית	515.46	505.33	-4.61	-0.90
צוק	99.52	99.14	-0.35	-0.35
צפיר	852.44	834.09	-2.41	-0.29
צמיחה	6193.29	6105.01	-11.02	-0.18
צברת	1471.61	1442.49	-7.61	-0.52
קלע	1680.98	1672.58	-4.33	-0.26
רננית	15111.80	14980.88	-68.09	-0.45
רקפת	525.60	517.15	-0.87	-0.17
רשף	644.20	630.19	-3.71	-0.59
שביט	643.42	630.87	-1.04	-0.16
שחם	821.43	801.96	-5.03	-0.62
שירה	310.10	307.83	-1.14	-0.37
שמיר	303.54	297.57	-0.42	-0.14
שניר	570.60	562.59	-3.85	-0.68
שקד	549.18	535.93	-6.08	-1.12
שקף	161.45	158.25	-0.36	-0.23
תאנה	175.58	173.88	-0.77	-0.44
תבור	771.26	760.77	-2.59	-0.34
תדיר	365.00	363.18	-3.18	-0.87
תהילה	87.49	85.55	-0.92	-1.06
תירוש	411.31	406.44	-1.60	-0.39
תמר	184.27	180.68	-0.72	-0.40
תמוז	173.28	172.01	-1.08	-0.62
תרשיש	1257.48	1232.84	-1.27	-0.10
תשרי	383.89	378.54	-0.47	-0.12

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
3% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
3601	33881	+18
3602	30950	-54
3603	29011	+24
3604	26503	+14
3605	24183	+12
3606	22683	+11
3607	21890	+97
3608	20056	-49
3609	19053	+10
3610	17183	+9
3611	16598	+8
3612	16115	+9
3613	15169	+8
3614	14561	+8
3615	13443	+6
3616	12552	+6
3617	11838	+6
3618	11234	+6
3619	10338	+5
3620	9721	+5
3621	9234	+5
3622	8326	+4
3623	7825	+4
3624	7368	+4
3625	6688	-41
3626	6186	-38
3627	5737	-36
3628	5403	+3
3629	5062	+2
3630	4786	+3
3631	4366	-29
3632	4111	-27
3633	3883	-26
3634	3477	+2
3635	3288	+2
3636	3167	+1
3637	2913	-21
3638	2712	-19
3639	2482	-19
3640	2098	+2
3641	1818	+1
3642	1620	+2
3643	1405	+1
3644	1292	— —
3645	1166	+1
3701	980.3	-20.8
3702	685.6	-18.6
3703	606.6	+0.4
3704	519.2	+0.3
3751	276.1	-2.2
3752	107.2	-1.6
3753	102.8	-1.6
3755	90	-0.2
3756	86.7	-0.3
3757	85	-0.2
3826	95.9	+0.1
3827	94	+0.1
3828	90.6	— —
3829	88.8	— —
3901	108.9	+0.4
3902	95.4	-0.5
3903	94.6	-0.3
3904	93	-0.3
4.25% שגיא		
4101	118.5	+0.1
4103	113.6	— —
4104	113.1	— —
4201	101.1	-0.1
4204	93.7	-0.1
4205	91.8	-0.2
4301	115	+1
4302	106.6	-0.1
4303	105.7	-0.1
4304	104	-0.1
3110	250950	+450
3111	245000	+1200
3112	242000	+1500
3113	241400	+1400
3114	233200	— —
3115	250700	+300
3116	221800	— —
3117	233200	-1400
3118	227100	+1000
4% ,6% ,7% פיתוח (80% הצמדה)		
3201	194000	— —
3202	195700	— —
3203	192000	-2000
3204	188900	— —
3205	182000	-1800
3206	183300	— —
3210	174900	-4000
3211	174200	+100
3212	172300	— —
3213	165100	— —
3214	163770	+4770
3501	161700	— —
3502	159800	— —
3503	143400	— —
3504	158400	-1400
3505	141000	+1229
3521	135100	— —
3522	130300	— —
3523	122000	-1000
3524	121400	-1200
3525	119700	— —
3526	119100	-1100
3527	116800	— —
3528	113400	-200
3529	112600	-500
3530	111146	-231
3531	110849	-253
3532	107604	-245
3533	112218	-246
3534	105825	-233
3535	106120	-416
3539	99952	-406
3536	106047	-93
3537	105931	-94
3538	99707	-88
3540	99503	-94
3541	96145	-91
3542	96001	-96
3543	91321	-92
3544	91331	-364
3546	89066	-369
3547	88871	-371
3548	88774	-371
3550	84123	-361
3551	83801	-363
3545	88943	-175
3549	84009	-173
3552	77098	-166
3554	76940	-171
3555	76940	-171
3553	76452	-393
3571	66256	-377
3556	73138	-71
3558	73023	-74
3559	70441	-72
3560	66657	-71
3561	66473	-72
3557	73699	-187
3572	66991	-183
3573	66570	-295
3574	61384	-273
3577	61323	-285
3578	56653	-265
3575	61200	-273
3576	61032	-279
3579	58802	-261
3580	54753	-357
3581	49790	-334
3582	45912	-317
3583	42663	-304
3584	40609	-272
3585	38500	-265
3586	34861	-246
3588	34808	-252
3587	34907	-98
3591	31805	-92
3592	31770	-92
3593	31718	-92
3589	31803	+17
3594	30318	+16
3590	31575	-197
3595	30081	-194
5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)		
2001	129800	-800
2002	130100	— —
2003	124700	-200
2004	125650	— —
2005	118150	— —
2006	117500	— —
2007	115700	— —
2008	113400	-600
2009	115400	— —
2010	114500	— —
2011	111500	-800
2012	110550	— —
2013	112300	— —
2014	109300	-100
2015	109700	— —
2016	109900	— —
2017	108518	-85
2019	108231	-100
2020	105062	-97
2018	109293	+49
2021	109196	+59
2022	102515	-2656
2023	102128	-940
2024	95792	-904
2027	92355	-907
2031	85428	-907
2025	96424	-253
2026	96106	-254
2028	93019	-1702
2030	88442	-1680
2029	87804	-51
2033	80774	-53
2035	74121	-51
2032	86917	+46
2034	82115	+44
2036	75379	+40
2037	71976	+37
2052	60473	+32
2038	71136	+38
2040	68479	+37
2051	64767	+35
2039	68060	-143
2041	64407	-140
2053	60107	+27
2054	56466	+26
2056	53926	+27
2058	49081	+25
2060	45299	+23
2055	56506	-772
2057	52261	-736
2059	47490	-688
2061	33975	-695
2062	31559	-664
2063	31353	+15
רמון		
7001	230.9	-0.3
7002	223.7	-0.4
7003	211.4	-3.9
7004	194.8	-3.7
7005	183.8	-0.3
7006	179.1	-0.3
7007	167	-0.3
7008	158.7	-0.2
7009	153.2	-0.2
7010	143.5	-1.1
7011	135.8	-1.5
7012	131	-1.5
7013	123.5	-1.5
7014	107.5	-1.4
7015	88	-1.6
7016	90	-1.8
7017	89.2	-1.8
7018	89	-1.8
7019	89.4	-1.8
7020	89.2	-1.8
7021	88.4	-1.8
7201	86	-2.2
גלבוע		
6101	11956	-19
6102	7034	-141
6103	6337	+25
6104	5872	+22
6105	5566	+21
6106	5291	-141
6107	5093	-137
6108	3646	-113
6109	3464	-108
6110	3402	-106
6111	2820	-80
6112	2735	-78
6113	1858	-40
6151	735.7	-22
6152	704.1	-21.2
6153	611.4	-19
6154	600.5	-18.8
6155	389.4	-11.9
6156	316.6	-10
6157	235	-7.3
6158	222.7	-7
6159	188.9	-5.8
6160	176.8	-5.2
6161	170.7	-5.1
6162	158.4	-0.2
6163	142.6	-4.3
6164	138.5	-4.1
6165	133.6	-0.2
6166	120.9	-3.7
6167	118.2	-3.6
6168	116.4	-3.6
6169	112.7	-0.2
6170	103.4	-3.1
6171	74.5	-2.3
6172	73.5	-2.2
6801	81.8	-1.1
ארנון		
2501	151.8	-0.2
2502	149.1	-0.3
2503	144.3	-0.3
2504	143.6	-0.2
2505	138	-0.3
2506	133.3	-0.2
2507	128.6	-0.2
2508	103.8	+2.9
100% מט"ח		
אל אפ	907	-12
אלבים	203.8	— —
אלתא	1210	— —
אלטגם	594	— —
מאיטס	711	+4
הוד 84	90.2	-0.2
הוד 85	400	-0.1
חב היב	198	-0.6
רים הם	175	-4
כור	160	-4.2
כלל	467.8	— —
כלב"מ ד	239	— —
כלב"מ ב	318	— —
כלב"מ י	407	+2
רת	102.1	+0.2
סול בנ	162.2	-1.6
תיעוש	184	-2
מדד/מט"ח		
בלת.	115	+0.5
רים הם	118	— —
כור	118	-0.5
כלל	148.1	-1
כב דיס	116	-1.2
כשא בו	113.5	-1
כשא בו	108	— —
כשא בו	100.7	+0.3

אישי מקצועי מיוחד
זה היחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!
union bank בנק אגוד
מסקי פרילן זוהר

37 קבלנים וחברות בניה יקבלו השבוע 3.5 מיליון דולר סיוע

היום — כנס מחאה במשרד הבינוי נגד הקפאת חוזים ★ בוטל צו מניעה זמני נגד החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים

מאת אריה לביא

קבוצה של 37 קבלנים וחברות בניה שאושרו באוצר כזכאים לסיוע בהכספים המיוחדים שהפנתה הממשלה לסיוע לענף הבניה יקבלו עד השבוע 3.5 מיליון דולר כמקדמות שאישר האוצר. על כך מסר אתמול מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון ששון סילה לנשיא מרכז הקבלנים והבונים דוד סטון.

העיקרון שעל פיו יועבר הסיוע: כל בקשה עד 200 אלף דולר אושרה במלואה ואילו בבקשות שסכומן עולה על 200 אלף דולר ושאושרו באוצר, יקבלו הקבלנים 200 אלף דולר השבוע והיתרה במועד שתקבע ועדה ציבורית שהקים מנכ"ל משרד הבינוי. במרכז הקבלנים מקווים כי יתרת סכום הסיוע עד לסך הכולל של 80 מיליון דולר תועבר תוך זמן קצר להחברות.

נציגי ענף הבנייה מכל הארץ יקיימו היום כנס מחאה במשרד הבינוי והשיכון נגד כוונת הממשלה להקפיא חוזים קיימים ולהימנע מחתימת חוזים חדשים. לטענת ראשי מרכז הקבלנים יגרום צעד מעין זה פגיעה נוספת בענף הבניה הנתון במשבר.

הקפאה במקום הפשרה

סופר "הארץ" מציין כי לפני כמה חודשים קבעה ועדה ציבורית שהקים ראש הממשלה שמעון פרס כי יש לבצע פרוייקטים בהיקף 100 מיליון דולר לענף הבנייה אך במקום זאת מתבצע של האוצר הקפאה חדשה בענף הבניה.

בוטל צו מניעה

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב שאול אלוני ביטל צו מניעה זמני נגד החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים. הצו הוצא לבקשת קבוצת בעלי מניות בחברה, שמניותיה נסחרות בבורסה, ואשר התנגדו לצעדי שתכננה החברה להגדלת הונה.

שרון יעלה שוב בממשלה הצעתו להגדיל ביטוח שער ליצואנים לצפון אמריקה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון מתכוון להעלות שוב על שולחן הממשלה את הצעתו להגדיל את ביטוח השער, הניתן ליצואנים לצפון אמריקה, במטרה לסייע להם כנגד השחיקה הגדולה בשער של הדולר האמריקאי לעומת המטבעות האירופיים.

בעת סיור שערך אתמול שרון במפעלי תעשיה בנתניה, אמר כי היחלשות הדולר איננה יכולה לשמש עילה ליצואנים לנטוש את השוק האמריקאי, שהוא השוק הגדול ביותר ליצוא הישראלי כיום.

לדברי שרון חולשה זמנית בשערי מטבעות, גם אם היא נמשכת לאורך תקופה של חודשים ספורים, אינה יכולה לגרום לכך שיצואנים יזנחו שוק, שפותח במשך שנים במאמצים רבים, ויחפשו שווקים חליפיים. מצב זה אינו מתקבל על הדעת, מה גם שההודרות מוצרים לשווקים חדשים אינה תהליך של יום, יומיים או שבוע.

בעת ביקורו של שר התעשיה במפעל לתרופות "פלנטקס", הנמנה עם קבוצת "טבע", אמר מנכ"ל "טבע" אלי הורביץ, כי להערכתו הצמדת השקל לסל המטבעות, שהונהגה על ידי בנק ישראל מקלקלת את הסיכוי לשיפור במצב היצואן לארצות הברית ולאירופה.

הורביץ אמר כי יש למצוא את הדרך לסייע ליצואנים לארצות הברית, ובמיוחד ליצואנים שחומרי הגלם שלהם מיובאים מאירופה.

שרון הודיע כי בעניין שני הסעיפים ב"תוכנית שרון" שהגיש לממשלה ואשר לא אושרה, כלומר סיוע מוגדל ליצואנים לצפון אמריקה והמריץ מיוחד למי שיגדיל את יצואו מעבר לגידול הטבעי — יש בדעתו לפנות שוב לממשלה.

ניסים ברוך ניסה למנוע הענקת פטור מתשלום אוגוסט מעצמאים שאינם מעסיקים עובדים שכירים

מאת אברים צורי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נסים ברוך ניסה, לפני התפטרותו מתפקיד מנכ"ל הביטוח הלאומי, למנוע הענקת פטור מלא מתשלום אוגוסט מעצמאים שאינם מעסיקים עובדים שכירים. הפטור מתשלום לביטוח הלאומי באוגוסט הוענק, על פי החלטת האוצר, לכל המעסיקים במשק. בניגוד לדעתו של ברוך, הוענק הפטור גם לעצמאים שאינם מעסיקים עובדים.

נסים ברוך

לאחר החלטת האוצר להעניק למעסיקים את הפטור, פנה שר העבודה והרווחה, משה קצב לנסים ברוך וביקש את חוות דעתו, אם הפטור מיועד גם לעצמאים.

על פי מכתבו של ברוך לשר, קבע מנכ"ל הביטוח הלאומי דאז, כי החלטת הממשלה להעניק את הפטור התקבלה אך ורק כדי לעודד יצוא ולהקל על המעסיקים, שחייבים לשלם במשכורות יולי תוספת יוקר חדשה. לפיכך, כתב ברוך, אין לפטור כל קשר לעצמאים, והללו אינם זכאים לקבלו.

האוצר עצמו היה ליברלי יותר מהמנכ"ל הפורש ואישר, בתיאום עם המנכ"ל החדש של הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי, פטור מלא גם לעצמאים שאינם מעסיקים עובדים שכירים, ואינם נושאים איפוא בנטל תוספת היוקר החדשה.

נגיד הבנק המרכזי של ארה"ב דן בפרנקפורט בסיכויים להגדיל הצמיחה במשק של גרמניה המערבית

פרנקפורט (ע"ד ע"צ). נגיד הבנק המרכזי של ארה"ב (פדראל ריזרב בורד), פול וולקר, עזב אתמול את פרנקפורט, לאחר שקיים שיחות עם נגיד הבנק המרכזי המערב גרמני, קארל אוטו פוהל, הדן עמו בסיכויים להגדלת הצמיחה במשק המערב גרמני.

שני הנגידים נפגשו לשיחה של שלוש שעות, אולם שניהם נמנעו מלמסור פרטים כלשהם על תוכן הדיון.

וולקר בא לפרנקפורט בשבת, כדי להשתתף בהלווית הנגיד הקודם של הבונדסבנק, אוטמר אמינגר, שמת בבאוואריה ב־2 באוגוסט בגיל 75.

וולקר, התופס עמדה מרכזית בעיצוב המדיניות הכלכלית

הקיבוצים מבקשים לגייס יותר מ־300 מיליון דולר בהנפקות אג"ח — לפריסת חובות

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התנועות הקיבוציות הגישו למשרד האוצר בקשות לגיוס סכום העולה על 300 מיליון דולר, לשם פריסת חובות התנועות הקיבוציות.

בקשות אלו עדיין לא נידונו לפרטיהן ובין ראשי התנועות הקיבוציות וראשי משרד האוצר נערכו רק פגישות ראשונות בנושא זה.

התנועות הקיבוציות, להבדיל מתנועת המושבים, אינן מבקשות כל סיוע כספי ישיר בצורת מענקים, אבל בקשתם היא שהנפקת האג"ח תתבצע בשערי ריבית נמוכים, שלמעשה תהיה גלומה בהם סובסידיה.

משרד האוצר מגבש בימים אלו את עמדתו בנושא הסיוע לתנועות המושביות, אשר אף הן מבקשות סיוע בסדר גודל דומה לסיוע שביקשו התנועות הקיבוציות ונראה, שבעתיד הקרוב יחלו דיונים אינטנסיביים בבקשות של התנועות הקיבוציות.

בינתיים אין התנועות הקיבוציות נהנות מכל סיוע ממשלתי, למעט ההטבות שהן מקבלות, ככל גוף אחר, עבור פרויקטים דוגמת הקמת מפעלי תעשיה, ומציאות זו כופה על התנועות הקיבוציות משטר של צמצומים ופיקוח הדוק יותר של מרכזי התנועות על הקיבוצים המצויים בקשיים כספיים.

בתק"ם אף גייסו בקרן מיוחדת סכום המתקרב ל־50 מיליון דולר מהקיבוצים המבוססים יותר, לסיוע לקיבוצים המצויים בקשיים. יחד עם זאת, ספק אם התנועות הקיבוציות יוכלו להתמודד עם כל מגוון בעיותיהן, ובהן מצבת החובות של הקיבוצים לבנקים, המשבר בענף הכותנה, המשבר במשק המים והתמוטטות מחירי ההדרים בחו"ל, ללא סיוע ממשלתי.

"טבע" מבקשת לרכוש מחצית ממניות "פלנטקס" מ"כור"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"טבע" מבקשת לרכוש את 50 האחוזים ממניות מפעל "פלנטקס", המוחזקים בידי קונצרן "כור", והיא מנהלת משא ומתן להשגת יעד זה — כך אמר אלי הורביץ, מנכ"ל "טבע", במהלך סיור של שר התעשיה, אריאל שרון במפעלי תעשיה בנתניה.

"טבע" מחזיקה כיום ב־50 אחוזים ממניות החברה וברצונה להשיג שליטה מלאה בחברה.

הורביץ לא מסר פרטים על מצב המשא ומתן, אך ההערכה היא שב"כור" לא תערים קשיים על עיסקה זו, שכן כיום היא בעלת הנציגות הגדולה ביותר ב"טבע" ולמעשה אין היא מאבדת את הבעלות על המפעל, אלא מעבירה אותו מבעלות ישירה לעקיפה.

מפעל "פלנטקס" הוא בעל מחזור מכירות של כ־7 מיליוני דולר ועיקר עיסוקו בייצור חומרי גלם לתעשיית התרופות בחו"ל. כ־20 אחוז מפעילותו הוא ייצור חומרים לתעשיה הפרמצבטית המקומית.

במפעל המצוי באזור התעשיה בנתניה מועסקים 110 עובדים, ולו אישור של רשות התרופות האמריקאית ליצוא חומרי הגלם לארץ זו.

רווחי גב־ים גדלו פי 3 ל־952 אלף ש'

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רווחיות חברת גב ים, שהיא חברה בת של החברה לנכסים ובנין, גדלה פי שלושה במחצית הראשונה של 1986, מגלים הדו"חות הכספיים של החברה שפורסמו אתמול. הרווח הנקי הגיע ל־952 אלף שקל, לעומת 328 אלף שקל בתקופה המקבילה, גידול של 190 אחוז.

ההכנסות של החברה מדמי שכירות גדלו בשיעור של 19 אחוז והגיעו ל־4.9 מיליון שקל, לעומת 4.1 מיליון שקל בשנה הקודמת. בבעלות החברה מבני תעשיה ומסחר בשטח של כ־180 אלף מ"ר ו־91 אחוז משטחים אלה מושכרים.

עיקול זמני במיליון ש' על קיבוץ בחן

(עו). שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים יעקב בזק הטיל אתמול עיקול זמני בשיעור מיליון ש"ח על קיבוץ בחן בעמק חפר.

העיקול הוטל בעקבות תביעה בסכום שהגישה ישיבת "הישוב החדש", באמצעות עו"ד יעקב ויינרוט, נגד הקיבוץ. בתביעה נטען, שהישיבה העבירה 929 אלף ש"ח לקיבוץ כהלוואה ב"שוק האפור", אך הקיבוץ טרם פרע את ההלוואה.

טרם הוגש כתב־הגנה.

פנחס כהן מונה למנכ"ל ארדט

מאת אריה לביא

פנחס כהן התמנה למנכ"ל חברת הביטוח ארדט מקבוצת כלל, במקומו של אברהם רינות שהתפטר כדי לעבוד לעסקים פרטיים. כהן (35) מהנדס תעשיה וניהול, כיהן עד כה כסמנכ"ל ארדט וממונה על הביטוח האלמנטרי וביטוחי משנה. הוא הצטרף להחברה לפני 12 שנה עם שחרורו מצה"ל.

פנחס כהן

רינות ששימש כמנכ"ל החברה מאז 1976 ימשיך לכהן כחבר מועצת המנהלים של החברה. במקביל צורף למועצת המנהלים גם פנחס כהן ואילו יעקב שריג פרש ממנה.

להערכת מומחים בענף הביטחון הסוציאלי:

ההמלצות לאיחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות אינן בנות־ישום

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מומחים בענף הביטחון הסוציאלי מעריכים, שהמלצות ועדת רייך וראשון, איחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לקרן אחת, אינן בנות־ישום.

המלצות הוועדה העבירו אתמול לדיון בוועדה המרכזת של ההסתדרות. לדברי אותם מומחים, מתנגדות לרעיון איחוד הקרנות קבוצות מבוססים גדולות כהתאגדות התעשיינים, ועובדי רשתות השוק הגדולות, וללא הסכמתן לא יתכן האיחוד.

חלק מנציגי אותן קבוצות עובדים, מיוצגים בוועדת המרכזת של ההסתדרות, והם לא יאפשרו להעביר החלטה כזו. יתר על כן, איחוד קרנות הפנסיה מצריך שינויים משפטיים מרחיקי לכת בתקנוני הקרנות. אולם, ההסתדרות אינה יכולה לכפות את דעתה על כל הקרנות, כי בחלק מהן אין לה רוב.

אשר להמלצות ועדת רייך להעלאה הדרגתית של דמי הגמולים ל־20% אחוז אומרים אותם המומחים כי משרד האוצר מתנגד נחרצות להעלאה של אחוז בלבד בשיעור ההפרשה של המעבידים לפנסיה, בגלל החשש מהגדלת עלויות העבודה במשק. גם ההמלצה להגדלת גיל הפרישה מ־65 ל־67, קרוב לוודאי שלא תתקבל.

ההמלצה להעלות את גיל הפרישה לנשים נתקלת כבר עתה בקשיים. ואולם, גם אם בסופו של דבר תתקבל המלצה זו, לא ניתן יהיה ליישמה מבחינה משפטית לגבי המבוטחים שכבר חברים בקרנות, אלא רק לגבי חברים חדשים. במקרה כזה, הדבר לא יועיל הרבה לשיפור מצבן האקטוארי של הקרנות.

ההסתדרות דחתה המלצות לשינוי במערכת הזכויות בקרנות הפנסיה

החליטה להגביל את האפשרות למשוך כספים מהקרנות לפני הפרישה ולהתנגד לחוק שיסדיר את נושא הפנסיה

מאת יהודית וינקלר

הוועדה המרכזת של ההסתדרות דחתה עקרונית את מרבית המלצות יועצי האוצר בנוגע לשינויים במערכת הזכויות בקרנות הפנסיה. במקביל החליטה להגביל את האפשרות למשוך כספים מהקרנות לפני הפרישה ולהתנגד לחוק שיסדיר את נושא הפנסיה.

אתמול קיימה הוועדה המרכזת ישיבה מיוחדת לדון בהמלצות מכן הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון באוצר, מיכה וינטר, על מבנה קרנות הפנסיה. מחשש שהאוצר ינקוט צעדים חד צדדים שיזיזו בעלי השליטה על קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, כגון הורדת הריבית על הפקדונותיהן.

רוב חברי הוועדה המרכזת הצביעו נגד הצעת חוק המסדיר את נושאי הפנסיה במדינה, ואילו המזכ"ל ואחרים מצמרת ההסתדרות נותרו בעניין זה במיעוט.

ההסתדרות מתנגדת לכל הרעה בזכויות הגימלאים והשואף להגדיל את ההפרשות של העובד והמעסיק ל־20%. כן תתבע ההסתדרות מהממשלה להשלים בתקופה שכלכלי את התשואה על השקעותיה באגרות חוב. בישיבה נמסר דו"ח לפיו בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות חברים כיום 490 אלף עובדים לעומת 105 אלף גימלאים. הגביה החודשית מסתכמת ב־35.5 מיליון שקל ואילו התשלומים החודשיים לגימלאים מגיעים ל־37.5 מיליון שקל. ההכנסות מריבית מסתכמות ב־520 מיליון שקל. בקרנות מועסקים 1800 איש.

גידה שמאי, מנהלת המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות דוחה את חוות דעתם של מומחים באוצר הסבורים כי תוך 20 שנה עלולות הקרנות להקלע למשבר.

ללא מכרז הועבר מנהל לשכת התיירות של ישראל ביוסטון, אריה שיבי, ליפאן

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

מנהל לשכת התיירות של ישראל ביוסטון, אריה שיבי, הועבר ליפאן, כדי לעמוד בתחילת החודש בראש לשכת התיירות הממשלתית החדשה של ישראל בטוקיו. שיבי אמור היה לשוב לארץ במסגרת תוכנית הקיצוצים והחיסכון בכוח אדם וכן אמצעים בלשכות התיירות הממשלתיות בחו"ל.

ההעברה לתפקיד החדש נעשתה ללא קיום מכרז. שיבי, שהיה יו"ר ועד העובדים במשרד התיירות בירושלים, יצא לשליחותו לארה"ב לפני כשנה, לאחר שמנהל הלישכה הקודם, אברהם רוזוב, הועבר לנהל את הלישכה בשוודיה. ההחלטה על קיצוצים כללה גם את לישכת התיירות הממשלתית ביוסטון טקסס. הוחלט להעמיד בראשה עובד מקומי והמנהל הישראלי אמור היה לשוב ארצה.

במשרד התיירות נמסר אמש בתגובה, כי בין החודשים אוגוסט־דצמבר 85' שהה ביפאן עוזי מיכאלי, כדי להכין את התשתית להקמת הלישכה החדשה. לתקופת בינים מונו עובדים מקומיים אשר אף עברו השתלמות בישראל. במקביל פורסם מכרז פנימי לתפקיד ראש הלישכה בטוקיו. מאחר שלא נמצא עובד מתאים פורסם מכרז חיצוני. נמצאו שני מועמדים מתאימים מחוץ למשרד התיירות, אולם בשל הזמנת הצימצומים בכוח אדם בחו"ל, שבדעת המשרד הממשלתי לבצע, הוחלט שלא לאשר את מועמדותם, אלא להעביר את אריה שיבי מיוסטון לטוקיו.

ערך את העמוד: חיים טל

הלוח הארצי
הארץ חדשות
הארץ
קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ
חדשות העיר כל העיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

מרכז יד לקשיש נס ציונה
בסביבה בטוחה ושקטה
שירותים המאפשרים איכות חיים לגיל הזהב
בבית ההורים:
אוכל דיאטטי — פיזיותרפיה, רפוי בעיסוק
משחקי חברה
טיולים וגינה עם פינת חי
חדרים לבודדים ולזוגות
ישנה אפשרות להזמנת מקומות לתקופות קצובות וקצרות
מספר המקומות מוגבל
במקום מופעל מועדון לתושבי הסביבה בימים א'-ה', כולל כל השרותים
ניתן לקבל פרטים ברח' ראובן 13 נס ציונה,
או בטלפון 08-473363

קואופ ירושלים
דרוש/ה
מתכנת/ת
★ ניסיון במערכת י.ב.מ. S/38
★ ידיעת שפות, RPG III COBOL
★ נסיון מעשי לפחות 3 שנים ביישומים מסחריים
מועמד העונה לדרישות יפנה טלפונית לחיים, מגדל או אבנר - טל. 02-818094
סודיות מובטחת

החברה להגנת הטבע
רח' השפלה 4 תל־אביב
מזכירה
בעלת נסיון קודם ויכולת ניהול משרד
מעקב ותפעול עצמאי ברשמיות
שטפים והתמצאות בנושא כספים
ראיונות במחלקת כ"א
ביום ד' 13.8.86 בין השעות
08.30 - 10.00

עיריית ירושלים
מודיעה בזה על המשרה הפנויה הבאה
מפקח/ת עבודה (מזרח ירושלים)
במחלקה לחינוך ושרותי החזרה ושרטוט (מכרז מס' 41/86)
הדרגה: 6-3 בדרוג ההנדסאים או יד־יח בדרוג האחיד
במכרז הנ"ל דרושה
ידיעת השפות עברית וערבית.
פרטים נוספים אודות המשרה והכישורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל אצל רכזת המכרזים בלשכת המשנה למנהל הכללי לאמרכלות רח' יפו 22 קומה א' חדר 213.
מועד אחרון להגשת מועמדות: יום שני כ' באב התשמ"ו (25.8.86)
המנהל הכללי
ירושלים ז' באב התשמ"ו 12.8.1986

בית־החולים "מעיינות מרגוע" - בחדרה
(בהשגחת משרד הבריאות)
קימות עדיין כ־60
מיטות פנויות
★ באווירה משפחתית ונעימה
★ ציוד חדיש ומודרני
האישפוז מיידי!
לפנות לטל: 063-39880 03-734191/4/5/6

לסוכנות ביטוח
דרוש/ה
פקיד/ת תביעות
בענף אלמנטרי
בעל/ת נסיון
שבוע עבודה
5 ימים מלאים
לקביעת ראיון טלפונית
משעה 15:30 – 14:00
[illegible]
03-218715
לפנות לאלי

המועצה המקומית רמת־השרון למחלקת שירותים חברתיים
דרושים
★ עובד סוציאלי קהילתי
★ עובד לירידה לקידום נוער
עובדים עם נסיון יפנו טלפונית
לטל: 03-484352
03-491121

לבי"ח פסיכיאטרי בהוד־השרון
דרושים
★ אחים מעשיים
★ כוחות עזר
(גברים)
בדבר פרטים להתקשר לטל
052-38667/8/9

אנשי מכירות מנוסים
לעבודה מעניינת בניהול
★ ידע בניהול ובשיווק
לאזורים נתניה, אור־יהודה, יהוד
04-530785

בית הספר התיכון ההתיישבותי אשל הנשיא
דרושים לשנת הלימודים תשמ"ז
★ מדריך חברתי לפנימיה
★ מורה לפיסיקה
מועמדים יפנו למנהלת בית הספר
אשל הנשיא ד.נ. נגב 85310
או טלפונית 057-423847

למוסד רפואי גדול
דרוש
רופא כללי
במשרה מלאה
בכפר־סבא
שעות העבודה מפוצלות
המעוניינים יפנו לקביעת ראיון
לטלפון: 03-916347 או 03-909955

לאמריקה־תרמ – המרכז לייהודים רפואיים
דרושים
אנשי מכירות
אקדמאים, גברים ונשים בגילאי 25-45
(בכל הארץ) לקידום מכירות של מכשירי לייזר רפואיים
כישורים נדרשים:
★ השכלה גבוהה, רצוי במקצועות הפראמדיקליים ★ כושר שכנוע ★ הופעה נאה ★ נסיון במכירות
למתקבלים מובטחות משכורות בסיסית ואחוזים
על המעוניינים לפנות לת.ד. 363 קריאן 55102 בצירוף קורות חיים והמלצות

יצוא תכנה
AKER SA, GENEVA
משווקי MAGIC-II באירופה
אנו מציעים
למנתחי מערכות עצמאיים
להשתתף בהנהלות לקוחותינו
בניתוח והפיתוח מערכות
באמצעות MAGIC-II
יכולת עבודה באנגלית
ובצרפתית או בגרמנית הכרחית.
מנכ"ל AKER, אביגדור לוסטיגר, יראיין מועמדים בתאריכים: 23–21 באוגוסט.
לקביעת ראיון נא להתקשר 02-421932
בין השעות: 10.00–13.00

ל"גדעון אוברזון" בוטיק
דרושה:
מוכרת מנוסה
בעלת הופעה נאה
דוברת
עברית/אנגלית
לפנות א'-ה'
לקביעת ראיון
03-440418/9/0

לחברת ביטוח
דרושה
פקידה כתבנית
להדפסה
שליחויות
ועבודות
כלליות
03-296141
לנחמה

סופר־פארם - "זוה אמירים" (הרצליה)
דרושים:
★ רוקח/ת
★ עוזר/ת רוקח/ת
★ מחסנאי (בוגר אחרי צבא)
★ בחורה למחלקת הקוסמטיקה
לפנות לאבי 052-552890

לחברה מסחרית בענף המתכת
דרוש/ה
איש מכירות
לאזור המרכז
כישורים: ידיעה טובה באנגלית;
עדיפות להנדסאי או טכנאי מכונות;
רצוי בעל רכב פרטי, מגורים באזור המרכז.
★ תנאים טובים למתאימים ★
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים אל ת.ד. 28093 ת"א 61280, סודיות מובטחת.

תן מתנה

מנוי ל־3 חודשים
ב־40% הנחה
ובתוספת מתנה:
זוג כרטיסים
לתיאטרון
הקאמרי
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

בימבד ירמי ובנו 1974 (שרותי נקיון כללי)
★ מתן שירותי כוח עזר
★ תחזוקת מבנים
★ ייעוץ להתאמת עובדים
★ 24 שעות ביממה
★ 365 יום בשנה
★ ביצוע כל שירותי הנקיון
★ תיחזוק נקיון שוטף
★ ביצוע כל סוג עבודה
★ אספקת עובדים לא מקצועיים
★ אספקת בעלי מקצוע
★ ביצוע פוליש וקס
★ כולל בתים פרטיים
רחבת השקד 16/21
קרית אונו
מיקוד 55000
טל: 03-349980

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות

● מבצע למוסרי דירות בלבד. מוסר דירה שים לב, מעכשיו לא לשלם תיווך. לקבלת פרטים נוספים חייג 225342 "תווך שמאי"

וילות ובתים

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

2–2.5 חדרים

3–3.5 חדרים

דירות מרוהטות

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

דירות בדמ"פ

דירות להחלפה

מכוניות

אודי

אוטוביאנקי

אופל

אופטימים

אלפא

ב.מ.וו.

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

טלבוט

מונדיים

לנציה

מרצדס

סובארו

סוסיטא

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיז'ו

פיאט

רנו

אמריקאיות

מסחריות

(המשך בעמוד 15)

דחפון
שרות מודעות מרכזי של "דחפון"
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בנק טפחות
בנק המשכנתאות הגדול במדינה

صكنا من الاصل

4 ימי הנחה
(12 + 13 + 14 + 15 לאוגוסט)
עד 40% !!!
★ אופנה ★ עגילי זהב ★ כלי נחושת וכסף ★ פסלי כסף ★ כלי קודש ★ מתנות ★ מפות שולחן ★ בריות ★ אופנה, בובות ומתנות לילדים ★ שטיחים
תל־אביב – בית אל־על, רח' בן־יהודה 32
ירושלים – רח' הרב קוק 12
רמת־גן – רח' ארלוזורוב 1
יפו – סמטת מזל דגים 18
חיפה – מלון דן־כרמל
משכית

ארגון בתיה"ח הפסיכיאטריים לבג"צ: משרד הבריאות אינו מעביר אלינו תשלומים במועד

מאת נורית אמיתי

"העיכוב במשא ומתן של משרד הבריאות עם בתי החולים הפסיכיאטריים הפרטיים על העברת תשלומי אישפוז וכספים אחרים נובע, כפי שנמסר ממשרד הברי־אות, מחשש שפעולת בתי החולים נוגדת את חוק ההגבלים העסקיים." — ארגון בתי החולים הפסיכיאטריים עתר לבג"צ בטענה ששירותי בריאות הנפש מפנים אליהם מקרים קשים ביותר ומשרד הבריאות אינו מעביר בזמן את התשלומים ואינו עומד בהתחייבות לספק תרופות מוזלות ממחסני המשרד, ובג"צ הורה שלשום למשרד הבריאות לנמק את סירובו לקלוט 3200 חולי נפש המאושפזים במוסדות הפרטיים.

"לחץ קבוצתי"

משרד הבריאות פנה לפני כשבועיים לממונה על חוק ההגבלים העסקיים לפסוק בסוגייה זו ופסיקתו היא זו שתקבע את מדיניות המשרד ביחס להמשך המגעים עם המוסדות הפרטיים. דובר משרד הבריאות ציין כי בתי החולים הפסיכיאטריים מנסים ליצור לחץ קבוצתי ולהכתיב למשרד הבריאות מחירים בלי לאפשר לכלכלני המשרד לבדוק את התחשיבים או לקבל נתונים כלכליים שיוכלו לתמוך בדרישותיהם. "בלי בדיקה ובלי נתונים לא נקבל תכתיב של שום קבוצה" נמסר ממשרד הבריאות.

אשר לאיום ארגון בתי החולים הפסיכיאטריים לפנות את אלפי החולים אמר דובר המשרד כי לא יעלה על הדעת שגורם רפואי יעז עוד להעלות על דעתו פינוי המוני של חולי הנפש המאושפזים ב־12 מוסדות.

חולץ ילד שנחטף בידי חולה נפש

(עו). בדואי חולה נפש, כבן 30, שהשתחרר לא מכבר מבית החולים, תפס אתמול בנצרת ילד כבן 6 כבן ערובה ואיים לרצוח אותו, אם תוך חצי שעה לא תחזור אליו אשתו, שנטשה אותו לפני 10 ימים.

הבדואי, בן השבט ערב אל־היב, לקח את הילד לבית מגורים בלתי גמור, עלה עמו לקומה השנייה, שבנייתה טרם הסתיימה, והצמיד סכין לצווארו של הילד המפוחד.

שכנים ובני משפחה הזעיקו את משטרת נצרת וכוח גדול של שוטרים הגיע למקום. לאחר פעולת שיכנוע מאומצת ניאות האיש לשחרר את הילד, ואז קפצו עליו השוטרים ועצרוהו.

החשוד, שהיה מאושפז בבית החולים "שערי מנשה", הובא לתחנת משטרת נצרת ובחקירתו טען, כי אינו יכול לחיות ללא אשתו, אשר עזבה את ביתם לפני 10 ימים. הוא עשה את שעשה כדי לשכנע את אחיו, לו יש השפעה על בני משפחת אשתו, כי זו תחזור אליו.

העובדים ב"תדיראן" מתכוונים להיאבק נגד העסקת קבלני משנה

מתגבשת החלטה שלא לאפשר כניסת עובדים זרים בשערי המפעלים בחולון

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהסתדרות מתגבשת תוכנית להכריז על סכסוך עבודה בחטיבת הקשר ומערכות של "תדיראן" כמחאה על העסקת קבלני משנה במפעלי החטיבות הללו.

תוכנית זו, הנערכת "בחשאי", אמורה להביע את מורת רוחם של העובדים מהעסקת קבלני משנה במפעל, בעת שעובדים קבועים ב"תדיראן" מפוטרים בגין הקשיים בהם מצויה תעשיית האלקטרוניקה.

בקרב העובדים מתגבשת החלטה שלא לאפשר כניסת עובדים זרים בשערי המפעלים של החטיבות בחולון, בד בבד עם הכרזה על צעדים ארגוניים של מועצת פועלי חולון.

תסיסה בחטיבות

בקרב העובדים בחטיבות הקשר ומערכות קיימת תסיסה מזה זמן מה, בשל חופשה מאורגנת של העובדים לפני כחצי שנה, אשר בעקבותיה החליטה ההנהלה על השבתת מגן, וכן בגלל החלטת מועצת הפועלים בחולון להפריד את הוועד המשותף של שתי החטיבות וליצור שני ועדים עצמאיים. העובדים החליטו להילחם בהעסקת קבלני משנה, כיוון שתחושתם היא שנוהג זה הפך לנגע ב"תדיראן".

"התופעה — משנית"

אלכס מילנר, מנכ"ל חטיבת הקשר של "תדיראן", הביע את פליאתו לשמע דברים אלו וציין, כי לא ידועה לו על כל התארגנות של העובדים לסכסוך עבודה.

לדבריו, נושא העסקת עובדים בקבלנות משנה בחטיבתו היא משנית, ומדובר ב־2 עד 3 אחוזים מסך העובדים לכל היותר. מילנר ציין עוד, כי עובדים בקבלנות משנה מועסקים בחטיבת הקשר במשמרות השנייה והשלישית או בתפקידים, שהעובדים הקבועים בהם מצויים בחופשה.

מופע־פארק חופשי בת"א

מאת חיים הנדוורקר

מופע פארק שמארגנת עיריית תל אביב בהשתתפות שלמה גרוניך, שם טוב לוי ואורחיהם אריאל זילבר ויצחק קלפטר, יתקיים במוצאי שבת בפארק הירקון בתל אביב. הכניסה חינם.

ב־21 ביולי גילה עובדיה חדד, עובד־גינון ב"המשקם", תפוז חשוד בתחנה המרכזית באשקלון. בפעולה מהירה פינה את המקום הסואן והזעיק חבלני משטרה שהשמידו מטען חבלה ונטרלו אותו. אתמול צויין מעשהו לשבח, בטקס בו השתתפו מנכ"ל "המשקם" דוד ראם (מימין) ומפקד משטרת אשקלון סנ"ץ עודד שפירא. (צילם: יונתן סלינגר, "ישראל סאן")

"היינו בפחד נוראי: כישראליות מי יודע מה יהיה גורלנו"

עדותה של תמר ארצי על רצח ניצן מנדלסון בעת חטיפת מטוס "איג'יפט אייר" נשמעה בת"א ותועבר למלטה

(עו). הדיון מפרשת חטיפת מטוס "איג'יפט אייר" ב־23 בנובמבר 1985 על ידי מחבלים למלטה, כאשר הישראלית ניצן מנדלסון ז"ל נרצחה ותמר ארצי מקיבוץ רביבים (24) נפצעה, אך החלימה מפציעתה, נשמע אתמול בבית משפט השלום בתל אביב.

נשיא בית המשפט, השופט יצחק רביבי, גבה עדות מתמר ארצי לפי בקשת ממשלת מלטה, מאחר שהמחבל שנתפס שם בשעתו עומד בעת לדין ועדותה של תמר ארצי חשובה להמשך המשפט.

ממשלת מלטה פנתה לעו"ד צבי לידסקי בבקשה להיקור הדין ואת תמר ארצי מייצגת עו"ד לילי איים. המחבל שעומד לדין במלטה הוא עומר מוחמד עלי ריזאק, האשם בין היתר בחטיפת מטוס, רצח, הריגה, החזקת נשק שלא כחוק ועבירות אחרות.

המחבל ביקש דרכונים

תמר ארצי העידה בבית המשפט תוך התרגשות ניכרת, כאשר דמעות בעיניה, תוך שהיא חוזרת במהירות לעשתונותיה וממשיכה באומץ להשמיע את גירסתה.

העדה סיפרה כי כרבע שעה לאחר המראת המטוס המצרי מנמל התעופה של אתונה בכיוון לקהיר, כאשר היא וחברתה ניצן מנדלסון יושבות בספסל הרביעי ליד החלון, ניצב מולה מחבל המחזיק בידו אקדח ורימון ומסמן לה להגיש דרכונים. לאחר שבדקם ריכזו את האנשים בחלק הקדמי של המטוס. "אני... [illegible] הבנו שכישראליות מי יודע מה יהיה גורלנו. המחבל הזה עוד היה פרש עלינו ורק אחר כך הציב אותנו בצד השמאלי של המטוס. לאחר מכן שמעתי יריות מתא הטייס, ואז ראיתי את המחבל השני. יותר משני מחבלים לא ראינו. כאשר נשמעו היריות התכופפנו והתחבאנו בין הספסלים.

"היה פיגוע במטוס, מסכות החמצן ירדו והנוסעים החלו להצטייד אליהן. ראיתי שהובילו מחבל שנפצע מאיש הביטחון המצרי, השכיבוהו על ספסל ושמו על פניו מסכת חמצן. את מקומו של הפצוע תפס המחבל הנורא והאיום הזה, כשעל פניו מסכה שחורה עם פתח לעיניים. הוא החזיק אקדח בידו, ואז הבנתי שאנחנו עומדים לנחות. ראיתי מפרץ ולא ידעתי היכן אנו נמצאים.

"כאשר נחת המטוס", סיפרה העדה, "עלה אל סיפונו רופא ובדק את המחבל. אז הורה המחבל הזה לדיילת שפעלה לפי הוראותיו כי נוסעים מסוימים ירדו, וגם ציוו עלי ועל חברתי להתקדם לעבר הדלת".

הביטה הישר בעיני המחבל

עוד סיפרה העדה כי ניצן חשה שלא בטוב והיו לה כאבים. "היא אמרה לי: תלכי את ראשונה, אני אבוא אחריך. וכך ניגשתי לדלת. עמדתי ליד החוטף, הבטתי ישר בעיניו והוא סימן לי באקדחו השלוף להתקדם לעבר המשטח שליד כבש המטוס.

"הלכתי אחורנית ופני היו מופנות אל המחבל. אז הבנתי, כשבריח של שבה... שהוא עומד לירות בי באקדחו. הסתובבתי ופניתי לכיוון כבש המטוס ואז הרגשתי בתחושה באוזן. צעקתי לא! באנגלית ונפלתי על המשטח שליד כבש המטוס. שם נשארתי שוכבת. אחר כך סגרו את הדלת וניסיתי לרדת בשפיפה על מדרגות הכבש. ניסיתי להסתתר שלא יראו אותי. לא ידעתי היכן אני נמצאת, ואם כדאי לי לברוח או להישאר ליד המטוס".

עוד סיפרה העדה בבית המשפט, כי הסתכלה מלמטה וראתה כיצד מישהו גורר את ניצן. "הדלת היתה פתוחה, והחוטף הבחין בי ורץ אליי. ירדתי והתחבאתי מתחת למדרגות, אבל המחבל התכופף וירה לעברי. נפגעתי בעכוזי".

"נבהלתי והחלטתי לעשות עצמי כאילו אני מתה ולא לזוז". לאחר מכן שמעה תמר עוד ירייה, ועוד מישהו התגלגל, ואחר כך נעשה שקט. אחר כך הבחינה בניצן שהיתה בין השוכבים בקרבת מקום אליה. החל לרדת גשם וכבד והיא רעדה מקור ומפחד.

לדבריה, שכבה כך שלוש שעות, עד שעה 4 לפנות בוקר, ואז כבו האורות. היא החליטה לנצל את החשיכה ולברוח, זחלה מתחת לכבש וניסתה למשוך את ניצן. "קראתי לה בקול והיא לא הגיבה. ניסיתי למשוך אותה והיא היתה כבדה מדי. זחלתי לעבר המסלול הפנוי. אחר כך התחלתי ללכת עד שהגעתי לסוף המסלול, ולא ראיתי שום דבר. אחר כך הבחנתי בפנסי מכונית היא נעצרה לידי. היו שם שוטרים שלקחוני לבית החולים".

בשלב זה התבקשה העדה על ידי השופט לזהות את החוטף שירה בה, מתוך סדרת הבבואות שנשלחה לשם כך. היא זיהתה באחת התמונות את המחבל [illegible] היה רעול פנים. השיבה: "הסבב המיוחד מעיניו שבלבבי מבוקר לתוך המסכה, את המבט לא אשכח לעולם".

עדותה של תמר ארצי תועבר על ידי השופט למשרד החוץ הישראלי, אשר ידאג להעבירה אל בית המשפט במלטה.

2 שוטרים הותקפו ליד מג'דל שאמס עקב סכסוך־מרעה

מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

שני שוטרים נפצעו אתמול ברמת הגולן לאחר שתושבים דרוזים רגמו אותם באבנים בסמוך לכפר הדרוזי מג'דל שאמס. התקרית אירעה בעת שסיירת הירוקה החלה לאסוף למכלאות עדרי עזים שחדרו הגבולות לרעות בשטחים של מנהל מקרקעי ישראל בגולן וגרמו לנזקים.

חל איסור להחזיק עזים שחורות ללא רשיון. אתמול נתפסו כלושה עדרים כשבכל עדר 127 ראש. 3 מתושבי מג'דל שאמס שביקשו למנוע את תפיסת העדרים רגמו את הסיירת הירוקה באבנים ופצעו כאמור שני שוטרים.

מבנה חדש של ביה"ח משגב לדך — ממאי '87

מאת נדב שרגאי

הנהלת בית החולים משגב לדך בירושלים, החליטה להפעיל במאי 1987, את המבנה החדש של בית החולים ברחוב חוקיהו המלך. עד כה הושקעו בבנייה שלושה מיליון דולר, ולסיום הבנייה ולהצטיידות דרושים 2.5 מיליון דולר.

פרוייקט הבנייה החל לפני כחמש שנים. משגב לדך, בית החולים היהודי הראשון בירושלים, הוקם בעיר העתיקה בשנת 1854 ונקרא בית החולים ע"ש מאיר אנשיל רוטשילד. מאז 1948 פועל משגב לדך במבנה קטן בשכונת קטמון. במבנה החדש יהיו 60 מיטות ו־15 מרפאות חוץ.

הוקמה חטיבה לתיירות־פנים בהתאחדות סוכני הנסיעות

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

חטיבה חדשה לטיפול בנושא תיירות הפנים הוקמה בהתאחדות סוכני הנסיעות והתיירות. היום יתכנס ועד החטיבה החדש לישיבת עבודה ראשונה לאחר שבאמצע השבוע שעבר נערכה אסיפת היסוד ונבחרו בעלי התפקידים למוסדות השונים.

החטיבה החדשה תטפל ותרכז את כל הנושאים הקשורים בתנועת תיירות הפנים במגזר סוכני הנסיעות והתיירות. בישיבה היום יידונו מכלול הבעיות המעיקות בתחום זה של המגזר, במיוחד בתחום יחסי העבודה הקשורים עם ספקי השירותים השונים ודוגמת בתי המלון.

סוכני הנסיעות המתמחים בתנועת תיירות הפנים מתלוננים, כי המלונות לא מודעים במידה מספקת לאפשרויות השיווק והקידום באמצעותם. הם יבקשו להדק את שיתוף הפעולה בנושא זה.

משרד התיירות הגביר את הפיקוח על נושא תיירות הפנים והייב ברשיון כל סוכנות נסיעות ותיירות המתמחה בתנועת תיירות פנים.

בקרוב עומד משרד התיירות, בשיתוף גורמים בענף, לצאת במבצע פרסום נרחב בהיקף של חצי מיליון דולר, לעידוד תנועת תיירות פנים.

עבודה בשווי 700,000 דולר הפיקה עיריית נצרת ממתנדבים

5000 השתתפו במחנה העבודה, רובם ערבים

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

עיריית נצרת מעריכה כי משתתפי מחנה העבודה שהסתיים בתחילת השבוע, תרמו לנצרת עבודה שווית ערך לשבע מאות אלף דולר. המתנדבים, כחמשת אלפים במספר, הגיעו בעיקר מהיישובים הערביים בישראל והשטחים. מספר היהודים במחנה הגיע למאתיים בלבד. כן באו למחנה כשבעים מתנדבים מחו"ל ואלה הגיעו בכתריסר קבוצות; אחת מבולגריה ועשר אחרות ממערב אירופה, ארה"ב ולוב... וליבריה.

בין השאר עסקו המתנדבים בבניית קירות תומכים, עבודות שיפוצים, סלילת כבישים ומתיחת קווי תאורה.

ראש עיריית נצרת ח"כ תופיק זיאד, אמר כי העירייה נמנעה מלהוסיף את המשטרה לאחר שנרקו שני בקבוקי תבערה בערב פתיחת המחנה, כדי שלא להעכיר את השמחה. נודע כי המשטרה לא עצרה עדיין איש בקשר לתקרית, בה נפצעו חמישה אנשים. אבל בנצרת מתהלכות שמועות לפיהם בוצעה ההתקפה על רקע יחסי עובדים־מעבידים בין העירייה למספר אזרחים.

58 ניספו בתאונות ו־352 נפצעו קשה ב־5 שבועות

השיא בנפגעים — בשבוע הראשון של החודש

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

בחמשת השבועות האחרונים (שהסתיימו ביום שישי האחרון), אירעו בכבישי הארץ 308 תאונות דרכים עם נפגעים, מהן 41 תאונות קטלניות. בתאונות אלה נהרגו 58 בני אדם ו־406 נפצעו. מהם 352 פציעות קשות.

השיא בנפגעים היה בשבוע הראשון של החודש. בשבוע זה נהרגו 26 בני אדם ונפצעו 95. על פי נתוני המשטרה, מבין חמשת השבועות האחרונים היה מספר התאונות הגדול ביותר בשבוע שבין ה־4 ל־10 בחודש שעבר. בשבוע זה אירעו 67 תאונות. מאז תחילת השנה נרשמה עליה של 14% במספר תאונות הדרכים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

עוד לפני גל התאונות של השבועות האחרונים החליטה המשטרה להגביר את פעולות אכיפת חוקי התנועה, בעיקר לגבי עבירות שהתבררו כגורמי התאונות העיקריים.

יצוין כי בחמשת החודשים הראשונים של השנה רשמה המשטרה כ־500 אלף דו"חות לנהגים על עבירות שביצעו תוך כדי תנועה (עליה קלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד).

מנכ"ל שדות התעופה: מנכ"ל מש' התיירות לא בדק המצב בנמל ב"ג

"40 מזוודות שלא הגיעו לארץ בטיסת "דן אייר" — לא בשל השבתת נתב"ג

מאת זהר בלומנקרנץ

מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי, מתח אתמול ביקורת על מנכ"ל משרד התיירות וחבר מליאת מועצת הרשות רפאל פרבר, על שלא טרח לבדוק עובדות הקשורות בתוצאות השבתת נמל התעופה בן־גוריון בשבוע שעבר.

לדבריו, הסרתן של 40 מזוודות נוסעים שלא הגיעו לארץ בטיסת חברת "דן אייר", אינו קשור בהשבתת נתב"ג כפי שמשתמע ממבזקי אליו של מנכ"ל משרד התיירות.

לדברי גוב ארי, חל שיבוש בחוץ לארץ בהעמסת מכולת מזוודות והן הגיעו ארצה באיחור של יום. לדברי מנכ"ל רשות שדות התעופה, הדברים שעליהם התלונן פרבר יועלו בישיבת המליאה הקרובה של מועצת הרשות, בסוף החודש.

תגובת משרד התיירות

ממשרד התיירות נמסר, כי המידע שהיה בידי מנכ"ל משרד התיירות היה מדויק ביותר: המזוודות עוכבו בחו"ל בשל השביתה בנתב"ג. הנושא צויין כחלק ממכלול הסבל שנגרם לציבור התיירים.

יוקם צוות לשיקום לאומי במערכת ההשכלה הגבוהה

כך הוחלט בוועד ראשי האוניברסיטאות

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

בישיבת ועד ראשי האוניברסיטאות, שהתקיימה ביום ראשון בלילה, הוחלט על הקמת צוות לשיקום לאומי במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל. על הצוות להציג תוכנית לתכנון פיתוח צמיחה ושיקום האוניברסיטאות בישראל בעשור הקרוב.

בראש צוות החירום יעמוד פרופ' יהודה בן שאול מאוניברסיטת תל אביב. פרופ' אלי שאלתיאל, פרופ' אמנון פזי, פרופ' גבריאל בן דרור ועוד. על הצוות להגיש את התוכנית עד פתיחת שנת הלימודים הקרובה.

הקמת הצוות באה בעקבות הגזירה התקציבית המוקצבת למוסדות להשכלה גבוהה. התוצאות מצטברות של המוסדות הללו, בייחוד מחוזות מהאקדמיה ועוד.

הסוחרים בעד בהמשך הקפאת מחירים ביחד עם שכר ומסים

מאת אברהם צדר, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות הסוחרים תומכת בהמשך הקפאת המחירים, בתנאי שיוקפאו גם השכר והמסים, לרבות המסים העירוניים. על כך הודיע יו"ר ההתאחדות הסוחרים, יהושע נוימן, במכתב ששיגר בסוף השבוע שחלף לראש הממשלה ולשר האוצר.

לדברי נוימן, ציבור הסוחרים מוכן לכל מאמץ כדי לסייע לשמירת היציבות במשק, כולל הימנעות מהעלאת מחירים. יחד עם זאת, כדי למנוע עידוד היציבות המשק, — טוען יו"ר התאחדות הסוחרים — הממשלה והעיריות צריכות להימנע מהעלאת מסים. [illegible] הכבד. לטענתו עיריות רבות המשיכו להעלות את המסים העירוניים למרות ההקפאה. "במקרים רבים הן עשו זאת תוך עקיפת הוראות משרד הפנים, על ידי שינויים בסיווג בתי העסק השונים", טוען יו"ר התאחדות הסוחרים.

נציגי "אל־על" בדקו דגם של בואינג 757

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

נציגי חברת "אל־על" בראשותו של המנכ"ל רפי הר לב, ישובו היום לישראל מארה"ב, בתום שיחות עבודה בנושא תוכנית ההצטיידות החדשה של החברה. במהלך ביקורם נפגשו עם נציגי חברת המטוסים "בואינג" שבסיאטל ובחנו מקרוב את מטוס החברה מדגם 757.

חברת "אל־על" מתכוננת לחכור שלושה או ארבעה מטוסים מסוג זה במסגרת תוכנית ההצטיידות החדשה, כן בדק את התאמתו של מטוס "בואינג" מסוג 767 300 אי. אר. שבמטוס מבקשת החברה לקנות אחר.

נציגי "אל־על" נפגשו גם עם נציגי חברת המנועים "פראט אנד ויטני" שבהרטפורד, וקיבלו פרטים על המנועים המתוכננים וכן הצעות מחיר. לישראל אמורים לשוב בימים הקרובים נציגי חברת המטוסים מארה"ב מקדונלד דאגלס, כדי להשלים את הצעתו של המטוס מסוג אם. די. 88. חברת "אל־על" אמורה לסיים עד סוף החודש את הגשת המלצותיה־דרישותיה לגורמים הממשלתיים לגבי תוכנית ההצטיידות החדשה שלה.

פצוע ו־2 עצורים — תוצאת קטטה בין 3 נערים בבת־ים

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" בבת־ים

קטטה בין שלושה נערים בבת־ים הסתיימה בפציעתו של אחד מהם ובמעצרם של השניים האחרים — אחים — לחקירה בידי המשטרה.

אתמול בשעות הצהריים פרצה מריבה בין שלושת הנערים, שני אחים כבני 15 ו־16 ונער שכן, ברחוב הגבאים. במהלך הקטטה בעט אחד האחים בחוזקה ברגלו של הנער השכן. כתוצאה מהבעיטה נשברה הרגל של הנער והוא נזקק לטיפול בבית החולים "וולפסון" בחולון.

11 נערים מצרפת נפצעו קל בתאונה

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בתאונת דרכים שאירעה אתמול בכביש סדום באיזור מבועים ליד אופקים, נפצעו קל 11 נערים מצרפת שהתארחו במושב ניר משה. [illegible] התהפך כנראה עקב התבלבלות. הפצועים הובאו לבית החולים "סורוקה" בבאר שבע ובמהלך הלילה שוחררו.

נחשף רצף יישובי קדום בעמק החולה

מאת יהודה אריאל

תרבות יישובית רצופה, מהתקופה הנאוליתית הקדומה ועד התקופה הכנענית הקדומה שלא נמצאה כמותה בארץ באתר אחד, התגלתה באתר בעמק החולה, במקום ששכן הכפר ג'חולה, מצפון ליסוד המעלה.

ארכיאולוג אגף העתיקות, עמר גואל ארונברג, חושף את האתר בסיוע מע"צ לרגל הרחבת הכביש מראש פינה לקריית שמונה. מספר שכבות שיבותו של האתר בחותם התיישבות האדם בחולה ברציפות מהאלף השמיני ועד האלף השלישי לפני הספירה.

באתר בתים מהתקופה הנאוליתית, בתי מגורים מהתקופה הכלקוליתית, זהים עם אלה שנמצאו בגולן, ומעליהם הבתים העגולים מהתקופה הכנענית הקדומה. שטח רכס מגיע עד 115 מטר. בתוך הבתים הכלקוליתיים נמצאו ממגורות תבואה בעומק מטר וחצי והן מרופות אבן גיר לבנה.

המשטרה בודקת תעלומת מותה של בדואית (30)

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

משטרת מרחב הנגב פתחה אמש בחקירה אינטנסיבית לברר את נסיבות מותה של בדואית כבת 30, אשר נמצאה אתמול ללא רוח חיים ליד יער שושת, ליד נתיבות.

דובר מרחב הנגב, סנ"צ יוסף אבני, מסר אמש כי הגופה נתגלתה במצב של ריקבון מתקדם ועדיין לא ברור מה נסיבות מותה, אך ההשערה הראשונית היא כי מדובר ברצח על רקע פלילי.

סיור
• ... בסך 350 ש"ח בשני תשלומים
03-379905 משעה 16.00

מרכז גורדייף אוספנסקי
052-78423

נופשים בצפת מחו על שמלונם אירח מפגרים

מנהל המלון ישראל שלם נאלץ להסביר: גם להם מותר ליהנות

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

בין עשרות הנופשים במלון "בית יוסף" בצפת נמצאת גם קבוצה של 24 מפגרים בני 21 עד 40, אשר המלון הסכים לארח. הנופשים בבית מלון זה פנו אל מנהל המלון, ישראל שלם, בשאלה מדוע הסכים לארח את הקבוצה. שלם הסביר להם כי אישר למפגרים לשהות במלון מסיבות הומניות ומתוך רצון לאפשר גם למוגבלים ליהנות מהקיץ.

מלווה הקבוצה ממעון "תפארת עלומים" בראש העין, המומן על ידי משרד הרווחה, פנה אל בתי מלון רבים בבקשה דומה, ולקום טרקו את הטלפון וכמה אמרו "משוגעים תשאיר אצלך כבר עוד".

שביתה ב"תפוד" שבשדרות של מפעלי הקיבוצים בנגב

(עו). 170 עובדי המפעל "תפוד" בשדרות פתחו אתמול בבוקר בשביתה כללית, באישור מועצת הפועלים והאיגוד המקצועי.

דובר הוועד מסר כי הנהלת המפעל, שהוא חלק ממפעלי הקיבוצים האזוריים בצפון הנגב, מתחמקת ממילוי סעיפי הסכם. לדבריו יש לפחות 17 תביעות, שההנהלה אינה עומדת בהן, לפי ההסכם החתום.

השביתה פרצה לאחר שניתנה הודעה מוקדמת של שבועיים, ובה הוכרז במקום סכסוך עבודה. מנהל המפעלים האזוריים של קיבוצי צפון הנגב, אהרון זיב מקיבוץ ארז, מסר שעד עתה נחתמו הסכמי עבודה בכל 12 המפעלים המשותפים למשקי האזור, פרט למפעל "תפוד".

ניב הוסיף, שבשבוע שעבר ביקר במקום נציג המחלקה לאיגוד המקצועי של הוועד הפועל. לפי הזמנת מועצת הפועלים, והוא טיפל בכל הנושאים שהועלו. אולם העובדים דחו את הבירור בסכסוך. במפעל זה מועסקים כ־160 עובדים.

פועלת ב"סנפרוסט" נפצעה כשפועלים ניסו לחסום הדרך בפני מנהלי המפעל

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

קוטי מזוז בת 36, פועלת במפעל סנפרוסט באשדוד, נפצעה אתמול כאשר עשרות פועלים ועמים ניסו לחסום את הדרך בפני מנהלי המפעל.

מפקד משטרת אשדוד מסר אתמול כי הפציעה היתה מחוץ למפעל והיא מוגדרת כתאונת דרכים. הפצועה נפגעה ביד וברגל והועברה לבית החולים קפלן ברחובות, קיבלה טיפול ושוחררה.

סכסוך העבודה במפעל פרץ ביום שלישי שעבר על רקע דרישת העובדים לתוספת שכר. השביתה לא תואמה עם ועד העובדים ומזכיר מועצת פועלי אשדוד.

ערך את העמוד: חיים גל

לאורית ואלי אופיר
ברכות חמות להולדת הבן
מיעקב פרנקו וצוות העובדים.

לגלות עולם נסתר בסתיו ובחגים
עם נאות הככר
• קהל מטיילים נבחר
• מסלולים בלתי שגרתיים
ספרד ופורטוגל
ספרד לחובבי אומנות 17 יום בהדרכת ד"ר אליקים ירון 10.10
הטיול הקלאסי 15 יום 4.9; 18.9; 2.10; 16.10; 20.10; 30.10
ספרד פורטוגל וברצלונה 19 יום 2.10; 16.10; 20.10; 30.10
ספרד פורטוגל והפירנאים 20 יום 4.9; 18.9
איבריה האחרת 15 יום 28.9; 17.10
טורקיה יוון
טורקיה הקלאסית 18 19 15 יום 19.9; 3.10; 10.10; 15.10
טורקיה בנתיבי צבאות 17 יום בהדרכת ד"ר מאיר פעיל 8.10
סביב איסטנבול 8 ימים 3.10; 17.10
יוון ואיי הים האגאי 15 יום 10.10
יוגוסלביה הונגריה טיול
יוגוסלביה לעומק 16 יום 8.9; 9.9; 30.9; 14.10
יוגוסלביה בנתיב שונה 19 יום לחובבי טבע ותרבות 14.9
יוגוסלביה הונגריה 18 יום 7.9; 28.9; 12.10
יוגוסלביה טירול ומינכן 25 יום 7.9; 28.9
יוגוסלביה הונגריה 16 יום 16.9; 30.9; 7.10; 14.10
הונגריה טירול ומינכן 16 יום ב־799 דולר 16.9; 30.9
הונגריה ללא תחרות — 9 ימים
ספארי בקניה
ספארי לודגים 16 יום 11.9; 9.10
ספארי לודגים 9 ימים 11.9; 9.10; 16.10
ספארי קמפינג 16 יום 4.9; 9.10
בחזרה למצרים
קהיר לוקסור אסואן 8 ימים 2.10; 17.10; 18.10
תאטרון לונדון
לשוחרי התאטרון 10־9 ימים בהדרכת עודד קוטלר 17.10
הודו קשמיר ונפאל
35 יום הטיול הפתוח 999 דולר 5.9; 12.9
פרטים והרשמה:
ירושלים: קרן היסוד 36, טל' 02-699185, 636496
תל אביב: הירקון 252, טל' 03-5463111
חיפה: הרצל 61, טל' 04-671292
מועדון מטיילי מעריב

מרכז הקבלנים והבונים בישראל
המטה הארצי לענף הבניה
קוראים לקבלנים ובונים מכל הארץ להתיצב היום יום שלישי 12.8.86 בשעה 12.00 במשרד הבינוי והשיכון שיח ג'ראח ירושלים
לכנוס מחאה
נגד כוונת הממשלה להקפיא חוזים קיימים ולהמנע מהוצאת חוזים חדשים — דבר שיפגע קשות בענף הבניה.

הארץ

יום ג', ד' באב תשמ"ו
12 אוגוסט 1986

ירושלים: רח' הרבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדכי 20 טל' 661466־8, ת. ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. המנהל: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת בהכרח.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

הפרובוקציה של גוש־אמונים

גוש־אמונים משול בימים אלה למקהלה שחבריה משמיעים נעימות שונות המצטרפות לכדי קאקופוניה מטשטשת חושים ומחשבה. על־פי אחת הנעימות, מותר להם להיות בכל מקום בארץ — כלומר מותר להם להתעלם ממחסום של צה"ל המונע את הדרך; על־פי נעימה אחרת, הם נסעו לתומם, ואף לא העלו במחשבתם שלא להיעצר ליד המחסום; ואילו על־פי הנעימה השלישית, בין אם רצו לפרוץ את המחסום ליד יריחו ובין אם לאו, צה"ל — ולא הם — הוא שחצה משהו הקרוי בלשון גוש־אמונים קו אדום, כשפתח בירי מעל לראש או לעבר הקרקע. כל זה מכסה את המעשה בקרידה שלא נלקחה כלל, שהיתה סדוקה בהיתכנה והושבה שלמה לבעליה.

את המעשיה שגרמה למהומה אפשר לספר בקצרה: התחשק לחברי גרעין יריחו של גוש־אמונים להתפלל בבית־הכנסת עתיק ליד יריחו. ב־11 בלילה נסע אישוא לכיוון בית־הכנסת, נתקלו בדרכם במחסום של צה"ל אך לא עצרו. כיוון שכך, נפתחה לעברם אש, שכוונה מעל לראשי היושבים ברכב או לכיוון הקרקע. אחד המתנחלים נשרט, וחייל נידון למחבוש על שלא נהג די הצורך. אידיליה נוסח ארץ־ישראל של 1986, הבאה להזכיר לכולנו שעוד לא פסו שותפי הרפתקאות מן הנוער הישראלי המאורים בקרבם רגש פטריוטי ולהט דתי (כנראה התכוונו לומר תיקון חצות) עם מאצ'ו מתוצרת ביתית.

אך לא זה בלבד: גם פרובוקטורים לא פסו מתוכנו. אותם פרובוקטורים אינם מתביישים לטעון עכשיו, שהיריות כוונו לעבר המכונית, בלא שהוקדמה אזהרה לפתיחה באש. כלום לא הוד למותם, כי המחסום המוחזק על־ידי חיילים חמושים, הוא־הוא האזהרה בהתגלמותה ומי שמתעלם ממנה, עושה זאת על חשבונו ועל אחריותו שלו. עם אנשים המתפסים למעשים כאלה ומשתמשים בנימוקים עקומים כדי להצדיקם, אין טעם להתווכח. למרבה הצער, אין די מוסדות סגורים בישראל לשכנם, כדי שלא יסכנו את סביבתם. הדבר אמור בעיקר ברועיהם הרוחניים של גרעיני יריחו למיניהם, הרב לוינגר, הגב' דניאלה וייס ומר אליקים העצני: אלה מעודדים, בראש קר — ואם אפשר לומר כך בהקשר אליהם: בדיעה צלולה — את מבצעי הקאמיקאזה הליליים אי־שם בגדה המערבית.

מסיתים אלה, השולחים את צאן מרעיתם להקים "יישוב יהודי" בשכם, בידיהם ובעזות, יודעים מה שהם עושים — והם המרצים קוים אדומים. הם יוזמים תקריות כלפי אלה שהמדינה הפקידה על שמירת הסדר ומישמה אותם לצורך זה. אם יהיה מי שייפגע באזור המפגשים, לוינגר ושות' יהיו אחראים לכך אחריות מלאה.

קשיי המדינות המתפתחות

הדו"ח השנתי של [illegible] בבונה מתאר תמונה קודרת על מצב המדינות המתפתחות, הנמשכת. מטבע ראיית התפקיד, בגוף שעיסוקו זה תמיד להדגיש את ההיקפים של העולם השלישי אך אין פירוש הדבר שהערותיו וחששותיו חסרי יסוד. גם אם הרגש חזק, הבעיות הן אמיתיות ורציניות.

המדיניות האנטי־אינפלציונית של המדינות המתועשות פגעה במדינות המתפתחות, קובע הדו"ח ומציין כי שיעור צמיחת כלכלתן ירד מארבעה אחוזים אשתקד לשלושה אחוזים השנה. הפגיעה העיקרית נגרמה עקב הירידה במחירי חומר גלם ומוצרי מזון בסיסיים, סחורות היצוא העיקריות של המדינות המתפתחות. בשל כך תואט צמיחתן הכלכלית ויוקשה עליהן להגדיל חובות חוץ.

ואכן, המבט על ההתפתחויות והמגמות הכלכליות בעולם אין בו לעודד. אמנם נרגעה בהלת החובות שעמדה אשתקד בסימן תשמות־הלב, בשל החשש שיתמוטטו לא רק בעלות החוב, אלא גם בנקים רבים, שהעניקו את ההלוואות בתקופת ההצפה הפטרו־דולרית. ואולם לכל המרובה, נמצאו פתרונות קצרי־מועד. מצד אחר, הנבעה תגובה להודעות של כמה מדינות על גבול אי־ביטחוני של החזרת חובות ותשלום ריביות, מצד שני.

"תוכנית בייקר", שיזם שר הכספים האמריקאי וטרם הושלמה וטרם החל בהפעלתה. ירידת מחירי הנפט אמנם עזרה מאד למדינות רבות יותר מאלו שניזוקו ממנה, אך במקביל לירידת מחירי הנפט חלה, כאמור, גם ירידה במחירי־גלם ובמוצרים חקלאיים.

הלחץ שהופעל על יפאן אכן הביא בליכה בעליית הין, אך ספק אם חל שינוי ממשי בהצבר העודפים בסחר־החוץ היפאני, הפוגע הן בארה"ב ובמדינות מתועשות אחרות והן במדינות המתפתחות. הנשיא רייגן הצליח להדוף את המתקפה הפרוטקציוניסטית בקונגרס — מתקפה שהיתה פוגעת במדינות בעלות תעשיות פרימיטיביות (טקסטיל) לא פחות מאשר במדינות מפותחות; אך אם תימשך הרחבת הגירעון המסחרי של ארה"ב, ספק אם הממשל יוכל לעמוד זמן רב בדרישות להגבלת היבוא.

הנחמות הקטנות של אוגוסט

מאת יואל מרקוס

יש חן מיוחד לאוגוסט. זה החודש היחיד שבו אפשר לרטון ולגדף ולהיות צודק

כל העניין הזה של אוגוסט נולד בטעות. כאשר הסנאט הרומי קרא בשנה ה־29 לפני הספירה את חודש סקסטיליוס על שם הקיסר אוגוסטוס (בן־אחותו של יוליוס קיסר, שעל שמו נקרא יולי), היה הלוח הרומאי גמיש מאוד. לעתים היה נופל ינואר בסתיו ואילו אוגוסט נפל באותה תקופה בתחילת האביב. השנה אישרו שחלקו לקיסר כבוד גדול כשקראו חודש זה על שמו. הוא היה מת מבושה, אם לא מחום, אילו נודע לו מה חושבים על החודש הזה במושבה שלו לשעבר, לימים פלשתינה (א"י). מצד שני, אפשר להתנחם בעובדה שהנוהג לכבד פוליטיקאים בקריאת חודשים על שמם, עבר מן העולם. רק זה היה חסר לנו, שעל המריבות שיש לנו היינו צריכים גם להתקוטט על השאלה לפי איזה מפתח ממלכתי ומי ייקרא על שם איזה חודש.

אוגוסט אינו חודש אהוב בשום מקום. זה החודש היחיד בארבע עונות השנה שלא כתבו עליו שירים רומנטיים. פעם מדענים אף השקיעו מחשבה רבה, איך להתגבר עליה. בין השאר חיפשו דרכים להעלות את הטמפרטורה באיזור הארקטי, מתוך תקווה שיתאפשר לבטל את אוגוסט. רעיונות אלה נגנזו ביחד עם תעלת הימים. באין פתרון הולם, אוגוסט הוא בהרבה מדינות חודש הבריחה הגדולה — מערים חמות לחופים חמים, בדרך כלל. אצלנו, תודה לאל, אין אדם צריך להצטער שלא נסע לחו"ל — אין זה תענוג גדול לעזוב 30 מעלות כדי להגיע ל־35 המעלות של פאריס או לונדון, שתושביהן עדיין סבורים כי אמבטיה חמה מזיקה לבריאות.

יש חן מיוחד לאוגוסט שלנו. זה החודש היחיד שבו אפשר לרטון ולגדף ולהיות צודק. היתושים הנוגעים אותנו בראשית הקיץ בעלמים כלא היו. צ'יץ' יאמר שזה מעשה ידיו אך אל תאמינו לו — היתושים שלא מתו משיבה טובה, מתו מחום. גם המדוזות שהגיעו אל חופינו חזרו כלעומת שבאו, כשראו את תחזית מזג־האוויר. זה החודש שבו מתחלפים שליחינו בחו"ל, ובו יוצאות לחופשה כמה מהתכניות המעצבנות ביותר בטלוויזיה. ההיסטוריה לא רשמה לפניה שום מהפיכה שפרצה באוגוסט — הם מי להרים את נס המרד, הגם אנשי היעד בדרך־כלל בחופשה. גם הכנסת שלנו עושה לה אוגוסט גמיש כמו הלוח הרומי — חודש בן 90 יום — אך הם מכרי להזיל דמעה על כך. הם מי לממשלה לקבל החלטות חשובות: נו החלטות בגד ניח בתקופה של גירות. אפילו לאברכי המשי לבושי השחורים אין כוח לזרוק אבנים ולהצית תבערות בחום הזה ובלבוש הזה. סף הרתיחה נמוך במקצת באוגוסט.

זה רע כשהמכונית רותחת, כשגברים אונסים זקנות בנות תשעים ואבות אונסים את בנותיהם־קטינותיהם. זה החודש שנרשם בו המספר הגבוה ביותר של גירושים והסיכון הכי גבוה: למי שנשוי 10–19 שנים. אבל זה טוב כשנשים שותים הרבה גם לבריאות וגם לעצבים. השיפודים יוצרים עיפיות מעל לתל־אביב כמו בלוס־אנג'לס. מי יודע? זו אולי הגנה מסויימת נגד התקפת טילים.

אוגוסט מגרש אותנו מהבתים. עם חשיכה, מיליוני בני־אדם ממלאים את חוצות הערים. מעניין איפה טעתה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כשקבעה שיש לנו רק ארבעה מיליוני תושבים? האם ספרה גם את אלה שברחובות? בפועל, אומה שלמה סובלת מנדודי־שינה — חוץ מהסיאסטה בשעות העבודה שהיא חלק מהתנאים באוגוסט — אתה נדהם כמה אנשים ועד איזו שעה בלילות מלאים הרחובות והכיכרות (כן, גם "כיכר המדינה" – הבינכר עם הסורים הירוק מים ואש). האומה נחלקת בחודש הזה בין מי שיש לו מזגן ומי שאין לו. אלה אינם ישנים בגלל רעש המזגן והלומות הזיעה על השכן הזמני, ואלה אינם ישנים מפני שכל קולות הרובע חודרים לבתיהם. זה הזמן לדעת מי רב עם מי, מי אוכל מה ורק טיפש ידליק את הרדיו ואת הטלוויזיה שלו, כשהוא יכול להיעזר במכשירי התכניות של השכנים. זו רק שאלה של החלטה על מה להיגעל עם האוזן.

חוסר השינה אינו בהכרח חיסרון. קודם־כל, אין זה בריא לישון הרבה. אבל השעות־שעות הנוספות נותנות חומר למחשבה. אתה חושב למשל שאוגוסט מחזיר לנו בעצם את היציבות הנפשית. אינך צריך לחשוב מדי בוקר אם עליך לקחת היום מטרייה או סוודר. אתה משוחרר מהדאגה לצלצל, דבר ראשון בבוקר, ליועץ הבורסה. השקל נעשה פתאום ואלוהה קשה — וזה מביא אותנו לחשוב כמה היום שבעצם הממשלה הזאת שאנו כל־כך מבקרים אותה, החזירה לנו קצת את תחושת היציבות.

השנה יוגש לראשונה תקציב דולרי ושר האוצר שואף שהישראלי יחשוב על הקטן הזה הצ'וק — בבדול. אפשר ללגלג כל השנה על להיטותו של פרס לפגישות פסגה, אך באוגוסט אפשר גם לחשוב שהוא בסך הכל החזיר לנו את תדמיתנו האבודה. מי יכחד שהידברות תמיד טובה יותר מאי־הידברות? אפשר לצחוק על השותפות והחבה הדרות בין פרס לשמיר — אך בשעות נדודי־השינה של אוגוסט מותר לחשוב שפרס הצליח בעצם ליצור בסיס להמשכיותה של הממשלה גם בראשות שמיר. לזכותו ייזקף שראשי העולם מדברים טובות על שמיר לקראת חילופי הכיסאות והרוטציה אולי לא תשנה דבר. אווירת ההמשכיות אולי אינה טובה לדימוקרטיה אך היא טובה לעצבים המתוחים. ל־99,9 אחוז מה־76 אחוז שרוצים רוטציה אין כוח לבחירות חדשות. הם עייפים בשביל לחשוב ולהגליס. לקראת הבאות אפשר, איפוא, להמשיך לא לישון, אבל בשקט וברוגע.

רציתי לומר משהו גם על עונת המלפפונים, אך עונה שאנו מגלגלים מלפפונים כל השנה, אפילו עונת המלפפונים כבר איננה מה שהיתה.

אוגוסט: אומה שלמה סובלת מנדודי שינה

חיפוי בהמתנה לשיכחה

ההסתדרות מוסיפה לשמור בסוד את פרטי תיק אגוזי וגורמת עוול לאיש ולמפלגה

מאת יהודית וינקלר

מבקר ההסתדרות מפרסם מעת לעת את מסקנות הביקורת במוסדות ההסתדרותיים ובמפעלי חברת העובדים, בצירוף הסברים של הממונים על המערכות המבוקרות ומסקנות ועדת ביקורת, המסכמת את הממצאים ואת מימושם. ביחס לביקורת על הפרט, לא חלה על המבקר חובה רשמית לתת פרסום לממצאים; אך אין בכך כדי להתיר בידי צמרת ההסתדרות מרחב תמרון היכול, לכאורה, לאפשר טיוח עובדות וממצאים.

זוהי הקרנה חזינית לאוכזר תיק אגוזי, מנהל אגף הנכסים בהסתדרות. גד אגוזי שולט זה שנים על נכסי הועד הפועל — מבנים ומגרשים, מטפל בבנייה חדשה ובהחזקה שוטפת. הוא מבצע את ההתקשרויות עם קבלנים, מתכננים, ספקים ונותני שירותים, בהיקף של מיליוני שקלים מכספי הציבור. לפני יותר מארבעה חודשים הגיעה תלונה אנונימית נגדו למוסדות הביקורת של ההסתדרות. תיק אגוזי נמסר לטיפולו של יו"ר צבי לב. [illegible] בוה"ל. עלי־פי הנוהל, אלמלא אומתה התלונה התיק לא היה עובר למבקר ההסתדרות. לב אישר כי העביר את התיק למבקר.

ממקורות החוששים להזדהות נמסר, כי אגוזי לא התבקש לפרוש לחלק מטעמי התלונה. אגוזי אינו פקיד בכיר מקצועי שהובא להועד הפועל רק מכוח כישוריו. הוא נמנה עם דור הביניים במפלגת העבודה, נחשב לבעל קשרים טובים במפלגה ובהנהלה ההסתדרותית. לולא קשרים אלה, ייתכן שהמבקר היה חופשי להסיק את מלוא המסקנות נגדו, ללא רווית כלשהו, ולהעלותן על הכתב כמסמך שהיה מחייב אותו ואת צמרת ההסתדרות.

לפנים משורת הדין

המקרה של אגוזי שונה מהו כי לפנים משורת הדין הבאו לכלל סיכום שעליו לעזוב את התפקיד. השבוע ביקשתי הסבר רשמי ממבקר ההסתדרות לרזיות בביצוע הסיכום. תשובתו: לא קיבלתי עדיין את מסקנות המבקר. עובדתית, קיסר ככל הנראה צודק. הוא לא קיבל מסקנות משום שלא היו מסקנות במתכונת המקובלת של מסמך מסכם. עלי־פי אותו הגיון, הוא גם לא יקבל מסקנות אלא אם כן נתלה בלומנטל, המבקר החדש, יגיע לכלל הכרה כי אי־עמידה על הפסקת עבודתו של אגוזי תפגע באמינותו בעיניו הראשונים כבר בקר.

גם בהנחה שבלומנטל יחפש פשרה, הבלבר שהתיק ייסגר סופית, קיסר אינו יכול עוד להסתתר מאחורי הכיסויים הפורמליים כשפרטי המקרה הם הלחש המדובר ביותר במסדרונות הוועד הפועל. סוכות ההחבאה שבהן מדובר הן אמנם ככל הנראה בהיקף מצומצם, אך במקרים כגון אלה דין פרוטה כדין מאה. והקורים של חיפוי הוא התקרים.

זה עיסוק מיגע ב"גועל נפש", ששום איש ציבור אינו שש לקראתו אלא אם כן מדובר ביריב אישי או פוליטי; אך זה חלק בלתי נפרד מתפקידו של גבור הממונה על מערכות ציבוריות ומשקיות. בוועד הפועל מרבים לדבר על הנושא — איש מחברי הוועדה המרכזת לא תבע עדיין דין וחשבון מוסמך. הליכוד, ככל הידוע לי, בודק את הרעשה לשמשה אך [illegible] בלומנטל סירב להתייחס לתיק אגוזי, לבר מאישור שמסר באמצעות דובר ההסתדרות "כי התלונה הגיעה והיא נבדקת".

עניין ציבורי

באופן בלתי רשמי מדובר עתה על כך שאגוזי יתמנה לתפקיד חדש בבית־ברל. לגבי מעסיקו בוועד הפועל הוא מבקש באיש כספים של "הפועל" והאיש כספים בכיר בהתאחדות לכדורגל, במעמד של נציג ציבור. הציבור לצורך זה הוא אילם, עיוור, חירש וחסר אונים: אין בידיו הכלים לשלוח למוסדות "הפועל" ולהתאחדות הכדורגל את מי שידיו נקיות מכל רבב. שכן ההסתדרות מוסיפה לשמור בסוד כמוס את פרטי תיק אגוזי. מי ידע אם ולא היו בו נתונים המצדיקים את התערבות המשטרה ולחלופין, ייתכן שההסתרה עושה עוול לא רק לאגוזי כי אם גם למפלגת העבודה ולהיררכיה ההסתדרותית, החושדים בנסיבות אלה בשותפות לדבר עבירה והעלמתה.

יש אולי בוועד הפועל המאמינים כי מכות אירועים חדשים, פרשה "שולית" מסוג זה תישכח במהרה ואפשר יהיה לסיימה בשקט. הזאב ישבע והכבשה תיוותר שלמה. אך היו"ר לב, מי שבדק את התיק ובקי בפרטים, איננו יועץ־בחוק פרטי. הוא נציג סיעה פוליטית בוועד הפועל. תפקידו לא תם משהעביר את התיק למבקר. ללא ספק צריך להיות לו עניין ציבורי לעקוב אחריו ולוודא כי המתחייב ממנו יבוצע. המבקר החודש בלומנטל תכן מזכיר ההסתדרות, אחראים אישית לתקינות המערכת ההסתדרותית. בין אם קיסר קיבל לידיו מסקנות באופן רשמי ובין אם מסיבות שהוסברו כאן הסיכום אינו מתועד, כמקובל, חלה עליו החובה לדרוש הסברים ולדאוג לטיהור המנגנון. אחריות זו מוטלת גם על כל חברי הוועדה המרכזת בתוקף מעמדם הכבר־מיניסטריאלי.

יש גם לשאול, מי הסמיך את מוסדות הביקורת לטפל בפרשה בכפפות של משי, להסתפק בסיכום בעל פה שאינו עומד לפי שעה במבחן המציאות, ולהעלים מהבוחרים את הפרטים הנוגעים לבעל תפקיד מרכזי ורגיש בוועד הפועל. בסופו של דבר, מול הלוחצים האורבים מהמפלגה ומשורות "ההדרים", תמיד יהיה אפשר להאשים את התקשורת, האשמה כידוע לא רק במחוללים המתגלים על־ידי מערכות הביקורת, [illegible]

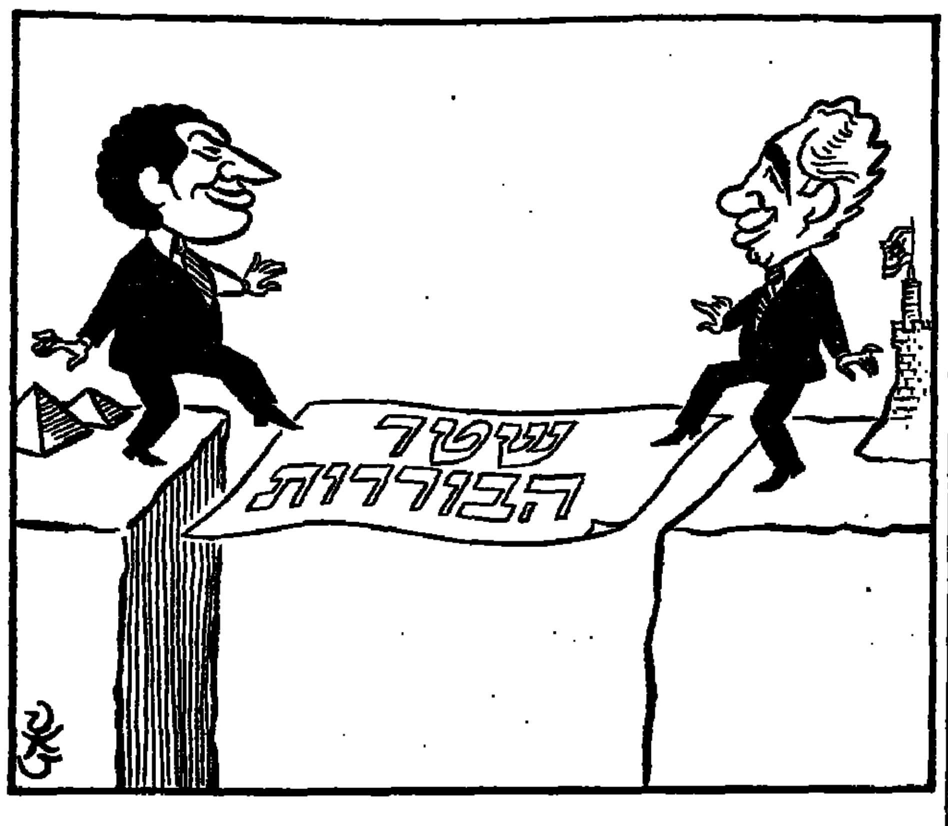

חוסיין אינו מסתכן

המאמצים האמריקאיים למימוש האופציה הירדנית אינם זוכים להיענות ברבת־עמון

מאת עודד זראי

התגובה הירדנית על פיסגת אפראן בין המלך חסן השני וראש הממשלה, שמעון פרס, לא תאמה את הציפיות בוואשינגטון. פקידים אמריקאיים הביעו, כי גם אם המלך חוסיין לא יביע תמיכה גלויה במהלך המרוקאי, הרי שירדן לא תצטרף למדינות־ערב שיגנו אותו. לכל היותר ציפו אותם פקידים, כי ירדן "תתיישר" עם העמדה הסעודית, ותסתפק בקריאה לסולידאריות ערבית כדי לצאת ידי חובה.

ואולם ירדן היתה המדינה הערבית הראשונה אשר פירסמה, מיד עם פירסום הידיעה על המפגש באפראן, שלוש הודעות המכחישות כל קשר לאותה פיסגה. אמצעי־התקשורת הירדניים הזדהו עם עמדת הגינוי הסורית למהלך המרוקאי, ואת בגינוי לתגובות המאופקות במדינות המפרץ. השוני היחיד בין העמדה הסורית לזו הירדנית היה בכך שרבת־עמון לא ניתקה את קשריה עם רבאט.

המלך חוסיין ראה בעוד מועד "להסיר השרות" בכל הנוגע לאפשרות היענותו למאמצים האמריקאיים לקידום שיחות מדיניות בין ירדן לישראל שלא במסגרת ועידה בינלאומית מורחבת. שעות מעטות לאחר שסגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, קרא בישראל לקיום פיסגה ירדנית־ישראלית נוסח אפראן, באה הדחייה הברורה והחלטית מפיו של חוסיין. מאוחר יותר התברר לאמריקאים בשיחות העבודה שערך בוש בעקבה עם המלך חוסיין, כי אין נכונות מצדו לקיום שיחות מדיניות ישירות עם ישראל.

הסכמה סורית

מקורות ערביים [illegible] הבינלאומית של עיתון "אליקבס" הכוויתי, מוסרים כי חוסיין מתנה קיום שיחות מדיניות בשיתופה או לפחות בהסכמתה של סוריה. חוסיין אמר לבוש, כי אין להעלות על הדעת קיום שיחות בין ישראל לבין משלחת ירדנית־פלשתינית ללא השגת הבנה מוקדמת בין ירדן לסוריה. הבנה כזו לא תיתכן בלי שלסוריה יהיה תפקיד ישיר או עקיף בפתרון הבעיה הפלשתינית, ובלי ששיחות השלום יכללו את כל צדדי הסיכסוך הישראלי־ערבי, כלומר לא רק הנושא הפלשתיני אלא גם נושא רמת־הגולן. עוד דרש חוסיין מבוש, כי ארה"ב תשנה "מן היסוד" את מדיניותה במזרח־התיכון ותתאזר להבנה עם סוריה על מהות הפתרון המדיני. לצורך זה הציע חוסיין, כי מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ יבקר בהקדם בדמשק במטרה להגיע להבנה עם הסורים.

העיתון "אל־אתחאד" המופיע במפרץ, טען אתמול, כי חוסיין הצליח להפגיש אישיות סורית בכירה עם בוש במהלך שיחותיו עם סגן נשיא ארה"ב בעקבה. לדברי העיתון, יתכן כי המדובר בסגן נשיא סוריה, עבד אל־חלים חדאם, או בשר החוץ פארוק אל־שרע. חוסיין מצדו דרש, כי כבר בשלב זה תתחיל ארה"ב במגעים עם חמש המדינות הקבועות במועצת הביטחון כדי להכשיר את הקרקע לקיום "המטריה הבינלאומית" לוועידת השלום.

המקורות הערביים טוענים, כי שיחות חוסיין–בוש נסתיימו ללא הסכמה. ארה"ב מתנגדת לקשור בין שיחות שלום על הסדרים בגדה המערבית ורצועת עזה לבין הסכמה מוקדמת של סוריה. כמו־כן לא תוכל ארה"ב לתת לסוריה, בהתאם לדרישת חוסיין, התחייבות מוקדמת בנושא רמת הגולן. עם זאת, הוסכם להמשיך במאמצים המשותפים עם מצרים "למציאת תחליפים" העשויים לקדם שיחות שלום באיזור.

עלי־פי אותו סיכום, התקיימה בשבוע שעבר פיסגת אלכסנדריה בין הנשיא מובארק לבין המלך חוסיין. פיסגה זו התארכה, ונמשכה כ־30 שעות בארמון ראס אל־תין שבקצה החוף המצרי. גם בשיחות אלכסנדריה חזר המלך חוסיין על עמדותיו, וקבע כי ללא השגת הבנה עם סוריה לא יתכנו שיחות שלום, תהיה מסגרתן אשר תהיה. הדבר אמור גם לגבי ההצעה האמריקאית לקיים פיסגה מורחבת בוואשינגטון, שתכלול את מובארק, פרס, חוסיין ורייגן ותיערך לא יאוחר מסוף חודש זה. לפיכך דרש חוסיין ממובארק לפעול יחדיו כדי להקים "גשר הבנה" בין מצרים לסוריה.

דומה, כי גם לאחר שלוש ישיבות עבודה במשך יומיים באלכסנדריה, לא הצליחו מובארק וחוסיין להגיע להבנה באשר "לדרכים האלטרנטיביות" לשיחות שלום מצומצמות, שלא באמצעות ועידה בינלאומית כוללת עלי־פי המתכונת הערבית המקובלת. ההודעה המשותפת שפורסמה בתום השיחות מדגישה את נקודת ההסכמה המיוחדת היחידה בין מובארק לחוסיין, הקשורה למלחמה העיראקית־איראנית.

חוסיין: על הגדר

יושב על הגדר

המגעים האינטנסיביים של השבועיים האחרונים, לרבות ביקור של בוש באיזור, מוכיחים שוב כי המלך חוסיין אינו מוכן ליטול סיכונים. הוא מבקש להמשיך וליהנות משני העולמות: מוכן להמשיך ולעודד את היחסים אתיו מצד ארה"ב וישראל, ומאידך לקיים יחסים טובים עם סוריה ומצרים. המצב העכשווי של המשך ישיבה על הגדר הוא אידיאלי לירדן, כאשר כל יוזמה מכוונת מובנת בחובה סיכונים.

חוסיין מבקש להמשיך בהידוק היחסים המיוחדים עם ארה"ב, ובעת ובעונה אחת לקבל נשק ולקיים יחסים טובים עם ארה"ב. בזירה הבין־ערבית אין חוסיין מוכן לאבד את המעמד המיוחד שזכה לו. חוסיין הוא עתה המנהיג הערבי היחיד המסוגל להיוועץ בחופש, בכל עת שירצה, עם כל המנהיגים הערביים, ולהתקבל על ידם בחמימות. אמצעי־התקשורת הערבים מכנים את חוסיין סמל הסולידאריות הערבית, הפועל לפיוס בין עיראק לסוריה ובין מצרים לסוריה. לאחרונה אף נטל על עצמו את תפקיד המפייס בין סוריה לבין חלק מהמנהיגים הנוצריים בלבנון.

גם במישור העימות עם אש"ף נזהר חוסיין שלא "לשבור את הכלים". מאז סגירת 25 המשרדים של הארגון ברבת־עמון, נמנעים השלטונות הירדניים, לפי שעה, מלנקוט בצעדים נגד אלה מפעילי אש"ף שנותרו בירדן. חוסיין, ראש ממשלתו ואחראים ירדניים נוספים מנצלים כל הזדמנות כדי לחזור ולקבוע, כי ירדן ממשיכה להכיר באש"ף כנציג לגיטימי יחיד של הפלשתינים. הצהרות אלה והכיפיה אצל עיראה לאפשרות של חזרה לרבת־עמון כאשר ישתנו הנסיבות, מונעים גם מאש"ף את הרצון "לשבור את הכלים" עם ירדן. ואת זאת ממחישה ההודעה שפורסמה אתמול בתום ישיבת הוועדה המבצעת העליונה של אש"ף בבגדד. זאת בעיקר באשר שיחות הסולחה במוסקווה לא כללו את ארגוני "חזית ההצלה הפלשתינית", אלא רק את החזית הדמוקרטית והמפלגה הקומוניסטית הפלשתינית.

הסטטוס־קוו רק משרת את ירדן, וספק אם חוסיין יהיה מוכן בעתיד הנראה לעין ליטול על עצמו סיכונים.

מבט אחר / הדה בושס

הטנק המשפחתי

הריחות מבתי־העלמין, שם מרבאות לקבורה משפחות שלמות, לקול בכיים של בני משפחה, בעשר במקומותינו להתהדק. אנשי ציבור, שרים, ח"כים ומומחים מתראיינים, מדברים על אחרים עדלים של הרג בדרכים, על כבישים ארוכים ותקציבים שחורים, על מוגבים ומסים מוקצבים על חלקי־חילוף לרכב. אבל מה על האנשים, על אלה שמבצעו את מותם בהרג המתמשך ועל האחרים שנותרו אחריהם לבכותם? ומה קורה בעצם בכבישי הארץ? בני משפחות אבלים מפנים את טענותיהם כלפי איזה כוח עליון מסתורי — למה, למה זה קורה? הם זועקים, ואינם נענים. אבל גם אם הגורל העיוור מתערב בבני אנוש, אין עדיין צורך להרחיק לכת כדי כך, ואין גם צורך לבדוק את המפות ולדבר על גזירה משמים. לשמים בינתיים אין חלק ברצח, וכדאי להפנות מבט לעבר הארמה, הסלולה.

הרי לפנינו תמונת־מצב: דומה שאנו תושביו של מקום מוזנח, הסוגר עלינו מכל עבר, שהוא לאסטרטגיה בתנת את אותותיה באנשיו הללו עושים כדי לפרוץ באלימות את חומות ההסגר. יש הנוטים להל"ל באחריותיות. האחריה בגמל התנועה איננה של אנשים היוצאים לנופשה להנאתם, אלא של נמלטים כלי־עוף־נפשם — המטרה היא אחת: לקום, לצאת ולברוח. מי שלא נתמזל מזלו ואינו נמנה עם אלה הדוחסים את נמלי התעופה המבוטסים, יוצא לכבישים הלוהטים. אזרחי ישראל מטעינים את בני משפחותיהם בקטשאות־פתח להיות גם הן, הנקראות מכוניות, וכמו נמלטים על נפשם מבתיהם בבהירות מרבית ובהוראות בלתי־תשוער.

אחד מעמיתי הקביל הקבלה תוססת בין המכונית הישראלית לטנק המתאר בשדה הקרב: האבן הישראלי המצוי, לאחר שחזר מן הטנק במילואים, מעמיס את בני משפחתו על הטנק המשפחתי ויוצא לקרב פנים אל פנים — עם הולכי רגל, אוטובוסים, משאיות ומכוניות אחרות: מירוץ מבהרה לעבר האבדון.

מפגש גורלי

היצרים האלימים ביותר מוצאים את ביטויים על הכביש. מי שמתנו לא התנסה בנסיעה התאבדותית בכבישים, במפגש כמעט גורלי לחיים ולמוות עם נהגים המאמינים שהם מתאבבים במסלול־מירוצים הנדהבה מבצורים? עם אלה שאוחזו הרמזורים כמו לא נועד בעבורם. הארום מספק להם השראה לנסיעה מבורשת; עם נהגים העוקפים דווקא במקומות שטות הראייה בהם שואפת לאפס, ועם אחרים הנדבקים למכונית שלפניהם, כאילו היה זה ספורט לאומי נפוץ. ומי אינו מתמודד יום־יום עם מלכי הכביש המכוערים, הלא הם נהגי האוטובוסים, הדוהרים כאילו היה הכביש ממלכתם הבלעדית. ואכן, לא יימלא שאנו הודים לבתינו לאחר נסיעה ממש כמו לאחר פגישה עם מסוכנים המשתתפים במבצעי־התאבדות המוני. והאילו זכינו בחיינו בגם. הרי לכל אחד סיפור מסמר־שיער, כיצד ניצל ממוות כמעט־בכחו ממש ברגע האחרון.

אבל מתברר שלא כולם ניצלים, והתאונות המחרידות קורות גלים־גלים במעין מחזוריות. בקיץ אומרים שזה בגלל מזג האוויר החם הבלתי נסבל המטשטש את החושים, ובגלל עצביהם הרופפים של הנהגים, והרכבים על הכביש במוגבים, שיגיעו וראי לעת החורף ובחורף יאשימו את הכבישים החלקים והראות הלקויה. תמיד יימצאו אשמים, אבל המתים אינם מחפשים עוד אשמים והפצועים והבכים ימשיכו לסבול, ובינתיים מסבדלים בתאוה סאדיסטית דווקא את המכוניות החונות ואין מוצאים תרופה למכוניותיהם של המתאבדים על הכבישים.

אמנם גם באיטליה ובצרפת, לדוגמה, נוהגים כמו מטורפים והצייתנות שם היא בבחינת מבצע נדיר, אבל הנהגים המטורפים שם הם לפחות נהגים טובים ומיומנים. באנגליה ובארה"ב — גם אם יש תאונות, האדיבות שלטת בכבישים והנוהגים מכבדים את חוקי התנועה. ושם גם אפשר לראות נהגים מבוגרים מאוד הנוהגים ללא פחד, והאנדרה אינה של השתוללות גמורה.

אצלנו, אין זכר לאדיבות ולהתחשבות בכבישים. אדרבה, זו מבלכתם של היצרים האלימים, ולזול באחרים, גסות־רוח, צפצוף על כל החוקים, הפגנת חבר'מניות מאוסה, והתוצאה — הטירוף וההתאבדות הנגים.

אנו חברה המשלמת מס־שפתיים לקדושת חיי אדם; למעשה, נעשינו אדישים לאובדן חיים. אם אחת האמיתות המבוטשות אומרת, שלומדים מן הניסיון — מתברר שהנהג הישראלי מפריך אותה: הוא אינו לומד דבר, לא מניסיונו שלו ולא מניסיונם של אחרים, והדהירה אל עבר המוות נמשכת בכל אימתה.

במדינה שבה הקלאוסטרופוביה היא סימן־היכר לאומי, נמצאה הדרך כיצד לפרוץ את ההסגר ולא נותר לנו אלא להצטרף אל הטנקים המשפחתיים, אל לולייני קירות־המוות המבצעים קפיצה בכבישים.

תיקון — ועיוות נוסף

הוראה חדשה שנלוותה לתיקון בחוק החברות הממשלתיות מסווגת אותן למעשה לנחותות ומועדפות

מאת דניאל פוטשבוצקי

הכותב הוא משפטן.

במאמרי "חקיקה תמוהה" ("הארץ" 15.5) העליתי את קושיותי הבירור על ההוראה בחוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה (תיקון) התשמ"ו–1986, שלפיה רשאי שר להורות שחברה ממשלתית, מעורבת או חברה־בת לנ"ל, העוסקת או נועדה לעסוק בדבר שבו יש למדינה עניין כלכלי חיוני תמשיך לפעול לפי הוראת השר. המחוקק חסם את הדרך בפני ביקורת שיפוטית לגבי תוכן קביעתו של השר, בקובעו שקביעת השר תהיה הוכחה מכרעת כי למדינה עניין כלכלי חיוני בעסקי החברה.

השר רשאי לפנות אדם לניהול החברה או לפיקוח על הנהלתה; מינוי המפקח מפקיע את סמכות דירקטוריון החברה, והחברה של גביה הוצא הצו חסינה בפני פירוק, הליכי כינוס, סעדים זמניים ואכיפת פסקי דין.

עמדתי על כך שהמסקנה המתבקשת מהוראות החוק היא, שכל מלווה לחברה ממשלתית (בין מוסד בנקאי ובין הציבור הרחב הרוכש ממנה איגרות חוב), כל ספק ציוד, כל נותן שירותים וכל עובד עשוי להימצא במצב שבו לא יוכל לקבל את המגיע לו. כך כבר מתחתי ביקורת על הצעת התיקון לחוק החברות הממשלתיות, שלפיה לא יחולו הוראותיו של סעיף 4 שבו (המעניק לממשלה זכות לקבוע לחברה ממשלתית שיקולי פעולה שאינם עסקיים), על חברה שמטעמים של הצעת מניות לציבור בחו"ל מחייבים שלא להחילן עליה. סברתי כי ההצעה אינה אלא הסוואה, שהרי מה טעם להתנגד בקביעה החוקתית שלפיה תתנהל חברה ממשלתית המגייסת הון מהציבור בחו"ל רק על בסיס עסקי, בשעה שכל שר רשאי למנות לה מפקח ולהביא לשמיטת הזכויות.

מאז פורסם מאמרי חלף חודש ימים וראה זה פלא: פרסומו גרם להיקף אחד מבין שני העיוותים שהצבעתי עליהם. ב־5.6.86 נתקבל תיקון לחוק החברות הממשלתיות בעניין סעיף 4 כאמור, אך נוספה בו הוראה שלא היתה קיימת בהצעה המקורית ולפיה לא יחולו הוראות בדבר מתן אפשרות לשר לקבוע שלמדינה עניין חיוני בחברה, ובעקבות זאת למנות לה מפקח ולהביא לשמיטת הזכויות — על חברה ממשלתית המציעה מניות לציבור בחוץ לארץ. נראה בעליל שיש בכוחה של העיתונות להביע את המחוקק להתייחס, ולו במעט, ביתר רצינות להצעות החוקתיות של הממשלה. אך בצד הסיפוק שגרם לי תיקון העיוות האמור, נותר משקע כבד לנוכח האנומליה שבעצם קיומו של החוק המעולל, המאפשר לקבוע שחברה ממשלתית תתנהל על־פי הוראות השר.

יתר על כן, עתה נוצר מצב שבו קיימות חברות ממשלתיות משני סוגים: חברות שחייבות להתנהל על בסיס עסקי ושאין הממשלה רשאית למנות להן מפקח ולהביא לשמיטת הזכויות, ואלה בזכות הצעת מניות לציבור בחו"ל (להלן חברות מועדפות); וחברות אחרות שיכולות להתנהל על בסיס עסקי או שלא על בסיס עסקי, ושהממשלה רשאית למנות להן מפקח ולהביא לשמיטת הזכויות (להלן חברות נחותות).

סיכון שונה

בנקאים, רוכשי איגרות חוב, ספקי ציוד, נותני שירותים ועובדים העומדים בפני חתימה על חוזה עם חברה ממשלתית חייבים לבדוק היטב אם בפניהם חברה מועדפת או חברה נחותה. הסיכון שונה בשני המקרים. כדי שלא להטעות את הציבור הרחב ולא לשים מכשול בפני עיוור, תיטיב איפוא הממשלה לעשות אם תפרסם ברבים את שמות החברות הנחותות והחברות המועדפות.

התמיהות בעניין זה רבות: תחולת הקביעה שחברה תתנהל על בסיס עסקי בלבד אמורה רק לגבי הצעה של רכישת מניות. אין היא מתייחסת להנפקת איגרות חוב. כלומר, גם רוכשי איגרות חוב שמקרב המשקיעים הזרים עשויים לעמוד בפני סיכון שהלוו את כספם לחברה שאינה חייבת להתנהל על בסיס עסקי, ושלגביה ניתן להגיע, בדרך של מינוי מפקח, לשמיטת חובות. זאת ועוד: משום מה מתייחס החוק ל"הצעת מניות לציבור בחו"ל" ולא להקצאתן. מכאן, שאף אם לא בוצעה ההקצאה בעקבות ההצעה, הרי בעשייה של ההצעה עצמה תימנה החברה בין החברות המועדפות.

ספק אם החקיקה האמורה תוסיף כבוד ויקר לחברות ממשלתיות בקרב ציבור רוכשי המניות בחו"ל. סבורני שמסקנתם ההגיונית מליליינותה של החקיקה תהא, שאין כל ערובה לכך שזו לא תפגע בחברות המועדפות והמסכן בבל־מעשה לחברות נחותות.

דרך החקיקה בעניין חברות ממשלתיות היתה בלתי סבירה, ואם לדייק, שערורייתית. ההוראה המסמיכה להפוך חברה לנחותה הוכללה משום מה בחוק ההסדרים לשעת חירום במשק המדינה (תיקון) התשמ"ו–1986 והיא מהווה נטע בתוכו, כתולדת השוליים שלה היא הוספת סעיף בחוק הפיקוח על מצרים ושירותים; טבעי היה איפוא שתיכלל בחוק הפיקוח או בחוק החברות הממשלתיות. לחקיקתה לא קדמה הצעת חוק וממילא גם לא דברי הסבר. תקנון הכנסת מסמיך כידוע ועדה להציע שינויים בהצעת חוק, ובלבד ששינויים כאלה לא יחרגו מגדר הנושא של הצעת החוק. מכאן שהכנסת חייבת להיצמד להצעת חוק המונחת בפניה ואין היא רשאית כלל להצביע בעד חוק שלא קדמה לו הצעה. נוצר הרושם שהחקיקה נעשתה בחיפזון, בהיסוס ובדרך חובבנית.

עתה בא המחוקק להוסיף מבוכה. ההוראה בדבר אי תחולת החוק לעניין החברות הנחותות על חברות מועדפות, מופיעה בחוק החברות הממשלתיות. כתולדת השוליים שלה היא תיקון חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה.

סבורני שהכנסת תיטיב לעשות אם, לאחר שתיקנה מעוות אחד, תתקן את המעוות העיקרי והבולט ביותר, מפורשות על ביטול חוק החברות הנחותות. במעשה כזה תתרום מחד גיסא לאמונם של ציבור המלווים, הספקים ונותני השירותים בכל החברות הממשלתיות, ללא הבחנה בין נחותות למועדפות, ומאידך גיסא תהא בכך תרומה להתייחסות רצינית לדבריה של הכנסת, לגילוי באות של מעשיה, לחקיקה סדירה על־פי נושאים, לכיבוד תקנוניה־היא ולכיבוד נושאי המשרות הרמות החתומים על חוקיה.

חוק אנטי־דמוקרטי

החוק האוסר קיום שיחות או מפגשים עם אש"ף אינו לכבודה של המדינה והיה אפשר גם בלעדיו

מאת משה קול

החוק שאושר בכנסת ביומו האחרון של המושב הנוכחי — איסור על קיום שיחות או מפגשים עם אנשי אש"ף — אינו לכבודה של מדינת ישראל. 38 שנים התקיימנו בלי חוק מוזר ואווילי כזה, והנה עתה כאשר מצבנו הביטחוני טוב יחסית ומצבנו המדיני טוב מאוד, אנו מחליטים על "פוליסת ביטוח" נגד שיחות או פגישות עם אנשי אש"ף.

ממי יש לנו לפחד? מהם הזיל הדעות שהניעו את חברי הכנסת לחוקק איסורים כאלה אשר למו"מ עם אש"ף, ברור לחלוטין כי מו"מ כזה יכולים לנהל רק נציגי המדינה. הגיעה העת שנאמר כי אנו מוכנים לנהל מו"מ עם כל פלשתינאי שיכיר בישראל, יקבל את ההחלטות 242 ו־338 של מועצת הביטחון ויבטוש את דרך הטרור. אש"ף שיקבל עקרונות אלה לא יהיה עוד אותו אש"ף המוכר לנו כיום. קבלת עקרונות אלה תהיה כרוכה בשינוי אמנתו לגבי הציונות וישראל.

האם לא היינו צריכים ללמוד מהבריטים ומהצרפתים, שניהלו מלחמות קשות ואכזריות נגד מחתרות במדינות שהיו בשלטונן באפריקה, ולאחר מכן ישבו לנהל עם ראשי מחתרות אלה מו"מ; ואחרי ההסכם קשרו יחסים דיפלומטיים, ואפילו יחסי ידידות? כיום יש אולי לממשלות צרפת ובריטניה יותר השפעה במדינות אלה מאשר לפני כינון עצמאותן. זאת משום שהתברר כי עצמאות משמעה גם עצמאות כלכלית ולשם כך נחוצים אמצעים, השכלה, מנגנונים בעלי ניסיון ולימוד תורת הדמוקרטיה המינימלית.

ממי למדנו את האווילות הזאת של איסור שיחות? אולי נקים מנגנון בילוש אחר ישראלים העושים בחו"ל כדי לגלות עבריינים על החוק הזה? החוק נתקבל לשם איזון מול החוק נגד גזענות. זהו איזון מביש; הרי גם החוק נגד גזענות התקבל רק לאחר שהוכנסו בו שינויים מפליגים. ברור לגמרי כי החוק נגד מפגשים עם אנשי אש"ף הוא הפגנתי, מעין תגמול לאלה שהצביעו בעד החוק נגד גזענות. האם זה מכובד? האם לשפל־מדרגה כזו צריכה היתה להגיע כנסת ישראל?

המבחן של החלטת בג"ץ

אין ספק כי החלטת הבג"ץ (ברוב דעות) בשאלת החנינות לאנשי השב"כ חיזקה את מעמד הנשיאות. אני מקווה כי הנשיא שהוכיח תבונה, שיקול־דעת ואחריות ממלכתית לא ימהר להיתלות בחיזוק זה כדי להרבות בחנינות. עד עכשיו לא יכול היה מישהו לטעון נגד הנשיא בנדון. אולם בכנסת ... שדולה גדולה המבקשת חנינה לפעילי המחתרת היהודית המרצים עונשם בכלא. הנשיא נהג עד עתה לדון כל מקרה לגופו. בכלא נותרו העבריינים העיקריים מהמחתרת. יש לקוות כי מר הרצוג יעמוד בלחצים של עשרות חברי הכנסת ורבנים. אשר לאנשי השב"כ הנחונים שביקשו אף הם חנינה, ישקול ודאי הנשיא כל מקרה בנפרד ולא יראה בפנייה כזאת, אם תבוא, "חבילה" שלמה.

מבחנה העיקרי של החלטת הבג"ץ יהיה אם יומינו לחקירה משטרתית את הדרג המדיני. הרי לגבי אנשי השב"כ כבר ידוע הכל. השאלה היא אם הדרג המדיני היה מעורב בפרשה זו או אחרת; זאת נדע בקרוב. לקחה של הפרשה הוא, כי עניינים כאלה אי אפשר לטשטש ואי אפשר גם להתעלם מהם. יש להעלותם לדיון ולהחלטה בחקירה. אם הוועדה בראשות אהרן יריב הגישה הצעות בנדון, מן הראוי שראש הממשלה ידאג לאמצן. החטא הקדמון נעשה כאשר הצעות ועדת אגרנט לעניין זה לא הוגשמו. אל ישאיר ראש הממשלה את ההחלטות הללו למי שיבוא במקומו.

רווחים קלים במחיר פגיעה במדינה

קראנו כי משרד הביטחון נתן מאות רשיונות לבכירים בצה"ל שפרשו מהשירות לעסוק במכירות נשק לאחר פרישתם. אלה הם אנשים פרטיים, אולם מדינאים בעולם בודאי אינם גורסים שהם פועלים על דעת עצמם. תמיד יוחשד בישראל שהיא מעורבת בכך. במשך השנה האחרונה התפרסמו ידיעות על דבר עסקות כאלה, או חשדות לעסקות, שהודלפו ממקורות שונים ולא הוסיפו לנו כבוד. לא ייתכן שבכירים הפורשים מצה"ל יבקשו לעצמם רווחים קלים גם במחיר פגיעה במדינה. יש אפשרויות רבות להסב מקצוע, ומשרד הביטחון חייב לסייע בנדון. ישנן תעשיות מתוחכמות חדשות שאפשר להשתלב בהן ולהתפרנס ברווחה.

אינפלציה במתן רשיונות למכירות נשק כרוכה בסכנות רבות. היא מסכנת גם את העוסקים בכך, כי על הרוב העיסוקים הללו הם עם מדינות או ארגונים מהעולם השלישי, או מחתרות אנטי־דמוקרטיות וכו'. על שר הביטחון לשקול את הנושא מחדש.

לבטח חיילים בחופשה

קראנו בעיתונים ושמענו בכלי התקשורת כי חייל בחופשה אינו מבוטח כנגד פגיעה או אסון.

מדוע חיילים המקבלים חופשה לכמה ימים מופקרים מבחינת הביטוח? זה המצב שנים רבות. ראינו בטלוויזיה אב לחייל שנפגע בתאונה, שהתריע על המצב. חברי הכנסת שלנו ייטיבו לעשות אם יקבלו חוק לעניין זה בהקדם. הנושא יותר חשוב מאיסור מפגשים עם אנשי אש"ף.

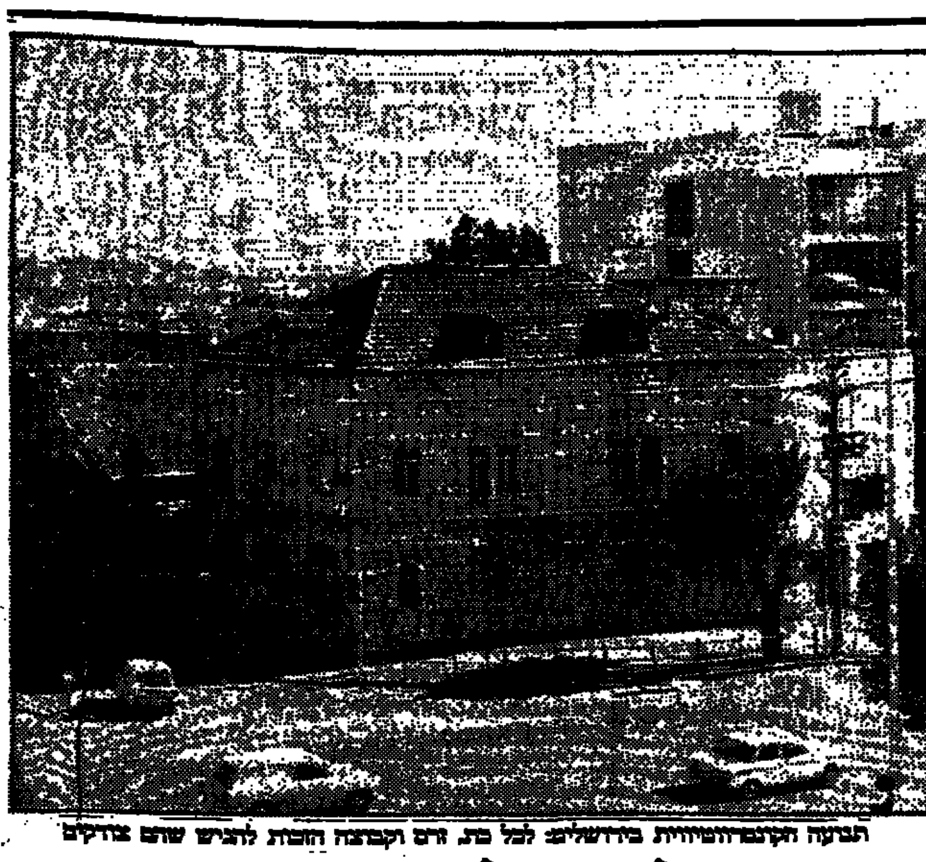

התנועה הקונסרבטיווית בירושלים: לכל כת, זרם וקבוצה הזכות להרגיש שהם צודקים

כולנו לגיטימיים

על המדינה לבטל את ההפליה בין הגישות השונות ליהדות

מאת יוסף הקלמן

הכותב הוא הרב המסורתי (קונסרבטיווי) בכנסת.

באחרונה אנו מוצפים במאמרים העוסקים בבעייתנו הרצינית ביותר, לטווח הקצר והארוך: בעיית עמנו המפולג ומעשיהם של מיעוטים זעירים בשני הקטבים — מעשים שהדעת אינה סובלת. פלא הוא שכל־כך הרבה אנשים טובים ו"אינטליגנטים" דנים בבעיה זו — אך עדיין מחמיצים את לבלבה.

מה עיקר הבעיה? בעיני כותב שורות אלה, הבעיה היא שהרשינו לממשלתנו לשלול את כל הגישות ליהדות, פרט לאלה של מיעוט שהוא האמצע הרחק עד לקיצוני של הספקטרום הדתי. זה זרע שנזרע עם הקמת המדינה, ומאז טיפחו אותו וכיום אנו אוספים את פירותיו הבאושים: חרדים במדים שותים מבהירים, שכשומרי הלגיטימיות היהודית הם פטורים מגבולותיו של החוק החלות על האחרים. וזו אינה רק גישתם של הדתיים הקיצוניים האנטי־ציוניים בלבד: אנחנו נוטים לשכוח שאותו חלק של הזרם העיקרי באורתודוקסיה, שהשתרש בממשלה במשך 38 השנים של ניהול משרד הדתות, עשה כמיטב יכולתו להפיץ את הדעה שהוא הקיצוניים יותר, המהווים 15%–20% מהספקטרום הדתי, מייצגים את היהדות הלגיטימית, והרוב — 80% הנותרים — נכבעו לדעה זו ומסרידים גם הם את היהדות כמיעוט בעל לגיטימציה והרוב משולל לגיטימציה.

הפתרון למצב זה ימצא בפירוק המבנה המלאכותי המבודד. יש לעשות את הצעד שהיינו צריכים לעשותו 38 שנים קודם: על הממשלה והמדינה לבטל את ההפליה בין הגישות השונות ליהדות.

לכל כת, זרם וקבוצה הזכות להרגיש שהם הצודקים. אך לממשלה אין זכות להעדיף גישות יהודיות אלה על אחרות, ובוודאי שאין לה הזכות לנקוט עמדה קיצונית, האומרת שאלה לגיטימיות ואלה אינן לגיטימיות.

מדינת היהודים מתייחסת לדת באמצעות משרד הדתות שלה. ממעשי משרד הדתות נראה, שהממשלה מכירה בלגיטימיות של האיסלאם, הנצרות, הבהאים ואולי עוד דתות. אולם בתוך היהדות היא מכירה בלגיטימיות של הפלח האורתודוקסי בלבד, המונה סך הכל פחות מ־20% מהתושבים היהודיים בארץ. זה מצב אבסורדי. עלינו להכיר בכך שהספקטרום היהודי כולל 100% של העם היהודי, ולא 20% ואף פחות. אף שהרבה גורמים בספקטרום מייצגים גישות שקלולות להיות מוטעות בעיני גורמים אחרים — כולם מייצגים גישות שחייבות להתקבל כלגיטימיות בעיני הממשלה. רק בפרספקטיבה זו תוכל אי־ההסכמה שלנו להיפתר במידה של כבוד הדדי.

במסגרת הדמוקרטיה, כשהממשלה שוללת לגיטימציה מחלק של אזרחיה, הם עלולים להרגיש מנוכרים וזרים. הסיבות לרדייה יכולות להיות הגיוניות: למשל, הפוליטיקאים משוחדים ויש צורך להקריב מטרות מסוימות כדי להשיג מטרות חיוניות יותר. העשייה הפוליטית כרוכה בעסקות, וכו'. אך מטעמים רגשיים, שלילת הלגיטימציה על־ידי הממשלה נשארת עבודה הרסנית. אפשר לצפות שיווצר כעס סמוי, שיתפרץ מדי פעם ויתורגם בהתנגדות. לכך יתלווה זלזול בממשלה השוללת לגיטימציה מחלק מאזרחיה.

אין פתרון לבעיה מבלי שנתחשב בגורם זה. אולי מגוחך לצפות להסכמה הדדית, אך הכרה הדדית בהחלט חיונית. הדרך להכרה הדדית אמיתית מחייבת הסרת המחסום של שלילת הלגיטימציה של רובנו — על־ידי הממשלה, ובעצם על־ידי משרד הדתות. המחסום יוסר אם יכירו בכך שמשרד הדתות אמור לשרת את כל העם — ולא רק מעטים. כפי שאנשי משרד הדתות נותנים לגיטימציה לדתות אחרות שאינן מתיישבות עם אמונותיהם ומעשיהם, כך בודאי כמייצגי ממשלת העם, עליהם לתת לגיטימציה לכל זרם בספקטרום היהודי.

זו הדרך לתקן נזק מצטבר של 38 שנים ולהגיע בכבוד הדדי וביצירתיות. התורה מרגישה את הבריות שעומדות לפנינו כל יום. היא מציעה לנו "ובחרת בחיים". לכולנו, לרבות אלה המתייחסים לתורה בדאינות, הגיע הזמן לבחור בחיים.

לקח ה"קופסה השחורה"

כל עוד נמשיך להתנער מאחריות במקום לתקן את הראוי תיקון, נעמוד מופתעים מול אסונות חדשים בדרכים

מאת ד"ר משה בקר

הכותב הוא חוקר בכיר במרכוז ויועץ ועדת הכנסת למניעת תאונות־דרכים

בעיית תאונות־הדרכים בישראל נוגעת הן לציבור הרחב והן למיכלול הגורמים ברשויות השונות המופקדים על הטיפול בה. כיום, תוצאת הגזירה בחוזי אדם גוררת את הגורמים ברשויות השונות לנטות ולהסיר מעצמם כל אחריות לקיומה, ולהטיל את מלוא האחריות על המעורבים ישירות בתאונה, דהיינו על הציבור. מצב זה גורם לתופעה, שעם אירועה של תאונה תמוהה המעוררת הדים רבים באמצעי התקשורת, מתחילות "מלחמות היהודים", כאשר כל גורם רוחץ בניקיון כפיו.

השאלה היא, כיצד נפיק לקחים מן האסונות האחרונים בכבישי התעבורה. הכביש הערבה, כאשר עדיין לא הפקנו את מלוא הלקחים מאסון הרכבת במפגש הבונים?

בכתבתו של ראובן שפירא ("הארץ" מיום 5.8.86) בכותרת "התפוצצות" הקופסה השחורה", לא נדונו השאלות האם טעויות בפיענוח סרט הטכוגרף ("הקופסה השחורה") הוליכו למסקנות מוטעות או לאי־הפקת לקחים מתאימים מאסון הבונים? וכיצד קרה, שוועדת ליבנה ביססה את לקחיה על מרחק בלימה של 470 מ' לאחר ההתנגשות במקום 617 מ' כפי שהתברר בפועל לאחר מכן?

א. לפני כחצי שנה גילה יוני המאירי, שהיה עד לתאונת הבונים כנוסע, כי לפי צילומים שערך (בהיותו שמאי תאונות היה מצלמה בעת אירוע תאונת הבונים) עצר הקטר במרחק של 617 מ' ממקום ההתנגשות ולא 470 מ' כפי שהופיע בדו"ח ועדת ליבנה. ממצא זה חיזק אותו בעמדתו שאותה הביע בפני הוועדה, ולפיה חש בבלימת הרכבת רק לאחר פגיעת הקטר באוטובוס. עמדה זו עמדה בסתירה לניתוח של ועדת ליבנה, ולפיו החלה בלימת הרכבת כ־174 מ' לפני ההתנגשות.

ב. בעקבות ממצאיו של יוני המאירי תור ההורים השכולים ביצר זה בעשות טעות בקביעת מקום עצירת הקטר בהפרש של 147 מ' (!). משטרת ישראל העמידה לרשותם את הסרט, ומכנו עשו עותקים לשימושם. בבדיקת העתק הסרט המקורי והשוואתו לצילום הסרט שהופיע בדו"ח ועדת ליבנה, נתגלו הבדלים ותיקונים שונים, דבר אשר עורר את החשד לאפשרות של זיופים ולדרישה כי אפשרות זו תיבדק.

ג. גם בדיקה ראשונית של הסרט, מלמדת כי מידע נוסף (גרף המגן וגרף לוחץ האוויר של הבלמים המופיעים בסרט הטכוגרף) מצביע על נכונות האפשרות, שבלימת הרכבת אירעה רק לאחר ההתנגשות ולא לפניה. מידע זה שימש בסיס לנכונות המשטרה לבדוק אם אכן נעשו זיופים או שינויים בסרט הטכוגרף, דבר שהיה בו כדי להוליך שולל את ועדת ליבנה.

ד. ביום ב' ה־20.7.86, נפתחו מהדורות הבוקר של החדשות בהודעה כי המשטרה העבירה את סרט הטכוגרף לבדיקת האפשרות של זיופים בסרט. איני יודע מי העביר ידיעה זו לרדיו ולמי היה עניין בהפצתה. כיום, משהוחל כדור השלג בנושא זה להתגלגל פנו אלי, כמי שהיה מעורב בנושא בחקירת בעיות בטיחות במפגשי רכבת וכמי שהופיע בפני ועדת ליבנה.

התבקשתי להביע את דעתי לגבי אופיים של החשדות האפשריים בהקשר לסרט הטכוגרף. היו בידי גם עותקים של סרט הטכוגרף המקורי וצילום עותק הסרט המופיע בדו"ח ועדת ליבנה.

ה. שוכנעתי כי אכן ישנם הבדלים בין הסרט המקורי לבין עותק הסרט המופיע בדו"ח הוועדה, והסכמתי להביע את עמדתי לגבי כיווני החקירה האפשריים, וזאת בהסתמך על הידיעה לגבי דרישות החקירה שהועלו על־ידי ההורים השכולים בפני המשטרה.

ו. לעניות דעתי, אכן בחנה המשטרה את סרט הטכוגרף המקורי, וב־1.8.86 אף פורסמו הודעות כי לא נמצאו כל זיופים או שינויים בסרט המקורי. ברם, נשאלת השאלה מדוע ישנם הבדלים בין הסרט המקורי ולבין העתק הסרט המופיע בדו"ח הוועדה.

ז. אין זה מתפקידי לקבוע אם התיקונים בעותק הסרט היו זיופים או "תיקונים קוסמטיים". העובדה היא כי הם קיימים. אין אני בא לקבוע גם, אם תיקונים אלה הטעו את הוועדה או לא, העובדה היא כי נמצאו ממצאים נוספים לגבי מרחק הבלימה והאפשרות שבלימת הרכבת החלה רק לאחר ההתנגשות.

ח. לפי מיטב הבנתי, לא הופקו כל הלקחים הראויים מאסון הבונים, לא לגבי הקריטריונים לרישוי נהיגת קטרי נוסעים, לא לגבי נהלי החירום לבלימת קטרים, לא לגבי הבקרה הבריאותית והפסיכוטכנית של נהגי קטרים, לא לגבי השלמות המקצועית של נהגי קטרים, ולא לגבי מהירויות הנסיעה של רכבות נוסעים במעבר מפגשי רכבת בלתי מוגנים.

כל עוד נמשיך לפרוק את עצמנו מאחריות במקום לתקן את הראוי תיקון, נעמוד מופתעים ומופועים מול אסונות חדשים.

דיאגנוזה ופרוגנוזה חסרות־שחר

ככל שישראל תהיה חזקה יותר ונחושה יותר, כן יגברו סיכויי השלום. ככל שנצטייר בעיני הערבים כחלשים יותר וכוותרנים יותר — כן יגברו סיכויי המלחמה

מאת ידידיה באר"י

הכותב היה ח"כ מטעם הליכוד

ח"כ יוסי שריד ראוי לשבח על הניסוח הבהיר, הקצר והמכוון להפיכת היוצרות את הדרך לפתרון הסכסוך הערבי־היהודי. ("לא לעולם חוסן", "הארץ", 31.7.86). בכך אף הקל, אולי בלי משים, על הנצים להציג את תפיסתם שלום, תוך סתירת התפיסה היונית.

יוסי שריד גורס, כי אם מנהיגי ערב וראשי אש"ף יקבלו את עקרונותיו (שבהם נוון המשמש) "מוכנה ישראל לנהל מו"מ כדי לפתור את הבעיה הפלשתינית ולקיים באזור שלום כולל ובר־קיימא". האומנם הסכם עם שליטים ערבים ופתרון "הבעיה הפלשתינית", שמבוססים, כמובן, על ויתורים ישראליים, טריטוריאליים ואסטרטגיים נכבדים, יכולים להבטיח "שלום בר קיימא"?

בשנת 1975 כרתו איראן ועיראק הסכם שלום מקיף וממצה, שיישב את כל השאלות השנויות במחלוקת ביניהן והנוגעות לנהר שאט־אל־ערב. תכל ארץ, אוכלוסיות, גבולות — הכל. ההסכם הושג בתיווך מיוחד קיסינג'ר. את המחיר שילמו הכורדים, ברבבות טבוחים. לא 500 שנה, לא 50 שנה אלא חמש שנים בלבד חלפו, ולשלום "היציב והבר־קיימא" לא נשאר זכר.

מכאן עולות שתי שאלות יסודיות: 1) האם גם מלחמת איראן־עיראק נעוצה באי־פתרון "הבעיה הפלשתינית"? 2) האומנם הסכם שלום באזורנו דינו כשלום בין הולנד ללוקסמבורג? האין סיכוייה של לוקסמבורג, חלשה ככל שתהיה, שלא להיות מותקפת, גדולים עשרת מונים מסיכויי כל מדינה, חזקה ככל שתהיה, במזרח הקרוב?

"שני העמים — העם היהודי והעם הערבי הפלשתיני" — זכאים לממש זכותם הבלתי מעורערת להגדרה עצמית. העם היהודי היושב בציון כבר מימש אותה... ומן הדין שגם העם הערבי הפלשתיני "יממשה בפועל בלי דיחוי..." (כאן) עליו לבחור והממכנת שתיראה לו ועל ישראל יהיה לכבד בחירה זו. העם הערבי הפלשתיני, ככל עם, זכאי לקבוע את מנהיגותו, שהיא המנהיגות המוכרת והמוסכמת מטעמו ואין בלתה".

ראשית, יש לתקן את הא־סימטריה שבמשוואה. האיבר המקביל ל"עם היהודי" אינו "העם הערבי הפלשתיני" אלא "העם הערבי". וביתר דיוק: הלאום הערבי מול הלאום היהודי או האומה הערבית מול האומה היהודית. הלאום היהודי כולל את כל היהודים באשר הם, בכל תפוצות העולם. הלאום הערבי כולל את כל הערבים באשר הם, שרובם המכריע יושבים ושולטים במרחב העצום, שבין האוקינוס האטלנטי למפרץ הפרסי. ערביי ארץ־ישראל כבאלה אינם זכאים להגדרה עצמית, כמו שיהודי מרוקו או יהודי ארה"ב או יהודי ארץ־ישראל, כבאלה, אינם זכאים להגדרה עצמית.

זאת ועוד: יש לשים לב לנוסח סעיף 15 "לאמנה הפלשתינית": "שחרור פלשתין מבחינה ערבית הוא חובה לאומית, כדי להדוף מן המולדת הערבית הגדולה את הפלישה הציונית והאימפריאליסטית ולטהר את פלשתין מן הקיום הציוני". משמע: כל ערבי, באשר הוא: בפלשתין, בסוריה, באלג'יר או במרוקו חובתו הלאומית להביא לשחרור פלשתין; שהרי מדינת היהודים בארץ־ישראל מהווה פלישה אל המולדת הערבית הגדולה, שכאמור, משתרעת מן האוקיינוס האטלנטי עד למפרץ הפרסי.

מבט חטוף במפה מלמד, שמדובר בים של מדינות ערביות מוסלמיות, למעט אחת — ישראל. זה ולא אחר הוא שורש הקונפליקט. עצם קיומה של מדינה לא־ערבית ולא־מוסלמית בלב "המולדת הערבית הגדולה". יושם לב: האמנה הפלשתינית נכתבה ואש"ף הוקם בשנת 1964, כשיהודה, שומרון ועזה לא נמצאו בידינו. איזו פלשתין ביקשו הערבים לשחרר אז? והנה, עם ארגון מרצחים זה, עם אש"ף, שכל הגדרת קיומו אינה אלא הערבת־ישראל, מבקש יוסי שריד לנהל מו"מ לשלום, תוך הכרה בראשי אש"ף כ"מנהיגות המוכרת מטעם העם הערבי הפלשתיני". לא פחות מכך.

מה, אליבא דיוסי שריד, והחום הלאומית של הערבים, אזרחי ישראל? האם, לאחר שתקום "המדינה הערבית הפלשתינית", הם יהוו שלוחה פלשתינית בתוך ישראל? ואולי, אם מחנה היונים יהיה עקבי, נכיר בעם ערביי ישראלי, שגם הוא יהיה זכאי להגדרה עצמית, על כל המשתמע מכך?

ולסיום: גורמים ערביים יכרתו עמנו שלום, כשיחושבו שהדבר כדאי להם. הם יפתחו נגדנו במלחמה, כשיחושבו שהדבר כדאי להם. ככל שישראל תהיה חזקה יותר ונחושה יותר, כן יגברו סיכויי השלום. ככל שנצטייר בעיני הערבים כחלשים יותר וכוותרנים יותר — כן יגברו סיכויי המלחמה. ויתורים טריטוריאליים ואסטרטגיים על מזבח הפתרון של "הבעיה הפלשתינית" הם קרבן שוא מסוכן.

עירית הרצליה

הארכת מכרז

מכרז מספר ד־12־86־18

מבנה יציעים באיצטדיון העירוני

הוארך

המועד האחרון להגשת הצעות 19.8.86

אלי לנדאו
ראש העיר

להשכרה
משרד מרוהט

בעיצוב מיוחד בשטח של כ־100 מ"ר
שכ"ד 10 דולר למטר כולל שירותים
★ 2 קווי טלפון
★ בבנין משרדי מודרני
מול מגדל שלום
לפנות לטלפון 03־652056
בשעות 8.00־12.00

איחוד הקניות

ארגון קניות של ישובי האיחוד החקלאי אגודה שיתופית חקלאית בע"מ (בפרוק)
ע"י המפרקים י. פלומין רו"ח — א. חיימסון עו"ד

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 18.6.86 ניתן ע"י רשם האגודות השיתופיות צו לפרוקה של האגודה הנ"ל ולמינויים של הח"מ כמפרקי האגודה.

כל מי שיש לו תביעה כלפי האגודה מתבקש להגיש הוכחת חוב כדין לגבי המגיע לו.

את הוכחת החוב יש להגיש למפרקים לפי המען: עו"ד אריה חיימסון, צה"ל 3, ת.ד. 150 אשקלון 78101.

י. פלומין רו"ח — א. חיימסון עו"ד

גלי זוהר
החברה לתיירות מרפא ונופש בע"מ

הודעה
על מועד האסיפה הכללית הרגילה של בעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום שני 18.8.86 בשעה 10.00 בבוקר במשרדי החברה ברחוב דיזנגוף 130 תל־אביב.

על סדר היום:
1. דו"ח הדירקטורים.
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31 לדצמבר 1985
3. בחירת חברי הדירקטוריון וקביעת שכרם.
4. מינוי רו"ח לחברה וקביעת שכרו.
5. שונות.

כל בעל מניות רשאי להצביע באופן אישי או ע"י באי־כוח.
כתב מינוי בא כוח ויפוי יהיו תקפים רק אם יופקדו בידי מזכיר החברה במשרד החברה ברחוב דיזנגוף 130 תל־אביב לפחות 48 שעות לפני מועד קיומה של האסיפה האמורה.
אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא יימצא מנין חוקי, תדחה האסיפה לאותו יום בשבוע הבא, אותה שעה ואותו מקום.
אם באסיפה נדחית זו לא יימצא מנין חוקי תוך מחצית השעה, יהוו שני בעלי המניות הנוכחים בעצמם או על־ידי באי כוחם מנין חוקי.
פנקס החברים של החברה יהיה סגור להעברות מיום 12.8.86, ועד למחרת האסיפה.

הדירקטוריון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מחוז הדרום
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון מחוז הדרום הופקדה תכנית הנקראת מס' — 157/03/11 — אזור נמל אשדוד.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית: איתור שטח להקמת בית קירור ומתקני העזר הדרושים לתפעולו.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 15.310 דונם. גוש: 2059. חלקות: חלק מ־2, 5. מקום: שטח תפעולי נמלי.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב
מרחב תכנון מקומי אור־יהודה — אזור
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, החליטה באישור שר הפנים, לאשר את התוכנית מס' מ.א.א. 123 שינוי לתר"שצ 3/55/1
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: אור־יהודה שכונה הדרום מערבית גוש 6221 חלק מחלקה, גוש 6224 בחלקו, גוש 6225 חלקות וחלקי חלקות 12־40־46:33:28:1 גוש 6227 חלק מחלקה 10
עיקרי הוראות השינוי:
א. הסדרת דרכים ושבילים בשטח התוכנית
ב. קביעת גבולות אזורי בניה ציבורית, ושטח צבורי פתוח.
ג. קביעת תנאי בניה לפי אזורים, תוך שינוי מאזור מגורים ב' לאזור מגורים א.
ד. יצירת בסיס תכנוני הנחוץ להכנת תוכנית חלוקה חדשה.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3250 תשמ"ו עמוד 3254
השינוי האמור בצורה שאושרה ע"י הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

מרדכי בתנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי אור־יהודה אזור
הודעה על הכנת שינוי תכנית מתאר מ.א"א. — 100

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מ.א.א.138/ שינוי לתכנית מתאר מא"א 100.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת הן חלקות 62־47 בגוש 726 בין הרחובות היוזמים, הרצושה, היצירה והעבודה באור־יהודה, אזור התעשיה הדרומי.

מרדכי בתנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

בתי מלון עם סגנון

בתי המלון האלה מגישים לך כל בוקר את "הארץ" כחלק מן הארוחה ללא תוספת תשלום.

בתי הארחה והבראה
ארזה־מוצא — 04־342291
בית הולנד־שבי ציון — 04־924111
בית־יערי — בית אהרון 053־93377
יערות הכרמל — חיפה 04־229144
כינרות — טבריה 067־91281
כפר בלום — 065־43666
כפר ההורש — 065־72530
קבוץ לביא — 067־99450
מוריה — ירושלים 02־232232

מעלות — 04־979881
ניר עציון — 04־842541־3
פלזה — ת"א 03־299555
קרלטון — ת"א 03־291291
שפיים — 052־70171
שפרינצק — 065־73006

בתי־מלון
אביה מונטנה — 059־79222
גלי־כנרת — טבריה 067־92993
גליל — טבריה 065־92993
דניאל — הרצליה 059־544444
השרון — הרצליה 052־78777

ושינגטון — טבריה 067־91861
שולמית — חיפה 04־242811

בתי מלון המעוניינים להשתתף במבצע יתקשרו למחלקת קידום 03—824261 שלוחה 540.

הכלים באדיבות טולמנ'ס בע"מ רח' הא באייר 72 תל־אביב

מבצע
הספל האחד להתראות גם במלון שלך

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

מספנות ישראל – החזון והשבר

מאת י. גלבוע

הממשלה מוסיפה לשאת במידה לא־מעטה בהוצאות האחזקה של מספנות ישראל, והרף כל התכניות והתקוות, נמשכת בהן אבטלה סמויה

את מספנות ישראל ליוותה במשך כל תקופת קיומה הבעיה שהלקוח הפוטנציאלי העיקרי שלה, חברת צים, יכלה לרכוש מחוץ־לארץ את אניותיה בזול, בכמה עשרות אחוזים לעומת עלות בנייתן בארץ. רק המספים בסובסידיות, שמעניקות הממשלות בחו"ל מתבטא בכמה מיליוני דולרים לאניה ממוצעת בגודלה.

קברניטי האוצר העריכו, וזה מבוססים יותר, ליהנות מהסובסידיות שקיבלה הספנות הישראלית בחו"ל, מאשר לסבסד בניית אניות בארץ. יש אומרים כי מדיניות זו הרצה לא במעט את גורל המספנה המקומית, כבר בסמוך להקמתה, לפני 27 שנים — להימסר לידי כונס הנכסים.

קביעה זו אינה משכנעת דיה, אם נתייחס לנעשה בענף המספנות בעולם. זה שנים מספר קוצץ היקפו ביותר מהמצוינו, עקב המשבר החמור בספנות. מומחים מעריכים כי גם היום, לאחר הקיצוצים הדראסטיים, כושר הבנייה של המספנות עולה בכ־50 אחוז על מספר האניות שהספנות זקוקה להן לשימושה. לפני ומנינה הפסיקו בשוודיה לחלוטין בניין אניות גדולות. גם בנורווגיה ובגרמניה קיצצו במידה רבה בבניינן. התפתחות זו צפויה בצרפת. בבריטניה מתכננים לסגור, עד מארס הבא, עוד שלוש מספנות שעובדיהן מהווים שליש מכוח העבודה בענף הבריטי. אפילו יפאן מקצצת בבניה. (קוריאה הדרומית נעשתה היצרנית הגדולה ביותר לכלי־שיט, אחרי יפאן). תחילת השפל החמור בספנות — בזעזוע בשוק הנפט בתחילת שנות השבעים. זה האט את הסחר העולמי וגרם עודף בטונאז' של האניות. לפי התחזיות, השפל ימשך עוד כשנתיים.

בינואר השנה, הוחלט על מינוי כונס־נכסים למספנות ישראל, שהן מפעל ממלכתי. המספנות צברו חובות בגודל 25 מיליון דולר (רובם לממשלה), לאחר שבמשך שנתיים וחצי (עד ספטמבר 1983) כילה המפעל עתודות בסך 32 מיליון דולר, שנצברו בתקופת הגיאות שלו, כשבנה כלי מלחמה. בחודשים שקדמו למינוי הכונס, כבר לא עמדה המספנה בתשלום השכר לעובדיה — 670 מספרם בשעתו. לרובם לא נמצאה תעסוקה, מחמת המחסור בהזמנות. משרדי הממשלה ונושים אחרים עיקלו את הכסף שיועד למפעל, והסכם הגיל לשחרר לו חומרי גלם.

איחוד עם חיל־הים

יושב־ראש מועצת המנהלים של המספנה, מרדכי ציפורי (כיום מנכ"ל הביטוח הלאומי, במסגרת המינויים הפוליטיים של השר משה קצב) התפטר לאחר ששימש בתפקיד חודשים מספר בלבד. יחד עמו התפטרו עוד כמה חברי הדירקטוריון, נציגי הציבור. גם מנכ"ל המספנה, מיכאל כהן, התפטר. הם נקטו צעד זה לאחר שהתברר סופית כי אין הממשלה (בעיקר משרדי האוצר והביטחון) מוכנים להוסיף ולתמוך במספנה, ואילו שר התעשיה והמסחר, שהמפעל באחריותו, חסרי אונים בעניין.

יש טוענים כי האמצעי היעיל ביותר לפתרון בעיית המספנות הישראלית הוא באיחוד מספנות ישראל עם מספנת חיל־הים. הולך על כך בשעתו שר התחבורה. מה גם שבמבט הבראה לעין, המוניטין הנפתי היחיד במעט, לכלי־שיט במספנה האזרחית — הוא חיל־הים ואולי גם כמה יבואנים. גם מספנת חיל־הים (העוסקת בעבודות־אחזקה שוטפות לכלי־שיט של החיל) שמספר עובדיה גדול בהרבה מעובדי מספנות ישראל, סובלת מאבטלה סמויה, אלא שתקציבה מובטח לה במסגרת משרד הביטחון, שלא היה מוכן ליטול עליו מעמסה נוספת.

עם העברתו לכונס, מונה למנכ"ל המספנה, זאב אלמוג, ששהה מפקד חיל הים. כשש שנים, הכונסים, עזרים בלום ויוסף יקותיאלי, משלמים את שכר עובדי המפעל במועדו. מספר העובדים במפעל צומצם מ־670 ל־420 בערך. העובדים שנאלצו לעזוב את המספנה היו ברובם מבין אלה שבפר זמן רב לא תרמו הרבה למפעל.

בינתיים, לא השתנה הרבה במספנה. הממשלה מוסיפה לשאת במידה לא־מעטה בהוצאות אחזקתה. נמשכת בה, על־אף ההכחשות, אבטלה סמויה. מתון שמתנות הצמצום הניכר במספר העובדים, פחתה האבטלה הסמויה במידה ניכרת. המספנה אינה עוסקת כמעט בבניית כלי־שיט וגם בתיקוני אניות אין היא מרבה לעסוק. למטרות אלו הוקם המפעל, ולא לביצוע עבודות יבשתיות.

אחזקת הברזלית

בשל היקף המספנה, אין היא מתאימה במקרים רבים לביצוע חלק מהעבודות היבשתיות. היא אף פוגעת לא במעט בפרנסתם של בתי־מלאכה לעבודות מתכת, שנועדו לעבודות כאלו. אמנם מספנות עוסקות לעיתים גם בעבודות יבשתיות, אבל הן עושות זאת בהפסקות שבין בנייה לבנייה, ולא כתעסוקה עיקרית. לאמיתו של דבר, כמה מן הגוררות שבנתה המספנה, אפשר לבנות באותה מידה של הצלחה ובהוצאות פחותות בבתי־מלאכה במפרץ חיפה.

גם בתחום תיקוני אניות ואספנתן אין המספנה רווה נחת. לפני ארבע שנים, הושקעו במספנה מכספי האוצר, 15 מיליון דולר לשיקום ולהרחבת כושר אגף התיקונים במפעל. בינתיים, בעקבות המשבר החמור שפקד גם את חברת צים, צומצמה החברה — שגם בעבר, מטעמים שונים, לא אצה תמיד למסור עבודות למספנה המקומית — את היקף התיקונים והאספנה העובדית.

ואולם תכניות יש להנהלת המספנה למכביר. בחלקן אלו תכניות שהועברו אליה מההנהלה הקודמת. כמה מהן יתממשו ומתי? אין לדעת. בימים אלה סיימה המספנה בניין מרלה לחברת דגון, הבטקס שהיה במפעל, הבטיחו שר התחבורה והמנכ"ל, כי המספנה כבר על הדרך הנלך.

עתה מסיימים במספנה בניית שתי לרשות הנמלים, עוד שתי גוררות הוזמנו על־ידי חיל הים הן בבנייה. כן בונה המספנה ספינה קטנה (קטמרן) שתופעל בכנרת. יש מגעים עם עיריית חיפה, שהמספנה תעסוק באחזקת הברזלית. המדובר במשא ומתן לבניית קרונות רכבת ליצוא.

זה שנים מספר מקוים שהצי השישי האמריקאי יזמין עבודות למפעל. ישנו הסיכוי לבניית גוף הטס"ל מדגם סער־4, שבנתה בשעתה המספנה, ללא תיאום עם משרד הביטחון. משרד זה סירב עד כה לרוכשו. אומרים שהושקעו בכלי כשמונה מיליוני דולר.

יש תכנית לבניית דוברות לחיל־הים. הדוברה היא דגם משופר של של הדיגר, (כלי אמריקאי שנבנה ב"רמתא", בבאר־שבע, חברת בת של התעשייה האווירית). עדיין מדובר בבניית סטי"לים מסוג סער־5 (דגם משופר של הרשף), ועל בניית שלוש צוללות. ואולם בלנובה ההסתבכויות עם האמריקאים סביב הלביא, והקיצוץ בסיוע־החוץ האמריקאי, ספק אם יאושר הפרויקט. מה גם שאין בישראל כוח־עבודה מקצועי לבנייה זו.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

חפצים נעלמים

אנשי המשטרה המבצעים את עבודתם השגרתית מורידים – "תופסים" בלשון המשטרה – ופריטים שונים בבתי אזרחים. מדובר בפריטים המשמשים ראיות לביצוע עבירות פליליות או שיש חשד שהושגו בעבירה, כמו רכוש גנוב וסמים. כל הפריטים הללו מאוחסנים ונשמרים ביחידות המשטרה ב"ארונות מוצגים". לעתים מוחזקים בתחנות המשטרה פריטים ששוויים עשוי להיות גבוה (מכשירים אלקטרוניים, תכשיטי זהב) — במשך חודשים ושנים. מבקר המדינה באחד מדו"חות הביקורת האחרונים שלו נדרש לעניין שמירת המוצגים במשטרה וגילה ליקויים רבים. פריטים יקרי ערך הוחזקו ללא שמירה מתאימה, ואחרים נעלמו — אבדו או נגנבו באורח מסתורי. יצוין, כי במקרים אחרים אף נעלמו כמויות סמים ששימשו ראיות במשפטים. המשטרה הודיעה בתגובה לממצאי הביקורת, כי נעשים צעדים לשיפור המצב. אך כפי שמתברר, המציאות בתחום שמירת המוצגים ביחידות המשטרה השונות אינה משביעת רצון גם כיום. בעצם ימים אלה נערכות במשטרה כמה חקירות פנימיות בקשר להיעלמות מוצגים. כמה חקירות אחרות כאלה בשנים האחרונות, לרבות מקרה של היעלמות מטילי־זהב מחדר בבניין המטה הארצי בירושלים, הסתיימו ללא תוצאות.

בפיקוד המשטרה מוטרדים מריבוי היעלמויות של מוצגים מחדרים ביחידות המשטרה ובאחרונה אף התקיים דיון בנושא זה, בהשתתפות גורמים בכירים. היעלמות המוצגים מעמידה את המשטרה במצב בלתי נעים. ראשית, המוצגים הנעלמים עלולים לפגוע במשפטים ולמנוע הרשעה של אשמים, כי באין מוצג — אין ראיה לאשמה. שנית, החשד בקשר להעלמת המוצגים נופל מטבע הדברים על השוטרים. שוטרי המוצגים מחוקים מודרים ביחידות המשטרה שבודד כלל רק שוטרים מסתובבים בהם. לנוכח המצב, הורה באחרונה מפכ"ל המשטרה לכל יחידות המשטרה לערוך בחודש אוגוסט בדיקה יסודית של כל מלאי המוצגים הנמצאים במחסני היחידות. נראה כי לאחר "ספירת המלאי" הכלל־משטרתית ועידכון רשימות המלאי יוצאו הנחיות נוספות ומחמירות לשמירה על ארונות המוצגים ביחידות המשטרה.

תפוחים רקובים

כאשר עבריין מדבר עם חברו על תפוח או אגס, למה הוא מתכוון? האם לפירות העונה או לרימוני־יד קטלניים. השאלה מה פירוש המלה "תפוחים" בעגת העולם התחתון, עלתה במשפט פלילי המתנהל בפני שופט בית משפט השלום בפתח־תקווה שלי סימן. הנאשמים שמשון רעבול ואמנון עובד מואשמים בכתב האישום כי על רקע סכסוך הקשור לסחר בסמים, הם קשרו קשר להשליך רימון על אחד בשם יובל מרהלה, הידוע כסוחר סמים. על־פי כתב האישום, המתבסס בין השאר על הקלטות־סתר של שיחות טלפון שעשתה המשטרה, סיכמו שני הנאשמים שאמנון עובד יתן רימון המצוי ברשותו לשמשון רעבול, כדי שזה יזרוק אותו על יובל מרהלה. השניים לא ידעו כי המשטרה מאזינה לשיחות הטלפון שלהם וחושפת את הקשר. הם נעצרו עוד לפני שביצעו את זממם.

במהלך המשפט הנמצא בעיצומו, נפתח צוהר לעולמם של העבריינים וסוחרי הסמים ודרכי המלחמה של המשטרה בהם. אחת השאלות המרכזיות שנדונו בישיבות האחרונות היתה למה התכוון הנאשם רעבול כאשר בשיחת טלפון עם הנאשם אמנון עובד, לאחר שהביע את זעמו על יובל מרהלה, שלדבריו איים עליו בנשק, אמר לעובד: "אני יגלגל לו (למרהלה) תפוח לשמה". אחרי שהבטיח כי ברגע שישיג "תפוח" יבצע את תוכניתו, הפתיע אותו חברו עובד באומרו "אני יכול לארגן לך תפוח... יש (לי) ביד". רעבול סיכם בשיחה הטלפונית עם עובד שהוא בא לקחת את "התפוח", אך העסקה לא יצאה אל הפועל בגלל התערבות המשטרה.

כדי לשכנע את בית־המשפט ש"תפוח" משמעו בעגה העבריינית רימון־יד, העלתה על דוכן העדים השוטר רפי בר דוד מהלשכה למודיעין ובילוש של מחוז השרון של המשטרה. הוא סיפר כי כאשר הובא מאיר אלמליח — עד תביעה במשפט — למקום שבו הוסתר אקדח ורימון־יד, השתמש במילה "תפוח" בהתכוונו לרימון. "אני מכיר את הסלנג העברייני ויודע שמשתמשים במילה 'תפוח' כאשר הכוונה לרימון. גם אלמליח אישר שהרבה קוראים לזה (לרימון) 'תפוח' ושיש תפוח ויש אגס", העיד איש המשטרה.

על עולמם של סוחרי הסמים ועל בעיותיהם ניתן היה ללמוד מעדותו של העבריין שהיה לסוכן משטרתי ולעד תביעה מרכזי, מאיר אלמליח. הוא נעצר על־ידי המשטרה יחד עם סוחר הסמים יובל מרהלה ואדם נוסף כשברשותם סמים. בחודש מרס זמן קצר לאחר מעצרו הוצע לאלמליח להיות סוכן משטרתי, לקנות נשק וסמים מעבריינים ולהסגירם למשטרה. זאת תמורת ביטול כתב האישום נגדו. אלמליח חתם על הסכם עם המשטרה וקיבל מקציני המודיעין שלה רשימה של 17 אנשים, "יעדים מודיעיניים", באזור פתח־תקווה והשרון שאותם היה אמור "להפיל בפח" ולאסוף ראיות נגדם בתיאום עם המשטרה. הוא התחייב למסור את הסמים והנשק שיקנה לידי המשטרה בהקדם האפשרי. כחלק מהעיסקה עם המשטרה מסר עדויות גם בפרשת הסכסוך בין רעבול לבין מרהלה וקשירת הקשר לזריקת הרימון על מרהלה.

בעדותו בבית־המשפט סיפר אלמליח על עסקי הסמים וגילה כי היה שומר ראשו של סוחר הסמים יובל מרהלה: "מרהלה היה סוחר סמים. אני הייתי ישן אצלו בבית. התפקיד שלי היה להגן עליו שלא יעשו לו בעיות, שלא יקחו לו חומר. איך עשיתי את זה — מכירים אותי שאני לא עושה חשבון לאף אחד ועושים לי כבוד. שמרתי עליו על־ידי זה שגרתי אצלו. בשביל זה הביא אותי לדירה שלו. כשהייתי אצל יובל מרהלה הייתי לוקח סמים. פעם כן, פעם לא. אני לא נרקומן".

מסתבר שכדי להיות גובה חובות של סוחר סמים אפשר גם להיות אנאלפבית. העד מאיר אלמליח העיד על עצמו: "אני לא יודע לקרוא. נכון הייתי צריך לגבות חובות מאנשים. אני יודע איך. אני הולך לבן אדם, שואל אותו מה כתוב (בפתק). אומר (לי) — יצחק ג'וג'ו, ואני הולך ליצחק ג'וג'ו (לגבות את החוב). לא יודע של מי החובות (הרשומים בפתק)".

זה פן אחד של עולם הסמים בישראל. אמנם העוסקים בהפצת הסמים בארץ אינם "סוכנים". אבל גם אלה פגיעתם רעה.

מה על הכושר הגופני

הבלשים סטרסקי והאץ' או המפסי ומייקפיס ממותחני הטלוויזיה נושאים קילומטרים ומטפסים במדרגות של הביקורות בקלילות רבה. בסוף המאמץ, שכמעט אינו נראה עליהם, יש להם אפילו כוח ל"ראש" לפלוט איזו בדיחה. ה"מקבילים" לבלשי הטלוויזיה במשטרת ישראל הם אנשי הבילוש של היחידות המרכזיות — "מרודניקים" בלשון העם. גם הם נאלצים לעבור מרחקים גדולים בריצה מטורפת אחרי חשודים, לטפס במדרגות ולבצע לעתים "קפיצות קרב" מעל גדרות כדי לשים יד על עבריין שמנסה לברוח מהם. אבל מסתבר שבמציאות לא כל־כך קל לבצע את המבצעים הנראים בטלוויזיה.

בגליונו האחרון של ביטאון המשטרה "מראות", במדור "זווית אישית" תחת הכותרת "דרושה פעילות גופנית", כותב רס"ל דן רובין מיחידת הבילוש של מרחב דן על הכושר הגופני של השוטרים. "ברצוני להתייחס לנושא חשוב מאוד הבא לידי ביטוי יומיומי במהלך עבודתו של השוטר, אך אינו זוכה להכרה הדרושה", כותב רס"ל רובין. "זהו נושא הכושר הגופני. לא אחת אנו נתקלים בצורך לרדוף אחרי חשוד נמלט או לטפס על פני מדרגות רבות של בניין מגורים רב־קומות. פעולות כאלה מצריכות כושר גופני. התנשפות, הקשיים בהסדרת הנשימה ופעימות הלב החזקות המאיימות לפרוץ את חזנו בעת מאמץ גופני, יש בהם כדי להדליק נורה אדומה אצל כל שוטר.

"מענה למצב זה הוא הפעילות הגופנית. לאחרונה הוחלה מחלקת ההדרכה למשוך יחידות משטרה אל מתקן האימונים ב"בסכים" (בית־הספר לכושר מבצעי של המשטרה), שם ממתינים מדריכים מיומנים המעניקים לשוטרים במסגרת יום פעילות מרוכז, על קצה המזלג, משהו מן העיסוק הגופני: קרב מגע, ירי ומשחק ספורט. אולם בזאת לא די. ראה את השוטרים השבים מיום מרוכז כזה, ביום שלמחרת, כולם מכווצים, מתוחים וכואבים. ללמדנו כי העיסוק הגופני חשוב לחידוש מערכות הגוף, לחיזוק שרירים ולהגדלת סיבולת לב־ריאה. אך חשובה מכל היא ההכרה, ההבנה, ההתייחסות, המודעות והגישה הבריאה ורצונו של כל אחד מאיתנו להיות חזק, בריא ואיתן".

עד כאן דבריו של איש הבילוש רובין. ולמרות הכל לא מומלץ לעבריינים לנסות ולהתגרות במזל ולברוח מבלשי משטרה המבקשים לעצרם. לבלשים יש גם אמצעים אחרים לעצור חשודים, ולא תמיד העניין מסתיים בכי טוב.

מי יתעש את ירושלים?

מאת עדנה אירידור

החברה הכלכלית לירושלים תיאלץ למכור 30% ממניותיה לציבור, כמוצא של אין־ברירה, כדי למנוע את סגירתה

הרשויות הממשלתיות טוענות כי ניתן להסתדר בלי החברה הכלכלית לירושלים. תעשייני ירושלים שנעזרו בה בעבר, ומוקמים כיום במבנים שהקימה, אומרים כי כיום החברה מעכבת את התעשייה בעיר. אך כנגדם טוענים חברי הדירקטוריון של החברה הכלכלית, כי רק חברה עם הון צבורי יכולה לקבל על עצמה את התפקיד של פיתוח תשתית באזורי התעשייה שמסביב לבירה. אזורים שהוכח כי הון פרטי אינו מגיע אליהם.

על תרומתה של החברה הכלכלית בעבר לתיעוש ירושלים אין עוררין. מאז הוקמה לפני 40 שנה השלימה החברה בניית 600 אלף מ"ר מבנים באזורי תעשיה בגבעת־שאול, בתלפיות, ברוממה ובמלחה־עטרות. נכסיה כ־80 מיליון דולרים.

במהלך השנים נמכרו 350 אלף מ"ר ליזמים פרטיים, המאכלסים אותם כיום, וכ־250 אלף מ"ר מושכרים בשכירות חודשית לכ־3000 תעשיינים, בעלי בתי מלאכה ומוסדים. תוכנית החומש של החברה לשנים 1985—1990 היא להכשיר 2400 מ"ר למבני תעשייה בעטרות ובמישור־אדומים ולתעשיות עתירות מדע במלחה־טל ובמבשרת־ציון.

פעילות החברה ב־1986 מתמקדת בקריית התעשיות במישור־אדומים ובקריית תעשיות המדע בהר־חוצבים. באתר זה הושלמו עד כה 30 אלף מ"ר ובתהליכי בנייה נמצאים עוד 23 אלף מ"ר. החברה פועלת באתרים אלה בפיתוח תשתית כבישים, מערכות ביוב, תיעול, חשמל ושלטון.

כיום נכון דירקטוריון החברה "לבלוע" את ההצעה שהוצעה לפני שבועות מספר על שולחן ועדת שרים לענייני כלכלה: למכור 30% ממניותיה לציבור. הם נכונים להתייחס לכך כאל מוצא של "אין ברירה". העיקר שהחברה לא תיסגר. בדירקטוריון אומרים: "לא ייתכן לחסל זרוע־ביצוע ממשלתית כדי שאחר כך יצטרכו למצוא גוף אחר שיעסוק בתעסוקה וביצירה".

תנופה מ־1976

החלטת הממשלה מ־1976 להעניק לתעשיות עתירות המדע שהוקמו בירושלים מעמד של מפעל מאושר באזור פיתוח א', הביאה לירושלים שורה של מפעלי תעשיה, רובם בתחום האלקטרוניקה. ביניהם אינטל (ב־1980), תדיראן ופייסקו (ב־1983), לוז, דיג'יטל, ג'נרל ביקייב (ב־1984) ואחרים. מפעלים נוספים שעומדים לקום באזור הם מקור ביוטיקלים וכתר פלסטיק. טבע הרחיבה באחרונה את מפעלה בירושלים. יש באזור גם מפעלים של התעשייה הצבאית והאווירית ולאחרונה שני מפעלי תעשייה בעיר. מ"מ מנכ"ל משרד התעשייה, יורם בלזובסקי, קובע כי "בירושלים בגלל אופיה הקדוש לא ניתן להקים תעשיות מזהמות, שמצריכות שטחים ותהליכים גדולים".

עם סיום תקופת ההקפאה של שכר דירה בינואר השנה, העלתה החברה את דמי השכירות למפעלים כדי לשמור על תשואה שנתית של 6%—8% להונה. התעשיינים הקימו קול זעקה. מנכ"ל התאחדות התעשיינים פנה לשר התעשייה והמסחר ודרש להוריד מיד את שיעור דמי השכירות כדי שלא לגרום לעליית מחירים. שר התעשייה שמצא עצמו במלכוד בין שמירה על רווחיות החברה שבאחריותו לבין שמירה על "רווחיות התעשייה", הורה לחברה להפחית את דמי השכירות לתעשיות ולהשאירם קבועים עד 31 במרס 1987.

אך אין זה מספק את התעשיינים. הם רוצים בהעברת תיעוש העיר לידי יזמים פרטיים, משום שלדעתם, התעשייה בעיר תצא נשכרת מכך שכוחות השוק של היצע וביקוש יתכננו ליזמים פרטיים את הפעילות. מה גם, שמטרת הקמתה של החברה הכלכלית, סיוע לזיוזים הכלכליים בעיר, אינה תואמת עוד את צורכי תיעוש העיר בשנות התשעים.

משרד התעשייה מסתייג

המדיניות של משרד התעשייה והמסחר לטווח ארוך היא מתן עדיפות לפיתוח תעשיות עתירות ידע בעיר ובאזורים הסובבים אותה. יש כיום תוכניות להקים קריות מדע במבשרת־ציון, בפסגת של הר הצופים. אלה עדיין תוכניות־מגירה, בגלל מחסור בתקציבים ממשלתיים, ולמשרד התעשייה אין התנגדות שהחברה הכלכלית תמשיך בשימוש אם יזרום אליה הון פרטי. על המשרד מופעל לחץ פוליטי לא לסגור את החברה, אך מאחר שבמשרד אין רואים את נחיצותה, הם נכונים להתפשר על הפיכתה לחברה בת של מבני תעשייה, שהיא חברה ממשלתית המתמחה בהכשרת תנאים לפיתוח אזורי תעשייה בישובי פיתוח.

הקמת מבנים לתעשייה מתמקדת כיום בירושלים בשני אזורים: מישור אדומים ועטרות. אזורים אלה נחשבים נוחתים מאחר שהם מרוחקים מן העיר ומיועדים, בין השאר, לאכלוס תעשיות עתירות עבודה. הביקוש למבני תעשייה באזורים אלה יורד. אך שיעור השכירות נמוך כיום שם בהשוואה לאזור תלפיות או גבעת־שאול.

אכלוס־ביניים בקמפוסים

לנוכח הסתייגותו של משרד התעשייה והמסחר מהמשך פיתוחם של אזורי מלאכה והמסחר בהון ציבורי, עובר המשך ההשקעות בבניית מרכזים מסחריים ואזורי מלאכה בתלפיות ובגבעת־שאול לידי יזמים פרטיים. החברה הכלכלית עשתה מיוזמתה "עסקת קומבינציה" עם שני יזמים פרטיים, הקבלנים האחים ישראלי ונציגי חברת "נירג'סי להשקעות" בישראל. שני יזמים אלה מתכוונים לבנות על קרקעות שקיבלו מהחברה הכלכלית שורה של מבני תעשייה ולהרחיב מבנים קיימים להשכרה או למכירה. "עסקת קומבינציה" אחרת עשתה העירייה עם סולל בונה. סולל בונה קיבל קרקע מהעירייה בגבעת־שאול כדי לבנות במקום, בשותפות עם יזמים פרטיים, מבני מלאכה, תעשייה קלה ומסחר. שתי עסקות אלה מלמדות על כרסום במעמדה של החברה הכלכלית עוד בטרם נגזר גורלה על־ידי ועדת שרים.

עיריית ירושלים מצידה חותרת להרחיב את הפעילות הכלכלית בעיר. בעירייה הוקמו חמש ועדות שתפקידן לבדוק ולהמליץ על שיפור תדמית כלכלית, עידוד השקעות, פיתוח קמפוסים לתעשיות עתירות מדע, ויסות כוח אדם לתעשייה ותעסוקת ויזרדים. בוועדה המשותפת לעירייה ולאוניברסיטה העברית גובשה תוכנית להקמת קמפוסים לתעשיות עתירות מדע, ברוח פרויקט "תמר" בגליל. הכוונה היא להקים במסגרת האוניברסיטה בהר־הצופים מבנים להשכרה לתעשיות עתירות־מדע בראשית דרכן, כדי לאכלסן לתקופה של שנה־שנתיים עד שיתבססו ויעברו למבנה קבוע באחת מקריות התעשייה המתוכננות. התוכנית נרקמת לאור הצלחתו של פרויקט "נייתן הפרק" בהר־הצופים שהוקם בשיתוף עם האוניברסיטה העברית.

חבר מועצת העיר המחזיק בתיק הכלכלה בעירייה, אבנר פרץ, שהוא גם יו"ר התאחדות התעשיינים בעיר טוען, כי בתנאים השוררים כיום בירושלים יהיה קשה לשכנע תעשיות גדולות להתמקם בבירה, בגלל היעדר תשתית מתאימה, והמחסור החמור בכוח־אדם מקצועי. לכן, קובע פרץ, יש לעודד הקמת מפעלים קטנים ולתת להם אפשרות של אכלוס־ביניים בקמפוסים באוניברסיטה.

התאחדות התעשיינים בעיר דורשת מן העירייה כי המשך פיתוח התעשייה בעיר ייעשה על־ידי מדיניות עירונית ולא על־ידי תכתיבים ממשלתיים. הם לוחצים להקים חברה עירונית, שחלקם של התעשיינים בה יהיה לפחות 50%. התעשיינים שואבים עידוד לדרישתם מהמלצות ועדת קוברסקי, ועדה שהקים הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים. ממצאי הוועדה מורים, כי המשך הפיתוח והתיעוש חייב להיעשות על־פי מדיניות עירונית.

על השאלה מי ימשיך לתעש את ירושלים, מתקשים עדיין לענות במשרד התעשייה והמסחר ובעירייה. לכל הגורמים — הממשלתי, העירוני והתעשייתי — ברור כי צריך לקום גוף בלתי תלוי שיוזם, יפתח וידאג למימון. לירושלים יש יתרונות משלה, שעשויים למשוך תעשיות מתוחכמות להתמקם בה. אולם נראה שהדיונים על גורלה של החברה הכלכלית במשרדים הכלכליים ובעירייה באים כיום במקום החלטות מעשיות לעידוד התעשייה בעיר.

צדקה מתחילה בבית

מאת לוראן זאקשיני

מיוחד ל"הארץ"

Le Monde

למרות הגינויים החוזרים נגד דרום־אפריקה, רוב מדינות היבשת ממשיכות לקיים יחסי מסחר מחתרתיים פחות־או־יותר עם פרטוריה

מטוס הבואינג כבצע לבן בוהק, ללא כל מספרים או סימני זיהוי, נסע על המסלול ונעצר בסופו מחוץ לטווח המבטים, באיזור שמור בידי גדודות אנשי משטרה. תמונות דומות מתרחשות לעתים קרובות יותר או פחות בליברוויל שבגבון, בקינשאסה שבזאיר, בבאנגווי שברפובליקה המרכז־אפריקאית, בניירובי שבקניה, במוגאדישו שבסומאליה. אם מטוסים מסתוריים אלה, אתם, לוקחים מטענים, ואם חניות הביניים שלהם אינן מתפרסמות, הרי זה משום שהם שייכים לצי של סאות אפריקן איירווייס (סאא"א), חברת התעופה הלאומית של דרום־אפריקה.

בוועידה הבין־לאומית על האפרטהייד, שהיתה בפאריס ביוני, אמר נשיא סנגאל, עבדו דיוף, שכאשר המדובר ביחסים מסחריים עם פרטוריה, מדינות אפריקה אינן "מעל לכל דופי". באורח בוטה יותר, אמר באוגוסט 1984 לואיס נגל, סגן שר־החוץ הדרום־אפריקאי: "כל מדינות אפריקה, חוץ מארבע, סוחרות עם דרום־אפריקה". עם זאת, שום נתון, שום סטטיסטיקה, שום הוכחה לא העלו מעולם במגע לסחר זה השואל־למטבה בין מדינת האפרטהייד והמדינות האפריקאיות השוכנות מצפון לאפריקה הדרומית.

איכזור ההתהדרות נגד האפרטהייד, שהשמיעו כמה נשיאים אפריקאים המקיימים סחר פורה עם המשטר הגזעני, יהיה ללא ספק מייגע. מאז ומתמיד היתה מין הסכמה באפריקה וכל אחד נמנע מלגנות את יחסי הזולת של שכנו, לבל יואשם בתורו.

הנה לפתע פתאום, דווקא בתקופת כהונתו של דיוף בראש הארגון לאחדות אפריקה, החלו הדברים להשתנות. בוועידת הפסגה האחרונה של הארגון הדהדו כמה קולות לגנות את הצביעות שבהקשת סירובן של כמה מדינות מערביות להטיל עיצומים כלכליים על פרטוריה, בעוד מדינות מסוימות באפריקה מרוויחות מן הסחר הדרום אפריקאי. סאסו נגסו, נשיא קונגו והיו"ר החדש בפועל של הארגון הכלל־אפריקאי, קרא לאפריקאים "לשמור את הכבוד שלהם" על ידי ניתוק היחסים "הגלויים או החשאיים" עם דרום אפריקה.

היהלומים מזאיר

מטוסי סאא"א (שהלוכה איננו רשאים לנסוע מעל למדינות אפריקה) נוחתים בדרגע גם בסאל, באי קייפ ורדה. גם בנמל־התעופה הבין־לאומי אמילקאר קברל, שהוקם במימון דרום־אפריקאי, מביא למדינה חלק ניכר ממשאביה בצורת רשיונות מעבר. פראיה, הבירה, משמשת מושב לפגישות חשאיות בין ממשלות אנגולה ודרום־אפריקה. מלבד קזירה — ואיך הוא־שבוב הן המדינות היחידות המקיימות יחסים שולחים וכלכליים עם דרום־אפריקה. נשיא חוף השנהב, הופואה בואני, שר את שבחי הדיאלוג עם פרטוריה ולחיצת היד שלו, בספטמבר 81, עם יוהנס פורסטר, אז ראש ממשלת דרום־אפריקה, התפרסמה מאז. ואם מדובר בקינשאסה, הדרום־אפריקאים אוהבים להזכיר ש־57 אחוז מהיבוא הזאירי עוברים דרך נמלי ארצם. ואשר ליצוא — 45 אחוז מהנחושת (85 אחוז מרווחי היצוא של זאיר), 60 אחוז מהאבץ והבדיל ו־40 אחוז מהקובלט של זאיר עוברים אף הם בנמלי דרום־אפריקה.

מיום שמסילת־הברזל בבנגואלה, החוצה את אנגולה עד נמל לוביטו, אינה בשימוש בשל הקרבות בין הממשלה ליוניט"ה, המקבלת מימון דרום־אפריקאי — משאביה העיקריים של זאיר, המגיעים ממחוז המכרות העשיר שאבה, נתונים לחסדי דרום־אפריקה. זאיר, ספקית היהלומים הראשונה בעולם, חידשה ב־10 באוגוסט 1985 חוזה בן שלושים עם חברת בריטמונד (המבטיחה לחברה זו מונופולין מוחלטים כמעט על שיווק היהלומים הזאיריים. בריטמונד היא סניף של החברה הדרום־אפריקאית דה בירס (קבוצה אנגלו־אמריקאית) האוחזת בעצמה ב־80 אחוז מייצור היהלומים העולמי.

גם ברפובליקה המרכז־אפריקאית אוחזים דרום־אפריקאים לייצוא חלק ניכר מתפוקת היהלומים (לפחות אלה שאינם מוברחים) בטרם יעברו ליטוש בידי היהלומנים הבלגים (באנטוורפן) או הישראלים. ואילו החברה האנגולית "לה דיאמאנג" פורקה ב־20 ביולי והוחלפה בחברה אחרת, שאין לגורמים זרים (בעיקר הדרום־אפריקאים) דריסת רגל בה.

ב־1971 גינה נשיא מאלאווי — המדינה היחידה המקיימת מאז 1966 יחסים דיפלומטיים עם פרטוריה — קאמוזו באנדה, שביקר אז ביקור רשמי בדרום־אפריקה, את "המנקים את מצפונם על־ידי הצבעה בעד החלטות נגד פרטוריה אבל בטנם מלאה בבשר דרום־אפריקאי". היה בסיס לדבריו. מטוסי דרום־אפריקה אכן נושאים, בין שאר מוצרי מזון, גם בשר. בגינאה המשוונית, הקימו דרום־אפריקאים חוות גידול ענקית לפרות. ברוב הערים הגדולות באפריקה, בין השאר בבראזאוויל, דאקר, ואהלה, לאגוס, לומה או קמפאלה, אפשר למצוא בשוקים מוצרים דרום־אפריקאיים. לפני שנים אחדות עדיין הופיעו המלים "תוצרת דרום־אפריקה" על הלגיות, הקע, "פירות, כף התקווה הטובה" המהדורה לאירוע. ושאת־ההכרזה הבין־לאומית נגד הלימונים התפוזים של "האפרטהייד", קשה יותר למצוא את המוצרים הדרום־אפריקאים.

ביקורו של בותה

בדצמבר 1984 עשה שר החוץ של דרום אפריקה, "פיק" בותה, מסע מבצע במזרח אפריקה. רק ביקורו בסומאליה קיבל אישור רשמי. שלטונות קניה, למשל, הכחישו את דבר הביקור אצלם. בסומאליה, האיש שניהל את דרך השיח החשאי (המסחרי והצבאי) עם פרטוריה, היה הסגן הראשון של הנשיא, הגנרל עלי מוחמד סאמטאר. במאי 1984 הוא ביקר בדרום־אפריקה.

ביקורו של בותה באיים הקומוריים, בין ה־21 ל־23 בדצמבר אותה שנה, לא עבר בלא לעורר תשומת לב. הוא ירד במטוסו מסוג מיסטר־50, ללא סימני זיהוי, ונראה כמה פעמים בחברת שכיר־החרב הידוע לשימצה, בוב דנארד, שכינויו מוסטאפה אלמאג'יד, הבוס של משמר הנשיא עבדאללה, העובד בשירותו ובמימונה של דרום־אפריקה. בוב דנארד, שהיה מקורב זמן רב לנשיא גאבון, מחלק את זמנו בין פרטוריה ומורוני, ובכמה שכירי חרב בפיקודו שגוררו לדרום־אפריקה, ב־1984, להכשרה צבאית בביזות המלחמה קומנדו. אף כי היחסים בין פרטוריה ואיי סיישל עוינים פחות, איים אלה תלויים בדרום־אפריקה לאספקה, בכל הקשור למסחר. בתקציב האיים תופסת מקום חשוב הבשורת התיירות של מעבר כאות תיירים דרום־אפריקאים מדי שנה.

לעתים דרום־אפריקה היא מוקד משיכה לאוכלוסיות אפריקאיות שאינן יכולות להיחלץ ממצוקתן. לפני כמה שנים התקשתה גאנה למנוע מעבר אורחים לדרום־אפריקה, כדי למצוא בה עבודה כלשהי, בעיקר ב"איזור המולדת" טראנסקיי.

קשרים כלכליים ופוליטיים אלה של מדינות אפריקה עם פרטוריה מלמדים בעיקר על כישלון המאמצים לקדם סחר בין אפריקאים. אם סחר זה שיעורו חמישה אחוזים בלבד מסך כל החילופים המסחריים, הרי זה בעיקר בגלל היעדרם המוחלט כמעט של נתיבי תחבורה ביבשת. בשל הדינמיות של התעשייה הדרום־אפריקאית והצאות הייצור התבוכות שלה, מדינות אפריקה יכולות איפוא למצוא סיבות להסביר את העמקת המסחר עם מדינת האויב. למרות חוסר העקביות הפוליטית, המזכיר בפועל של ועידת השחרור של הארגון לאחדות אפריקה, הגנרל האשים מבאבה, סיכם בוועידה האחרונה באדיס אבבה את המצב במלים אלה: "צדקה מתחילה בבית".

דיזנגוף סנטר על המפה

מאת חיים הנדוורקר

לאחר שנים של קיפאון, משגשג המרכז המסחרי הגדול בתל־אביב

מעולם לא היה דיזנגוף סנטר בתל־אביב כה המה. אחרי שמשך שבע שנים נראה היה כי אחד ממרכזי הקניות הגדולים בארץ אינו מצליח למשוך אליו קהל — בא המהפך.

כמה סיורים במקום בימים האחרונים, גילו כי המרכז הפך להיות מוקד משיכה לרבבות מבוגרים וילדים. מפלט צבעוני וקריר בימי הקיץ החמים. מרבית השטחים המסחריים של פרויקט הענק תפוסים ומתפקדים. את מחירי השכירות העלו בכשליש, ל־30 דולר למ"ר. הביטוי המוחשי ביותר לפעילות במקום, היא העובדה שמדי יום מפנים מכאן אשפה בשתי מכולות ענק, בחודש משתמשים בו במיליון קונים בשנה.

אריה פילץ, היזם העומד מאחורי הפרוייקט, יכול לנשום היום לרווחה. פילץ הקשיש—צעיר שבע לא מעט מרורים. עכשיו אין הוא מתכוון לקפוא על השמרים. בימים אלה הוא מתכנן השקעה של מיליון דולר בהשלמת חלקים בקומה התחתונה של הדיזנגוף סנטר, ועוד שבעה מיליוני דולר בהקמת בניין בן 14 קומות מעל המשביר לצרכן. מבנה זה יועד למשרדים או למגורים בשטח של 9,000 מ"ר. היעוד המדויק ייקבע בסקר שייערך בקרוב. הפעם לא נראה שפילץ יוותר על ביצוע חלק זה של הפרוייקט. בעבר, על רקע הקשיים בפיתוח הפרוייקט המסחרי של ה"סנטר", הוא העדיף למכור לחברת "אמרים" את הזכות להקים את מגדל המגורים מעל הדיזנגוף סנטר. לימים התברר, כי מבנה המגורים הפך מכרה־זהב לבונה. האם הוא מצטער על שמכר את הזכות לבנות? "אני אף פעם לא מצטער על מה שאני עושה", עונה פילץ ומוסיף — "זה שהם עשו עסק טוב זה גם נכון". כיום, תכניתו של פילץ לבנות את המגדל השני בשיתוף "אמרים" ושיכון עובדים.

כ־200 מיליון דולר הושקעו עד היום בדיזנגוף סנטר. סך הכל יש כאן 46 אלף מ"ר שטח מסחרי. יותר מ־300 חנויות ומשרדים. לאור גודל ההשקעה, אפשר להבין ללבו של פילץ שרשם לזכותו פרוייקטים נוסח בית אל על, התיאטרון הקאמרי, בית הוד רפנה, ולחתכנו את פרויקט התחנה המרכזית החדשה. "לפעמים ישבתי עם עצמי ולא הבנתי מה קורה כאן. יש כאן מיזוג אוויר בקיץ, חימום בחורף, יש חנייה בשפע, והמקום יפה ונקי. בתל־אביב אנשים לא חיים בג'ונגל. הם יודעים להעריך בניין יפה ואסתטי". אך ההצלחה בוששה לבוא.

דומה, כי הגורמים שהביאו לגל המבקרים הגדול בעת האחרונה נעוצים בפתיחתם של בתי־הקולנוע דיזנגוף 1 ב־3 ו־4, שהצטרפו אל אחיהם לב 1 ו־2. לכך יש להוסיף את פתיחתם של בתי־אוכל רבים ומוזיקה בנוסח אמב — אם כי פחות יומרנית — בחלק התנופה פחות של הפרוייקט. כמו־כן נתנו אותותיהם השתפרות המצב הכלכלי והתנופה הגדולה.

את אי־הצלחתו של הדיזנגוף סנטר בשנים הראשונות יש לזקוף להורבתם של גורמים מספר. נראה, כי ציבור הקונים בישראל לא התרגל דיו לקנות במרכזים מסחריים בנוסח ה"מול" האמריקאי. מבחינה זו נראה כי הדיזנגוף סנטר הקדים את זמנו. ואולי היה הראשון שהניע את הציבור לבוא למרכזי קניות מגוון, ממוזג ונאה. שר שלום שירן, מנכ"ל חברת "קניות", שיזמה, בנתה ומפעילה את קניון איילון, משוכנע כי הקניון הביא לשינוי בדפוסי הצריכה ותרם במוקד של דבר לפיתוח התרבות הצרכנית בכיוון ה"מולים", דבר שהשפיע לטובה על הדיזנגוף סנטר. אנשי הדיזנגוף סנטר סבורים שדווקא הם היו מחנכי הציבור. כך או אחרת, שגשוגם של הקניון והדיזנגוף סנטר חל פחות או יותר במקביל.

הדיזנגוף סנטר נפתח בצורה הדרגתית. הדבר יצר תחושה של ריק. חלק ניכר מהחנויות נמכרו לאנשים, שחלקם, כלל לא התכוונו לפתוח במקום עסק אלא ראו בחנות השקעה. חלק רכשו חנויות ונסעו לחו"ל. חנות סגורה היא תרכבית למרכז מסחרי, הצריך להיות תוסס ומלא־חיים. במשך הזמן עברו בעלי הדיזנגוף סנטר יותר ויותר לדרך המקובלת יותר בעולם — השכרה. בשיטה זו יש לבעלי המרכז יותר שליטה על אופי החנויות, והם יכולים לשמור על גיוון רב בתחומי המסחר ולסלק גורמים המחזיקים בחנויות לצרכים ספקולטיביים. למרות בקשותינו, לא הצלחנו לקבל נתון מוסמך מפילץ באשר לאחוז החנויות המושכרות ואחוז החנויות שנמכרו.

לב דיזנגוף: צבעוני וקריר

הדיזנגוף סנטר לא נעדר שגיאות מקצועיות אחרות. ה"מול" בנוי בדרך־כלל כמבנה סגור מכל הכיוונים, כאשר הכניסות לחנויות השונות הן מכיוון פנים ה"מול". בדיזנגוף סנטר לא־מעט חנויות הן בעלות כניסות חיצוניות, וכך מאבד הסנטר לקוחות שהן יכולים להיכנס "באותו סיבוב" לחנויות אחרות. מצב זה גורם לבני החנות התחושה בדיזנגוף סנטר — המשביר לצרכן. כל־כך זה מרכז מטבע הדברים, את מירב הלקוחות. ואולם חלק לא מבוטל מהם אינו ממשיך לתוך ה"סנטר" אלא יוצא חזרה לרחוב דיזנגוף.

פילץ סבור, עם זאת, כי עתה עלה ה"סנטר" על דרך המלך. מעתה יהא עליו לבחון את הנעשה במקום כדי למנוע התפתויות של אנשים. ואולם גורמים המעורים בתחום זה אינם מוציאים מכלל אפשרות התרחשותו בעתיד של תהליך המוקי את רחוב דיזנגוף, כלומר הפיתוח של האיזור המסחרי באופן של ריבוי מולות על חשבון חנויות אחרות. זאת בתוצאה בלתי־נמנעת מן העובדה, שלדבר ניכר מהחנויות אינו נמצא בבעלות היזמים אלא בידיים פרטיות. פילץ משוכנע כי תהליך כזה לא יתרחש וזאת משום שבחוזה הרכישה קיימים סעיפים המונעים זאת.

רוטציה איטלקית

מאת הולדה ליברנומה

פירנצה

בטינו קראקסי ששגה בחישוביו יחלק את השלטון עם ג'וליו אנדריאוטי

בסוף השבוע הראשון בחודש אוגוסט הביעו שני בתי הפרלמנט האיטלקי את אמונם בממשלתו השנייה של בטינו קראקסי, אחרי 40 ימי משבר. חמש המפלגות החברות בממשלה השתתפו גם בקודמת: הדמוקרטים (13 מיליון מצביעים בבחירות ב־1983); הסוציאליסטים, מפלגתו של קראקסי (4 מיליוני מצביעים); הרפובליקאים, הסוציאל־דמוקרטים והליברלים (4 מיליונים יחדיו). מפלגות אלה מרכיבות כמעט את כל הקואליציות בממשלות איטליה מאז ראשית שנות ה־60. גם רשימת השרים כמעט זהה ונשארו במשרדיהם כל השרים שהחזיקו בעמדות־מפתח. די להזכיר את שר החוץ הדמוקרטי ג'וליו אנדריאוטי ואת שר ההגנה הרפובליקאי ג'יובני ספאדוליני, את שר הפנים הדמוקרטי אוסקר סקאלפארו ואת שר האוצר, דמוקרטי גם הוא, גוריה. שינויים נרחבים יותר ברשימת 61 סגני השרים לא ישפיעו במידה ניכרת על ניהול עניני המדינה. הקו האחיד את אשיף ואת ארצות עיב העמדות והרגיל בשמירת "גשרים פתוחים" גם עם מדינות ערב, נשאר בעינו.

לכאורה אין חידוש תחת שמשה הלוהטת של רומא. קראקסי שממשלתו היתה הראשונה לשבור את שיא משך כהונתה של ממשלה, חזר לעמוד בראשה, למרות היותו נציג מפלגה קטנה יחסית. אך למעשה לא כך הוא. המשבר פרץ ב־26 ביוני עם התפטרות קראקסי בעקבות הצבעה חשאית בפרלמנט נגד הצעת חוק תקציבית. הברירה היתה בידי ראש הממשלה לחזור לפרלמנט ולדרוש הצבעת אמון (שהיא גלויה) על אותה הצעה, כפי שעשה ב־50 מקרים קודמים, בדיוק כזה שבהצבעה שנית יזכה ברוב. אולם הוא העדיף עימות גלוי ומלא עם מפלגת הרוב הדמוקרטית, כדי למנוע הישנות מקרים דומים בפרלמנט, כדי להבטיח תמיכה בהצעת החוק ובעיקר לחזק את מעמדו. מבט שמהלים לפי שיקול־דעתו פתי יעזב את בניין הממשלה, אף שכבר הודיע בפומבי כי ברצונו לחזור לעסוק בענייני מפלגתו בסוף מרס הבא לקראת ועידתה הארצית ושנה לפני הבחירות.

מו"מ מייגע

ככל הנראה סבר שהנשיא יבקש לחזור לפרלמנט ולדרוש הצבעת אמון, כפי שעשו בעבר נשיאים אחרים. אך קראקסי טעה: קוסיגה הטיל את תפקיד הקמת הממשלה החדשה על מזכיר מפלגת הרוב ג'וליו אנדריאוטי, שנכשל במאמציו עקב סירובה הבוהל של המפלגה הסוציאליסטית להשתתף בממשלה. משא ומתן מייגע בין שתי המפלגות הגדולות של הקואליציה, על רקע סירובן של המפלגות הקטנות לבחירות כלליות מוקדמות וגם לקואליציה במתכונת שונה, הוליד הסכם הפשרה, הראשון מסוגו בתולדות הרפובליקה האיטלקית. קראקסי יכהן איפוא כראש ממשלה עד 31 במרס ובמקומו יבוא עד לבחירות של אביב 1988 הדמוקרטי ג'וליו אנדריאוטי, שכבר שימש ראש ממשלה חמש פעמים והשתתף בממשלות זה קרוב ל־40 שנה.

ההסכם מבטיח יציבות ממשלתית חשובה במישור הכלכלי, אך הוא מבטל, למעשה, את סמכות הפרלמנט להחליט על גורל הממשלות המעביר גם להלכה סמכות זו למזכירי שתי מפלגות הקואליציה הגדולות, דה מיטה הדמוקרטי וקראקסי הסוציאליסט.

נגד הסכם אנטי־חוקתי זה התקומם גם נשיא הסנאט, הדמוקרטי אמינטורה פאנפאני. אך כל עוד הסוציאליסטים והדמוקרטים שומרים אמונים להסכם הרוטציה, אין כל סיכוי למתנגדיו. המפלגה הקומוניסטית הציעה להצטרף לממשלה חדשה, נכונותה זו אינה חדשה אבל מידת הנכונות בחוגי הפתיעה. מפלגה זו, הגדולה ביותר בעולם המערבי (11 מיליון תומכים), היתה נכונה לאפשר למפלגה הדמוקרטית לכונן ממשלה בלי הסוציאליסטים והקמת ממשלת־מעבר מבלי לבחור את הרכבה, והיתה גם נכונה לאפשר לסוציאליסטים להקים ממשלה בלי הדמוקרטים (על־ידי הקמת ממשלת שמאל). להלכה, היא הציעה מפנה מהותי חשוב בהרכב כוחות הממשלה, כמו גם את הצטרפותה זו הפעם הראשונה לממשלה באיטליה. שתי מפלגות הקואליציה הגדולות כלל לא התייחסו להצעה והמפלגה הקומוניסטית נשארה מחוץ למשחק הפוליטי.

יוקרת הנשיא נפגעה

הדמוקרטים אינם מעוניינים לחתום על הסכם קואליציה ממשלתית עם המפלגה הקומוניסטית ולהותיר את הסוציאליסטים בחוץ, והסוציאליסטים יודעים היטב מניסיונם ומניסיון מפלגות שמאל אחרות, שקואליציה עם המפלגה הקומוניסטית פועלת נגד מפלגות קטנות ממנה. כל עוד יחס הכוחות הוא קרוב ל־1:3 בין הסוציאליסטים לקומוניסטים, לא יסכימו הראשונים להקים ממשלה קואליציה ודגבת הממשלה הקודמת בפרשה (שממנה יצאה בשלב כמויס המפלגה הקומוניסטית).

הסכם הקואליציה המפוא ובתון שקרים לו פגעו קשה ביוקרתו של נשיא הרפובליקה הדמוקרטי קוסיגה, שנבחר לשבע שנות כהונה ביוני אשתקד. הממשלה הוקמה בלעדיו והבוזינה מכוונת נגד רעתו. הסכם הרוטציה דחה אמנם את מועד שובה של מפלגת הרוב לאריזת ראש הממשלה, אך הוא הכיזה את מידת אחדותה ועוצמתה של המפלגה, שיצאה ממשבר בסיכון. דרישת המפלגה הדמוקרטית לקבוע מועד לסיום כהונתו של קראקסי התקבלה כגלולה מרה מאוד במפלגה הסוציאליסטית. קראקסי הגנה בחישוביו. ההסכם אמנם מאפשר לו לכהן כראש הממשלה עד למועד שקבע לעצמו, אך הוא בכדיר היטב את מחוז התמרון של המפלגה הסוציאליסטית. ההסכם בבניה את ניהול עניני המדינה ללא זעזועים ועולם העסקים כבר הגיב עליו בחיוב, אבל ברור שבאיטליה ובכולה לפני השטח יימשך ביתר שאת המאבק בין שתי מפלגות הקואליציה הגדולות על קולות הבוחרים ב־1988.

איטליה יצאה לפגרה לרבות כבי היציה הפוליטיים. בפאלרמו נערך בימים אלה משפט ראשי המאפיה הנאשמים, בין השאר, ברצח רציחתו של הגנרל דאלה קיאזה בקיץ 1982, שנשלח אז לפאלרמו כדי לעמוד בראש המאבק נגד הפשע המאורגן שם. בבית־המשפט האשים בגלוי בנו של הגנרל, נאנדו דאלה קיאזה, סוציולוג, סופר ואיש ציבור, את ראש הממשלה המיועד ג'וליו אנדריאוטי. ייתכן שבבית המשפט יוזמן את אנדריאוטי, החשוד במעורבות ברוב השערוריות הגדולות שפרצו באיטליה ב־30 השנים האחרונות. עד כה לא היו ראיות כרחות נגדו. הטיל נגד הסכם הרוטציה יצא איפוא מפאלרמו, אך סיכוייו קלושים.

هكذا من الاصل

בטיחות עכשיו

הדיבורים על תרומתו של הגורם האנושי לתאונות הדרכים לא יועילו, כל עוד ההדרכה וההסברה המופנות לגורם זה משותקות

מאת רני שטרוזמן

הכותב הוא איש חברת נתיבים — המרכז להדרכת בטיחות בדרכים.

כל אימת שמישהו, בפירסום זה או אחר, קובע בדיוק מה הם הגור־מים לתאונות־דרכים ומבחין בין משקלם היחסי, אני מתמלא תמיהה. מאין לקח פלוני את הנתונים, שעל־פיהם כי 80 אחוז או 89 אחוז או 91 (יש המהדרים וקובעים 83.3 אחוז) מהתאונות הם באשמת הגורם האנו־שי. אחוז מסוים נגרם בגין ליקויים בדרך ועוד כך וכך אחוזים הם באשמת הרכב? אני נוהג לעיין בנ־תונים של תאונות דרכים, ובמחק־רים שונים המאירים את עיני ולא מצאתי חלוקה שכזאת. לא בנתוני המשטרה ולא בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לעניות דעתי, 100 אחוז מתאונות הדרכים נגרמות עקב התנהגותו של האדם המשתמש בדרך. אמת, בחלק מהתאונות היתה תרומה של גורם נוסף, מסייע, בדרך או ברכב. אולם הגורם האחרון לתאונה, המכריע, שבלעדיו היתה התאונה נמנעת, הוא בידי האדם ובאשמתו.

אדם שהפריז במהירות רכבו בע־קומת־דרך ונדחק לשוליים הנמוכים על־ידי הכוח הצנטריפוגלי, התהפך שעה שניסה לחזור לכביש. אל יאשים את השוליים הנמוכים אלא את עצמו — על מהירותו, ועל כך שלא ידע איך עולים משוליים נמו־כים לכביש. טוב ייעשה אמנם, אם ישופצו דרכים וכלי־רכב יהיו יותר טובים, אבל הגורם האמיתי הוא הנהג או הולך הרגל. כאמור — המשתמש בדרך.

אף על פי כן, ומאחר שאיננו מטי־לים ספק שהאדם המשתמש בדרך אינו גורם לתאונה בכוונה תחילה, אין לנו אלא להאשימו ברשלנות או באי־ידיעה. רשלן הוא הנהג היוצא לעקיפה בלי לוודא שהדרך פנויה; אי־ידיעה היא לצאת לעקיפה במ־הירות של 90 קמ"ש כאשר דרושים מאות מטרים לביצועה. רשלן הוא האדם החוצה כביש כשהוא מתרוצץ בין מכוניות נוסעות; אי־ידיעה היא להתחיל לחצות כביש בשטח המת שמאחורי משאית חונה. רשלן הוא הנהג שאינו שומר מרחק מהמכונית שלפניו, בביטחונו שזו לא יעצור לפתע; אי־ידיעה היא לחשוב שאפ־שר לעצור רכב "על המקום". רש־לנות היא גם נועזות מופרזת, מנצ־חאיות, חוצפה או חוסר התחש־בות, טמטום וכו'. אילו היה אפשר להבחין באמצעות גלאי בין הרש־לנים לבין אלה שאינם יודעים, אפשר היה להעביר את קבוצת הרשלנים לטיפול משטרתי־משפטי ואת הלא־יודעים ללימוד מחדש, להשתלמות, להדרכה, ואלה שלא יימצאו מתאימים לקבוצות הנ"ל — אם יהיו כאלה — יוכו בקיר לשווא.

ההסברה וההדרכה למתמרים

ההכוונה והמיון שנזכרו לעיל אינם אפשריים. לא רק בגלל העדר מכשיר מתאים, אלא גם משום שדומה שחלק גדול מהאוכלוסיה עונה על שתי ההגדרות גם יחד: גם רשלן, גם לא יודע, וגם משום שאין כלים המאפשרים טיפול בלתי אמצעי בכל האוכלוסיה המונה למעלה ממיליון בעלי רישיונות נהיגה ועוד כמה מיליונים הולכי רגל ורוכבי־אופניים. גם אלה משת־משים בדרך וחוטאים ברשלנות ובאי־ידיעה.

בסוף שנת 1985 פורסמו נתונים על הפחתה מתמדת ומתמשכת במספר תאונות הדרכים והנפגעים בהן. ירידה שהתמידה במשך כמה שנים, למרות גידול משמעותי במספר כלי־הרכב ובעלי רישיונות הנהיגה באותה תקופה, ולמרות שאי־אפשר היה להתעלם מתוספת כבישים והשלמת את הגידול במספר כלי־הרכב, או שינויים דרסטיים במצבם.

ואולם על עובדה אחת אין עוררין: מערכות ההסברה וההדרכה להמונים פעלו בשנים אלה, התקשו־רת הכתובה והאלקטרונית גילתה עניין בתאונות־דרכים ועסקה בסוגיות העבודה, כשהיא מקדישה לכך הרבה מקום בעיתונות. קול ישראל וגלי צה"ל הקדישו שעות — לא דקות — לנושא, בתוכניות כמו "סע לשלום" ו"גלגלי צה"ל". אפילו הטלוויזיה הישראלית החלה להר־אות סימנים של עשייה — מתוכנית "די" ועד לשעשועון "הוד־אריק". זו לא היתה רק הסברה במגנון "השמרו מאד לנפשותיכם", זו היתה הדרכה לשמה הבאה ודורשים והשואל עצות, נשאלו שאלות ומומ־חים התווכחו ביניהם.

העם שמע ועשה. עובדה: מספר התאונות ירד. עתה, זה כמה חד־שים, שורר אלם תקשורתי. התוכ־נית "גלגלי צה"ל" ירדה מגלי האתר ללא תחליף העוסק בבטיחות, התוכנית "סע לשלום" יצאה לחו־פשת קיץ, דווקא בעונה שבה היא כה חיונית (הדבר דומה למצילים היוצאים לחופשה בעונת הרחצה). גם הסימנים שהופיעו בטלוויזיה נעלמו ונאלמו, והעיתונות החלה נוטה יותר לכיוון מרוצי המכוניות וסיקור כלי־הרכב החדשים העתי־דיים.

להחיש את ההתעוררות

אם היתה דרושה הוכחה שפעילות אינטנסיבית מביאה להפחתה במס־פר התאונות והנפגעים, בא המחדל של חוסר הפעילות בחודשים האח־רונים וסיפק את ההוכחה על־ידי הגידול של התאונות והקטל שקפצו לגבהים שמזמן לא ידענום.

יהיה זה מעשה לא־הוגן אם נתעלם מתרומתם של יחידים במסג־רות שונות, כמו קציני הבטיחות בתעבורה במפעלים ובצה"ל, מפק־חים ומדריכים במערכת החינוך, מדריכי נהיגה מונעת הנכונה לנהגים ותיקים ומנוסים, "דף לנוהג" של נתיבים, המגיע בקביעות לידי אלפי נהגים במשטרת ובמפעלים ומספק ידע מקצועי, ועוד תשומות שתר־פוקתן אינה מבוטלת. אבל הן מעטות מדי.

יש להחזיר מיד את נושא הבטי־חות לסדר היום הציבורי:

* להקדיש שעות רדיו וטלוויזיה, ולעודד את העיתונות [illegible] לעסוק, בין היתר, בתדריכים לנהגים והולכי־רגל על־ידי לימוד כללי הנ־היגה, ההתנהגות הנכונה על־פי הצורך הדרות ועל־פי חוקי הטבע.
* לשנות את שיטת לימוד הנ־היגה וליישם מהר ככל האפשר את מסקנות ועדת סרן, המעניקות תשומת־לב מיוחדת ללימוד נהיגה בבתי־ספר תיכוניים, ללא לחץ על המורה ללימוד נהיגה מהיר וזול.
* להרחיב את שיטת קציני הב־טיחות בתעבורה במסגרת המפעלים ולאמצם במסגרות אחרות, כמו נאמני בטיחות בבתי־ספר ומוסדות חינוך, תנועות־נוער, מתנ"סים וכו'. נאמן הבטיחות יוכשר לתפקידו וי־היה אחראי להדרכתם של באי־המוסד. והוא גם ידווח על מפגעי תשתית באיזור ויפקח על שיטות ההסעה של חניכי המוסד.

העיקר: אל נפטור עצמנו בהטלת האחריות על המיסוי הגבוה לחלפים ולמיגונים ועל הדרכים לא תקינות; גם באלה צריך לטפל, אבל לא במ־קום הטיפול בנו, המשתמשים בדרך.

מסע התעוררות בעקבות הלם ושכול

"תאונה חזיתית בין משאית לרכב מסחרי. נהרג נהג הרכב המסחרי, נהג המשאית נפצע קל, נעצר לחקירה ושוחרר בערבות. התאונה ארעה אתמול בשעה חמש אחר הצהריים בכביש ישובי התענ"ך שעה שאחד מכלי הרכב סטה מנתיבו".

אילו זה מה שקרה, היינו קוראים על כך בידיעה מצונעת בעיתון, וספק אם הרדיו והטלוויזיה היו מתייחסים לכך. לא היה מוקם צוות חקירה מקצועי מיוחד, לא היה דיון בממשלה, שקט יחסי היה נמשך וההתעלמות מבעיית התאונות היתה הולכת ומחריפה. מה שקרה היה הרבה יותר גרוע. מס הדמים היה יותר מנהג אחד, היו שם במקרה עוד תשעה נערים ונערות, והארץ מתאב־לת. גם הרדיו, הטלוויזיה והעי־תונות; נושא התאונות חזר לתו־דעה.

יש להצטער על כך, אבל זו עובדה: הדרך הטובה ביותר להסבת עניין תאונות־הדרכים והעלאתו על סדר היום הציבורי היא תאונה קטלנית מאד. כך היה באוגוסט 1981, כאשר מוביל טנקים התנגש בטיולית שהובילה עשרות פועלים מרצועת עזה, מ־20 נהרגו. [illegible] ארבעה נפצעו [illegible] "השחור" ההוא היה העילה להקמת המינהל לבטיחות בדרכים במשרד התחבורה.

ביומי שנה שעברה נקטפו חייהם של ילדי בית־הספר "כרמי" בפתח תקוה על מסילת הברזל ליד מושב הבונים. הקירות והערות עדיין פוע־לות, ומאז ניתנת הדעת על בעיית מפגשי הרכבות, שונו חוקים, הוד־את תקנים, עתה ילדי הפציבה, הם המעורר הציבורי התורן.

אנו תוהים ומשתוממים. האם נדרשת לנו תאונה שנתית, הלם ושכול, כדי להתעורר ולהתגייס שוב לפעול?

טבלת תאונות לשנים 75—78—81—85—86

	1975	1978	1981	1985 *	ינואר־יוני 86	יולי־אוגוסט 86 (חלקי)
כל התאונות	14,309	16,695	13,174	12,761	7,133	30
קטלניות	568	545	367	326	173	28
קשות	2,497	2,924	2,516	2,360	1,288	
קלות	11,244	13,226	10,291	10,075	5,672	
דרך עירונית — סך הכל	10,992	13,245	10,876	10,203		
קטלניות	278	257	195	166		
קשות	1,640	1,962	1,786	1,634		
קלות	9,074	11,024	8,895	8,403		
דרך לא־עירונית — סך הכל	3,317	3,452	2,298	2,558		
קטלניות	290	288	172	160		
קשות	857	962	730	726		
קלות	2,170	2,202	1,396	1,672		
שיעור לאלף כלי רכב	34.11	35.25	22.21	15.79		
שיעור למיליון ק"מ נסיעה	1.55	1.67	1.13	0.98		
נפגעים	21,106	24,044	18,528	18,709	10,298	121
הרוגים	648	619	436	387	186	37
פצועים קשה	3,393	3,811	3,277	3,064	1,658	65
פצועים קל	17,065	19,614	14,815	15,258	8,459	19
שיעור נפגעים ל־100,000 תושב	604.23	643.40	465.76	432.07		
שיעור הרוגים ל־100,000 תושב	18.55	16.56	10.96	8.93		
סה"כ כלי רכב מעורבים	22,800	26,377	20,964	20,722		
מהם — פרטיות	12,999	15,577	11,364	12,538		
מהם — משאיות	3,956	4,047	2,715	2,048		
מהם — אוטובוסים	1,444	1,978	1,646	1,473		
מהם — מוניות	1,019	1,151	870	636		
שיעור לאלף כלי רכב	54.36	55.67	35.35	25.64		

הנהג בנתיבי האשמה

הנהג בישראל נתון במילכוד לא הוגן: הוא אמנם אשם בתאונות, אבל אשמתו נובעת מחוסר ידיעת הנהיגה, כאשר האחריות למתן רשיונות למי שאינם יודעים לנהוג רובצת כולה על המימסד התעבורתי השמרני

מאת מנחם ארמון

הכותב הוא מנכ"ל חברת מור־הבי ישראל ובעל תואר ראשון בפסיכולוגיה

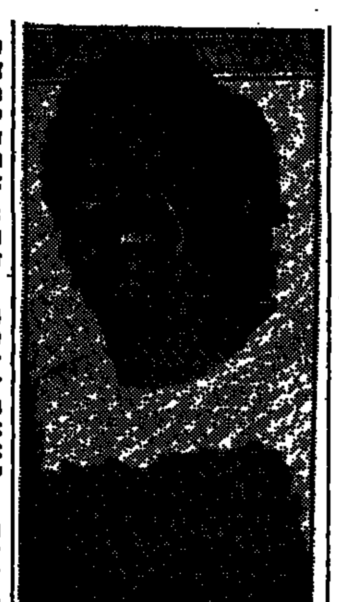
מנחם ארמון

עם ריבוי התאונות הקטלניות בשבועות האחרונים, שוב אנו עדים לקריאות כמעט היסטריות להחמרת עונשים לעבריני תנועה, לאכיפה תקיפה יותר של חוקי תנועה, להקמת משטרת תנועה ארצית ועוד פתרונות פלא לבעיה הכאובה. הגיע העת לנפץ את האשליות. אכיפה טובה יותר, עונשים חמורים יותר — אלה לא יועילו במלחמה נגד תאונות הדרכים.

האמת פשוטה וברורה. אנו חיים במדינה ללא תרבות נהיגה; מדינה שמחלקת רשיונות נהיגה כאילו היו קשקשים במכולת; מדינה שמסמכת כל אדם שישב מספר שעות ליד הגה לרוצח המוני בפוטנציה. מי מאתנו ידע לנהוג לאחר שעבר את מבחן הנהיגה בהצלחה? נהיגה טובה אינה תכונה תורשתית או טבעית. נהיגה טובה נובעת מהדרכה נכונה, מאימון ומרכישת הרגלים נכונים. חוקי תנועה ואכיפתם תורמים מעט לשיפור הנהיגה הטובה. רוב נהגי ישראל פשוט אינם יודעים לנהוג. חלקם יודע איך להזיז את רכבו מנקודה לנקודה בלי לפגוע בכלי רכב, אך זה עדיין אינו מלמד על ידע בנהיגה. גם רוב השוטרים בארץ ושופטי התעבורה הינם נהגים גרועים.

התאונות המתרחשות באחרונה כמעט מדי יום מבהירות שוב ושוב את [illegible] בארצות אחרות יורד גשם משך כל עונות השנה. לפעמים גם שלג. הגשמים לא גורמים בהכרח לעלייה תלולה במספר התאונות. בישראל גשם קל גורם לאינספור תאונות. תשתית הכ־בישים הגרועה ותקינותם הלקויה של כלי הרכב הינם גורמים משניים. הגורם העיקרי הוא אנושי. אנו איננו יודעים לנהוג.

אין דבר מגוחך יותר ממבחן הנ־היגה הנהוג בארץ. אין קשר בין המבחן הזה לבין המציאות על הכבישים.

נהיגה טובה, פירושה, שליטה מלאה, אוטומטית, ואף תת מודעת, על פעולות מכניות בסיסיות — החלפת הילוכים, לחיצה על דוושת הדלק והבלמים ותפעול מערכת ההגה. צריך מתי לבלום, מתי ללחוץ על הגז, מתי לסובב את ההגה, הקף הנכון בפניה, ועוד. ויש גם לדעת לתפעל את הרכב במצבי חירום, כמו תקר בגלגל, כביש רטוב, או תקלה בבלמים.

בשוודיה, לפני קבלת־רשיון נב־חנים נהגים על מסלול החלקה. כמו־כן מדענים בפלורידה בארה"ב הצ־ליחו כבר לפני יותר מעשרים שנה ללמד קוף לנהוג ברכב. הוא היה מסוגל להסיע את המכונית מנקודה לנקודה, אבל לא הרבה מעבר לזה. המצב בארץ דומה יותר למצב במבחן הקוף מאשר למצב בשבדיה.

האם מורה נהיגה העלה על דעתו ללמד חניך להפעיל את הרכב במצב החלקה? האם המורה עצמו יודע איך לצאת ממצב כזה? [illegible]

[illegible] יותר מאשר [illegible] סתר של הנהג הממוצע לנהיגה היא כמו לקריאת עיתון. לעיתים, מידת הריכוז שהוא מפעיל בנהיגה קטנה.

במקום שהמערכת המבוצעת המ־משלת בנושא הרכב והנהיגה במ־דינת ישראל תשקיע משאבים בחינוך ובהדרכת נהגים, היא מש־קיעה בנסיונות כושלים להפחיד את הנהג. במקום לחפש נוסחת פלא או תכשיר בוק לטיפול בקטל בדרכים, צריך לבנות מחדש את המערכת.

זהו תהליך ארוך ומייגע, שאינו נושא תוצאות דרמאטיות או מיידיות, אך זהו הפיתרון האמיתי היחידי.

תשדירי שירות חייבים להדגיש נהיגה נכונה, ולהגדיל לתרבות מו־טורית. אין להפחיד את הנהג שאם יעבור על המהירות המותרת יתפס על־ידי שוטר. גם אין להוסיף ולציין נתונים על הרוגים ונפגעים בת־אונות דרכים. שיטות ההפחדה וה־אכיפה הללו הוכיחו זה מכבר כשלונן.

הגיע זמן שבמקום לצעוק לע־ריפת ראשיהם של נהגים עבריינים, יזמו הקמת תשתית חינוכית־הדרכתית, שתחנך נהגים לנהיגה נבונה ולתרבות מוטורית. הנושא דורש פעולה מיידית ואף מהפכנית. במצב הנוכחי, "כל קוף" המסוגל להזיז רכב מנקודה לנקודה, מקבל רשיון נהיגה, המתיר לו להפעיל את כלי הקטל הנורא ביותר שיצר האדם. אפשר גם אחרת. מדוע לא להגביל נהגים חדשים לנסיעה ללא נוסעים למשך שלושה חדשים? מדוע לא לאסור עליהם נהיגה בלילה למשך תקופת נסיון? אולי צריך גם להגביל את מהירות הנ־סיעה המקסימלית של הנהגים החדשים למשך תקופה זו. מדוע שלא יקבעו מגבלות הדרגתיות בר־שיון הנהיגה, עד שנהג יעבור מבחן להכרת יכולתו לנהוג. המבחן צריך לכלול עצירות פתאומיות בכביש רטוב, סיבוב על מסלול החלקה, התמודדות מרכב שלא עצר בתמרור עצור, ועוד מצבי חרום יום־יומיים.

מדוע לא יבחנו נהגים אחת לשנ־תיים־שלוש? מדוע לא לחייב נהג [illegible] מדוע לא לחייב כל נהג במדינה לעבור קורס נהיגה מונעת. פעולות כאלה ישפרו באופן משמעותי את מספר התאונות, לא באופן דרסטי, וחד פעמי, אלא באופן עקבי ואמיתי.

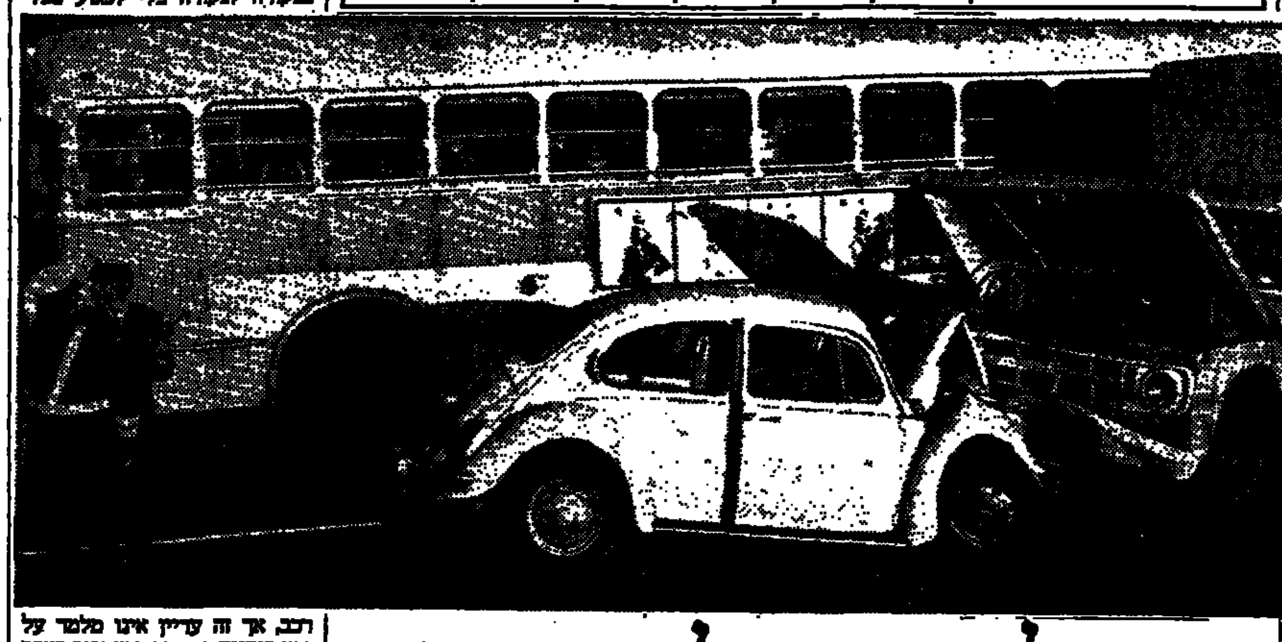

המלחמה על החיים

האני־מאמין של שר התחבורה להקטנת התאונות מתמצה בהרתעה משטרתית, השתלמות בנהיגה מונעת ושילוב לימודי נהיגה בבתי־הספר

מאת חיים קורפו

ההיסטוריה האנושית ידעה מל־חמות רבות, קצרות וארוכות, כאלה שארכו ימים, שבועות וחודשים וכאלה שארכו שנים. אולם כל אחת ממלחמות אלה הסתיימה ביום מן הימים.

שונה מכל אלה המלחמה ב־תאונות הדרכים, שתחילתה מאז נעה המכונית הראשונה בדרכים, ודרך כלי הרכב המוטוריים ועד לרכבות המהירות — אולם סיומה של מלחמה זו מי ישורנו.

זו גם מלחמה בין כוחות בלתי שווים, בין תוקפן המחזיק בידו כלי בעל עוצמה, מעין כלי נשק קטלני, ועלול לעשות בו שימוש לרעה נגד הצד השני, על־פי־רוב אדם חסר ישע בהיותו הולך רגל או נהג הנוהג על־פי כל החוקים וההוראות, אך נפגע על־ידי התוקפן.

כדי לאזן את יחסי הכוחות הבלתי שווים וכדי לשמור על חסרי הישע ועל הרוצים לנסוע בדרכי הארץ בשקט ובבטחה או לחצות מעבר חציה בשלום, יש לתגבר את הצד החלש נגד התוקפן. יש להציב צבא נגד התוקפן, ונגד התוקפן שלנו, הנהג העבריין — יש להציב משטרה, משטרה מיוחדת, משטרת־תנועה.

מכל האמצעים העומדים לרשו־תנו במלחמה בתאונות הדרכים, האמצעי היעיל ביותר הוא ההרתעה. קיים כמובן גורם התשתית, והכנו תוכנית־חומש מפורטת להשקעת ארבע מאות וחמישים מיליון דולר לפתרון הבעיה של תשתית הדרכים (תשעים מיליון דולר לשנה).

קיים גם גורם הרכב, ואנו דואגים להבטיח את תקינות הרכב הן על־ידי העלאת רמת המוסכים והן על־ידי הגברת של ניידות הבטיחות בדרכים והגברת בדיקות־הפתע בכבישים, ועוד נוסיף ניידות ואף נגביר הפיקוח על מכוני הרישוי.

חיים קורפו

וקיים כמובן הגורם האנושי, שהוא הגורם הדומיננטי ובו עלינו לטפל תוך ריכוז מרבית המאמצים והאמצעים העומדים לרשותנו.

לפני שאגיע לנושא ההרתעה נתייחס לנהג הישראלי. מצויים כיום מיליון ושלוש מאות אלף בעלי רישיונות־נהיגה המהווים חלק של האוכלוסיה כולה. בראש ובראשונה עלינו לדאוג איפוא לשיפור רמת הנהיגה של הנהג הישראלי הנוכחי ושל הנהג העתידי, האמת נעשה בשני מסלולים: נהגי ישראל יעברו השתלמות בנהיגה מונעת באמצעות המכון להדרכה ולהכשרת של נהגים שהקימונו זה לא מכבר, ובמרוצת הזמן אף נחייב כל נהג בכד־ינה לעבור השתלמות זו.

ולנהגי העתיד, הדור הצעיר שטרם קנה הרגלי נהיגה בלתי נכונים ושאותו אפשר ללמד ולחנך מראש לנהיגה נכונה, לצעירים אלה נהיג מסלול ללימוד הנהיגה ב־אמצעות בתי־הספר התיכוניים. שי־היה כלימוד חובה תחילה רק הלי־מוד העיוני ובשלב השני גם הלימוד המעשי. גם בהוראת הנהיגה ל־מבוגרים יוכנסו בעתיד מבחנים לנ־היגת־לילה, בהיגת־חורף ונהיגה בסביבה לא מוכרת.

ולגורם ההרתעה. לא נוכל לחנך כל נהג ונהג, אולם נוכל לכפות עליו להתנהג בעת נסיעה בכבישי הארץ בצורה מבוקשת ומחייבת. זאת נוכל לעשות רק אם תהיה נוכ־חות מאסיבית של משטרה — משטרת־תנועה שיש להקימה בהקדם.

כמה מאות שוטרים במדים, עשרות כלי רכב משטרתיים, מסו־קים ואופנועים שינועו על פני כבישי הארץ מדי יום ביומו — ישנו את נורמת הנהיגה של נהגים רבים. אכיפה רבה וגלויה של אותם שוטרים תהווה איום על נהגים עבר־יינים, "תעודד" נהגים אדישים ועיי־פים ותבטיח חיי נהגים נוספים, הנפגעים על־ידי נהגים גרועים ותוקפניים.

לכל אלה יש להוסיף מערכת הסברה רחבה מתמדת, ולא כבאות המתעוררת כל אימת שחלה עלייה בתאונות. היא צריכה להיעשות על־ידי כל אמצעי התקשורת, בד בבד עם פעולותינו השוטפות בתחום זה והנעשות על־ידי מינהל הבטיחות בדרכים. התגייסות הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות הכתובה למערכת הסברה מאסיבית זו, היא כורח חיוני כדי להכריע את הקטל בדרכים.

בעבר הוכחנו כי אין זו גזירה מש־מים וכי זו מגיפה שאפשר להילחם בה וניתן להציל חיי אדם רבים; אך זאת בתנאי שכל אדם בישראל ללא יוצא מן הכלל יתן יד לכך ויירתם למלחמה קדושה וחיונית זו, המלחמה על החיים.

כיוונים חדשים בהוראת נהיגה

מבחני הנהיגה כיום אינם משרתים כלל את מטרתם בהצבת נורמות נהיגה נאותות. פתרון בעיית התאונות טמון בהם

מאת ד"ר אודי ארלמן

הכותב מומחה על החינוך התעבורתי במשרד העבודה והרווחה

הוויכוח המתמשך סביב משקלם היחסי של הגורמים לתאונות הדר־כים — אדם, רכב, דרך — עדיין לא הוכרע. אולם הסכמה כללית קיימת, כי כל גורם טכני ולו המורכב ביותר יכול בתנאים מסוימים להשלט בידי האדם.

מומחים בתחומי הבטיחות בדר־כים טוענים, כי מרבית תאונות הדרכים נגרמות מחמת טעויות אנוש. אנשי הנדסה אינם דוחים גישה זו אלא מוסיפים, כי פתרונות הנדסיים יכולים להפחית את המספר הכללי של הנפגעים.

הכל משתכנעים לפיכך כי התשו־בה לנסיעה בטוחה טמונה באדם ובהרגלי נהיגה נכונים, אולם רק מעטים בודקים את הכוונה תחזורה בחינוך מכוון ובהכשרה מקצועית שיטתית. הסיבה לכך היא בעיקר תפיסה מצומצמת של הגדרת מושג הנהיגה.

נהיגה, לדעתנו, היא התנהגות של הפעלת רכב בדרך, המצרי־כה פעילות ברמכנית של כמה תשיות חשיבה ו"ביכולות" על היבטים רבים ודינמיים המבאים בתהליכי שינוי תמידיים; שלי־טה על הביצועים המוטוריים של הרכב, וכן כבר התייחסות לחוקים הקיימים ולסיטואציה המתרחשת, המחייבת את הנהג לשליטה ברגשות, לעירנות, ל־תפיסה, לבינת המתרחש ולשי־קול־דעת בקבלת החלטות.

כיום בודקים מבחני הנהיגה רק את המיומנות המוטורית של הנהג ואת שליטתו ברכב במספר מצומצם מאוד של מצבים. כמו כן נבד־קות ידיעותיו התיאורטיות, באופן חלקי. אבל איכותה של הוראת הנ־היגה, רמתה ושיטת ביצועה נגזרות מכלי ההערכה שבאמצעותם בודקים את ידיעות התלמיד, כישוריו והס־תגלותו למצבים משתנים בדרך. המטלות הנלמדות במהלך שיעורי

ד"ר אודי ארלמן

הנהיגה הן פונקציה של התבחינים שמיושמים בסופו של המבחן. במלים אחרות, המבחן הוא שמכתיב את מהות שיעורי הנהיגה. מכאן, שאפ־שר לקבוע את תוכן שיעורי הנהיגה בבניית מבחנים תקפים ומהימנים, אלה יכילו התנהגויות, שבאמצעותן אפשר יהיה לפקח על רמת לימוד הנהיגה. לדוגמה, מטלות כגון נהיגה בדרכים בין־עירוניות, נסיעה בתנאי אים הדדיים, עקיפת רכב, נסיעה בעקומות וכו' — אינן נלמדות כיום, מכיוון שאין הן נכללות בין תבחיני המבחן. כאשר ישונה מבחן הנהיגה והמטלות אלה יכללו במסגרתו, לא תהיה למורים ברירה אלא ללמדן.

הרחבת סוגי ההתנהגויות הנבד־קות במבחן צריכה להיעשות לפי הסיווג הבא:

1. התחום הקוגניטיבי — מבחנים העוסקים בבעיות השכל־ייה־התפיסה, כגון מבחני הישגים למיומנות וידע, היתכנה בנושאי הבטיחות המעוד־דים, דיני התעבורה, מודעות נכונה לתנועה, מכללי הרכב, יציבות המכונית ואחריות בכ־ביש וכו'.

2. התחום האפקטיבי — מבח־נים ושאלונים המשקפים בתי־כונות האישיות והיחס־נכונות להתנהגויות הנהיגה, כגון: תחרות, תוקפנות, נכונות סיכון, יכולת ליצור קשר עם הזולת, נטיות, קשיים אישיים ובין־אישיים, עמדות בנושאי התנועה והאחריות בתי־חבורה וכן ההליך קבלת ההחלטות במצבי דילמות בדרך.

3. התחום הפסיכו־מוטורי — מבחנים הקשורים בתפעולה וב־ביצועים פסיכו־מוטוריים, שי־הם הבסיס להפעלת הרכב, כגון: בחינת השליטה ברכב, החלפת הילוכים, זינוק בעלייה וכו'.

תוכנית המקיפה את התחומים הקוגניטיבי והפסיכו־מוטורי מיוש־מת כבר במיגוון רחב של אוכלו־סיות־יעד, כגון: הכשרת נהגי רכב כבד, רכב מורכב (סמיטריילרים), רכב ציבורי (מוניות ואוטובוסים), רכב חילוץ וגרירה. באחרונה הוחל ביישום השיטה גם בלימודי הנהיגה של תלמידים בבתי־ספר מקצועיים. תוכנית בתחום האפקטיבי נמצאת אף היא בשלבי פיתוח למסגרות של בתי־הספר העל־יסודיים.

מבני הלמידה בתוכניות אלה נגזרים מתבחיני המבחן, שכולל בתוכו מרכב המייצג היטב את מטרות הלמידה מתוך כישורי התלמיד. כאשר תבחיני המבחן מוגדרים היטב, נעלמים כמעט לחלוטין הבדלי "שיקול־הדעת" ה־קיימים כיום בין בוחני הנהיגה. שי־פור מהימנות המבחן — מקל על מורי הנהיגה בעבודתם ומתווה באופן אחיד את כיווני ההוראה, תוך התייחסות למאפייניו האינדיווידו־אליים של כל תלמיד ותלמיד.

יתרה מזאת, הניסיון שהצטבר אצלנו מלמד, כי באמצעות הקנב־צות־הוראה מצומצמות, והבנת המבחן [illegible] הישגים גבוהים אלה מוזילים את עלות הלימודים, מפחיתים המורים בעיקר, מעצבים "תוצר סופי" — הנהג הנהיג — שעולה ברמתו הגבוהה והמיומנותו באופן מאוד משמעותי על עמיתיו, המקבלים רשיון־נהיגה בתנאים הקיימים כיום בארץ.

נגד זכות הזינוק

הקטל בדרכים מאז תחילת יולי השנה קטף 87 נפשות, באומדן לא רשמי, מלוקט מתוך דיווחי העיתונים. מתחילת השנה כבר קיפחו 223 בני אדם את חייהם בכבישים, ב־7,165 תאונות־דרכים. מאז 1975 קיפחו את חייהם 6,400 בני־אדם. המסגרות השחורות בעיתונים מתקשות להתחרות במסגרות האבל של הקברים הטריים, הנספרים אצלנו במהירות מסחררת. ילדים, צעירים, קשישים — ללא אבחנה.

הכל יכולים להבחין, כי בכבישים וברחובות הערים מתרחשים דברים שבכל מקום אחר היו מוגדרים כטירוף: נהגים והולכי־רגל מנקים אלה להתך נתיבי אלה, כאילו ביקשו לטעון "זכותי". הולכי־הרגל מזנקים לכביש בתוך תנועה סואנת, כי משום־מה מישהו נתן להם להבין שיש להם זכויות". זכויות למה? להיהרג?

בילדותי לימדוני, כי עלי להסתכל קודם ימינה, אחר־כך שמאלה ושוב ימינה, ורק אם הכביש פנוי אני רשאית לחצות את הכביש. בתהליך הזה נוצר קשר עם הנהגים החולפים. אלה לעתים קרובות עוצרים ומניחים לעבור, בתוספת חיוך אדיב. כל מה שהולך־רגל צריך לעשות הוא להכיר בכוחם של הנהגים על הכבישים: הכביש הוא קודם כל של הנהג. הולך־הרגל הוא אורח בשהותו־מקשים, שצריך לקבל רשות לעבור. מדוע כה קשה להבין זאת?

מי לא ראה את המשפצים, הקלנועים והאו־פניים, המתפתלים בין גלגלי המכוניות מימש אצלנו הולכים, כנראה, שהנהג הוא יצור ביוני, המסוגל לשלוט על כל 360 המעלות במשך כל הזמן, באופן אבסולוטי. ללא יכולת על־אנושית זו, קשה להבין כיצד הנהג הישראלי אינו מעורב במספר תאונות גדול פי כמה, לאור העובדה שעליו להתמודד מכלי־רכב אלה המגיחים מימינו, משמאלו ומזנקים בתוך לפני הגלגלים. שמירת מרחק במצב כזה היא משאלת־לב תיאורטית בלבד.

הנהגים בהנה הם עצמם מזנקים מנתיב לנתיב בלי לאותת, ולאפשר — תוך כדי איתות — שהנוס־עים בנתיב יאפשרו להם להשתלב בתנועה. כמה פעמים קרה, שמכונית אשר אוטובוס עצר לפניה, תיעצר אף היא? וכי מדוע שתעשה כך? נהגה מסובב מיד את ההגה שמאלה, ואם הנהג שנוסע באותו נתיב מעז לצפור או לפלוט נאום מילולי, הוא יזכה לשאלה המתמיהה: מה יש, אתה ממהר?

העיקרון הוא פשוט עד להחריד: הכביש הוא ביתו של הרכב הממונע, והנתיב הוא ביתו של הרכב הנמצא בו. מי שמבקש להיכנס לבית זולתו, שיואיל בטובו להקיש בדלת. הכניסה מותרת רק לאחר קבלת רשות. תרבות בסיסית.

יעטת נבר

יעילות ועלות במניעת תאונות

מחיר תאונות הדרכים בנפש, בסבל אנושי ובנכות, ועלותן למשק הלאומי גבוהים כל־כך, שכדאית כל השקעה בתשתית, גבוהה ככל שתהיה

מאת ד"ר דורון בלשה

הכותב הוא מהנדס תנועה ותחבורה

א. אגדה

ידוע לכל שהגורמים המעורבים בתאונות דרכים הם: האדם, הרכב והדרך. הגיעה העת לנפץ את אגדת החלוקה המסורתית, המטילה למע־לה מ־90 אחוז מהאחריות על הגורם האנושי ועשרה אחוז הנותרים על גורמי הרכב והדרך. מדוע זו אגדה? נמשיל משל: אדם הבגיס סיר לתנור והסיר נשרף. אנו חוקרים מדוע הוא נשרף וכיצד ניתן היה למנוע שריפה זו. אפשר לבוא ולטעון כי זו אשמת האדם שלא השגיח, והבגיס סיר לא־מתאים לתנור חם מדי לזמן ממושך וכו'. כל זה נכון. ניתן גם לומר שה־סיר, שכל תפקידו לבשל מאכלים באש הבוער, לא היה עשוי מחומר עמיד דיו לטמפרטורות גבוהות. מכאן, האשמה היא בסיר. גם זה נכון. אפשר גם לטעון כי התנור לא היה מצויד באביזרים למניעת השרי־פה, כגון תרמוסטט, מפסק־שעון אוטומטי, או גילוי עשן. גם זו אמת. נמצא שהמערכת אדם־סיר־תנור גרמה את השריפה, וכל אחד מגורמי המערכת הזו בנפרד היה יכול למנוע את השריפה.

הוא הדין בתאונות דרכים. כל מרכיב במערכת אדם־רכב־דרך, יכול למנוע את התאונה. לפיכך, כל אחד מהגורמים הללו אשם (לא במובן המשפטי־המשטרתי) באותה מידה בבריסותו. אם אמנם אנו מעוניינים למנוע תאונות, עלינו לבחון כיצד עושים זאת בדרך המהירה, היעילה, הבטוחה והזולה ביותר, וזו שאשר פעולה אינטנסיבית יותר מאחרות.

האדם — יצור מסובך

האדם הוא יצור מורכב ומסובך, וכל דרכי חינוך, ההסברה, הלמידה, ההשורה וההדרכה, משפיעים עליו בראשונה, לאחר פעילות ממושכת ואינטנסיבית. השפעה זו הולכת על האנשים בכיוון הרצוי, אך לעולם לא במלוא היעילות. בדרך כלל היא משפיעה לטווח קצר, כאשר ההש־פעה הולכת ונעלמת עם תום הפעי־לות. אין להסיק שדרכים אלה הינן פסולות, אך ראשית יש לדעת את מגבלותיהן, לא לסמוך עליהן יותר על המידה ולהפעילן בחכמה. בדרך מה, פעולת חינוך לילדים קטנים; פעולת למידה לילדים בוגרים; פעולת הסברה באתרים מסויימים ומסובכים ועל פעילויות מסובכות; פעולת הדרכה לקשישים וכו'. אין זו דרך מהירה, יעילה ובטוחה, ול־טווח ארוך גם אינה זולה בפעולתה למניעת תאונות. היא חייבת לה־עשות כחלק מפעילות חינוכית־קהילתית־משטרתית שלמה ל־אורחות טובה.

הרכב — מגבלות המציאות

הרכב הוא הסיר שנשרף, ושכלו־לים בטחוניים בכלי הרכב נעשים כל השנים וייעשו גם בעתיד. חוזק הרכב, אמינות המכללים השונים, אביזרים ומתקנים שונים, משפרים את אפשרות הרכב להימנע מתאונה או להפחית מחומרתה.

במדינת ישראל, מעט מהדברים הללו נתונים לשליטה, בהיעדר מפעלי מכוניות כאן. יחד עם זאת, אנו יכולים לאמץ תקנים בינלאו־מיים גבוהים, לחייב שימוש באבי־זרים בטיחותיים (בחוק — חגורת בטיחות בעיר), או בעידוד ע"י הורדת מיסוי, ולשמור על רמת תחזוקה גבוהה. בתחום זה, היעילות במניעת תאונות גבוהה למדי, המחיר משתנה (לפעמים אף זול — חגורה) ומחיר ההשקעה הינו בינוני.

הדרך — מתקן נסיעה או התאבדות?

הדרך היא המתקן הסביבה שבה אנו נוסעים. הדרך חייבת להיות מתאימה לנסיעה זו על מנת שלא נשרף. בדרך חייבים להיות מתקנים ואביזרים שגם במידה ויש סימני שריפה, היא תכובה מיד.

ההתאמה לנסיעה תעשה על־ידי קביעת סטנדרטים הנדסיים, שחרי־גה מהם תהפוך את הגדרת הדרך מ"מתקן נסיעה" ל"מתקן התאב־דות". כאן נכללים מאפיינים גאו־מטריים של הכביש (רוחב, רדיוסים וכו'), סימון דרכים (קווי נתיבים) ועוד. זה קו ההתחלה והמניעה הפסיבית, וממנו יש להמשיך ולעבור למניעה האקטיבית. זאת כאשר הנהג הש־תבש/התרשל/טעה והרכב עם ציוד הקיים/התחזוקה הלקוי, לא היה מסוגל לפתור את הבעיה.

כך פותחו אמצעים פיזיים בדרך, כדי למנוע תאונות או להפחית מחומרתן. כדוגמה, שולי הדרך או מדרכה, מעקה בטיחות, היסטים, הכביש וכו'.

נבחן עתה האם פעילות זו עומדת בקריטריונים של יעילות, מהירות, העלות וכו'. להלן מספר עובדות שישיבו על שאלות אלה: זמן ביצוע של פרוייקט הנדסי אמנם משתנה בין מספר שעות (גיזום עצים, צביעה וכו') למספר שנים (ביצוע כבישי איילון), אך שיפור משמעותי של צומת נמשך כחודשיים ולעיתים אף פחות כאשר התכנון של השיפור הוא נכון. הרי הדבר מבטיח ירידה משמעותית במספר התאונות בין 20 אחוז ל־70 אחוז. מחקרים רבים הוכיחו את התרומה של כל שיפור הנדסי ובטיחותי. הנתונים מאלפים. השפעת השיפורים הינה בדרך כלל לאורך שנים וללא השקעת כספים ומאמצים נוספים. מהיר, בטוח ולאורך זמן, אך מה עם המחיר?

שפוט בעצמך

על שאלת המחיר ניתן לענות על־פי העובדות הבאות:

1. ישראל משקיעה בשיפור הבטי־חות בדרכים פחות מפרומיל מתקציבה.
2. מדינת ישראל משקיעה בתשתית הדרכים כ־5 אחוזים מהכנסותיה מכלי רכב.
3. עלות התאונות למשק הלאומי הינו כחצי מיליארד ש"ח. ההשקעה בבטיחות הדרכים אינה מגיעה ל־10 אחוז מכך.
4. כאשר משפרים צומת, החסכון בעלות התאונות בשנה אחת בלבד גדול מההשקעה בשיפור הצומת (בשנים הבאות "הרווח נקי").
5. במחיר עלות של שוטר/מסוק/ בשנה, ניתן לשפר צומת.
6. במחיר תשדיר שירות/פרסום אחד, ניתן לשפר מספר צמתים.
7. במחיר מטוס F15 אחד ויחיד ניתן לשפר כ־1000 צמתים (שיפורים משמעותיים מבחינת הבטיחות אף לא מהפכניים).
8. במחיר טנק אחד ניתן לשקם בטיחותית את כל רשת הדרכים של עיר גדולה.
9. בכל אחת מן השנים 1967 עד 1985 נהרגו יותר אנשים בתאונות דרכים, מאשר נהרגו אזרחים בכל השנים הללו ביותר מפעילות חב־לנית.

ועתה השיבו בעצמכם — האם זה יקר?

هكذا من الاصل

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

ירושלים
(המשך בעמוד 9)

ביקוש רכב

פולקסווגן

הצעות עבודה

תנויות

מגרשים

בריאות

שידוכים

טלוויזיות

מחסנים

קיים ונופש

מבני תעשייה

אולמות

חוגים

ריפוי והרזיה

שירותים

צילום

שונות

כלי נגינה

מחשבים

קופת רושמת

פסנתרים

משרדים

מציעים למכירה

ציוד בנין

בעלי חיים

מערכות חשמל

עלון "קשר"
עלון הפנויים/יות מס' 1 בישראל

כ-4000 מנויים/יות.
שני משרדים, צוות מקצועי ומיומן. 10 שנות נסיון.
והחשוב מכל כ-750 פנויים/יות מציגים עצמם החודש בעלוני "קשר" במודעות מפורטות מאוד (50% עם טלפונים) מחכים לקשר איתך

לפרטים והזמנות
03-733994
עד חצות
04-446023
עד שעה 21.00
גם בשבת.

מכירה! השכרה! בחינם!!!
תיווך קאופמן (גבעתיים) 03-778824

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

בחינם!!!
נמכור, נשכיר רכושך
תיווך קאופמן (בגבעתיים) 03-778824

גוש דן

4 חדרים ויותר

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רב-קווי).

הנהלת לוח "העיר"

3—3.5 חדרים

הלוח הארצי | העיר | צומת השרון
תל אביב גוש דן והשרון

דירות

דנאל

וילות ובתים

מפאואר

או.אר.אס.

תנבור

ביקוש עבודה

עסקים

קבלנים מציעים

תל אביב

אנגלו סכסון זה נכס בשבילך
לפני קניה / מכירה פנה אלינו
טלפון: 286181 (12 קווים)
אנגלו סכסון סוכנות לנכסים הגדולה בישראל

בימבד ירמי ובנו 1974 (שרותי נקיון כללי)

★ מתן שירותי כוח עזר
★ תחזוקת מבנים
★ ייעוץ להתאמת עובדים
★ 24 שעות ביממה
★ 365 יום בשנה
★ ביצוע כל שירותי הנקיון
★ תיחזוק נקיון שוטף
★ ביצוע כל סוג עבודה
★ אספקת עובדים לא מקצועיים
★ אספקת בעלי מקצוע
★ ביצוע פוליש וקס
★ כולל בתים פרטיים

רחבת השקד 16/21
קרית אונו
מיקוד 55000
טל: 03-349980

הלוח הארצי — הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

אזור השרון

ברמת-השרון מבחר קוטג'ים ודירות
"יריד דירות" סוקולוב 24. 03-491231 24 שעות

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

חולון בת-ים

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

חינם !! חינם !! נשכיר דירתך - לדרישותיך +
החווה חינם !! - ב"מידע דירות" 03-246242

נתניה

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

שכ"ח

1—1.5 חדרים

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

ביקוש דירות

מכוניות

באזור השרון
יונקל'ה הללי
שירותי רכב ואחזקה
ייעוץ וטיפול בהעברת
טסטים ורשיונות
מעוכבים למוכר
/לרוכש מפרטי לפרטי
שירות אמין ואדיב
052-442473

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

ב.מ.וו.

אלפא רומאו

אמריקאיות

ג'יפים

דייהטסו

הונדה (?)

וקסהול

פלימות (?)

לנציה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

נ.ס.או.

סובארו

קונים זהב
ויהלומים גדולים
ZAMLER
יהודה הלוי 143, ת"א טל: 03-235924

סוסיתא

סיאט

סימקה קרייזלר

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

هكذا من الاصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

מודים

מסחריות

משאיות

טרקטורים

אוטובוסים

פיזו

רנו

איתור רכב גנוב

ביקוש רכב

חלפי רכב

הצעות עבודה

לחברת בנייה
דרוש
מנופאי
בעל ניסיון
לפנות ליוסי
טל. 03-881553

דפוס

הנהלת חשבונות

אחיות

נגידה ותפירה

מוכירות

סוכנים/ות

מוסנאים

נגרים

ספרים/ות

חשמל

מכונאים / הנדסאים

עובדי מתכת

שוחרות וספקיות

מוכרים/ות

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להמשכת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה.

הנהלת לוח "העיר"

סרגניות!!!
כותנה וצמר
בחיסול
ב-50% הנחה
"צימריה"
סוקולוב 66
רמת-השרון

בוא איתנו לקיבוץ
מתארגנת קבוצה של רווקים/ות, רצויים בעלי מקצועות
והשכלה בוגרי י"ב אחרי צבא עד גיל 32
03-216015 03-262521

מתמטיקה • פיזיקה • אנגלית • כימיה • לשון ועוד
"מרכז הלמידה" שיעורים פרטיים בבית או במכון

קיבוצים צעירים
קולטים
משפחות צעירות
המחלקה לקליטה
שדרות שאול המלך
8 ק"ב ת"א
טל. 03-216015
03-262521

הכנא מן الاصل

הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

בריאות

ניקוי ופוליש

חימום והדברה

נופש וקיט

★★★★
מלון
נאות מדבר
באר-שבע
057-424922

★★★
מלון
זוהר
ירושלים
02-717557

לבעלי ויזה
וישראכרט
תשלומים 6 x
19.75 ש"ח ליום
יחיד בחדר זוגי

חצי פנסיון
39.55 ש"ח
מינימום 3 לילות
המבצע רק
למשפחות ישראלים
תשלומים דולריים
$ 13.16 חודשיים

חקלאות

שיפוצים

"המשפצים"
התקנת אמבטיה חרסינה
וריצוף ישן
בתשלומים נוחים
שיפוץ בניינים ותוספות בניה
052-449302

ריפוי והדיה

הלוואות

מציעים למכירה

מבני תעשיה

משרדים

מגרשים

"תכשיטי בלוריה"
מוכר תכשיטים
ב-10 תשלומים
מהיצרן לצרכן
דרך פ"ת 128
03-217747
03-219558

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

עסקים

ברעננה
שרותי הנהלת חשבונות
ומחשב
משכורות במחשב
עבוד נתונים
052-442671
052-33383

פועלים/ות

פקידים/ות

חבר
(חבר המתרגמים)

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

מצא לאכול

איטלקיות
● פיצריות רימיני המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כפי שרק איטלקי יודע להכין. פתוח בצהריים ובערב. רימיני רשת המסעדות הגדולה בארץ.

● התפריט האיטלקי המשובח ביותר במסעדת ריבצ'י הנשקפת אל הים. רחוב הרברט סמואל 78.

בלקניות
● אקרופוליס מסעדות טובות באמת: דגים ובשר בנוסח הבלקן ת"א המסגר 46 טלפון 338403. יפו העתיקה בניין כליף טלפון 838397.

● אליאודי, מסעדה מקסימה, ארוחה בסגנון בלקני מזרחי, זמר בכל ערב שישי. מודיאנו 5 הרצליה ב'. 052-78850.

גלידריות
● הבלון, רשת מסעדות הגלידה הישנה ביותר בארץ. בואו אל הבלון ותהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים. עכשיו הבלון גם בבן יהודה 163, בהרצליה פיתוח ובמדרחוב בנתניה.

● פבוליסימו מבחר גלידות בטעם נפלא ומקרי מחומרים טבעיים. פבוליסימו ריבת חלב. באבן גבירול 19. פתוח תמיד.

דגים ומאכלי ים
● במזנון הדגים מבחר דגים ישר מהים, סלטים וגריל פתוח. נוף מרהיב אל הים, הכניסה מתוך תל-ברוך, להזמנות צלצלו: 410500.

● ארוחה נהדרת על שפת הכנרת, במסעדת הדגים המפורסמת. קיבוץ עין גב. מסעדת עין גב לשירותכם עד שש בערב, בימי ו' עד שלוש.

חלביות צמחוניות
בלנצי — רשת מסעדות הבלינצ'ס הטובות בארץ, מבחר מרהים של בלינצ'ס, סלטים, מרקים, גלידות, עוגות וקוקטלים
בלנצי — צוהלה דרך הרצליה 158, טל: 491747
בלנצי מנמר — דיזנגוף סנטר ע"י קולנוע לב. טל: 203310

● נמלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משעשים 4 ר"פ פתוח עד חצות.

● בעמורה מבחר מטעמי חלב ודבש כשר למהדרין: מנות דגים, פסטות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 6:00-21:00. עמרה אלנבי 54.

● חגיגי בקפה אנגל. אוכל צמחוני מגוון, שונה ומעניין בכל יום. אוירה מיוחדת. ארוחות בוקר מ-7. בית קפה אנגל, ארלוזורוב 188 ת"א. טלפון 254944.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי ותפריט מגוון. רחוב דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-233679.

● במלעצל כבר הייתם? אוכל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון. ערב ערב באוירה מזרח אירופאית. פתוח יום יום מ-12 בצהריים עד 12 בלילה. המלעצל פרישמן 70 טלפון: 238761.

ישראלי מקורי
● במסעדת מבורמה מטעמי המטבח הישראלי המקורי והכשר. בניהולו של השף אדרי גוטמן תמצא במסעדת "מבורמה" ברחוב הירקון 105 ת"א. להזמנות צלצלו: 238913.

● ממגשים מסעדה השייכת לסוג המשבחה. התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. בממגשים אולם שיעודי לארועים מכל הסוגים. במפגשים חויה אמיתית. רחוב אהרון קציר חל-השומר. טלפון: 769427.

● במסעדת רונדו מבחר דגים ובשרים, הסלטים חינם תפריט מיוחד ב-8.5 ש"ח. רונדו, כיכר אתרים טלפון 03-287704.

ימתיכוניות
● במזנון הצידיים, רחוב סירקין 4 גבעתיים. מאכלי צייד האסקלת פתוחים, התפריט מיוחד והאוירה מקסימה. טלפון 728200.

● מסעדת הספינה מסעדת הספינה הנושקת לים, מציעה תפריט מגוון ויין הבית. נוף מרהיב בכל תחנת, בדגלים, חינם.

● כפרית מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת ממולאים ובמעדני הבשר והדגים. הזדה לאניני טעם. "כפרית" — דרך בן צבי 70, ת"א 822979.

מזרחיות
● במסעדת הגמלה ארוחה בשישה שקלים בלבד. מנה ראשונה, מנת שיפודי בשר, פיתות וחמוצים, תה, קפה. התקומה 44 יפו. טלפון: 829175.

● מסעדת לה ולי אצ"ל 61 בשכונת התקוה, מעדני גריל ואוזה, כשר בהשגחת הרבנות. אצ"ל 61 טלפון: 372439. "לה ולי".

● חגיגי אחרים מאז'ל יש יום הולדת הילדים הציגם לאכול בחינם לנגד למרכז שאשל כמובן.

עם אוכל תימני מזרחי במיזוג אויר מלא. מנורק שאשל כשר. כרם התימנים אלישיב 11 תל-אביב. מתקבלות הזמנות בטלפונים: 653585, 657619.

פאב מסעדה
● הפאב האדום הכי האדום מקום מרווח מציע תפריט משובח, שורף ממולא דגים וסוגי בשר. בדיזנגוף 213.

● המבגש מציעה בירה מהחבית, הופעת אמנים ותפריט מגוון. רחוב היזומה 3, רמת-גן. הכניסה מבוא הלל 12. טל: 7517889.

צרפתיות
● במסעדת פרנזי, 8 סוגי פסטות פשטידות דגים ובשרים, במגוון צרפתי. פתוח במשך כל השבוע. אבן גבירול 129. טלפון: 5462854.

● "שטונות-שטונות" מציעה בלינצ'ס ומאכלי ים; נוף מרהיב במול דגים 1 יפו העתיקה 820695.

רומניות
● במבגש ישראל מסקיה וממולאים ברמה אחרת במחיר שמכי השווה לכל נפש. לארועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח תקוה 78 ת"א.

תאילנדיות
● לא רק במזרח הרחוק מוקי יאקי בדיזנגוף 302, תל-אביב, 3 קומות של מסעדה סינית ותאילנדית באוירה קסומה. במוקי יאקי הארוחה חוויה גסטרונומית. פתוח יום יום משעה 12 בצהריים עד 12 בלילה. מומלץ להזמין שולחן מראש. מוקי יאקי הכי טוב בעיר. דיזנגוף 302 תל-אביב. טלפונים 443687 או 448273.

תימניות
● המרתף של רמי. ארוחות צהרים וערב וארוחות עסקיות במבחר עשיר המגוון של סלטים, ובשרים על האש. כמו כן מגוון עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באוירה שקטה ואינטימית. מתקבלות הזמנות לארועים מיוחדים. בואו להנות במרתף של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 235035. סגור בשבתות.

● ברצילה II מסעדה תימנית הטובה שבעיר מציעה תפריט במחירים מוזלים. פתוח שבעה ימים בשבוע עד לשעות הבוקר. השירות מהיר ואדיב. מסמוך היפה שבעיר. רחוב דוד המלך 1. טלפון: 263330.

● בואו להנות מאוירה מזרחית ותפריט תימני עד לשעות הבוקר בברצילה III. ג'חנון, מלאווח וסוגי מרק תימני. רחוב פרישמן 10. טלפון: 223479.

מועדון מסעדה
● במנטמריה, תבנית בינלאומית מאתנה באוירה יוונית אמיתית. רחוב המלאכה 30 באזור התעשייה חולון. טל: 800500.

ערוך ע"י מודעון 03-38 38 38

הלוח הארצי · הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

שירותים
אותיות דביקות
מרוסי אויר
מוצרי חשמל
צילום
מערכת סטריאו
רהיטים
כלי נגינה
מחשב
חיות בית
רוצים לקנות
ציפוי אמבטיות
הודעות לציבור
חימום והסקה
מוני אויר
וידאו
הסעות
הדרכות
תוכים
שידוכים
בחוג
בחוץ
קח"תן חצי חינם
מכונות כביסה
קח
תנורי אפיה
מקרר
מכונות כתיבה
טלוויזות
מדיחי כלים
תן
סירות
שיעור

אבד
כלב זאב
שחור גדול
באזור אפקה
03-429944

סטריאו וידאו
סטריאו עם סטייל!! - FISHER
מערכת סטריאו 7 חלקים 1875 ש"ח!!
אלקטרה ליין בע"מ גורדון 17 ת"א טל' 227034

עלון "קשר"
עלון הפנויים/יות
מס' 1
בישראל

כ-4000 מנויים/יות.
שני משרדים, צוות מקצועי ומיומן, 10 שנות נסיון.
והחשוב מכל כ-750 פנויים/יות מציגים עצמם החודש בעלוני "קשר" במודעות מפורטות מאוד (50% עם טלפונים) מחכים לקשר איתך
לפרטים והזמנות 03-733994 עד חצות
04-446023 עד שעה 21.00 גם בשבת.

שרות נוסף
בלוח הארצי
מעתה • • • יוכלו המפרסמים מודעות דרושים בתחומי:
- המחשבים
- האלקטרוניקה
- והטכנולוגיה המתקדמת

לפרסם את מודעותיהם
גם בעתון
אנשים ומחשבים
עתונות מקצועית • מרכז הדרכה
מועדון חברים • שרותי מידע

בימי ג' - ללא תשלום נוסף
בימי ו' - בתוספת 10 שקלים לאינץ

הלוח הארצי - 371261
אנשים ומחשבים - 295148

לחברת בניה
במרכז הארץ
דרושים
★ תיקנצ'יקים מעולים
★ קבלני פינומים
טל. 03-961615

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"
בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה.
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה).
הנהלת לוח "העיר"

תושב תל-אביב גוש-דן והשרון, מוכר דירה או מכונית?
רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך
ובמחיר הרבה יותר זול

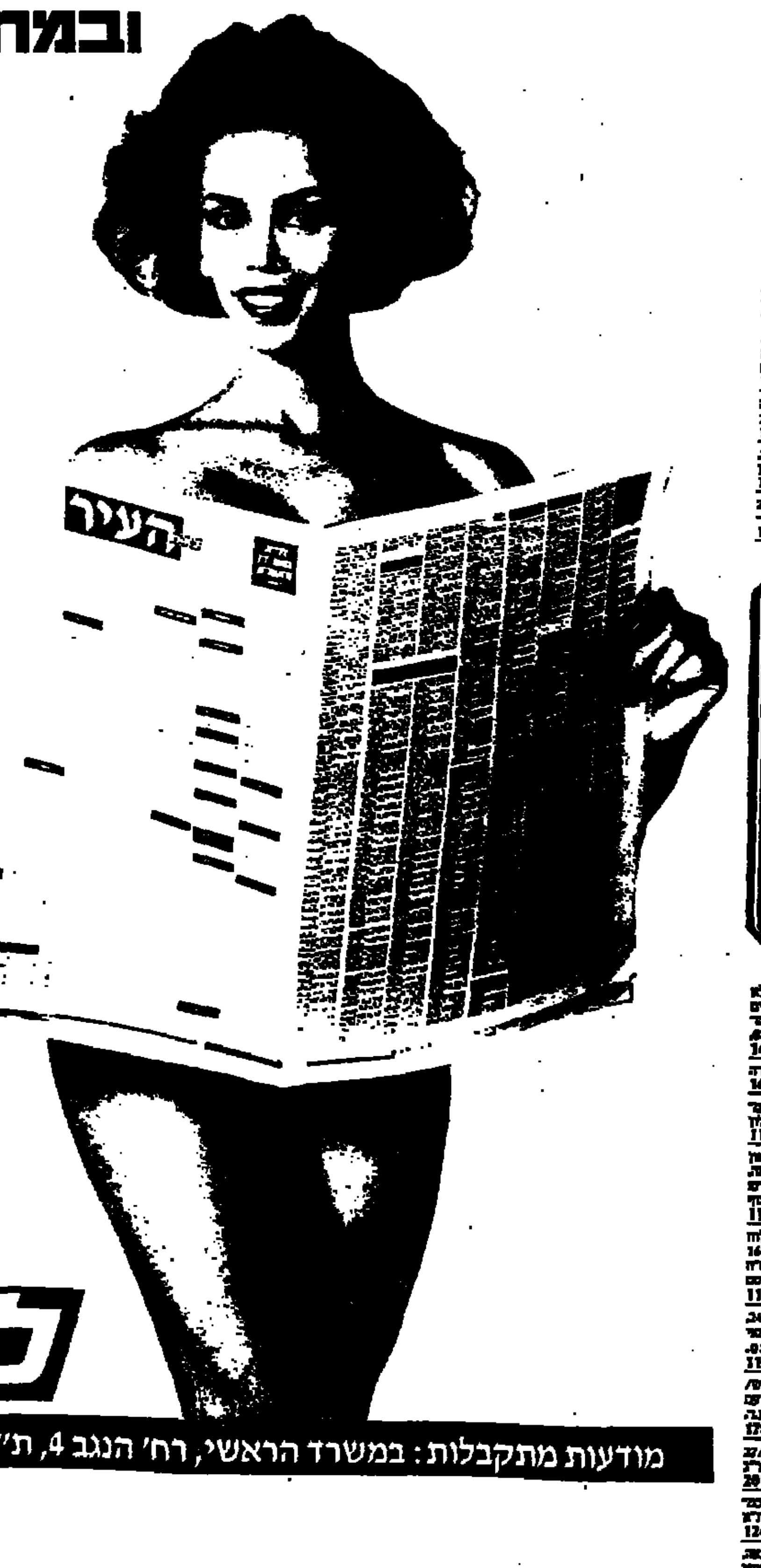

כי רק מודעה שמתפרסמת בעתון העיר מגיעה:
גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ

מבצע
ב-42 ש"ח פרסם עד שתמכור!

כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור - אפילו חודש בשבון העיר ובעתונים: הארץ, חדשות וצומת השרון.

לוח העיר
מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 03-371261 ובכל משרדי הפרסום.

صكنا من الاهل

המדיניות התקיפה בעזה ב־1970 — ביוזמת משה דיין

ב"הארץ" מה־31 ביולי התפרסם מכתב למערכת "מוטה גור הגור־מות לשלך". מכיון שהכותב העדיף נרמה של אי־פירסום שמו, אתייחס רק לכמה עובדות כדי להעמיד על האמת.

כשנודע לי על פגיעה, לכאורה, במעמד שבוי העמדתי את הקצין האחראי לדין — למרות היותו לוחם מצטיין.

מי שהחליף אותי כמפקד רצועת עזה היה אלי"מ מנחם אביזם ולא שרון. שרון ואני התמנינו לאלופי הפיקוד באותו חודש — ינואר 1970 — שרון בדרום ואני בצפון.

האלוף שרון קיבל אישור משר הביטחון אז, משה דיין, לנקוט צעדים חריפים ברצועת עזה רק אחרי רצח משפחת אורויד בעיר עזה כשנה אחרי מינויו של שרון לאלוף הפיקוד. משך כל הזמן הזה נמשכה אותה המדיניות של משה דיין.

בעקרון הזדהיתי עם מדיניותו של משה דיין בשטחים. אולם בקשר למלחמה בטרור ברצועה חלקתי עליו ודרשתי יתר התגברה ותקיפות.

אחד הנימוקים של דיין למדיניותו היה אי רצון להסתבך בזירה נוספת של מלחמה פנימית בעת שהתרחשה מלחמת ההתשה לאורך כל הגבולות. עם סיום מלחמת ההתשה עם מצרים — והקלה לאורך גבולות ירדן וסוריה בתחילת 1970 וההרג־ריה של משפחת אורויד בינואר 1971 — באות דיין לשינוי המדיניות.

מוטה גור
שר הבריאות
ירושלים

זהירות שלא במקומה

חסד נעשה לבית המועצות, הדי־כוש הכנסייה שלה פתר. בימי של־טון הצארים, גם במרובי ארץ הקודש ובזכות זו מצאו היום עילה ליזום פגישה עם נציגות ישראל. ישראל אינה זקוקה לעילה, שכן ידוע לכל שהיא מוכנה לכל תוספת של מדינה המוכנה ליצור עמנו מגעים וקשרים. והנה אנו מרימים גבה, מתריינים, מתוהים על הגנת איפוק הזהירות בתגובה, כמעט בס־בנן של מו"ם בתנאים מוקדמים. תלותנו ההדהותנו המוחלטות עם ארה"ב בלבד, וכן עובדות היותנו מוחרמים על ידי העולם השלישי, כל אלה משפיעים אהדי ומחזקים את הבידוד של ישראל בעולם. האם יש צורך להסתיר את החשיבות שבפריצת מבודדותינו מבינבית

כל סוג קשר גלוי של כל מדינה עם ישראל, המאפשר הידברות ודיון ישירים, יכול לתרום להחלשת העוינות, ומקל על הגורמים הלא־קיצוניים באיזור המעוניינים לשנות כיוון. מרוקו או אינדונזיה או יוגוס־לאוויה, אם יביעו את רצונם לקשור קשרים עמנו, האם נעמיד תנאים מוקדמים, או תנאים בכלל? האם נדרוש מהן לקבל ולתמוך בתוכנית באזל או בילטמור או בכל מטרה ציונית כדי שנסכים לקיום קשרים בירה"מ יזמה פגישה עם נציגי ישראל ייתכן שהכוונה אינה קשרים ברמה מבירה וגם ברור כי יש אינטרסים סובייטיים בפגישה — אז מה

מנחם בריבש
תל אביב

מגרש הרוסים, פרט אוטוביוגרפי

בספרו האוטוביוגראפי של איתמר בן אבי, "עם שחר עצמאותנו", עמ' 226—227, מספר איתמר, בכסיזו לפי תומו, על הגלגולים הראשונים של מגרש הרוסים ועל פרשת חיזוריו אחרי לאה אבושדיד ב־1909 בערך. מתחרהו של איתמר האשכבי בחיזוריה של לאה היה משה וליוד הספרדי בן העשרים. הוריה של לאה ביכרו את משה.

יום אחד בא משה לבית אבושדיד לדבר נכבדות בבתם לאה בנוכחותו של איתמר.

אבל — נכנס איתמר לתוך דבריו של משה — ארוסתי היא, משה.

— ארוסתך? מאימתי... מה תיתן לה? מג'ידות מסכנות אוקיות לזהר דישו?

— בארבע מאות מג'ידות, הצליח איתמר, קנה אביך את כל מגרש הרוסים ומכרו אחר כך לנוכרים הללו בארבעת אלפי מג'ידות, והיום לא ימכרוהו הרוסים בארבע מאות אלף. הלזה תקרא כסף, נאה, ישה, צורך?

לאה בחרה באיתמר וילדה לו את דרורה (מתבב) ז"ל ואת רינה רז שתיבדל לחיים ארוכים.

ראובן פיוזן
ירושלים

ושוב עוברים לסדר היום על רצח יהודים

רצח ילדינו ואמינו בראס־בורקה חלף תעשתה, ואין הוא מעכב את ההתקדמות בעניין טאבה. הרציחות הללו, שהיו תוצאה של ירי על ידי חייל מצרי, ושל מניעת הגשת עזרה על ידי חיילים מצריים, אינן מונעות ממנהיגינו לנהל משא ומתן עם המצרים.

העניין מזכיר גם את רציחתה של מירי הרצוג ז"ל בסיני. במקרה זה כלל לא בירורנו את הסיבה לרצח, וכמובן שלא מצאנו את האשם. ואיש לא נשא בעונש.

הסיבה לרציחות הללו היא השד תולדות התעמולה האנטישמית, תעמולה המלווה ריסון, חירוש וה־חייאה של עלילות הדם הישנות כנגד היהודים. מנהיגינו עוברים לסדר היום על הבסיס הרעיוני לרצח יהודים שיוצרת תעמולה זו. עמדה זו מסבירה כיצד נוצר מצב, שאניס מנצור, העיתונאי שהחייה העניק לבוש מודרני לעלילות הדם של דמשק, נתקבל על־ידינו בכבוד, וזכה לכיסוי תקשורתי נרחב.

ד"ר נתן כגן
ירושלים

הנשיא הרצוג והייעוד היהודי

במאמרו "להתירא מן המתמקמקים" ("הארץ", 17.7) מתייחס הד"ר יוסי שריד לדברים שאמר כביכול נשיא המדינה בנושא דת ומדינה בראיון שהתפרסם בשבועון "ערב שבת". הואיל ומאז פירסום המאמר התייחסו לעניין גם קוראים אחרים במכתבים למערכת — מן הראוי להבהיר את העניין.

שריד קובל על כך שנשיא המדינה שלל את יכולת קיומה של ישראל חילונית — משמע שרק ישראל דתית תוכל להתקיים. ולא היא: על שאלתו של המראיין, אם ישראל חילונית תוכל להתקיים ענה הנשיא: ללא הייעוד היהודי לא תוכל המדינה להתקיים. כלומר, הנשיא לא דיבר כלל על מדינת הלכה וישראל דתית, אלא על ייעוד יהודי, וכי אין "הקונסנסוס הרוחני" שאותו משכה שריד חדש שמדינת ישראל תהיה מדינה בעלת ייעוד יהודי?

הנשיא לא התייחס לדרכי הפרש־נות של המושג "ייעוד יהודי" אך בהחלט הבליט שלצורך קיומה של המדינה עלינו להיות מודעים לאו־פיה היהודי.

נראה שבכלל החיכוכים בענייני דת ומדינה היו זוכים להעמקה, אם היינו עושים הבחנה ברורה בין שאלות דת ומדינה לבין בעיות (קשות לא פחות) של יהדות ומדינה. כל אלה המעוניינים במדינה יהודית, ושריד ביניהם, חייבים לעדר לעצמם את הדרכים המתאימות לשילוב הייעוד היהודי בחיי המדינה.

בסוף השריד מצטט שירי את ... שלא מצה מין עד גיל 6 ורק כשבי כוח התחיל להרים קולו. "עד עכשיו הכל היה בסדר" — הבכיר הילד את שתיקתו המשמשכת. אכן, מדוע נאה המסכיר למה דווקא בי־מים אלה, כששגאות חיוב ואובדן דרך כאובים לכולנו, ראה נשיא המדינה צורך להשמיע ברבים דברי אזהרה והבהרת הדרכה להמשך דרכנו הלאומית־יהודית.

ד"ר גבריאל ח' כהן
ירושלים

הפקות מקוריות בכבלים

בכתבתו של קובי ניב "עצמאות בכבלים" (מוסף "הארץ", 8.8) נאמר כיו היתה "בכל התביעות, הסייגים וההתחייבויות שיצרכו ממפעלי טל־ויזיות הכבלים לעמוד בהם חסר רק דבר אחד קטנטן ולא חשוב: אף אחד לא תובע מהם לשדר יצירות מקור־יות. אפילו לא דקה אחת של שידור יצירה מקורית איננה נדרשת ממפעיל כדי שיוכל להפעיל תחנת טלוויזיה בכבלים במדינת ישראל". ולא היא.

בחוק בדבר טלוויזיה בכבלים נאמר במפורש כי מתפקידיה של המועצה לשידורים בכבלים לעודד הפקות מקוריות, וגם בהצעת החוק של משרד התקשורת בעניין העידן השני בטלוויזיה, נאמר במפורש, כי יינתן עידוד להפקת תוכניות ישר־אליות מקוריות, ומספרן לא יפחת משליש מכלל התוכניות שישודרו. השידורים בכבלים ובעידן השני יבוצעו בידי בעלי זכיון. בעלי זכיון שלא יעמדו במכסת ההפקות הישר־אליות המקוריות שתיקבע, יהיו צפויים לביטול זכיונם.

עו"ד אברהם פורז
דובר שר התקשורת לענייני רדיו וטלוויזיה
ירושלים

פרק יומי
משלי כט
משנה יומית
אהלות ט, יב־יד
דף יומי
מגי' כו
הלכה יומית
רה"ג הב' בספר קמ"ט, י"ב

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

הרברט פון קאראיאן: דרמה ומתח

"מיסה סולמניס" דיגיטלית

בעלי מכשירים להשמעת תקלי־טורי לייזר יוכלו עתה לשמוע את יצירתו הקולית הגדולה של בטהובן, "מיסה סולמניס", באיכות שלא נשמעה עד כה. לפני ימים אחדים הגיע לידי עותק מוקדם של ההקלטה החדשה, בניצוחו של הרברט פון קאראיאן. זאת ההקלטה הרביעית של קאראיאן, הדיגיט־אלית הראשונה שלו. והאם היא הטובה מכולן? שאלה קשה.

הקופסה החדשה (שני תקליטים, או שתי קלטות, או שני דיסקים, דויטשה גרמופון, מברגוגיה, 419 166) מסמלת את העידן החדש לא רק מבחינת איכות התקליטים שב־תוכה. זו הפעם הראשונה שאינני מוצא בקופסת התקליטים חוברת גדולה ומפוארת, כנהוג זה עשרות שנים. בתחתית הקופסה (של שני התקליטים הרגילים). יש שקע ובו חוברת זעירה, שנועדה ללוות בעי־קר את צנצנת תקליטורי הלייזר. החוברת מתייחסת בעיקר אל תקלי־טורי הלייזר. זה סמל ותמרור להינת־קות תעשיית התקליטים מן ה־תקליט הגדול השחור, בדרך אל התקליטון ואל הקלטת. זו גם המגמה במסחר התקליטים הק־לאסיים בעולם.

"מיסה סולמניס" נחשבת, ללא עוררין, ליצירה הקולית הגדולה ביותר של בטהובן. הדיעות חלוקות בדבר מידת גדולתו של בטהובן במוסיקה הקולית, בהשוואה למו־סיקה הכלית. המעמיקים בערך היצירה רואים בה את הסימפוניה העשירית של המלחין הגדול. החוק־רים טוענים כי היא אחת היצירות הקוליות הגדולות ביותר. גם טוס־קניני סבר כך. ולא רק הוא. בטהובן עצמו הכריז כי זו היצירה הגדולה ביותר שכתב מימיו. אלא שהיסטור־יונים סבורים שההכרזה נעשתה מטעמים מסחריים.

הדברים נאמרו ביוני 1822, כשבטהובן התאמץ למכור את המיסה במחיר טוב למו"ל פטרס, בלייפציג. רק ארבע שנים קודם לכן, ב־1818, הכריז מו"ל אחר, נגלי, כי בידו "יצירתו האמנות הגדולה ביותר בכל הזמנים", המיסה בסי־מינור של באך. טוענים, שבט־הובן הושפע מאותה הכרזה, וכי למעשה האמין שרביעיות המיתרים האחרונות שלו הן שיא יצירתו.

כך או כך, את המיסה משמיעים ומקליטים המון, ללא שיעור. גדולה על ההקלטה, הנפלאה בעיני, או באוזני, הגדולה מכולן) של טוסקניני. חברת הרשמל היתה מאמצת את הביצוע כמתנת־כוח אדירה. במלה אחת: טוסקניני. עם תזמורת אר־סי־אי, מקהלת רוברט שו והסו־לנים לויס מארשל, נאן מריימן, יוג'ין קונלי וג'רום היינס. ההקלטה משנת 1953.

33 שנים חלפו מאז הזמן נעץ שיניו באיכות ההקלטה. לאספן המובהק, עדיין היא המושלמת מכולן, המשך ישיר של הסימפוניה התשיעית בניצוחו של טוסקניני. מהנדסי ההקלטה של אר־סי־אי מנ־סים, כפעם בפעם, לשפץ את ההקלטה המיושנת, אם כי טובה כהרבה מכפי שהורגלו לשמוע אותה לפני עשר או עשרים שנה. ליקוי יסודי אחד אי־אפשר לתקן: מהנדסי אר־סי־אי הצליחו לשבש בהקלטה היסודית את האיזונים בין התזמורת, המקהלה והסולנים. באולם קארנגי — כך כתבו המבקרים — שממנו שודרה המיסה והוקלטה, היתה התוצאה עוד יותר מרשימה.

מאז טוסקניני, הוקלטו ביצועים נפלאים (גם אחרים). בולטים אלה של אוטו קלמפרר (תפילה מלאה רוחניות, שאינה מבקשת את הד־ראמה); של אויגן יוכום (אמצע הדרך בין טוסקניני לקלמפרר); קארלו מאריה ג'וליני (שילוב נפלא של כל המרכיבים. אך ללא הניצוץ הנוסף, המקפיץ ביצוע אל הוד הצמרת); ולנארד ברנשטיין (הק־לטה משני קונצרטים פומביים של תזמורת הקונצרטחבאו והמקהלה ה־הולנדית. הפומביות הוסיפה ספונ־טניות והתלהבות. אחת ההקלטות המצוינות).

קאראיאן חזר אל המיסה שוב ושוב. גם משום שהשוק דרש זאת. מאזינים ואספנים רבים "נבעלו" על קאראיאן, כמי שמביא אתו הרבה דראמה ומתח.

הוא הקליט את המיסה בשנים 1958, 1966, 1974, 1985. בכל ארבע ההקלטות שרה אותה מקהלה עצמה, מקהלת ה"זינגפראיין" של וינה. בראשונה ניגנה תזמורת "פיל־הרמוניה" מלונדון, ובשלוש ה־אחרות, הפילהרמונית של ברלין. אין איפוא הבדל גדול בין הקלטה להקלטה בנגינת התזמורת או בזמרת המקהלה. ההבדלים ניכרים בזמרת רביעיית הזמרים הסולנים.

איזו רביעיה היא הטובה מכולן? התשובה על שאלה זו קובעת כמעט ממילא, איזה ביצוע של קאראיאן הוא הישה מכולם. מבחינה זו, החדש אינו הישה מכולם. קאראיאן גייס להקלטה החדשה את זמרת הסופרן לֶלה קוּבֶּרלי, זמרת האלט פרדי־אליזה שמידט, הטנור ויננטן קול והבאס יוסה ואן דאם. רק זמר הבאס ואן דאם מוכר היטב למאזינים, והוא גם שר בביצוע הקודם, משנת 1984. השלושה האחרים שרים יפה, אך לא יותר מכך. בהקלטה משנת 1974, זמרת הסופרן היתה גונדולה ינוביץ, המצו היתה אגנס באלצה, הטנור היה פטר שראייר והבאס — יוסה ואן דאם. בביצוע של 1958, שרו אליזבת שוורצקופף, כריסטה לודוויג, ניקולאי גדה וניקולא זאקאריה.

במה מצטיינת ההקלטה החדשה קודם כל, באיכותה הצליל. זמרת המקהלה נשמעת צלולה, שקופה כפי שלא נשמעה עד כה בשום הקלטה של המיסה. קאראיאן, למרות בריאותו הרופפת, עדיין מסוגל לחשמל. שמתי לב שיצירות החשובות לו במיוחד יוצאות מתחת ידיו, גם עכשיו, באיכות שיא של הראשונות והביצוע. הרפרטואר הרגיל סובל עתה מכבדות של שגרה. במיסה, כמו בקטעים של ורדי, בהקלטה האחרונה, השקיע המנצח את כל־לבו.

בקיצור, אם אתה מאזין למוסיקה מתקליטוני לייזר, ובמערכת טובה, ההקלטה הזאת תעשה לך חגיגה נהדרת לאוזניים. מבחינה מוסיקלית טהורה, מי שיש לו אחת ההקלטות הטובות מן העבר, של קאראיאן או של מנצח גדול אחר, יכול להישאר עם מה שיש לו.

חדש וישן

● מאהלר: שירים על מות ילדים, ושירים של מלחינים אחרים. קתלין פרייר (אלט) עם התזמורת הפילהר־מונית של וינה, בניצוחו של ברונו ואלטר. במאהלר. עם ג'ראלד מור (פסנתר) בשירים האחרים. תקליט אי־אם־איי מצרפת, בסדרת רפרנס 051—01209.

הביצוע הגדול מכולם, של מחזור שירי מאהלר, למלים של ריקרט. ההקלטה של 4 באוקטובר 1949.

האלטו, ידידו ופרשנו המוסמך של מאהלר, אמר אז לפי מה שנכתב, כי השירים המתינו 40 שנה עד שנמצאה להם הזמרת שלמענה נכתבו. הזויה גדולה, מזועזעת, עצובה. אין עוד קול כקולה של פ'ריר, האנגליה שמתה צעירה ונהפכה לאגדה בחייה.

בצד השני של התקליט היא שרה, עם ג'ראלד מור ליד הפסנתר, אריות ושירים של הנדל, גריג, פרסל ומנדלסון, שהוקליטה בשנים 1944 ו־1945. ב־1953 כבר לא היתה בין החיים, והיא רק בת 43.

מהנדסי הקול של אי־אם־איי חוללו פלאים בתקליט תמורתה, במאהלר במיוחד, בשמעה צלולה וב־הירה להפליא. שוב חזרה בדירה.

● יצחק פרלמן מנגן דבוז'אק וסמטנה. ליד הפסנתר סמואל סנדרס, תקליט אי־אם־איי מאנגליה, 0183 27, הקלטה דיגיטאלית, המבעת די־אם־אם.

פרלמן מנגן עם המלווה הקבוע שלו את הסונטינה בסול מז'ור אופ' 100 של דבוז'אק. שני קטעים מתוך "מולדתי" של סמטנה וארבעה קטעים רומנטיים אופ' 75 של דבוז'אק. זאת אינה מוסיקה גדולה, אך רומנטית ויפה. פרלמן מנגן אותה בקלילות, בספונטניות, עם הרבה נתים ובין־נתים. מי שאינו מכיר את הסונטינה בשמה, יזהה אותה למשמע הצלילים הראשונים. אלו יצירות בינוניות, כשוק מבוגנות בכינור של כבר מן השורה, אך הן הופכות לאביזרון בנגינת פרלמן. כמו יצירות לפסנתר של דבוז'אק בנגינת ריכטר.

● אלגיות. קים קשקשיאן (ויולה), רוברט לוין (פסנתר). תקליט אי־סי־אם מגרמניה, 1316. צרור רומאנסות אלגיות לויולה ולפסנתר, שהקליטו שני הצעירים בניו־יורק. הרפרטואר לויולה דל גם מספר הסולנים בכלי זה קטן מאד. בדרך כלל, מקליטים — לאחר ימי ויליאם פרימרוז הגדול — את נגינת הויולן הראשי בתזמורת המלווה אותו. ביצירות קאמריות היכול דל במיוחד. התקליט של־פניכם מעשיר את הרפרטואר המוקלט. יצירות קטנות של בריטן, הקרוליאנס, גלזונוב, קודאי ואנרי ויוטאן, אווירה אלגית, ורגשנות. נגינה נקיה, קורקטית, המתעלה פה ושם לרמה יותר גבוהה. הקלטה טובה מבחינה טכנית.

● החליל בחצרו של פרידריך הגדול. ז'אן־פייר ראמפאל מנגן בחר ליל יצירות של פראנץ בנדה, יוהאן יואכים קוואנץ, ושל פרידריך הגדול עצמו. ראמפאל מנצח על אנסמבל התזמורתי של פאריס. תקליט סי־בי־אס מהולנד. הקלטה דיגיטאלית. 39702.

בחצר־המלכות הפרוסית בפוטסדם, במאה ה־18 ניהל פרידריך הגדול רומן ממושך עם תרבות צרפת. רומן זה הטביע את חותמו, בהשראת המלך, במלחינים שעבדו אצלו או כתבו למענו. כאן שלושה קונצ'רטי לחליל ולתזמורת קאמרית, מחצר מלכותו של פרידריך. ראמפאל, גם היום, מעולה ברפרטואר זה. שלוש היצירות הקלסי היטב. יצירתו של הוד מלכותו פחות מעניינת, במובלט, מאלו של מלחיניו; המלך, להזכיר, יצר 122 סונטות קטנות לחליל ב"מכה" אחת. האם כתבתי מכה בנרכאות?

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד לשעה 6 בבוקר בתחנות מד"א מס' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451533
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433500, 03־433500
"שקמ" — שירות רפואי לקהל
שירות ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
עז"ר — עזרה ראשונה בשטח: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־55516
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ מטעם "סקלנים"
א' ו־ה' 13.00—11.00
ב' ו־ד' 18.00—16.00
טל' 220851
רח' נאמן 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי תגבות באופן מלשוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתות וחג מ־16.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' 04־523־566 שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
שו"ח — שירות רפואי דחוף 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660586, 669351, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 להתקשר הודעה לרופא תורן מבק"ר
תל־אביב, מוקד יום 218828, 218898, מוקד לילה 681611 מנוי 3752 להתקשר הודעה לרופא תורן מבק"ר
יד בוד — אחו קשבת לילד להורים
תל אביב — לילך 226027 24 שעות ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00 עד 20.00
חיפה ונהריה 229488 מ־20.00 עד 11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב: דנה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים: בקור חולים — (פנימית A.A.A)
שערי צדק — (ילדים, בירור, אורתופדיה, עיניים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: ... 66 237326
בת־ים: המלך ג'ורג' 28 283731
ירושלים: צרכני גילה מול המרכז 766943
חיפה: ק. אליעזר כבר מוריהוף 6 511707
חולון: מכבי שבקי 85 895571
בת ים: ... בלפור 75 865583
רמת גן: הגנן ביאליק 30 723674
נתניה: ... הרצל 15 22985
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות: מרכז ... 715156
רחובות: הנשיא הראשון 34 461842
חדרה: קופ"ח כללית ... 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' 20.00—17.00 בכתובת 66 ת"א, טל' 281228 חיפה: ימים א' וה' 19.00—16.00 רח' הסטדרום 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

03—432777
04—549121
02—528231—2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

☐ 09.00 עד כאן — מידע ובידור
☐ 09.05 שעת כושר
☐ 09.15 פרפר נחמד
☐ 09.40 דון קישוט
☐ 10.05 הגנן איקרוס
☐ 11.00 זהו זה
☐ 14.00 עד כאן — מידע ובידור
☐ 14.05 שעת כושר
☐ 14.15 סרט קולנוע באורך מלא — הממלכה של הילד
☐ 16.15 קרובים קרובים
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 הקש בעין — תיאטרון בובות של יורם פולק עם ציפי שביט
☐ 17.55 סרט מצויר
☐ 18.05 באדי — דראמה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) טלוויזיה
☐ 19.30 (ע) חדשות
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 משפחה במבוק — סדרה משעשעת
☐ 20.30 כלבוטק
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.40 מבט שני
☐ 22.20 מאגנום — סדרת מתח
☐ 23.10 קונצרט — צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 בביצוע התזמורת הסימפונית של שיקאגו. מנצח: גאורג שולטי
☐ 23.55 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

☐ 18.00 מוסיקה קלאסית
☐ 18.30 משפחת לורנזי (סדרה צרפתית)
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 לקט שירים
☐ 19.30 חדשות בעברית
☐ 19.45 עולם הטבע
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 שירי פופ
☐ 21.00 אלפרד היצ'קוק מציג
☐ 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 המשימה (סדרת מתח)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.00 וודי וודפקר (סרטים מצוירים)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 התעמלות
☐ 15.00 סרט: "אשה שכזאת" עם רוברט מיצ'ם וג'ין ראסל
☐ 17.00 הבית המעופף (מצויר)
☐ 17.30 הרפתקאות עם ג'יימס קולסון
☐ 18.00 מלחמת הכוכבים (מצויר)
☐ 19.00 חדשות
☐ 20.00 דאטסייר (סדרה)
☐ 21.00 סיימון את סיימון (בלש)
☐ 22.00 דאבאדיר (מתח)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.07 בוקר טוב
☐ 07.30 שחרית מוסיקלית — הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס' 6 בסי־במול מאז'ור.
☐ 09.30 קונצרט בוקר — באך: סוויטה מס' 2 ללאוטה.
☐ 12.05 מוסיקה קאמרית — מרכזה "דיבורטימנטו" לצ'לו ולפסנתר.
☐ 13.00 קונצרט צהרים — י.ב. באך.
☐ 15.00 מילון מוסיקלי
☐ 15.05 קונצרט זעיר — ברוקנר.
☐ 16.00 קונצרט מנחה — רחמנינוב.
☐ 18.30 אתנחתא — זמריה פלאוין — סמטנה.
☐ 20.05 ערב טוב — באורח: החלום המתוק — תקומה של מריאנה.
☐ 20.27 מבחר שיר
☐ 20.30 מהלנר הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית.
☐ 22.25 מילון מוסיקלי
☐ 22.30 פעם זמר — בין אפלטון: פרדתה של ג'ורג'נה (יצירה אלקטרונית)
☐ 23.00 בין הבארוק עם רסיסי רנסאנס

רשת א'

☐ 12.05 מצלילי המזרח כבקשתך
☐ 14.06 לבת ולבן ולכל המשפחה
☐ 14.45 חתול בשק — ילקוט כלבו
☐ 15.25 השכלה דעת לכל — אנגלית למתחילים
☐ 16.05 עם אנשים — עם יעקב הגלר
☐ 17.20 האוניברסיטה המשודרת — תחנת הקמה של מונטיפיורי בירושלים
☐ 18.06 מנחת ערב — זהו זהו המסורת
☐ 18.50 פרקי היום בתנ"ך
☐ 19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
☐ 19.30 שידורים לעולים
☐ 22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

☐ 18.06 אצבע על הדופק — ענייני בריאות ורפואה
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עולם חדש — ענייני הגרים וסביבתו
☐ 20.05 פרקי חזנות כבקשתך — מנחה שיר
☐ 22.05 עוד פעם אחת — על אסירי מצפון, במלאת 25 שנה ל"אמנסטי"
☐ 23.05 קפה ראשון — הידונים מזמנים

רשת ג'

☐ 18.06 מקום בנבחרת — מבחר הזמרים הישראליים
☐ 21.05 ארוס עתיק — שירים שלא נס ליחם
☐ 23.05 מיני ג'אז

גלי צה"ל

☐ 16.05 ארבע אחה"צ — שירים עבריים
☐ 17.00 ערב טוב ישראל
☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.40 משירי הלהקות הצבאיות
☐ 19.05 מנגנים לכולכם
☐ 20.05 מוסיקה כנגד — רוק ישראלי
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת — התגלות נסתרת ומוצא אפשרי
☐ 22.05 על הדבש ועל העוקץ
☐ 23.05 לילה לילה
☐ 23.55 שיחות חצות — עם ד"ר צופיה מלה, מרצה לחינוך באוני' בן־גוריון
☐ 00.05 ציפורי לילה — עם רוני בר־טוב

שידור קבוע

רשת א'

07.30 הד שירים — מזמנים ישנים
08.05 זוהו — עם בני הגדול
09.05 השיר לא תמרים
09.30 מגשש־בעיות משפחה וחברה
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה דעת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 הכל כבולים
09.05 ביקורבית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות השעתיים
13.00 בוקר
14.00 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 תרבות הארץ — שירים
17.10 זמן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים
13.05 ... — שירים עבריים
14.05 בגן גב
16.05 הבנה יומית

רשת ג'

06.05 בוקר לאשכנזית
07.05 שיר בבוקר־בוקר־בשירים
09.05 בה לי — להתמודד עם התקליטים
10.05 אתי זה מבויק — מקשיבים
11.05 יום יום ים

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 מקומים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אחת שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לקשיבי
13.05 מצעד הזמנים
14.05 דרדרי־מי
15.05 סיכומה — שעה רבעה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — רכבת אל החופש 5.00, 7.15, 9.30
אלנבי — חלף עם הרוח 4.30 — 8.15
אסתר — שובו של מקפטן 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אהובים באפריקה 7.15, 9.30
בן יהודה — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
גת — הבבע ארגמן 6.15, 8.15, 9.15
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — שם צעיר 11.00, 13.30, 4.45, 7.20, 9.45
דקל — אצבע משולשת 5.00, 7.30, 9.30
בבורה ארצית
הדרייב אין — הקרב על הגשר 8.00, קטורה 10.00, סקס 12.00
הוד — הזירות הבית מתוק 5.00, 7.30, 9.30
רב חן: חן 1 — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.50, מרובים באהבה 4.25, 11.00, 12.30
חן 2 — שגעון של לילה 5.50, 7.45, 9.50 כורן וקורית הקסמים 2.20, 4.25, 11.00
חן 3 — סיפורה של אנגט 7.40, 9.50, קרטה קיד 3.50, 11.00, כורן וקורית הקסמים 6.00
חן 4 — מרגלים שבוללה 6.00, 7.55, 10.00, בטי נגן 11.00, 12.15, 4.10
חן 5 — הנשיקה המורשה באירופה 5.50, 7.50, 9.50, הטפל המעופף 2.30, 4.30, 11.00
ליגזור — רק בין הגברים
מקסים — בילס הולגרטון הבדוי הגב 11.00 בבוקר, שיגעון חושים 7.15, 9.30
מוזיאון תל־אביב — השואה הישראלית — הבנצך 10.00
סינמה 1 — המשימה המורדנה 5.00, 7.30
סינמה 2 — רק בין הגברים 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — האורות השדונה 4.00, ללולו 5.00, רשומתיו של אבודיאן 9.00, לפתע ביום ראשון 9.00
פאר — שתי אצבעות מציון 5.00, 7.30, 9.30 בבורה ארצית
פריז — בוזות 2.00, 4.00, 12.00, 7.15, 9.30
צפון — שלושה רווקים ותינוק 5.00, 7.30, 9.45
שחף — זכרונות מאפריקה 6.45, 9.15
תכלת — לא מאמור לאהוב 4.30, 7.15, 9.30
תמר (הסטודיו) רמת אביב — כחום הקיץ 7.15, 9.30
תל־אביב — תקלה מושלמת 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — הכונגן קיוזו 11.00, תרגיל להוצאים מתחילים 7.00, הכבוד של פריצי 9.30

נס ציונה

מופת — אינדיאנה ג'ונס 7.30, 9.15

ירושלים

אדיסון — בן לוקה בת 11.00 בבוקר, טנג צעיר 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל — מלכוד 7.00, 9.30, חברי הדוקטן אליוט 4.00, 6.00, 10.30
אורין:
אור 1 — שחרית 10.30, בעקבות המאור הירוקנטי 10.30
אור 2 — קרטה קיד 4.30, 10.30, 7.00, 9.30
אורנגן — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30
להליווד 1941 9.30, הרומן שלי עם אנני 12.00
בנייני האומה — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
הבירה — קולינטל בקהיר 10.30
כפיר — אגדות נילס הולגרסון 11.00 בבוקר, הזירות הבית מתוק 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל — מבריח אלמוני 4.30, 7.30, 9.30
ערן — השגעון הגדול 4.30, 7.30, 9.30
סמדר — הכבוד של פריצי 4.30, 7.30, 9.30
רון — אצבע משולשת 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — הזירות הבית מתוק 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — בעקבות אוצר הנילוס 7.30, 9.30
דוד — שורת המקהלה 8.15, 10.00
חן — בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, 9.30
סינדרלה והכלבלב הגדול 11.30, 5.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — הבבע ארגמן 4.00, 9.00
אורדע — הקרב על הגשר 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.40
הדר — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
רב חן — רמת גן
גן 1 — שגעון של לילה 7.30, 9.50, הטפל המעופף 11.00, 12.30, 5.00
גן 2 — הנשיקה המורשה באירופה 7.30, 9.50, מרובים באהבה 11.00, 12.30, 3.00, 5.00
גן 3 — סיפורה של אנגט 7.30, 9.50, קרטה קיד 11.00, 3.50, 5.10
גן 4 — מרגלים שבוללה 9.50, קרטה קיד 7.20
שבים — אלכס חולה אהבה 7.30, 9.30

נצרת עילית

מתנ"ס בקעת הירדן — ברדי 9.00

באר שבע

חן — השגעון הגדול 4.30, 7.30, 9.30

רעננה

אורות — קטורה 5.00, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שלושה רווקים ותינוק 4.30, 7.00, 9.15
אורון — הבבע ארגמן 10.30
אור 1 — הבבע ארגמן 10.30
אור 3 — קרטה קיד 4.30, 10.30, 7.00, 9.30
אורלי — כחר בי 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — מוטל ושנו ניגבה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שובו של מקפטן 4.30, 7.00, 9.15
חן — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
שמשון — התוך התוך 4.30, 7.00, 9.15, נילס הולגרסון 11.00, 3.00
שבטי — בילבי 4.00, זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
קרן אור השמש — זוכים אסורים 4.30, 7.00, 9.15
רון — השגעון הגדול 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 1 — הבבע ארגמן 6.00, 9.00
רב גת 2 — שגעון של לילה 7.00, 9.15
אורות — זכרונות מאפריקה 8.30

חדרה

חדרה — אלכס חולה אהבה 7.15, 9.30
חוף — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — קטורה 7.15, 9.15, דרקון 11.00 בבוקר
היכל — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
תפארת — כזום הקיץ 7.30, 9.30
מלון דניאל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.30

חולון

מגדל קרית שרת — סיפורה של מרי 7.30, 9.30
מגדל — שובו של מקפטן 7.15, 9.30, כורן וקורית הקסמים 5.00
ארמון — קרטה קיד 2 5.00, 7.15, 9.30
סבוי — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
רינה — הקרב על הגשר 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק — סכנה על המסלול 4.30, 11.30

עפולה

היכל התרבות — גבירתי הנאוה
משה רון — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 9.00

עכו

אודיטוריום — רכבת אל החופש 7.30, 9.30

בת־ים

אורנים — הקרב על הגשר 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

ממדיר — הקרב על הגשר 8.10, חברי הדוקטן אליוט 11.00 בבוקר
שרון — שלושה רווקים ותינוק 8.00, 10.00
תקלה מושלמת 6.00

כפר סבא

חן — שלושה רווקים ותינוק 7.00, 9.15
שגל — סירוך מושלא 11.30

הארץ ממליץ

תל אביב

שתי אצבעות מציון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בת־קופה האחרונה של מלחמת לבנון, כמי שהם נראים בעיני העיין השוטף. סרט פעולה מותח, תיאור תבניתי אוונגטי, והבנה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (במוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגאולת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, וכי מבי עיין של גלן איחוז, תובנים ליצירת קומדיה בריטית צנועה על ברירות בעיר.

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות, מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב, ובימוי רגיש.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כרומנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרגיע את הלב.

שיגעון של לילה (רב חן) — במשך לילה אחד ברובע המחתרת בניו־יורק עובר גיבור הסרט מעבודה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן מנופי כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו (הפיטשרה). וויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

קרטה קיד 2 (רב חן) — תסריט הוליוודי עם משפטי חוכמה מתוך בודהיזם, בסרט המשך של "קרטה קיד". תמימות בעיסה ומהנה לילדים ולמבוגרים כאחת.

ירושלים

אורדט (סינמטק ת"א) — סרט קלאסי של קרל דרייר שנעשה בדנמרק ב־1955. עוסק בהתנגשותו של נס נוצרי והאמונה הפרוטסטנטית של האמונה. מתורגם לעברית.

קרטה קיד 2 (אורין) — ראה רב חן ת"א.

נשיקת אשת העכביש (בנייני האומה) — ראה דיזנגוף ת"א

שתי אצבעות מציון (סביון) — ראה פאר, ת"א

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

קרטה קיד 2 (חן) — ראה רב חן ת"א.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 12.8
תיאטרון הבימה
השקיעה: 20.30
מרדי זמר: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חוות החיות — מרתפי: 20.30
הקן — בצוותא: 20.30

אל תפסיד את פולין!
בסיור ההיסטורי לפולין היוצא ב־17.9 נותרו מספר מקומות בלבד, והזמן קצר מאד; סידור האשרות אורך כ־30 יום.
נא להזדרז! היציאה מובטחת!
פנה עכשיו אל סוכן הנסיעות שלך, או חייג לאופיר טורס, טל. 209777, 03-280025.
אופיר טורס
עולם ומלואו בהישג ידך.

המרכז הישראלי לניהול
קידום נשים בתפקידי ניהול
קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות
מחזור ד' 10.9.86-17.12.86
נושאי הלימוד:
1. לימודי רקע ויסוד (הרצאות תיאורטיות)
* בעיות ניהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * פסיכולוגיה של האשה והשלכותיה על התנהגות בתוך הארגון * אסטרטגיות לקידום נשים, נשים וכח * סגנונות ניהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה — מסלולי קידום * שחיקת נשים בארגונים * המערכת הארגונית והמנהל — מבנים ארגוניים
2. מיומנויות אישיות ומקצועיות (סדנאות)
* תקשורת בסגנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * עיצוב קריירה אישית * התמודדות עם מצבי כח ותחרות * התמודדות עם מצבי ביקורת * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * מתן וקבלת תמיכה * ניהול זמן * ניהול לפי יעדים * ניהול מו"מ * ניהות ארועים בקבלת החלטות * קבלת החלטות במצבי ניהול * ניהול שעובד * המחשב בכלי ניהולי *
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

هكذا من الأصل